

ಆರೋಗ್ಯ-ದ್ವಿಹಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ

HEALTH - PHYSICAL EDUCATION

ಅಧ್ಯಾಪಕ ಪತ್ರ
TEACHER TEXT

ತರಗತಿ

ಕೇರಳ ಸರಕಾರ
ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ

ತಯಾರಿಸಿದವರು

ರಾಜ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ತರಚೀತಿ ಸಮಿತಿ (SCERT), ಕೇರಳ
2022

PARTICIPANTS IN THE WORKSHOP - STD X

Ajith Varghese, GHSS Ramanthali, Kannur
Dr. Ajith P.T., GV Raja Sports School, Mailam, Thiruvananthapuram.

Vijayababu K.G., Lecturer, DIET Kollam.
Harish Shankar, Govt. HSS Thattathumala, Thiruvananthapuram.

Chitralekha M.S., GHSS for the Deaf, Jagathi.
Sajish K.C., Govt. GHSS Cheruthazham, Kannur.
Sandeep P.P., Govt. HSS Korom.

Ajikumar T., Lecturer, DIET Kottayam
Sajitha N.P., Govt. Model HSS Venganoor.
Lijin R.S. GVHSS Vakkam, Thiruvananthapuram.

Sanukumar D.A., Govt. GV Raja Sports School, Mailam, Thiruvananthapuram.

Shermi Mol T.G., GHSS Kazhakoottam

Srikumar G., Swimming Coach, KSSC.

Giridhar V.R., Restling Coach, KSSC.

Dr. Sadanandan C.S., (NIS), (FIVB Level 2 Coach), Asst. Prof. LNCPE, Thiruvananthapuram.

Jobin J. Kristi, Table Tennis Coach, KSSP.

Masil Devanand, Football Coach (NIS), Kerala State Sports Council.

K. Pradeep Kumar, Ball Badminton Coach (NIS), Kerala State Sports Council.

Biju Mani, Tennis Coach, Kerala State Sports Council.

Shaji P. Muhammad, Hockey Coach (NIS), Kerala State Sports Council.

Dr. Praveen Lal M.S., Shuttle Batminton Coach, (NIS), Kerala State Sports Council.

Manoj Xeviar, Basket Ball Coach, State Joseph HSS Thiruvananthapuram.

Mathew Mathew, Cricket Coach (NIS), Kerala State Sports Council.

Anty T.J., Asst. Professor, St. Albert College, Ernakulam.

Arun S., Asst. Professor, FISAT Angamali.

Jayasimhan, Hand Ball Coach (NIS), Kerala State Sports Council.

Saju R.S., Athletic Coach (NIS), Kerala State Sports Council.

C. Jayan, Coco-Coco, Kabadi Coach (NIS), Kerala State Sports Council.

Stephjin John, Thaikonda Coach, GV Raja Sports School.

Experts

Jayaraj J.

HOD & Asst. Prof.
Govt. Medical College Alapuzha

Dr. Kunhikannan R.

HOD & Asst. Prof.
Govt. College Kulathur, Neyyatinkara

Shyamnath K.

Asst. Prof. Govt. Engineering College,
Kannur.

Dr. C. Gokuldasan Pillai

Curriculum Head (Rtd.), SCERT,
Thiruvananthapuram.

Translation Kannada

Banu A.C., HST, GVHSS Mulleria

Raghavendra K., Rtd. HST, GVHSS Mulleria

Prashanth Kumar K.P., HST, GVHSS Mulleria

Artist

Umair A.M.

Freelance, Vadakara, Kozhikode.

Murugan Achari K.

Nedumangad.

Proof Experts

P. Yahya

GVHSS Payyanakkal, Kozhikode

Academic Co-ordinator

Jancy Rani A.K.

Research Officer,
SCERT, Thiruvananthapuram

Kannada Language Experts

Prof. Rama Bhat, Rtd. HOD, Govt. College, Kasaragod

Ramanna D., Rtd. HM, GHSS Delampady

Radhakrishna M., HM, GHSS Mogral Puthur

Prepared by: State Council of Educational Research & Training (SCERT)
Poojappura, Thiruvananthapuram -12, Kerala. E-mail:scertkerala@gmail.com

Type setting by: SCERT Computer Lab.

©

Government of Kerala
Education Department
2022

ಶ್ರೀತಿಯ ಶಿಕ್ಷಕರೇ,

ಆರೋಗ್ಯ-ದೈಹಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಎಂಬುದು ಮನುವಿನ ಹಕ್ಕು ಎಂಬುದಾಗಿ ತಿಳಿದು, ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಒಂದು ಕಡ್ಡಾಯ ವಿಷಯವಾಗಿ ಪರ್ಯಕ್ಷಕಮದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಶಿಕ್ಷಣ ಹಕ್ಕು ನಿಯಮದ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಮನುವಿನ ಸರ್ವತೋಮುಖ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಗುರಿಯಾಗಿಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಉತ್ತಮ ಗುಣಮಟ್ಟದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ನೀಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾದ ಸಮೀಪನಗಳನ್ನು ಸ್ವೇಚರಿಸಿ ಪರ್ಯ ಪರಿಷ್ಕರಣೆಯನ್ನು ನಡೆಸಲಾಗಿದೆ.

ಪರ್ಯಕ್ಷಮದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಮೀಪನವನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಪರ್ಯಕ್ಷಮ ಹಾಗೂ ಅದಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ವಿನಿಯಮ ವರ್ಣಾಳಿಸಿದ್ದರೂ ರೀತಿಗಳನ್ನು ಆರೋಗ್ಯ-ದೈಹಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಧ್ಯಾಪಕರಿಗಾಗಿ ಟೀಚರ್ ಟೀಕ್ಸ್‌ಟ್ ಪ್ರಸ್ತುತ ಹಾಗೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗಾಗಿ ಆಕ್ಷಿವಿಟಿ ಪ್ರಸ್ತುತವನ್ನು ತಯಾರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಟೀಚರ್ ಟೀಕ್ಸ್‌ಟ್ ಪ್ರಸ್ತುತದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಮಂಡಿಕೆಗಳ ವಿವರಣೆಯೊಂದಿಗೆ ಅನುಕ್ರಮಣಿಕೆಗೂ ಸೂಕ್ತವಾದ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯವನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಆಕ್ಷಿವಿಟಿ ಪ್ರಸ್ತುತವು ವ್ಯಕ್ತಿಸ್ತ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಯೋಗ್ಯವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿರುವ ನಿರೀಕ್ಷಣೆಗಳು ಮತ್ತು ಮಾಲ್ಯಮಾಪನಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸಲಿರುವ ಉಪಾಧಿಯಾಗಿದೆ.

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿದ್ಯಾಲಯ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಸಮಾಜದ ಸ್ನಿವೇಶಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿಕೊಂಡು ಪರ್ಯಕ್ಷಮವನ್ನು ವಿನಿಯಮ ಮಾಡಬೇಕು. ಉತ್ತಮವಾದ ಆರೋಗ್ಯ - ದೈಹಿಕ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಟೀಚರ್ ಟೀಕ್ಸ್‌ಟ್, ಆಕ್ಷಿವಿಟಿ ಪ್ರಸ್ತುತ ಎಂಬಿವುಗಳು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿಯಾಗಿರಬಹುದು.

ಶುಭ ಹಾರ್ಡ್‌ಕೆಗಳೊಂದಿಗೆ,

ಡಾ. ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ಆರ್.ಕೆ.

ನಿರ್ದೇಶಕರು

ಎಸ್.ಸಿ.ಇ.ಆರ್.ಟಿ.

ಅನುಕ್ರಮಣಿಕೆ

ಭಾಗ - 1

1.	ಪರ್ಯಾಕ್ರಮ - ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಮೀಪನ	05
2.	ವೊಲ್ಯೂಮಾಪನ ಸಮೀಪನ	36
3.	ಆರೋಗ್ಯ-ದೃಷ್ಟಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಕಲಿಕಾ ಸಮೀಪನ	45
4.	ಆರೋಗ್ಯ-ದೃಷ್ಟಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ವೊಲ್ಯೂಮಾಪನ ಸಮೀಪನ	47
5.	ಟೇಚಿಂಗ್ ಮಾನ್ಯವಲ್	55
6.	ಯೂನಿಟ್ ಪ್ರೈಂ	56
7.	ವಾಷಿಂಕ ಯೋಜನೆ	59

ಭಾಗ - 2

ಯೂನಿಟ್‌ಗಳ ಮೂಲಕ

1.	ಆರೋಗ್ಯದ ಮೂಲಕ ಸೌಂದರ್ಯ	61
2.	ನಿತ್ಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಕ್ರೀಡೆಗಳು	71
3.	ಉತ್ತೇಜಕವಸ್ತುವಿನಿಂದ ವಿಮುಕ್ತವಾದ ಕ್ರೀಡಾಕ್ಷೇತ್ರ	94
4.	ಪ್ರೇಜ್ಞಾನಿಕ ವ್ಯಾಯಾಮದ ಮೂಲಕ ಕ್ರೀಡಾ ಸಂಸ್ಕರಣೆ	99
5.	ವ್ಯಾಯಾಮ ಮತ್ತು ಶರೀರ ಭಾರ ನಿಯಂತ್ರಣ	110

ಭಾಗ - 3

ಸೈಕ್ರೋಟ್ರೋ & ಗೇವ್ಯಾ	117
---------------------	-----

ಕೇರಳ ಶಾಲಾ ಪರ್ಯಾಕ್ರಮ 2013

ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಮೀಕ್ಷಾಪನಗಳು

1.1 ಹಿಂತಿಕೆ

ಸಾಮಾಜಿಕ ಬದುಕಿನ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಕೇರಳವು ದೇಶಕ್ಕೆ ಮಾದರಿಯಾಗಿದೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ವ್ಯಾಪಕತೆ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಅರೋಗ್ಯದ ಗುಣಮಟ್ಟ ಎಂಬಿವುಗಳೇ ಕೇರಳದ ಈ ಸಾಧನಗೆ ಪ್ರಧಾನ ಕಾರಣವಾಗಿವೆ. ಸಮಾಜದ ಎಲ್ಲ ವರ್ಗಗಳ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಶಾಲೆಗೆ ಕಡುಹಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದ್ದರೂ, ಎಲ್ಲಾರಿಗೂ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಶಿಕ್ಷಣ ಎಂಬುದು ಕೇರಳದ ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರವು ಎದುರಿಸುವ ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ.

1986 ರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿಯ ಅಂಗವಾಗಿ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಮೂಲಭೂತ ಸೂಕ್ತಂತರಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹಾಗೂ ಅಧ್ಯಾಪಕ ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅಯೋಜಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಇದರೊಂದಿಗೆ ಪರ್ಯಾಕ್ರಮವನ್ನು ಶಿಶುಕೇಂದ್ರಿತ, ಚಟುವಟಿಕೆ ಆಧಾರಿತ, ಪ್ರಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ಹಾಗೂ ಕಾಲೋಚಿತವಾಗಿ ಪರಿಷ್ಕರಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ನಡೆದಿವೆ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನ ನಿರ್ಮಾಣ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳು ನಡೆಯಬೇಕು ಎಂಬ ತಿಳಿವಲ್ಲಿಕೆ ಮೂಡಿತು. ಇದರಂತೆ ಮನುವನ್ನು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳ ಕೇಂದ್ರಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಇರಿಸುವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ನಾಂದಿ ಹಾಡಲು ನಮಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಬದುಕಿನ ಎಲ್ಲಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳೂ ಪ್ರತಿ ಕ್ಷೇತ್ರ ಬದಲಾಗುತ್ತಿವೆ. ಅಧ್ಯಾಪನ ಶಾಸ್ತ್ರ, ಅಧ್ಯಯನ ಮನಃಶಾಸ್ತ್ರ ಮೌದಲಾದ ವಿಷಯಗಳ ಹೊಸ ಸಂಶೋಧನೆಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಾಯೋಗಿಕವಾದ ಅನುಭವಗಳು ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯ ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಹಾಗೂ ಕಲಿಕಾನುಭವಗಳ ವಿನಿಯಂತಹ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವನ್ನು ನಡೆಸಲು ನಮ್ಮನ್ನು ಪ್ರಾಪ್ತರಂತ್ರಗೊಳಿಸುತ್ತವೆ. ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಗದ ಮಕ್ಕಳ ಕಲಿಕೆಯ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ನಾವು ಗುರಿಯಿರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ.

“ವಿಭಿನ್ನವಾದ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಆಧಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಳ್ಳಿ, ವಿಭಿನ್ನ ದೈಹಿಕ, ಮಾನಸಿಕ, ಬೌದ್ಧಿಕ ಸಾಮಧ್ಯಗಳಿರುವ ಎಲ್ಲ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕಲಿಯಲು ಹಾಗೂ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತೀರ್ಣರಾಗಲು ಸಾಧ್ಯವೆಂದು ದೃಢಪಡಿಸಬೇಕು. ಲಿಂಗ, ಜಾತಿ, ಭಾಷೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಧರ್ಮ, ಅಂಗವೈಕಲ್ಪಗಳೇ ಮೌದಲಾದ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಮೀರಲು ಯೋಜನೆಗಳು ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿಗಳು ಮಾತ್ರ ಸಾಲದು. ಎಂಬೇ ಪ್ರಾಯದಿಂದಲೇ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಕಲಿಕಾ ಗುರಿಗಳನ್ನೂ, ಅಧ್ಯಾಪನ ರೀತಿಗಳನ್ನೂ ಆರಿಸಿ ರೂಪಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. (NCF 2005, ಪೃ.27)

- ವಿಭಿನ್ನ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಆಧಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಳ್ಳಿವರು.
- ವಿಭಿನ್ನ ದೈಹಿಕ, ಮಾನಸಿಕ ಮತ್ತು ಬೌದ್ಧಿಕ ಸಾಮಧ್ಯವುಳ್ಳವರು.

ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದವರಿಗೆ ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಗಳಿಸಲು ಶಿಕ್ಷಣ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಎಲ್ಲ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ

ಸೂಕ್ಷ್ಮವೂ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವೂ ಆಗಿರುವ ಧೋರಣೆಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕಾದುದು ನಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಎನ್‌.ಸಿ.ಎಫ್. ನಿದೇಶಿಸುತ್ತದೆ. ಕಾಲೋಚಿತವಾಗಿ ಪರ್ಯಕ್ಷಮವನ್ನು ನವೀಕರಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕವಾಗಿಸುವುದರಿಂದ ಮಾತ್ರ ಈ ಗುರಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಬಹುದು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಈಗ ಪರ್ಯಕ್ಷಮವನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿರಂತರವಾಗಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಅನುಭವ, ಸಂಶೋಧನೆ ಹಾಗೂ ಅಧ್ಯಯನ ಶೋಧಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಇದನ್ನು ಮಾಡಲಾಗುವುದು. ಸಮರ್ಪಕತೆಯಿಂದ ಮತ್ತಷ್ಟು ಸಮರ್ಪಕತೆಗೆ ಎಂಬ ವ್ಯೇಜ್ಞಾನಿಕ ಸಮೀಕ್ಷನವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಲಾಗುವುದು.

1.2 ಪರ್ಯಕ್ಷಮ ಪರಿಷ್ಕರಣೆಯ ಅಗತ್ಯ

ಕಳಿದ ಐದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಹೊಸ ಆಶಯಗಳು ಮೂಡಿಬಂದಿವೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ 2009 ರಲ್ಲಿ ಜ್ಯಾರಿಗೆ ಬಂದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಹಕ್ಕು ಕಾಯಿದೆಯಿಂದ ಶಿಕ್ಷಣವು ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕಾಗಿ ಬದಲಾಗಿದೆ. ಹಕ್ಕು ಆಧಾರಿತ ವಿದ್ಯಾಲಯ (Right based Educational Institution) ಎಂಬ ಗುರಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ನಮ್ಮ ಪರ್ಯಕ್ಷಮವನ್ನು ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗುಣಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಪರಿಸರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗುಣಮಟ್ಟ ಎಂಬುದು ಯಾವುದೇ ಒಂದು ದೇಶದ ಗುಣಮಟ್ಟವಲ್ಲ. ಇದು ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಹಂತವನ್ನು ದಾಟಿವ ಮಗು ಜಗತ್ತಿನ ಯಾವುದೇ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಅರ್ಜಿಸಬೇಕಾದ ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಅನುಭವಗಳ ಒಟ್ಟು ಮೊತ್ತವಾಗಿದೆ. ಜಾಗತಿಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಜ್ಯಾರಿಗೊಂಡಿರುವ ಉತ್ತಮ ಅಧ್ಯಯನ, ಅಧ್ಯಾಪನ ಮಾದರಿಗಳು ಕೇರಳದ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಸಿಗಬೇಕಾದುದು ಅಗತ್ಯ ಎಂಬುದನ್ನು ಇದು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

ಶೈಕ್ಷಣ ಹಕ್ಕು ಕಾಯ್ದಿಯಲ್ಲಿ ಪರ್ಯುಕ್ತಮ, ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಎಂಬಿವ್ಯುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಪರ್ಯುಕ್ತಮ ಪರಿಷ್ಠರಣೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಗಳಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಶೈಕ್ಷಣ ಹಕ್ಕು ಕಾಯ್ದಿ 2009

ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ -29 (ಅಧ್ಯಾಯ 5)

ಪರ್ಯುಕ್ತಮ ಹಾಗೂ ಮೌಲ್ಯನಿಣಿಯ ಸೂಚಕಗಳು

- 1) ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶೈಕ್ಷಣದ ಪರ್ಯುಕ್ತಮ ಹಾಗೂ ಮೌಲ್ಯನಿಣಿಯ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಆಯಾ ಸರಕಾರದ ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ ಸೂಚಿಸಲಾಗುವ ಒಂದು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಅಧಿಕಾರ ಕೇಂದ್ರದ ಮೂಲಕ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಬೇಕು.
- 2) ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಅಧಿಕಾರ ಕೇಂದ್ರ 1 ನೇ ಉಪವಿಭಾಗದ ಪ್ರಕಾರ ಪರ್ಯುಕ್ತಮ ಹಾಗೂ ಮೌಲ್ಯನಿಣಿಯ ವಿಧಾನವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವಾಗ ಕೆಳಗಿನ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪರಿಗಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.
  - a) ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಾದ ಮೌಲ್ಯಗಳ ಹೊಂದಿಕೆ.
  - b) ಮನುವಿನ ಸರ್ವತೋಮುಖವಾದ ಬೆಳವಣಿಗೆ.
  - c) ಮನುವಿನ ಜ್ಞಾನ, ಸಾಮಧ್ಯ, ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ಕ್ರಮೇಣ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು.
  - d) ದೈಹಿಕ ಹಾಗೂ ಮಾನಸಿಕ ಸಾಮಧ್ಯಗಳ ಸಂಪೂರ್ಣ ಬೆಳವಣಿಗೆ.
  - e) ಮನುವಿಗೆ ಜಾಣವಾದ, ತಿಳು ಕೇಂದ್ರಿತವಾದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿರುವ ಕಲಿಕೆ.
  - f) ಕಲಿಕೆಯ ಮಾಧ್ಯಮವನ್ನು ಮನುವಿನ ಮಾತೃಭಾಷೆಯಲ್ಲಿಯೇ ನೀಡುವುದನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಪ್ರಾಯೋಗಿಕಗೊಳಿಸಬೇಕು.
  - g) ಭಯ, ಮಾನಸಿಕ ಒತ್ತಡ ಉಂಟಾಗುವ ಸ್ಥಿತಿ, ಆತಂಕ ಇವುಗಳಿಂದ ಮನುವನ್ನು ಮುಕ್ತಗೊಳಿಸಿ, ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪ್ರಕಟಿಸಲು ಮನುವಿಗೆ ಸಹಾಯ ನೀಡುವುದು.
  - h) ಮನುವಿನ ಜ್ಞಾನಗ್ರಹಣ ಮತ್ತು ಆದನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸುವ ಸಾಮಧ್ಯದ ಸಮಗ್ರ ಮತ್ತು ನಿರಂತರ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ.

లుచిత హగూ కడ్డాయ తీక్ష్ణణక్కయవ మక్కల హక్కు కేరళద కానూనుగళు హగూ పరిచ్ఛేదగళు 2011

శైక్షణిక అధికార కేంద్రగళు

1. 29నే పరిచ్ఛేదద ప్రకార రాజ్య తీక్ష్ణణ సంశోధనా మత్తు తరబేతి సమితి (SCERT) గి శైక్షణిక అధికార కేంద్రగా స్థానవన్న నీడలాగిదే.
2. (1)నే లుపపరిచ్ఛేదద అదియల్లి ప్రకటిసిరువ ప్రకార శైక్షణిక అధికారవన్న హొందియవ సంస్థేయ పర్యక్రమ, మౌల్యమాపన సూచక తయారిసువాగ ఈ కానూనిన 29నే పరిచ్ఛేదద
(2)నే లుపపరిచ్ఛేదద అంత (a) యింద (f) వరేగిన నిబంధనెగళిగి భాదకవాగదంతే;
  - (a) ప్రస్కరవాద హగూ ప్రాయక్కనుగుణవూ ఆగియవ పర్యక్రమ మత్తు పాతపుస్తకగళిగి మూలభూతవాద జీవన స్నేహితువన్న రూఢిసికొళ్లలు ఆగత్యవాద కలికా సామగ్రిగళూ ఒళగొండంతే ఇతర కలికా సామగ్రిగళిగి రూపు నీడువుదు;
  - (b) ఒందరింద ఎంటర వరేగిన తరగతిగళల్లి ప్రతియోందు విషయక్కూ ఆగత్యవాద కనిష్ట కలికా పరిణామగళన్న నిణం యిసబేస్కల్లదే మక్కలిగి మౌలికవాద సూచకగళన్న వికాసగొళిసి మక్కల కలికా పరిణామక్కూగి ఆధ్యాపకర జవాబ్దారియ మానదండగళిగి రూపు నీడువుదు;
  - (c) కలికి మత్తు బోధనేయ పరిణామగళ ఆధారదల్లి సేవాకాలద ఆధ్యాపక తరబేతి సామగ్రిగళన్న అభివృద్ధిపడిసువుదు;
  - (d) 1995ర నృణతేగళిరువ వ్యక్తిగళిగిరువ (సమాన హక్కుగళు, హక్కుగళ సంరక్షణ హగూ పూణం భాగవహిసువికి) నియమగళిగనుసారవాగి నృణతేగళిరువ మక్కలిగి తీక్ష్ణవన్న నీడువుదక్కూగి ఆధ్యాపకరిగి సేవాపూవ మత్తు సేవాకాలద తరబేతి కాయడక్కమగలిగి రూపు నీడువుదు;
  - (e) నిరంతరవూ సమగ్రవూ ఆద మౌల్యమాపనవన్న జారిగి తరువుదక్కూగి ఆగత్యవాద సూచనెగళన్న మాపితిగళన్న తయారిసువుదు.
  - (f) శైక్షణిక ధోఏరణెగళు హగూ కాయడక్కమగళు, పర్యక్రమ, బోధనేయ మూలక మక్కల మేలాగువ పరిణామ ఇత్యాదిగళ పురితు సంశోధనెగళన్న ఆధ్యయనగళన్న కేగొళ్లువుదు మత్తు ఆదన్న జారిగొళిసువుదు.

తీక్ష్ణ హక్కు కాయ్యియ హిన్నేలీయల్లి నిరంతర హగూ సమగ్రవాద మౌల్యమాపనవు సాంపిధానిక భాధ్యతెయాగిదే. ఇదన్న గమనదల్లిరిసికొండు పర్యక్రమవన్న పరిష్కరిసబేకు. ఈ హిన్నేలీయల్లి పాతపుస్తక పరిష్కరణెయన్న నావు కాణబేకు.

ಕೇರಳ ಶಾಲಾ ಪರ್ಯಾಕ್ರಮದ (2013) ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳನ್ನು ನೋಡೋಣ.

- 1) ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಕೇಂದ್ರಿತ, ಪ್ರಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ, ಚಟುವಟಿಕೆ ಪ್ರಧಾನ, ಮೌಲ್ಯಧಾರಿತ ಪರ್ಯಾಕ್ರಮ.
- 2) ಬೌದ್ಧಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ, ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳ ಹಂತದಲ್ಲಿ, ಮನೋಭಾವ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಮೌಲ್ಯಗಳ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಮನುವಿನ ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆಗಳಿಗೆ ಒತ್ತು ನೀಡಲಾಗಿದೆ.
- 3) ಜ್ಞಾನ ನಿರ್ಮಾಣ ಎಂಬ ತಾತ್ಪರೆ ನೆಲೆಗಟ್ಟಿನಲ್ಲಿರುವ ಪರ್ಯಾಕ್ರಮ.
- 4) ವಿನಿಮಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ವೈವಿಧ್ಯಪೂರ್ವಾ ಯೋಗ್ಯವೂ ಆದ ಅಧ್ಯಾಪನ ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಅಧ್ಯಾಪಕರಿಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಿದೆ.
- 5) ಕಲಿಕಾಸಾಧನೆ, ಮುಕ್ಕಳ ವಿಭಿನ್ನ ಗುಣಮಟ್ಟಿ ಇವುಗಳನ್ನು ತಿಳಿದು ವಿವಿಧ ಕಲಿಕಾ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವುದು. ಕಂಡು ಹಿಡಿಯುವ ಕಲಿಕೆ, ಶಾಯಗ್ರಹಣ ರೀತಿ, ಹೊಸ ಚಿಂತನೆಗಳು, ಯೋಚಿಸುವ ಸಾಮಧ್ಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದು. ಸಹಕಾರ ಕಲಿಕೆ, ಸಹವರ್ತಿ ಕಲಿಕೆ, ಚಿಂತನೆಗಳ ಪ್ರತಿಫಲನ, ವೈಯಕ್ತಿಕ ಮತ್ತು ಗುಂಪಿನ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಮೊದಲಾದ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸುವುದು.
- 6) ಉಚಿತ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಎಂಬ ಹಾಗೆ ಎಲ್ಲ ಮುಕ್ಕಳ ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆಗೆ ಪ್ರಾರ್ಥಾನ್ಯ ನೀಡಬೇಕು.
- 7) ಷ್ಟಿ-ಪ್ರೈಮರಿಯಿಂದ ಹೈಯರ್ ಸೆಕಂಡರಿ ವರೆಗೆ ಸಮಗ್ರವಾದ ಪರ್ಯಾಕ್ರಮ.
- 8) ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತರಗತಿಗೂ ವಿವಿಧ ವಿಷಯಗಳ ಹಾರಣವನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದ ವಿಷಯಗಳ ಹಾರಣದೊಂದಿಗೆ ಏಕೀಕರಿಸಿ, ಕೇರಳದ ಪಾಠಪ್ರಸ್ತಕಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಲಾಗುವುದು.
- 9) ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಒಂದು ಮತ್ತು ಎರಡನೇ ತರಗತಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರಭಾಷೆ(ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನದೊಂದಿಗೆ) ಗಣಿತ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಎಂಬ ಮೂರು ಪಾಠಪ್ರಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲಾಗುವುದು.
- 10) ಒಂದರಿಂದ ನಾಲ್ಕನೇ ತರಗತಿಯವರೆಗಿನ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮಾಧ್ಯಮ ಪಾಠಪ್ರಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲಾಗುವುದು.
- 11) ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಭಾಷೆ ಹಾಗೂ ಮಾತ್ರಭಾಷೆ ಎಂಬ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಕಲಿಕೆಗೆ ವಿಶೇಷವಾದ ಪ್ರಾರ್ಥಾನ್ಯ ನೀಡಲಾಗುವುದು.
- 12) ಷ್ಟಿ-ಪ್ರೈಮರಿ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಏಕೇಕೃತ ಪರ್ಯಾಕ್ರಮವನ್ನು ರೂಪಿಸಿ, ಓಪಬಾರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ಅಂಗವಾಗಿ ಬದಲಾಯಿಸಲು ನಿರ್ದೇಶಿಸಲಾಗುವುದು.
- 13) ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು (ICT) ಒಂದು ಪರ್ಯಾವಿಷಯ ಎನ್ನಲ್ಲಿದ್ದಕ್ಕಿಂತ ಪರ್ಯಾವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸಂಪರ್ಕ ಮಾಡುವ ಮಾಧ್ಯಮವಾಗಿ ಬಳಸಬೇಕು.
- 14) ವಿಶೇಷವಾದ ಪರಿಗಣನೆಗೆ ಅರ್ಹರಾದ ಮುಕ್ಕಳಿಗೆ ವಿಭಿನ್ನ ಹಾಗೂ ಸೂತನವಾದ ಕಲಿಕಾ ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಅವಿಷ್ಯರಿಸಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವುದು ಮತ್ತು ವಿಭಿನ್ನವಾದ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಅವಿಷ್ಯರಿಸಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವುದು.

- 15) ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದ ಸಮಗ್ರ ಮತ್ತು ನಿರಂತರವಾದ ಮೌಲ್ಯ ಮಾಪನ (CCE) ನಡೆಸಬೇಕು.
- 16) ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕ್ರೀಡಾ ಶಿಕ್ಷಣ, ಕಲೆಯ ಶಿಕ್ಷಣ, ವೃತ್ತಿ ಪರಿಚಯ ಇವುಗಳನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯ ಪರ್ಯಾವಿಷಯಗಳಾಗಿ ಪರಿಗಳಿಸಲಾಗಿದೆ.
- 17) ಹೈಯರ್ ಸೆಕಂಡರಿ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕಾಲಾನುಸಾರಿಯಾಗಿ ಪಾಠ ಪ್ರಸ್ತರಕಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಬೇಕು.
- 18) ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ನಿಯಮದ ಬೇಳಕಿನಲ್ಲಿ ಹಕ್ಕು ಆಧಾರಿತ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಒತ್ತು ನೀಡಬೇಕು.
- 19) ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಅಧ್ಯಾಪಕನೂ ಓವಡ ಸಹರಕ್ಕಾಕ (Mentor)ನ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೇರಿ, ಬೇಕಾದ ಕಾಳಜಿಯನ್ನು, ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಮಗುವಿಗೆ ಒದಗಿಸಬೇಕು.
- 20) ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಪಾಲಿಸಬೇಕಾದ ವೃತ್ತಿ ನೀತಿ ಸಂಹಿತೆಗೆ (Code of Professional Ethics for School Teacher) ಒತ್ತು ನೀಡಲಾಗುವುದು.
- 21) 21ನೇ ಶತಮಾನದ ಕಲಿಕಾ ಸ್ನೇಪ್ಯಾಗಳು (21st Century Learning skills) ಕಾಲೋಚಿತವಾಗಿ ಗಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಯೋಗ್ಯವಾಗಿವೆ.
- 22) ಮಾನವೀಯ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ತಲೆಮಾರನ್ನು ಸ್ವಾಷಿಸಲು ಸಮರ್ಥವಾಗಿದೆ.
- 23) ಸಮಾನ ಅವಕಾಶ ಮತ್ತು ಸಮಾನತೆ (Equity and Equality) ಲಭಿಸುವ ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿದೆ.

ಸಹಜವಾದ ಕಲಿಕೆ, ಕಲಿಯುವ ಮಕ್ಕಳ ಬೌದ್ಧಿಕ, ಮಾನಸಿಕ ಬೇಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಧೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿರಿಸಿಕೊಂಡು ತಲೆ, ಹೃದಯ, ಹಸ್ತ ಸಮನ್ವಯಗೊಂಡ ಪರ್ಯಾಕ್ರಮ (Curriculum for the harmony of head, Heart and Hand) ಎಂಬ ಕಾಣ್ಡೆಯೊಂದಿಗೆ ಪರ್ಯಾಕ್ರಮವನ್ನು ನಾವು ಮಾಡಬೇಕು.

ಹಾಗಾದರೆ ಪರ್ಯಾಕ್ರಮ ಸಮೀಪನ ಹೇಗಿರಬೇಕು? ಅದರ ಸ್ವೀಧಾಂತಿಕ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಯೋಗಿಕವಾದ ಅಡಿಪಾಯ ಹೇಗಿರಬೇಕು?

1.3 ಪರ್ಯಾಕ್ರಮ ಸಮೀಪನ

ಪಂಚೀಂದ್ರಿಯಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿಗೆ ಮಗು ಹುಟ್ಟಿತ್ತದೆ. ಜಗತ್ತನ್ನು ಹೊಸ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡಲು, ಅರ್ಥಮಾಡಲು, ವ್ಯವಹರಿಸಲು, ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಲು ಶಾಲೆಯ ಶಿಕ್ಷಣದ ಮೂಲಕ ಮಗುವಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಬೇಕು. ತನ್ನ ಮುಂದಿರುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಿ, ಆ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಂಡು ಕಲಿಕೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಪರ್ಯಾಕ್ರಮ ವಿನಿಮಯ ಸಮೀಪನದ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಯಾವುವು?

- ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಆಧಾರಿತವಾದುದು.
- ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದು.
- ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಗಟ್ಟಿಗೊಳಿಸುವುದು.

- ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಸಫಲಗೊಳಿಸಲು ಸಮರ್ಥವಾದುದು.
- ಪರಿಸರ ಆಧಾರಿತವಾದುದು.
- ವಿಕಾಸದ ವಲಯಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸುವುದು.
- ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಸ್ವಭಾವಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾದುದು.
- ಕಲಿಕೆಯೊಂದಿಗೆ ಮೌಲ್ಯ ನಿರ್ಣಯವೂ ಜಡಿಯಾಗಿರುವುದು.
- ಜ್ಞಾನನಿರ್ವಾಣ ಆಧಾರಿತವಾದ ಕಲಿಕಾ ರೀತಿಯು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಮಕ್ಕೆ ಆಧಾರವಾಗಿದೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಆಚಿತ ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಆಶಯ ಪರಿಸರವನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿಕೊಂಡು ಪ್ರಯೋಜನ ಕಾರಿಯಾದ ಕಲಿಕಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಏಪಡಿಸುವುದರಿಂದ ಸಹಜ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ರೂಪಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ ಎಂಬುದು ಈ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ.

ಕಲಿಕಾನುಭವಗಳು

ಒಬ್ಬಕಿನ ವಿಭಿನ್ನ ಹಿನ್ನೆಲೆಗಳಿಂದ ಬರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಆಚಿತ ಜ್ಞಾನ, ಸಾಮರ್ಥ್ಯ, ಆಸಕ್ತಿ ಇವುಗಳು ವಿಭಿನ್ನವಾಗಿರುವವಲ್ಲವೇ. ಈ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿಕೊಂಡು ವ್ಯಕ್ತಿ ಭಿನ್ನತೆಯನ್ನೂ ಬಹುವುಂಬವಾದ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆಯನ್ನೂ ಗಮನದಲ್ಲಿರಿಸಿಕೊಂಡು ಕಲಿಕೆಯ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಬೇಕಾದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಕಲಿಕಾ ಪರಿಸರ

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಆಸಕ್ತಿ ಹಾಗೂ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿರಿಸಿಕೊಂಡು,

ಮತ್ತು ತೊಡಗಿಕೊಂಡಿರುವ ಜ್ಞಾನ ನಿರ್ಮಾಣ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದರೆ, ಅದು ಮತ್ತು ಶಿಳ್ಳವಳಿಕೆಯನ್ನು ಗಟ್ಟಿಗೊಳಿಸಲು ಸಹಾಯಕವಾಗುವುದು. ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಂಡಿರುವ ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನವನ್ನು ತಾವೇ ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ತಾವು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಲಿತಿರುವುದನ್ನು ಹೊರಗಿನ ವಿಷಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಅನ್ನಯಿಸಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳುವಂತೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಬೇಕು. ಬಾಯಿಪಾತ ಹೊಡಿದು ಒಂದೇ ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಿಂತ, ತಮ್ಮದೇ ವಾರ್ಕಾಗಲ್ಲಿ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಉತ್ತರವನ್ನು ಹೇಳುವಂತೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಬೇಕು. ಇವುಗಳೇಲ್ಲಾ ತಮ್ಮ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಮತ್ತು ಶಿಳ್ಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ಪ್ರಧಾನ ಹೆಚ್ಚಿಗಳಾಗಿವೆ. ಬೊಂದಿಕವಾದ ಉಹಳೆ ಅಧ್ಯವತ್ತಾದ ಒಂದು ಬೋಂಧನೆ ಕ್ರಮವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಬೇಕು. ಹಲವಾರು ಬಾರಿ ತಮ್ಮ ದೈನಂದಿನ ಅನುಭವಗಳಿಂದ ಅಧವಾ ಮಾಡ್ಯಾಮು ಸಂಪರ್ಕದಿಂದ ಮತ್ತು ವಾಸ್ತವಿಕನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಆಶಯಗಳು ರೂಪಗೊಂಡಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಅಧ್ಯಾಪಕರು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುವ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಕಟಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಶಿಲ್ದಿರುವುದು ಮತ್ತು ತಿಳಿಯಾದಿರುವುದರ ಮಧ್ಯ ಹೊಸ ಜ್ಞಾನದ ಸ್ವಷ್ಟಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಶಾಲೆಯ ಹೊರಗೆ ಮನೆ ಅಧವಾ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸುವ ಕರಕೌಶಲ್ಯದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಜ್ಞಾನ ಸ್ವಷ್ಟಿಯಾಗುವುದು. ಇಂತಹ ಎಲ್ಲ ಶಿಳ್ಳವಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಗೂರ್ಬಿಸಬೇಕು. ಶಿಳ್ಳವಳಿಕೆ ಮತ್ತು ಸಂಪೇದನೀಲಲ್ತೆಯಿರುವ ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಈ ಕುರಿತು ಪ್ರಜ್ಞಾವಂತರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ವಾಕ್ಯ ವಿಕಾಸ ಸಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಮನಗಂಡು, ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಹಾಗೂ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಅವರನ್ನು ಮುನ್ದುಡಿಸಲು ಅಧ್ಯಾಪಕರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯ. ಅನ್ನೇಷಣೆ, ನಿರೀಕ್ಷಣೆ, ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳುವುದು, ಚಂಚಲಕೂಟಗಳು ಇವುಗಳ ಮೂಲಕ ಶಿದಾಂತ ರೂಪೀಕರಣ ಮತ್ತು ಆಶಯ ಸ್ವಷ್ಟಿಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳು ಸಕ್ರಿಯ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯ ಭಾಗವಾಗಿವೆ. ಶಾಲೆಗಳು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೂ ಚಚಿದ ಸುವುದಕ್ಕೂ ಪರಿಶೋಧಿಸುವುದಕ್ಕೂ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವುದಕ್ಕೂ ನಿಗಮನವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲೂ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು.

ಎನ್.ಸಿ.ಎಫ್. 2005 ಪುಟ. 41,42

ವೈವಿಧ್ಯಪೂರ್ವಾಂಶ ಕಲಿಕಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಯಾಗಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ತರಗತಿಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಬೇಕು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಕೇಂದ್ರಿತ ಕಲಿಕಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯಕವಾಗುವಂತೆ ಚಟುವಟಿಕೆ ಆಧಾರಿತ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾವು ತಿಳಿದುಕೊಂಡೆವಲ್ಲವೇ?

ಕಲಿಕಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ

- ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯೂ ತನ್ನ ಅನುಭವಗಳ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನ ನಿರ್ಮಾಣ (Knowledge Construction) ಮಾಡುವನು.
- ಜ್ಞಾನ ನಿರ್ಮಾಣವನ್ನು ವೈಯಕ್ತಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು.
- ವಿವಿಧ ಕಲಿಕಾ ಶೈಲಿಗಳನ್ನು (Learning Style) ಪರಿಗಳಿಸಿಕೊಂಡು ವಿವಿಧ ಇಂಧಿಯಾನುಭವಗಳನ್ನು (Multisensory Experiences) ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಗೊಳಿಸಬಹುದು.
- ಕಲಿಕಾನುಭವಗಳನ್ನು ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ (spiralling) ಮಂಡಿಸುವ ಮೂಲಕ ಕಲಿಕೆಯು ಸಾಕಷ್ಟು ಫಲಕಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ.
- ಕಲಿಕಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ನಮನೀಯತೆ (Flexibility), ಹೊಂದಾಣಿಕೆ (Adaptations), ಕಲಿಕಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಆಯ್ದೆ (Selection) ಇವುಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವ ಮೂಲಕ ವಿಭಿನ್ನ ಅಭಿರುಚಿಯ ಕಲಿಕೆಯ ಆಸಕ್ತರನ್ನು ಪರಿಗಳಿಸಬಹುದು.
- ಸಾಕಷ್ಟು ಕಲಿಕಾನುಭವಗಳು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ ದೊರಕಿದಾಗಲೇ ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆ (Learning outcome) ದೃಢವಾಗುವುದು.
- ಕಲಿಕೆ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯನಿರ್ಣಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳು ನಿರಂತರವಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿರುವುದು.
- ವಿಷಯಾಧಾರಿತ ವಸ್ತು, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಕಲಿಕೆಯ ಅಗತ್ಯ ಇವುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ವಿವಿಧ ಕಲಿಕಾ ಬೋಧನ ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡರೆ ಎಲ್ಲಾರಿಗೂ ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆ (Learning Outcome) ಯನ್ನು ಗಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯ.
- ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮನುವಿನ ಸಮಗ್ರ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು (Allround development) ಉದ್ದೇಶ ವಾಗಿರಿಸಿಕೊಂಡು ಕಲಿಕಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ದರ್ಶಿಸಬೇಕು.

1.4 ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆಗಳು (Learning Outcomes)

ವಿವಿಧ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ನೀಡಲಾಗುವ ಕಲಿಕಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಫಲವಾಗಿ ಜ್ಞಾನ, ಕೌಶಲ್ಯ, ಮನೋಭಾವ, ಮೌಲ್ಯಗಳು ಮನುವಿನಲ್ಲಿ ರೂಪಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಂಪಾದಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು ಕೆಲವಕ್ಕೆ ದೀರ್ಘಕಾಲ ಬೇಕಾಗುವುದು. ಹೀಗೆ ಮನುವಿನಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ನಮಗೆ ಮುಂಚೆತವಾಗಿ ನಿರ್ದರ್ಶಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಪ್ರಕ್ರಮವನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವಾಗ ಶಾಲಾ

ಶೈಕ್ಷಣದ ವಿವಿಧ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಮನು ಸಾಧಿಸಬೇಕಾದ ಗುರಿಗಳನ್ನು ನಾವು ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆಗಳೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಕೆಲವು ಕಲಿಕಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಸರಣಿಯ ಮೂಲಕ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಘಟಕದ ಮೂಲಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಗಳಿಸುವ ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆಗಳು ವಿಕಾಸಗೊಂಡು ಒಂದು ತರಗತಿಯ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಗಳಿಸುವ ಒಟ್ಟು ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಅನಂತರ ನಿಗದಿತ ಶೈಕ್ಷಣ ಕಾಲಾವಧಿಯ ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆಗಳಾಗಿ ಅವು ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ. ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಲೂ (observable) ಅಳೆಯಲೂ (measurable) ಸಾಧ್ಯವಿರುವುದು ಅದರ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಘಟಕದ, ತರಗತಿಯ, ಅವಧಿಯ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಮನು ಗಳಿಸಬೇಕಾದ ಜ್ಞಾನ ಕೌಶಲ್ಯ, ಮೌಲ್ಯ, ಮನೋಭಾವಗಳನ್ನು ಗಳಿಸಲಾಗಿದೆಯೇ ಎಂದು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಲು ಕಲಿಕಾಸಾಧನೆಗಳ ವಿಶೇಷಣೆಯಿಂದ ಸಾಧ್ಯ. ಪರ್ಯಕ್ಷಮದ ಸರಿಯಾದ ವಿನಿಮಯದ ಮೂಲಕ ಎಲ್ಲ ಮಕ್ಕಳ ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ದೃಢಪಡಿಸಲು ನಮಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಬೇಕು.

ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆಗಳ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳನ್ನು ಹೀಗೆ ಸಂಗ್ರಹಿಸಬಹುದು.

- ವಿಷಯನಿಷ್ಟವಾದ ಕಲಿಕೆಯ ಮೂಲಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಜ್ಞಾನ (knowledge), ಕೌಶಲ್ಯ (skills), ಮನೋಭಾವ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯ (attitude and value)ಗಳನ್ನು ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆ ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.
- ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಲೂ, ಅಳೆಯಲೂ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ.
- ಹೃಸ್ತ ಮತ್ತು ದೀರ್ಘಕಾಲದಲ್ಲಿ ಗಳಿಸುವ ವಿಭಿನ್ನ ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆಗಳಿವೆ.

1.5 ಕಲಿಕಾ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು ಮತ್ತು ಕಲಿಕಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು

ಪರ್ಯಕ್ಷಮವನ್ನು ವಿನಿಮಯ ಮಾಡಲು ಬಳಸುವ ವಿವಿಧ ಘಟಕಗಳೇ ಕಲಿಕಾ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು. ಕಲಿಕಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಪೂರ್ಣತೆಗೆ ಕಲಿಕಾ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಯೇ ತೀರಬೇಕು.

■ ಗ್ರಂಥಾಲಯ ■ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯ (ಭಾಷೆ, ಗಣಿತ, ವಿಜ್�ಾನ) ■ ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು	■ ವಿಸೌಳ್ಳೆ ಘಲಕಗಳು ■ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಲ್ಯಾಬ್ ■ ಬಹುಮಾರ್ಗಮ ಉಪಕರಣಗಳು
ಇದರ ಹೊರತಾಗಿ ಮಕ್ಕಳ ಕಲಿಕಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಪ್ರತಿಷ್ಠಿಸುವ ಆನೇಕ ವೇದಿಕೆಗಳು ಥಾಲೆಗಳಲ್ಲಿವೆಯಲ್ಲವೇ? ಇವುಗಳನ್ನು ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಗಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.	
■ ಬಾಲಸಭೆ ■ ಶ್ರೀಡಾ ಮೇಳಗಳು ■ ಅಸೆಂಟ್ ■ ಕ್ಲಾಬ್‌ಗಳು ■ ಚೆಚಾಡ ಕೊಟಗಳು ■ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪ್ರವಾಸಗಳು ■ ಸ್ಪೂರ್ಯಂ ಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು (SPC, NSS, Scout, NCC)	

ಮಹ್ಕಳ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾದ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಇಂತಹ ಫಟಕಗಳು ಅತಿ ಅಗತ್ಯವಾಗಿವೆ.

1.6 ಕಲೆ ಮತ್ತು ವೃತ್ತಿಪರಿಚಯ ಕಲೀಕೆ

ಕಲೆಯ ಕಲೀಕೆ

ಸ್ವಜನಶೀಲತೆ, ನಿರೀಕ್ಷಣ ಸಾಮಧ್ಯ ಮತ್ತು ಸಾಮಧ್ಯಗಳನ್ನು ಮಹ್ಕಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸಲು ಕಲೆಯ ಕಲೀಕೆ ಅತಿ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಹೊಸ ಪರ್ಯಾಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ವಿಷಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಕಲೆಯ ಕಲೀಕೆಗೂ ಮಹತ್ವವನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಶಾಲಾ ಪರ್ಯಾಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಕಲೆಯ ಕಲೀಕೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಗೀತ, ನೃತ್ಯ, ಬಿತ್ತರಚನೆ, ಶಿಲ್ಪರಚನೆ, ನಾಟಕ, ಸಿನಿಮಾ ಮೊದಲಾದ ಪ್ರಕಾರಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಮಹ್ಕಳ ಪ್ರತಿಭೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವನ್ನು ನೀಡುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಕಲೆಯ ಕಲೀಕೆಯ ಸಾಮಾನ್ಯ ಉದ್ದೇಶಗಳು.

- ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಸಹಜವಾದ ಕಲೆಯ ಅಭಿರುಚಿಗಳನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದು.
- ವಿವಿಧ ಕಲೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು, ಮಹ್ಕಳ ಅಭಿರುಚಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಕಲೆಗಳನ್ನು ಅಭಾಸ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು.
- ವಿವಿಧ ಕಲೆಗಳನ್ನು ಆಸ್ವಾದಿಸಿ, ಕಲೆಯ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲುವುದು.
- ಕಲೆಯ ಆಸ್ವಾದನೆ ಮಾಡಿ ಸಮಾಜ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಮಾನವೀಯ ದೃಷ್ಟಿಕೋನಗಳನ್ನು ಮೂಡಿಸುವುದು.
- ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವೈವಿಧ್ಯವನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪ್ರೇಮವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದು.
- ಕಲೆಯ ಸತ್ಯವನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡು ಹೊಸ ಚೆಂತನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸುವುದು.
- ಕಲೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿ ಇತರ ವಿಷಯಗಳ ಕಲೀಕೆಯನ್ನು ಘಲಪ್ರದರ್ಶನೋಜಿಸುವುದು (Art applied learning)
- ಒಹಮಮುಖವಾದ ಬೌದ್ಧಿಕ ವಿಕಾಸದ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮ ಪಡಿಸುವುದು.
- ವಿಭಿನ್ನ ಕೌಶಲ್ಯಗಳಿರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಕಲಿಕಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಆಕರ್ಷಿಸುವುದು.
- ಮಹ್ಕಳ ಆಸ್ವಾದನೆಯ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸುವುದು.

ವೃತ್ತಿ ಪರಿಚಯ

ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಮತ್ತು ವಿಜ್ಞಾನ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಹಾಗೂ ಪ್ರಗತಿಗಾಗಿ ವೃತ್ತಿ ಪರಿಚಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವೃತ್ತಿ ಪರಿಚಯ ತರಗತಿಯ ಅಡಿಪಾಯವು ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲದ ಪ್ರಗತಿಯಾಗಬೇಕು. ಎಲ್ಲ ಪ್ರತಿಗಳ ಸಾಮಧ್ಯಗಳನ್ನು, ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಬಳಸುವಂತೆ ಬೆಳೆಸುವುದೇ ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಪ್ರಗತಿಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಆಸ್ತಕೆ ಮೂಡಿಸುವುದು, ವೃತ್ತಿಗಳನ್ನು ಹೊಸ ವೃತ್ತಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ವಕ್ತಾರರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದು ವೃತ್ತಿ ಕಲೀಕೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶಗಳಾಗಿವೆ.

- ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ
- ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ

- ವ್ಯಕ್ತಿ ಸನ್ಮಾನಿಸುವ ಪದ್ಧತಿ
- ಉತ್ಪಾದನ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಯತ್ತತ್ವ
- ಸಂತುಲಿತ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ವಿಕಾಸ
- ಮೊಲ್ಯು ಹಾಗೂ ಮನೋಭಾವಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆ

ಕಲೆ ಮತ್ತು ವ್ಯಕ್ತಿ ಕಲಿಕೆಗೆ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯವನ್ನು ನೀಡಿ ಪತ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ರೂಪಿಸಬೇಕು. ಇವುಗಳ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ವಿಭಿನ್ನ ವಿಷಯಗಳೊಂದಿಗೆ ವಿನಿಮಯ ಮಾಡುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ.

1.7 ಅರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕ್ರೀಡಾ ಶಿಕ್ಷಣ

ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲಾ ಹಂತವು ಮಕ್ಕಳ ದೈಹಿಕ, ಮಾನಸಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಮುಖ್ಯ ಹಂತವಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕ್ರೀಡಾ ಶಿಕ್ಷಣದ ಅನುಭವಗಳು ಲಭಿಸುತ್ತವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಧೃಡಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಮಗುವಿನ ಅರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕ್ರೀಡಾ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಪ್ರೋಫೆಸುವುದು, ಅರೋಗ್ಯಕರ ಜೀವನ ಶೈಲಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದು ಈ ಕಲಿಕೆಯ ಪ್ರಧಾನ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. ಅರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕ್ರೀಡಾ ಶಿಕ್ಷಣದ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ವಿಭಿನ್ನ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ವಿನಿಮಯ ಮಾಡುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಅರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕ್ರೀಡಾ ಕಲಿಕೆಯ ಪ್ರಧಾನ ಉದ್ದೇಶಗಳು

- ವಿವಿಧ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಯೋಗ್ಯವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ದೇಹವನ್ನು ಚಲಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಕೌಶಲ್ಯವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸುವುದು.
- ದೇಹದ ಚಲನೆಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವ ವಿವಿಧ ಹಂತಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು, ಅವುಗಳನ್ನು ಸ್ವಜನಾತ್ಮಕ ಚಲನೆಗಳ ಮಾರ್ಪಾಯಿಸಬೇಕಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದು.
- ಸಾಮಾಜಿಕವಾದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡು, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ರೀತಿಯ ಜೀವನ ಶೈಲಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಮತ್ತು ಆಸ್ವಾದಿಸುವುದು.
- ಮಗುವಿನ ಸವಾತೋಮುಖ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಧೃಡಪಡಿಸುವುದು.

1.8 ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಶಿಕ್ಷಣ (Inclusive Education)

ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ನೀಡುವ ತಮ್ಮ ಸಹಪಾಠಿಗೆ ವಾಸವಾಗಲು ಮನೆಯಿಲ್ಲವೆಂದೂ, ರಸ್ತೆ ಬದಿಯ ಪ್ರೇರಿಸಿದಿಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿದ ಡೇರೆಯೇ ಅವನ ಮನೆಯೆಂದೂ ತಿಳಿದಾಗ ಆದು ಚಚ್ಚೆಗೆ ಗ್ರಾಸವಾಯಿತು. ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಪರಸ್ಪರ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಮಾತ್ರ ಪರಿಹಾರ ಉಂಟಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅರಿತುಕೊಂಡ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಅಧ್ಯಾಪಕರ ಸಹಾಯದೊಂದಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಗೆಳೆಯನಿಗೆ ಮನೆ ನಿರ್ಮಾಣಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಮಾಡರಿಯಾದರು.

(ಒಂದು ಶಾಲೆಯ ಅನುಭವ)

ತರಗತಿ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಒಂದುಗೂಡಿಸುವ, ಯಾರನ್ನೂ ಹೊರ ಹಾಕದ ಕಲಿಕೆಯ ಒಂದು ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಎರಡು ವಿಭಾಗಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರೌತ್ತರ್ಯವನ್ನೂ, ಸಹಾಯವನ್ನೂ ನೀಡಿ ನ್ಯಾಯಯುತವಾದ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಲಿಕ್ವಿಡವನ್ನು (Equitable Quality Education) ದೃಢಗೊಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ವಿಶೇಷ ಗಮನ, ಕಲಿಕಾ ಸಹಾಯ ಮತ್ತು ರಕ್ಷಣೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವುದು ಯಾರಿಗೆ?

(ಎ) ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಕಾರಣಗಳಿಂದಾಗಿ ಹೊರಹಾಕಲ್ಪಿತವರ ಮಕ್ಕಳು

- ವಿಭಿನ್ನ ಮತ್ತು ಪ್ರೈವಿಧ್ಯಪೂರ್ವಾದ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ, ಕೌಟುಂಬಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ತಾರತಮ್ಯವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವ ಮಕ್ಕಳು, ತೀವ್ರ ಬಡತನವನ್ನು ಎದುರಿಸುವವರು, ಬುಡಕಟ್ಟಿ ಅದಿವಾಸಿಗಳು, ಹೆಣ್ಣುಕ್ಕಳು, ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತಿರುವ ಜಾತಿ, ಪಂಗಡಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದವರು, ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಂದ ವಲಸೆ ಬಂದವರು, ಖಾಯಂ ಮನೆಗಳಿಲ್ಲದವರು—ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ಸಂಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುವವರು ಈ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸೇರುತ್ತಾರೆ.

ವಿಭಿನ್ನತೆಗಳನ್ನು, ಪರಿಮಿತಿಗಳನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡು, ಅವರನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಗೌರವಿಸಬೇಕಾದುದು ನಮ್ಮ ಸಮೀಪನವಾಗಿರಬೇಕು. ಶಾಲೆಯ ಒಗ್ಗಟಿನ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಮೂಲಕ ಇಂಥವರ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಬಹುದು.

(ಬಿ) ದೃಷ್ಟಿಕೆ ಹಾಗೂ ಮಾನಸಿಕ ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುವವರು

ದೃಷ್ಟಿಕೆ ಹಾಗೂ ಮಾನಸಿಕ ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುವವರಿಗೂ, ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಕಲಿಕಾ ವಿಧಾನದ ಅಗತ್ಯಗಳಿವೆ (Special Educational Needs). ಕಿವುಡುತನ, ದೃಷ್ಟಿದೋಷ, ಬೌದ್ಧಿಕ ಮತ್ತು ಚಲನೆಯ ಪರಿಮಿತಿಗಳು, ಓಟಿಸಂ, ಸೆರೆಬ್ಲ್ರೂ ಪಾಲ್ಸ್, ಬಹುಮುಖವಾದ ವೈಕಲ್ಯಗಳು, ಭಾವನಾತ್ಮಕವಾದ ಅಸಮತೋಲನವಿರುವ ಮಕ್ಕಳು, ಗಮನಹರಿಸುವಲ್ಲಿ ಪರಿಮಿತಿಗಳಿರುವ ಮಕ್ಕಳು ಮುಂತಾದವರು ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸೇರುತ್ತಾರೆ.

ಪತ್ಯಕ್ರಮದ ವಿನಿಮಯ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಏನನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು?

- ಕಲಿಕೆಯ ಅಗತ್ಯಗಳು, ಅಭಿರುಚಿ ಇವುಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಕಲಿಕಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಯೋಜನೆಗಳು.
- ಕಲಿಕಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ ಇರುವಂತೆ ಪಾಠಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ.
- ವಿಭಿನ್ನವಾದ ಕಲಿಕಾ ವೇಗ, ಕಲಿಕಾ ಶೈಲಿ ಇವುಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿಕೊಂಡು ವಿವಿಧ ಇಂದ್ರಿಯಾಧಾರಿತ ಸಮೀಪನ (multisensory approach) ಅನುಷ್ಠಾನ.
- ಪರಿಹಾರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು (Remedial Practices), ಪ್ರೋಫೆಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು (Enrichment Practice) ಇವುಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮಾನಸಿಕ ಅಗತ್ಯವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವುದು.

- ವಿವಿಧ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವುದು.
- ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಅಧ್ಯಾಪಕರ ಹಾಗೂ ಇತರ ತಜ್ಞರ ಸಹಾಯವನ್ನು ದೃಢಪಡಿಸುವುದು.
- ಮನುವಿನ ಕಲಿಕೆ, ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮೊದಲಾದ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಹೆತ್ತವರ ನಿರಂತರ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ದೃಢಪಡಿಸುವುದು.

ಈ ಎರಡು ವಿಭಾಗದ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲದೆ, ವಿಶೇಷ ಗಮನ ಹಾಗೂ ಪರಿಗಣನೆ ನೀಡಬೇಕಾದ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಅಭಿರುಚಿ ಮತ್ತು ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳಿರುವ ಮಕ್ಕಳೂ (Gifted Childrens) ಇದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲ ವಿಭಾಗದ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನೂ ಭಾಾತಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಗಳನ್ನೂ ಶಾಸ್ತೀಯವಾಗಿ ರೂಪಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

1.9 ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ – ಸಾಧ್ಯತೆ

ಮಾಹಿತಿ ವಿನಿಮಯಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ಇಂದು ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿವೆ ಅಲ್ಲವೇ? ICT ಬಳಕೆಯು ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬ ಪ್ರಯೋಜನಕರವಾದುದು. ಮಕ್ಕಳು ಇದರ ಸಂಕೀರ್ತಗಳನ್ನು ಹೇಬ್ಬು ಕಡಿಮೆ ತಿಳಿದವರೇ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯನ್ನು ತರಗತಿಯ ಕಲಿಕೆಗೆ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಅನಾಯಾಸಕರ ಹಾಗೂ ಸಂತೋಷದಾಯಕವನ್ನಾಗಿಸಲು ಇದರಿಂದ ಸಾಧ್ಯ.

ಅಗತ್ಯ

ಪರ್ಯಾಕ್ರಮ ವಿನಿಮಯದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಯೋಗ್ಯವಾದ ICT ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಅಗತ್ಯವಾದರೆ ಮಾತ್ರ ಬಳಸಿದರೆ ಸಾಕು. ಮುದ್ರಣ ಮಾರ್ಘವುದಲ್ಲಿರುವ ಪಾಠಪ್ರಸ್ತಾಪಕಗಳ ಮಿಶ್ರಿತಗಳಾದ ಚಲನಶೀಲತೆ, ಶಭ್ದಗಳನ್ನು ಕೇಳಿಸಲು ಆಗದಿರುವುದು ಮೊದಲಾದ ಕೊರತೆಗಳನ್ನು ICT ಸಾಧ್ಯತೆಗಳ ಮೂಲಕ ಪರಿಹರಿಸಬಹುದು. ICT ಬಳಕೆಯ ಅಗತ್ಯ ಯಾವ ಯಾವ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದೂ ಅದರ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಹೇಗೆ ಪಡೆಯಬಹುದೆಂದೂ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಲು ಅಧ್ಯಾಪಕರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಬೇಕು.

ಹೊಂದಾಣಿಕೆ

ಮನುವಿನ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನು ಪ್ರಚೋದಿಸುವ ICT ಸಾಧ್ಯತೆಗಳು ಬೇಕಾಗಿವೆ. ಜೀಜ್ಞಾಸೆ ಮತ್ತು ಆಕಾಂಕ್ಷೆಯೊಂದಿಗೆ ಪರ್ಯಾಪ್ತ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ಮೂಡುವಂತೆ ICT ಯನ್ನು ಬಳಸಬೇಕು. ಇಂದ್ರಿಯ ವೈಕಲ್ಯಪೂರ್ಣವರಿಗೆ ಇದರ ಪ್ರಯೋಜನ ಹೇಬ್ಬು. ಶಬ್ದ ಹಾಗೂ ದೃಶ್ಯಗಳಿಂದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಅನುಭವಕ್ಕೆ ತರಲು ICT ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿಯಾಗಿದೆ. ವಿಭಿನ್ನವಾದ ಕಲಿಕೆಯ ಶೈಲಿಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಕಲಿಕೆಯ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಇದು ಸಹಾಯಕವಾಗಿದೆ.

ವಿಶ್ವಾಸನೀಯತೆ

ಕಲಿಕಾ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ಬಗೆಗಿನ ವಿಶ್ವಾಸನೀಯತೆಯನ್ನು ದೃಢಪಡಿಸಬೇಕು. ಸರಕಾರಿ ಇಲಾಖೆಗಳ ಸೈಟುಗಳು, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವೆಬ್‌ಸೈಟುಗಳು, ಪೋರ್ಟಲುಗಳು, ಬಾಗುಗಳು, ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲ ತಾಣಗಳು ಮೊದಲಾದವರ್ಗಳಿಂದ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವಾಗ ಅದು ಅಧಿಕೃತವೇ ಎಂದು ದೃಢಪಡಿಸಬೇಕು. ತರಗತಿ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಸುವ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ನೆಲೆಯನ್ನು ದೃಢಪಡಿಸಬೇಕು. ಇಂತಹ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಸೋಫ್ಟ್‌ವೇರ್‌ಗಳು ಸುಲಭದಲ್ಲಿ ದೊರಕುವರಫದ್ದೂ, ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಸಿಗುವಂಥದ್ದೂ ಆಗಿರಬೇಕು. ICT ಸಾಧ್ಯತೆಗಳು ಮನುವಿನ ವಯಸ್ಸು ಮಾನಸಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ಇವುಗಳಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೆಯಾಗುವಂತಿರಬೇಕು.

1.10 ಮೌಲ್ಯಗಳು, ಮನೋಭಾವಗಳು, ಕಾಳಜಿ ಇವುಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ವಲಯಗಳು

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಾನವೀಯ ಮೌಲ್ಯ ಹಾಗೂ ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳ ಕುರಿತು ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವುದು, ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನವನ್ನು ಬಲಗೊಳಿಸುವ ಮನೋಧರ್ಮವನ್ನು ಮೂಡಿಸುವುದು, ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಾಳಜಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದು ಮೊದಲಾದವು ಪತ್ಯ ಕ್ರಮದ ಪ್ರಥಮ ಪರಿಗಳನೆಯ ವಿಷಯಗಳಾಗಿವೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಲು ಸೂಚಿಸಲಾದ ಆಶಯ ವಲಯಗಳನ್ನು ಕೆಳಗೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಪ್ರಜ್ಞಾ

ವಿವಿಧ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಅಯ್ಯಿ ಮಾಡುವಾಗ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ದೃಷ್ಟಿಕೋನಗಳನ್ನು ಪರಿಗಳಿಸಬೇಕು. ಕಲಿಕಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿಯೂ ವಿನಿಮಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಸಮೀಪನ ಇರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ರೀತಿಯ ತರಗತಿ, ಶಾಲಾ ಪರಿಸರ (ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ರೀತಿಯ ವೇದಿಕೆಗಳು), ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಜೀವನ ಸಮೀಪನ ಮೊದಲಾದವರ್ಗ ಮೂಲಕ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಪ್ರಜ್ಞಾಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದು ಪತ್ಯಕ್ರಮದ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳು

ನಮ್ಮ ಸಂವಿಧಾನವು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದಿರುವ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನೂ ಗುರಿಗಳನ್ನೂ ಪತ್ಯಕ್ರಮವು ಪ್ರತಿಫಲಿಸುವಂತಿರಬೇಕು. ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಥರಣ್ಯಾಗಿಸುವ ಪಾಠಗಳನ್ನೂ ವಿನಿಮಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನೂ ಅಯ್ಯಿ ಮಾಡುವತ್ತ ಗಮನಹರಿಸಬೇಕು.

ಜಾತ್ಯತೀತ ಮನೋಭಾವ

ಜಾತ್ಯತೀತ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವಂತಹ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪಾಠಪ್ರಸ್ತರದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು,

ಯೋಗ್ಯವಾದ ಕಲಿಕಾ ರೀತಿಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕು.

ಸಹಿಷ್ಣುತೆ

ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವುಳ್ಳವರನ್ನೂ ಸಹನೆಯಿಂದ ಕಾಣುವುದು ಎಂಬ ಮೂಲ ತತ್ವವನ್ನು ಪರ್ಯಕ್ಷಮವು ಗುರಿಯಾಗಿಸಬೇಕು.

ಕ್ರಿಯಾಶೀಲ - ಸೃಜನಶೀಲ ಚಿಂತನೆ

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲವೂ ಸೃಜನಶೀಲವೂ ಆಗಿರುವ ಚಿಂತನೆಗಳನ್ನೂ, ಸಂಶೋಧನಾತ್ಮಕ ಮನೋಭಾವನೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪರ್ಯಕ್ಷಮದ ಪರ್ಯ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಕಲಿಕಾ ತಂತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸೃಜನಶೀಲ ಸಂಶೋಧನೆಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿರಬೇಕು. ಬಹುಮುಖ ಬೌದ್ಧಿಕತೆ (multiple intelligence) ಯ ಹಂತಗಳನ್ನು ಇಡಕ್ಕಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕು.

ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಹಾಗೂ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಗೌರವಿಸುವುದು

ನಮ್ಮ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಂಪರೆ ಹಾಗೂ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಗೌರವಿಸುವ ಮನೋಭಾವದ ನಿರ್ಮಾಣ ಎಂಬುದು ಪರ್ಯಕ್ಷಮವು ಪೂರ್ವೇಸಬೇಕಾದ ಮುಖ್ಯ ಗುರಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ.

ಸಮತ್ವ ಎಂಬ ಆಶಯ

ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಕಲಿಕಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಾನತೆ, ಸಮತ್ವ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ದೃಢಪಡಿಸಬೇಕಾದುದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿದೆ.

ನಾಯಕತ್ವಗುಣ

ಹೊಸ ಸಹಸ್ರಮಾನದ ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಲೂ, ಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ವಿನಿಯೋಗಿಸಲೂ ಸಮರ್ಥರಾದ ನಾಯಕರನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಲು ಯೋಗ್ಯವಾದ ಕಲಿಕಾ ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ತರಗತಿಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ದೃಢಗೊಳಿಸಿ, ನಾಯಕತ್ವಗುಣಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವ ಪರಿಸರವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿದೆ.

ಜೀವನ ಕೌಶಲ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣ

ದ್ವಿನಂದಿನ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಅನುಭವಿಸುವ ಸಮಸ್ಯೆ ಹಾಗೂ ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಫಲಪ್ರದರ್ಶಿಗಳಿಗೆ ಎದುರಿಸಲು ಸಹಾಯಕವಾದ ಸ್ವಭಾವಗಳನ್ನು ಗಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವೇ ಜೀವನ ಕೌಶಲ್ಯಗಳು. ತನ್ನನ್ನು

ತಾನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳುವುದು, ಇತರರನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳುವುದು, ವಿಚಾರ ವಿನಿಮಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ, ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ನಡುವಿನ ಸಂಬಂಧ, ಸ್ವಜನಶೀಲ ಚಿಂತನೆ, ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ಚಿಂತನೆ, ತೀರ್ಮಾನಗಳನ್ನು ಕ್ಷೇಗೊಳ್ಳುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ, ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಪರಿಹಾರ, ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಸಮರ್ಪೋಲನ, ಒತ್ತಡದ ನಿಭಾಯಿಸುವಿಕೆ ಮೌಲಾದವು ಜೀವನಕೌಶಲ್ಯಗಳಾಗಿವೆ. ಮಕ್ಕಳ ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಈ ವಲಯಗಳ ಫಣಕಗಳನ್ನು ಪತ್ರಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸದೊಂದಿಗೆ ಮುಂದುವರಿಯಲು ಇಂತಹ ಕೌಶಲ್ಯಗಳು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ ಸಹಾಯಕವಾಗುತ್ತವೆ.

ಪೌರಧಮ್ಯ

ರಾಷ್ಟ್ರೀಗಳು ಪ್ರಜಿಗಳಿಗೆ ಹೇಗೋ ಹಾಗೆಯೇ ಪ್ರಜಿಗಳು ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕಾದ ಕೆಲವು ಧರ್ಮಗಳೂ, ಕರ್ತವ್ಯಗಳೂ ಇವೆ. ಒಂದು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಎಂದರೆ ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಎಂದು ತಿಳಿಯುವ ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪೌರಪ್ರಜ್ಞೀಯಿರುವ ಜನರನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವುದು ಶಿಕ್ಷಣದ ಪ್ರಧಾನ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಸ್ವತಂತ್ರವಾದ ಸಮಾಜ ಸೃಷ್ಟಿಯೊಂದಿಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಿಸಿದ ಕೂಡಿದ ಪ್ರಜಿಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವುದು ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಗುರಿಯಾಗಿದೆ.

ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳು

ಮಾನವ ಎಂಬ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಗೌರವದಿಂದ ಬದುಕುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಹಕ್ಕುಗಳೇ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳು. ಸಂಯುಕ್ತರಾಷ್ಟ್ರ ಸಂಖ್ಯಾದ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಫೋಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾಗಿ ಅಂಗೀಕಾರ ಲಭಿಸಿದ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳಿಗೆ ಪತ್ರಕ್ರಮದಲ್ಲಿಯೂ ಪಾಠವಿನಿಮಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಸೂಕ್ತ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯವನ್ನು ನೀಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕುಗಳು

ಮಕ್ಕಳ ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಬೇಕಾದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಕೃತಿ - ಪ್ರಕೃತಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸಂರಕ್ಷಣೆ, ಪರಿಸರ ಶುಚಿತ್ವ

ಪ್ರಕೃತಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆ, ಪರಿಸರ ಶುಚಿತ್ವ, ಪ್ರಕೃತಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಕುರಿತು ಪ್ರಾಧಮಿಕ ದೃಷ್ಟಿಕೋನಗಳನ್ನು ಪ್ರಾಧಮಿಕ ತರಗತಿಗಳಿಂದಲೇ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ವ್ಯಕ್ತಿ ಶುಚಿತ್ವದಂತೆಯೇ ಪರಿಸರ ಶುಚಿತ್ವವೂ ಆಗತ್ಯ ಎಂಬ ಶುಚಿತ್ವದ ಪ್ರಜ್ಞೀಯನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಮೂಡಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪ್ರಕೃತಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು ಕೇವಲ ಮಾನವನಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸೇರಿದ್ದಲ್ಲ ಮತ್ತು ಪ್ರಕೃತಿಯ ಸಮರ್ಪಣೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಿದ್ದರೆ ವ್ಯಾಪಕವಾದ ದುರಂತಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುವುದು

ಎಂಬ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸಬೇಕು. ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಹಾಗೂ ಪರಿಸರ ಶುಚಿತ್ವವನ್ನು ಒಂದು ಜೀವನ ಮೌಲ್ಯವಾಗಿ ಮತ್ತು ಮನೋಭಾವವಾಗಿ ಬದಲಾಯಿಸುವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಬೇಕು.

ಶಾಂತಿಯ ಶಿಕ್ಷಣ

ವೈಯುತ್ಕಿಕವಾಗಿಯೂ ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿಯೂ ಶಾಂತಿ ಮತ್ತು ಸಮಾಧಾನವನ್ನು ಕಾಪಾಡುವ ಸಾಮಧ್ಯ ಮತ್ತು ಮನೋಭಾವಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದು ಶಾಂತಿ ಶಿಕ್ಷಣದ ಮುಖ್ಯ ಗುರಿ. ಸಂಘರ್ಷಗಳು ಹಾಗೂ ಅವುಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುವ ಹಿನ್ನೆಲೆಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಶಾಂತಿ, ಸೌಹಾದರ ಹಾಗೂ ಸಮಾಧಾನದ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಪರ್ಯಕ್ಷಮದ ವಿವಿಧ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಬೇಕಾದುದು ಈ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿಯ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಕಾನೂನು ಸಾಕ್ಷರತೆ

ಕಾನೂನು ಸಂಬಂಧವಾದ ತಿಳುವಳಿಕೆಯ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದೇಶದ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಅತಿ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಕಾನೂನು ಸಾಕ್ಷರತೆಯನ್ನು ದೃಢಪಡಿಸುವ ಪಾಠಭಾಗಗಳನ್ನು ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಅಳವಡಿಸಬೇಕಾದುದು ಕಾಲದ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಕಾನೂನು ಸಹಾಯ ವೇದಿಕೆ, ಕಾನೂನು ಕ್ಷಬ್ದಗಳು, ಕಾನೂನು ಹೃನಿಕೋಗಳು, ಕಾನೂನು ತಿಳುವಳಿಕಾ ತಿಬಿರಗಳು ಮೊದಲಾದ ವಿಭಿನ್ನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಅಯೋಜಿಸಬಹುದು.

ಸೈಬರ್ ಅಪರಾಧಗಳ ಕುರಿತಾಗಿರುವ ತಿಳುವಳಿಕೆ

ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಬಳಕೆಯಿರುವ ಸಮಕಾಲೀನ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿದಿನವೆಂಬಂತೆ ಸೈಬರ್ ದುರುಪಯೋಗ ಮತ್ತು ಅಪರಾಧ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಿತ್ತಿವೆ. ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಇಂತಹ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಂದ ದೂರವಿರಿಸುವ ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ಪರ್ಯಕ್ಷಮದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಬೇಕು. ಇ-ಮೈಲ್, ಇಂಟರ್ನೆಟ್, ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲತಾಣಗಳು ಮೊದಲಾದವುಗಳ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ಕುರಿತು ಸ್ವಷ್ಟವಾದ ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ಅವುಗಳ ಬಳಕೆಯ ಗುಣದೋಷಗಳನ್ನು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಸೈಬರ್ ಅಪರಾಧಗಳಿಗಿರುವ ಶಿಕ್ಷೆ ಹಾಗೂ ಇಂಟರ್ನೆಟ್ ಬಳಕೆಯ ಸೈಕಿಕತೆಯನ್ನು ಪರ್ಯಕ್ಷಮದ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸಬೇಕು.

ಮಾಧ್ಯಮ ತಿಳುವಳಿಕೆ

ಪತ್ರಿಕೆ ಹಾಗೂ ದೃಶ್ಯಮಾಧ್ಯಮಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯವಿದೆ. ದೃಶ್ಯಮಾಧ್ಯಮಗಳು ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ಬೀರುವ ಪರಿಣಾಮ ಅಪಾರ. ಹೀಗೆ ಮಾಧ್ಯಮ ಸಂಬಂಧಿ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ನೀಡುವ ಫಟಕಗಳನ್ನು ಪರ್ಯಕ್ಷಮದಲ್ಲಿ ಸೇವಣಿಗೊಳಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ

ಈ ಭಾಮಿಯು ಮಾನವನಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸೇರಿದ್ದಲ್ಲ ಎಂಬ ಪರಿಸರ ಪ್ರಜ್ಞೀಯನ್ನು ಪರ್ಯಾಕ್ರಮವು ಒದಗಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪರಿಸರ ಸಂಬಂಧವಾದ ಸವಾಲುಗಳು, ಪರಿಸರ ನಾಶಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುವ ಮಾನವನ ಕ್ಯೊಡಗಳು ಹಾಗೂ ಪರಿಸರವನ್ನು ದುರಂತಗಳಿಂದ ಪಾರುಮಾಡುವ ದಾರಿಗಳ ಕುರಿತು ಪ್ರಜ್ಞೀಯನ್ನು ಮೂಡಿಸಬೇಕಾದುದು ಇಂದಿನ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಸಂಯೋಜಿಸುವುದು ಹೇಗೆ ಎಂಬುದನ್ನೂ ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ದೃಷ್ಟಿಕೋನಗಳನ್ನೂ ಸಂಶೋಧನೆಗಳನ್ನೂ ಪರ್ಯಾಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಬೇಕು. ಸಮಗ್ರವಾದ ಪರಿಸರ ಪ್ರಜ್ಞೀಯನ್ನು ಮಟ್ಟಿಸುವುದು ಪರ್ಯಾಕ್ರಮದ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು.

ಬಾಲ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣ

ಮುಕ್ಕಳ ಮನಃಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು, ಅರೋಗ್ಯ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು, ವೈದ್ಯರು ಹಾಗೂ ಅಧ್ಯಾಪಕರ ಸಂಯುಕ್ತ ಪರಿಶ್ರಮಗಳ ಮೂಲಕ ಬಾಲ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಫಳಕಗಳನ್ನು ಪರ್ಯಾಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಲು ಪರಿಗಳಿಸಬೇಕು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಅರೋಗ್ಯ, ಶುಚಿತ್ವ ಇವುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಂಶಯಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾದ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಪರಿಗಳಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಉಪಭೋಗ ಸಂಸ್ಕೃತಿ-ದುಷ್ಪರಿಣಾಮಗಳು

ಉಪಭೋಗ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮಗಳ ಕುರಿತಾದ ಸತ್ಯಾಂಶಗಳನ್ನು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲಾ ಮಟ್ಟಿದಂದಲೇ ಪರ್ಯಾಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಬೇಕು. ಬಳಕೆದಾರ ಎಂಬ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನೂ, ಬಳಕೆದಾರರಿಗೆ ನೆರವಾಗುವ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನೂ ಮತ್ತು ತಿಳಿಸಿಕೊಡಬೇಕು.

ಮಾದಕ ದ್ರವ್ಯ ವಿರೋಧಿ ನಿಲುವು

ಮದ್ಯ, ಮಾದಕ ವಸ್ತುಗಳು, ಹೊಗೆ ಸೊಪ್ಪು ಹಾಗೂ ಇತರ ಮಾದಕ ದ್ರವ್ಯಗಳ ಬಳಕೆಯು ಹೊಸ ತಲೆಮಾರಿನ ಅರೋಗ್ಯವನ್ನು ಕೆಡಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಅರಿವು ನಮ್ಮದಾಗಬೇಕು. ಮುಂದಿನ ತಲೆಮಾರನ್ನು ಇವುಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತಗೊಳಿಸಿ ರಕ್ಷಿಸಬೇಕು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾದಕದ್ರವ್ಯಗಳ ಉಪಯೋಗದಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ದೃಷ್ಟಿಕ ಮಾನಸಿಕ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಚಿತ್ರಗಳು, ಲಘು ಬರಹಗಳು, ದೃಶ್ಯಗಳನ್ನು ಪರ್ಯಾಕ್ರಮದ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಬೇಕು. ಮಾದಕ ದ್ರವ್ಯ ವಿರೋಧಿ ನಿಲುವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವುದು ಇವುಗಳ ಮುಖ್ಯ ಗುರಿಯಾಗಿರಬೇಕು.

ಲೀಂಗ ಸಮಾನತೆ

ಪಶ್ಯಕ್ರಮವು ಲೀಂಗ ಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಧೃಥಪಡಿಸುವರಂತಿರಬೇಕು. ಗಂಡು - ಹೆಣ್ಣು ಎಂಬ ಭೇದಭಾವಗಳು ಪಶ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ನುಸುಳಬಾರದು. ಪಾತಪುಸ್ತಕಗಳ ಜಿತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡಾ ಲೀಂಗ ಸಮಾನತೆಯ ಧೃಷ್ಟಿಕೋನವಿರಬೇಕು. ಕಲಿಕಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಲೀಂಗ ಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಧೃಥಪಡಿಸಬೇಕಾದುದು ಅಧ್ಯಾಪಕರ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಮಿತವ್ಯಯ ಗುಣ

ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲಾ ಹಂತದಲ್ಲಿಯೇ ಮಿತವ್ಯಯ ಗುಣವನ್ನು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕಲಿಸಬೇಕು. ಮಿತವ್ಯಯ ಗುಣದ ಆಗತ್ಯ ಮತ್ತು ಮಹತ್ವವನ್ನು ತಿಳಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಮಿತವ್ಯಯವನ್ನು ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸಿಕೊಡಬೇಕು.

ರಸ್ತೆ ಸುರಕ್ಷೆ

ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಲಿಸಬೇಕಾದ ನಿಯಮಗಳು, ರಸ್ತೆ ಅಪಘಾತಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಇರುವ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಸೂಚನೆಗಳು, ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಮೌದಲಾದವು ರಸ್ತೆ ಸುರಕ್ಷೆಯ ಫಟಕಗಳಾಗಿವೆ. ರಸ್ತೆಯು ಸಾವಜನಿಕ ಸ್ಥಳವೆಂದೂ, ನಮ್ಮ ಹಾಗೆ ಇತರರಿಗೂ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಬಳಸುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಿದೆ ಎಂದೂ ಪೋರಪ್ರಣೀಯನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸಬೇಕು. ರಸ್ತೆ ಸುರಕ್ಷೆ ತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯ ನೀಡಬೇಕು.

ಪಶ್ಯಕ್ರಮದ ಸಾಭಾವಿಕವಾದ ವಿನಿಯಂದಲ್ಲಿ ಈ ಫಟಕಗಳನ್ನು ಹಿನ್ನೆಲೆಯಾಗಿಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಧೃಥಪಡಿಸಬೇಕು. ವಿವಿಧ ವಿಷಯಗಳ ಒಳ ಹೂರಣದ ಆಶಯಗಳ ಆಯ್ದುಯಲ್ಲಿಯೂ ಕಲಿಕಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಕ್ರಮೀಕರಿಸುವಾಗಲೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಪರಿಗಣನೆಯನ್ನು ನೀಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬೋಧನೆ ಮತ್ತು ಕಲಿಕೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಗುವಾಗ ಇಂತಹ ಆಶಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ತಿಳಿವಳಿಕೆ, ಕೌಶಲ್ಯ, ಮನೋಭಾವ ಇವುಗಳಿಗೆ ಒತ್ತು ನೀಡಬೇಕು. ನಿರಂತರ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳ ಮೂಲಕ ಈ ಗುರಿಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆಯೇ ಎಂದು ಪರಿಶೋಧಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಬೇಕು. ವಿವಿಧ ಕ್ಷಾಭಾಗಗಳ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು, SPC, NCC, Scouts & Guides, JRC, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಕಲಾ ಸಾಹಿತ್ಯವೇದಿಕೆ, ಗಾಂಧಿಧರಣನ ಮೌದಲಾದವುಗಳು ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನೂ ಮನೋಧರ್ಮಗಳನ್ನೂ ಕಾಳಜಿಯನ್ನೂ ಬೆಳೆಸುವ ವೇದಿಕೆಗಳಾಗಬೇಕು.

1.11 ಹಕ್ಕು ಆಧಾರಿತ ಶಿಕ್ಷಣ (Right Based Education)

ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸಿ ಜಗತ್ತಿನಾದ್ಯಂತ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲು ಯುನಿಸ್ಯೂ ನೇತ್ರ್ಯಾ ವಹಿಸಿದೆ. ಈ ಹಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕುಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಅನೇಕ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಹಕ್ಕು ನಿಯಮ - 2009 ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಿರುವುದು ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮೌಲಿಗಲ್ಲ. ಮಕ್ಕಳ ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯು ಹಿರಿಯರಾದ ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಶಿಕ್ಷಣ ಹಕ್ಕುಗಳ ಕುರಿತು ಹೇಳುವಾಗ ಅವುಗಳನ್ನು ಮೂರು ಮುಖ್ಯ ಘಟಕಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಬಹುದು.

- ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ (Participation)
- ಲಭ್ಯತೆ (Provision)
- ಸಂರಕ್ಷಣೆ (Protection)

ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ (Participation)

- ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಎಲ್ಲ ಶಿಕ್ಷಣ ನಗಳಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ.
- ಶಿಕ್ಷಣ ನಗಳಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಪರಿಗಣನೆ ಇದೆ.
- ನನ್ನ ಸಾಮಧ್ಯಕ ಹಾಗೂ ಮಿತಿಗಳಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ನೀಡಲಾಗುವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ನನಗೆ ಅವಕಾಶ ಲಭಿಸುತ್ತದೆ.
- ನನ್ನ ಸಾಮಧ್ಯಗಳನ್ನು ಪೋಷಿಸಲೂ ಮಿತಿಗಳನ್ನು ದಾಟಲೂ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಕಲಿಕಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳ ಮೂಲಕ ಸಾಗಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.
- ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ನನಗೂ ಸಹಪಾರಿಗಳಿಗೂ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲವಾದ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ ಲಭಿಸುತ್ತದೆ.
- ನನ್ನ ಸಾಮಧ್ಯಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲು ನನಗೆ ಅವಕಾಶ ಸಿಗುತ್ತದೆ.

ಲಭ್ಯತೆ (Provision)

- ಸರಿಯಾದ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಯೋಗ್ಯತೆಯಿರುವ, ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಕಾಲಕ್ಷೇತಿಸಿ ನವೀಕರಿಸುವ ಅಧ್ಯಾಪಕರ ಸೇವೆ ನನಗೆ ಲಭಿಸುತ್ತದೆ.
- ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕಲಿಕಾನುಭವಗಳು ಸರಿಯಾದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸಿಗುತ್ತಿವೆ.
- ದೃಷ್ಟಿಕ, ಮಾನಸಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಪೂರಕವಾಗಿರುವ ತರಗತಿ ಪರಿಸರ ನನಗೆ ಲಭಿಸುತ್ತದೆ.
- ಕಲಿಕಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳನ್ನು ಯಥಾಕಾಲಕ್ಕೆ ಒದಗಿಸಿಕೊಡಲು ನನ್ನ ಅಧ್ಯಾಪಕರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.
- ಕಲೆ ಮತ್ತು ಕ್ರೀಡೆಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಉಪಕರಣಗಳೂ ಅವಕಾಶಗಳೂ ನನಗೆ ಸಿಗುತ್ತಿವೆ.

RTE 2009 ಹೇಳುತ್ತದೆ

- 1 ರಿಂದ 5 ರ ವರೆಗಿನ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಲಿಯುವ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ 200 ಕಲಿಕೆಯ ದಿವಸಗಳೂ 800 ಗಂಟೆಗಳ ಬೋಧನ ಸಮಯವೂ ಲಭಿಸಬೇಕು.
- 6 ರಿಂದ 8 ರ ವರೆಗಿನ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಲಿಯುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ 220 ಕಲಿಕೆಯ ದಿವಸಗಳೂ 1000 ಗಂಟೆಗಳ ಬೋಧನ ಸಮಯವೂ ಲಭಿಸಬೇಕು.

ಸಂರಕ್ಷಣೆ (Protection)

- ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಹೊರಗೆ ಯಾವುದೇ ಭೇದಭಾವವನ್ನು ನಾನು ಅನುಭವಿಸುವುದಿಲ್ಲ.
- ನನ್ನನ್ನು ಯಾರೂ ಕೂಡಾ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಡೆಗಳಿಸುವುದಿಲ್ಲ.
- ಯಾರೂ ಕೂಡಾ ದೃಷ್ಟಿಕ ಅಥವಾ ಮಾನಸಿಕ ದೌಜಣ್ಯವೇಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ.
- ಅಧ್ಯಾಪಕರಲ್ಲಿ ನಿಖಿಲೀತಿಯಿಂದ ವ್ಯವಹರಿಸಲು ನನಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.
- ಮನುವಾದರೂ ನನಗೆ ಖಾಸಗಿತನವಿದೆ. ನನ್ನನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಅಂಗೀಕರಿಸುತ್ತಾರೆ.
- ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೂ ನಾನು ಸುರಕ್ಷಿತನಾಗಿದ್ದೇನೆ ಎಂಬ ಭರವಸೆ ನನಗಿದೆ.

ಕೇರಳ ರಾಜ್ಯ ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕು ಸಂರಕ್ಷಣ ಆಯೋಗ

2002 ಮೇ 1 ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ ಸಂಯುಕ್ತ ರಾಷ್ಟ್ರ ಸಭೆಯ ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿರುವ ವಿಶೇಷ ಸಮೈಕ್ಯನವು 'ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಒಂದು ಜಗತ್ತು' ಎಂಬ ಶೀರ್ಷಿಕಕೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಯಪೂರ್ವದನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿತು. ಇದರ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರವು ನಿರ್ಮಿಸಿದ 2005ರ ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕು ಸಂರಕ್ಷಣ ಆಯೋಗ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ 2012ರ ಕೇರಳ ಪ್ರಾಂತ್ಯ ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕು ನಿಯಮಗಳ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ 'ಕೇರಳ ಪ್ರಾಂತ್ಯ ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕು ಆಯೋಗ' ಕಾರ್ಯಾಚರಿಸುತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ಸಂಪಿಠಾನವು ಹೇಳುವ ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುವುದು ಆಯೋಗದ ಕೆಲಸವಾಗಿದೆ.

ಈ ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಧೃಥಪಡಿಸಲು ತಾನು ಏನು ವಾಡಿದೆನೆಂದೂ ಇನ್ನು ಏನು ಮಾಡಬಹುದೆಂದೂ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಅಧ್ಯಾಪಕನೂ ಯೋಚಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

1.12 ಮೆಂಟರಿಂಗ್

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಹಕ್ಕು ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಾಪಕ/ಅಧ್ಯಾಪಿಕೆಯನ್ನು ಮೆಂಟರ್ (mentor) ಎಂಬುದಾಗಿ ಪರಿಗಳಿಸುತ್ತದೆ. ಸಮಗ್ರ ಶಾಲಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಮೆಂಟರಿಂಗ್‌ಗೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಪ್ರಾಧಾನ್ಯವಿದೆ. ಕಲಿಕೆಯ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ರುಜುವಾತುಪಡಿಸಲು ಸಮಗ್ರವಾದ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳು ಅತಿ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀಕೃಂಣ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಮುಖ್ಯ ಘಟಕವಾದ ಅಧ್ಯಾಪಕ - ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಇಂದು ಬಹಳಷ್ಟು ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳಾಗಿವೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಹಸ್ತಾಂತರಿಸುವ ವ್ಯಕ್ತಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಗಳಿಸಲಿರುವ ವೈವಿಧ್ಯಪೂರ್ವಾಂಶ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿಯೂ ಅಧ್ಯಾಪಕ/ಅಧ್ಯಾಪಿಕೆ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಮನೆಯನ್ನ ಹೊರತುಪಡಿಸಿದರೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ ಶಾಲೆ ಎಂಬುದು ಮತ್ತೊಂದು ಮನೆಯಿದ್ದಂತೆ. ಶಾಲೆ ಮನೆಯೇ ಆದಾಗ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ ಅಧ್ಯಾಪಕ ವ್ಯಂದವು ಮನೆಯ ಸದಸ್ಯರೇ ಆಗುತ್ತಾರೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ ಮನೆಯಿಂದ ಲಭಿಸುವ ಶ್ರೀತಿ, ಕಾಳಜಿ, ರಕ್ಷಣೆ, ಅಗೋಕಾರ ಮುಂತಾದವುಗಳು ಗಿರಿಷ್ಟ ಅಥವಾ ಕನಿಷ್ಠ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಲಭಿಸುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಅಧ್ಯಾಪಕ ಅಥವಾ ಅಧ್ಯಾಪಿಕೆ ಮನದಟ್ಟು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದನ್ನು ತಿಳಿದಾದ ಬಳಿಕ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಗುವಿಗೂ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇವುಗಳನ್ನು ನೀಡುವ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಅಧ್ಯಾಪಕರಿಗಿದೆ. ಹೀಗಾದಾಗ ಮಾತ್ರ ಶಾಲೆಯೂ ಮನೆಯನಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ.

ప్రతియొందు మగువిన వ్యక్తిగతవాద మత్తు కౌటుంబికవాద హిన్సలేగళన్న అధ్యమాడిచోళ్లు అధ్యాపకరు ఈ కేళగిన విషయగళన్న గమనిసచేందుకు తేదీ.

- ಗೃಹ ಸಂದರ್ಶನ
  - ಹೆತ್ತವರೊಂದಿಗಿನ ಆಶಯ ವಿನಿಮಯ
  - ಮನುವಿನ ನಿರಂತರ ನಿರೀಕ್ಷಣೆ

ಹೀಗೆ ಮನುವಿಗೆ ತೀರ್ತಿ, ಅಂಗೀಕಾರ ಮತ್ತು ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ನೀಡಿ, ನಾವು ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಮನುವಿನ ಸಹರಕ್ಕು ಕರಾಗಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ವಹಿಸಿಕೊಂಡಾಗ ಮಾತ್ರ ಹೋಸ ಕಾಲಮಾನದ ಅಧ್ಯಾಪಕ/ಅಧ್ಯಾಪಿಕೆಯಾಗಿ ನಾವು ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡ್ರಿಯಾಡುತ್ತೀರು.

ಮೆಂಟರಿಂಗ್ ಮೂಲಕ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ, ಸಲಹೆ, ಬೆಂಬಲ, ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸಲು ಬೇಕಾದ ಅವಕಾಶ ಮುಂತಾದುವುಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಮಗುವಿಗೆ ಒದಗಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅನುಭವಿಯಾದ ನೇತಾರ ಎಂಬ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಅನುಕರಣೀಯ ಆದಶ್ರೇಷ್ಠ ಎಂಬ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಮೆಂಟರಿಂಗ್‌ನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕು. ಬೋಧನೆಗೆ ಬೇಕಾದ ಸೂಚನೆಗಳು, ಕೌನ್ಸಿಲಿಂಗ್ ಇತ್ಯಾದಿಗಳೆಲ್ಲ ಇದರ ಭಾಗಗಳಾಗಿವೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಒಳಗೆ ಸುಪ್ತವಾಗಿರುವ ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನು ಹೊರಗೆ ತರಲು ಸಮರ್ಪಣ ಮೆಂಟರ್‌ನಿಂದ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯ:

ಮೆಂಟರಿಂಗ್ ಮೂಲಕ

- ଅଧ୍ୟାପକ ହାଗୁ ଏଦ୍ୟାଧିକେ ଉତ୍ତମ ଶିକ୍ଷଣ ଅନୁଭବଗତୁ ଲଭିସୁନ୍ତେବେ.
  - ଅଧ୍ୟାପକ ହାଗୁ ଏଦ୍ୟାଧିକ୍ୟ ଜ୍ଞାନ ପଲାୟ ବିଶ୍ଵାରଗୋଟୀତେବେ.

- ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಮತ್ತು ಶಾಲೆಯ ಪರಸ್ಪರ ಸಂಬಂಧ ಗಟ್ಟಿಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.
- ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿ ಹಾಗೂ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ವಿಕಾಸ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.
- ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಮೂಲಕ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಬೆಳೆಸಲು ಮತ್ತು ತೀವ್ರಾನಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು.
- ಹೆಚ್ಚೆವರು ಹಾಗೂ ಶಾಲೆಯ ಪರಸ್ಪರ ಸಂಬಂಧ ಗಟ್ಟಿಗೊಳ್ಳುವುದಲ್ಲದೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಕಲಿಕೆಯ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಕುರಿತು ತಿಳಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.
- ಕಲೆ, ಕ್ರೇಡೆ, ಆರೋಗ್ಯ, ವ್ಯಕ್ತಿ ಪರಿಚಯ ಮೊದಲಾದ ಕಲಿಕಾ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವನ್ನು ಗಟ್ಟಿಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.

ಮೆಂಟರಿಂಗ್‌ಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಕಾಶೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿ, ಇದೊಂದು ಪರಿಹಾರ ಬೋಧನೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿಯೂ ನಿರಂತರ ಮೌಲ್ಯನಿರ್ಣಯ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ವಿಕಾಸಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಕವಾಗುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನಾಗಿಯೂ ರೂಪಗೊಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶಾಲೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಅಧ್ಯಾಪಕರನ್ನು ‘ಮೆಂಟರ್ಸ್’ ಎಂಬುದಾಗಿಯೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ‘ಮೆಂಟಿ’ ಗಳನ್ನಾಗಿಯೂ ಪರಿಗಳಿಸುವ ಮೂಲಕ ಮೆಂಟರಿಂಗ್ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲ್ಪಡಬೇಕು. ತರಗತಿಯ ಎಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಗುಂಪುಗಳಿಂದು ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡು, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗುಂಪಿನ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಮರ್ಪಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಯಲು ಆಯಾ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಕಲಿಸುವ ಅಧ್ಯಾಪಕರಿಗೆ ಗುಂಪಿನ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನೀಡಬಹುದು.

1.13 ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಪಾಲಿಸಬೇಕಾದ ಪ್ರಮುಖ ವ್ಯಕ್ತಿಪರ ನೀತಿಸಂಹಿತೆ

(Code of Professional Ethics for School Teachers)

1. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳು

1.1 ಎಲ್ಲ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಪ್ರೀತಿ, ವಾಶ್ವಲ್ಯದಿಂದ ವರ್ತಿಸುವುದು.

- ಎಲ್ಲ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಮಾನ ರೀತಿಯಿಂದ ವರ್ತಿಸುವುದು.
- ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಪರಿಗಣನೆ ನೀಡುವುದು.
- ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯವಿಶ್ವಾಸ, ಆಸಕ್ತಿ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಮೂಡಿಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹರಿಸುವುದು.

1.2 ಜಾತಿ, ಮತ, ವರ್ಗ, ವರ್ಣ, ಆರ್ಥಿಕ ಫ್ಲಿತಿಗತಿ, ಭಾಷೆ, ಲಿಂಗ, ಜನ್ಮಸ್ಥಳ ಎಂಬೀ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಭೇದಭಾವವಿಲ್ಲದೆ, ನಿಪ್ಪತ್ತಿಪಾತ ಹಾಗೂ ನ್ಯಾಯಯುತವಾದ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಗೌರವಿಸುವುದು.

- ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ತತ್ವಸ್ಥಿತಾದಾಂತಗಳಲ್ಲಿ, ಸಹಿಷ್ನುತ್ತೇಯ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ, ಸಾಮಾಜಿಕ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಾಪಕರಿಗೆ ನಂಬಿಕೆ ಮತ್ತು ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮೂಡಿಸುವುದು.

- ಅಧ್ಯಾಪಕರ ವ್ಯಕ್ತಿಗತವಾದ ನಂಬಿಕೆಗಳು ಸಂವಿಧಾನದ ತತ್ವಗಳಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾದರೆ ಅದು ಶಾಲೆಯ ಒಟ್ಟು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮೇಲೆ ಗಂಭೀರ ಪರಿಣಾಮ ಬೇರಬಹುದು.
- 1.3 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ದೈಹಿಕ, ಬೌದ್ಧಿಕ, ಭಾವನಾತ್ಮಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಸದಾಚಾರಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ವಾತಾವರಣದ ಸ್ವಷ್ಟಿ.
- ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣವು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಶಾರೀರಿಕ ಮತ್ತು ಬೌದ್ಧಿಕವಾದ ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ಪರಿಪೂರ್ಣತೆಯತ್ತ ಕೊಂಡೊಯ್ಯುವ ಕಾಲಘಟ್ಟವಾಗಿದೆ.
  - ಶಿಕ್ಷಣವು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಬೌದ್ಧಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾಗಿರಬಾರದು.
  - ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಸರ್ವಾಂಗಿಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯು ಶಿಕ್ಷಣದ ಮುಖ್ಯ ಲಕ್ಷ್ಯವಾಗಿರಬೇಕು.
- 1.4 ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣದ ಎಲ್ಲಾ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿಯೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವು ಗೌರವಿಸಲ್ಪಡಬೇಕು.
- ವ್ಯಕ್ತಿ ಎಂಬ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಿರುವ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಪರವಾದ ಹಕ್ಕುಗಳು ಹಾಗೂ ಸ್ವಾನ್ಯಾಸಿಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು.
  - ಅಧ್ಯಾಪಿಕೆಯ ಭಾಗದಿಂದ ಬರಬಹುದಾದ ಯಾವುದೇ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಸ್ವಾಭಾವಿಕಾನವನ್ನು ಫಾಸಿಗೊಳಿಸುವುದಲ್ಲದೆ ಅವು ಆತನ ಕಲಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಬಹುದು.
  - ಶಾಲೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಾಚಟುಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಎಲ್ಲ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಕ್ರಿಯವಾದ ಪಾಲ್ಯಾಳ್ಯಾವಿಕೆಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡಬೇಕು.
  - ಸಂಯುಕ್ತ ರಾಷ್ಟ್ರ ಸಂಫಳ ಅಂಗಿಕರಿಸಿದ ಹಾಗೂ ಭಾರತವು ಒಟ್ಟಿರುವ ಮತ್ತು ಪಾಲಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವ ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕು ಕಾಯ್ದಿಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕು ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಸಮಿತಿಯ ವರದಿಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟು ವ್ಯವಹರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.
  - ಶಾಲೆಯ ಶಿಸ್ತಕ್ರಮ ಪಾಲನೆಗಾಗಿ ರೂಪಿಸುವ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಮಾನವೀಯ ಹಕ್ಕುಗಳಿಗೆ ಧಕ್ಕೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಬಾರದು.
- 1.5 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಲ್ಲಿ ಸುಪ್ತವಾಗಿರುವ ಕೌಶಲ್ಯ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಭೆಯು ಪ್ರಕಟಗೊಳ್ಳಲು ಸೂಕ್ತವಾದ ಹಾಗೂ ಅಚ್ಚಕಟ್ಟಾದ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಬೇಕು.
- ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಾಧನೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಲ್ಲಿರುವ ವಿಶೇಷ ಕೌಶಲ್ಯ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು ಅಧ್ಯಾಪಿಕೆಯ ಪ್ರಧಾನ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ.
  - ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಎಲ್ಲಾ ವಿಧದ ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಇರಬೇಕು.
- 1.6 ಪರ್ಯಾಕ್ರಮವು ಸಂವಿಧಾನವು ತಿಳಿಸುವ ಮೌಲ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ವಿಚಾರಧಾರೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರಬೇಕು.
- ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ, ಜಾತ್ಯತೀರ್ಥತೆ, ಸಮಶ್ರೀ, ಸ್ನೇಹಿತ್ಯ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮುಂತಾದ ಸಂವಿಧಾನದ ಮೌಲ್ಯಗಳು ಪರ್ಯಾಕ್ರಮ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಧಾನ ಅಂಶಗಳಾಗಿರಬೇಕು.

- ಪೊರರ ಕರ್ತವ್ಯಗಳ ಕುರಿತು ಹೇಳಿರುವ ಸಂಪಿಧಾನದ ಪರಿಭ್ರೇದ (ಅಟಿಕಲ್) 51 ಎಯನ್ನು ಅಥವಾದಿಕೊಂಡು, ಅದರಲ್ಲಿನ ‘ವ’ ಯೆಂದ ‘ಕೆ’ ವರೆಗಿನ ಆಶಯಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ವ್ಯವಹರಿಸಬೇಕು.
- 1.7 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಅಗತ್ಯಗಳಿಗನುಸಾರ ಅಧ್ಯಾಪಿಕೆಯ/ಅಧ್ಯಾಪಕನ ಬೋಧನ ರೀತಿಯನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸಬೇಕು.
- ನಿರಂತರ ಮೌಲ್ಯನಿಷಾಯದ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಸ್ವಭಾವ, ಗಳಿಸಿದ ಜ್ಞಾನ, ಅಭಿರುಚಿ, ಕಲಿಕೆಯ ರೀತಿ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ, ಬೋಧನೆಯ ವಿಧಾನಗಳಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯವಾದ ಪರಿಷ್ಕಾರವನ್ನು ನಿರಂತರ ನಡೆಸುತ್ತಿರಬೇಕು.
- 1.8 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ನೀಡುವ ಅವರ ವ್ಯಕ್ತಿಗತವಾದ ವಿಚಾರಗಳ ಗೌಪ್ಯತೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಇಂತಹ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕಾನೂನುಬ್ದವಾಗಿ ಯಾರಿಗೆ ತಿಳಿಸಬಹುದೋ ಅವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ತಿಳಿಸುವುದು.
- ಕೌನ್ಸಿಲರ್ ಹೂಡಾ ಅಗಿರುವ ಅಧ್ಯಾಪಿಕೆಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗತವಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಸಾಧ್ಯ.
  - ಈ ವಿರಾಗಳನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಒಳಿತಿಗಾಗಿ ವಿವೇಕದಿಂದ ಉಪಯೋಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು.
- 1.9 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಗದರಿಸುವುದು, ಆತಂಕಕ್ಕೆಡುಮಾಡುವುದು, ಶಾರೀರಿಕವಾಗಿ, ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ, ಭಾವನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ದೌಜಣ್ಯವೇಸಗುವುದು ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಾರದು.
- ಲೈಂಗಿಕ ದೌಜಣ್ಯದಿಂದ, ಕಡೆಗಣಿಸುವಿಕೆಯಿಂದ, ಶೋಷಣೆಯಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಅಧ್ಯಾಪಕರಿಗಿದೆ.
  - ಉತ್ತಮ ಕಲಿಂಯವಿಕೆಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಸಹಕಾರಿ ಎಂಬ ತಪ್ಪು ಕಲ್ಪನೆ ದೂರವಾಗಬೇಕು.
  - ಇಂತಹ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ ಲಭಿಸುವ ಕಾನೂನು ರಕ್ಷಣೆಗಳ ಕುರಿತು ಅಧ್ಯಾಪಕರು ತಿಳಿದಿರಬೇಕು.
- 1.10 ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಲೈಂಗಿಕ ಶೋಷಣೆಯಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುವುದು.
- ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಲೈಂಗಿಕ ಶೋಷಣೆ, ದೃಷ್ಟಿಕೆಗಾಯಗಳು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ, ದೀರ್ಘಕಾಲ ಉಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಮಾನಸಿಕ ಆಫಾತವೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯನ್ನು ಅಧಿರಣನಾಗಿಸುತ್ತದೆ.
- ಉದ್ಯೋಗ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲೂ, ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲೂ ನಡೆಯುವ ಲೈಂಗಿಕ ಶೋಷಣೆಯ ವಿರುದ್ಧ ಭಾರತದ ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟು ಮತ್ತು ಎನ್‌.ಸಿ.ಪಿ. ನೀಡಿದ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಪಾಲಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.
- 2. ರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಸಮಾಜದೊಂದಿಗೆ ಇರಬೇಕಾದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳು**
- 2.1 ತಂಡೆ-ತಾಯಿಯರೊಂದಿಗೆ ಮತ್ತು ರಕ್ಷಣೆಗೊಂದಿಗೆ ವಿನಯಪೂರ್ವಕವಾದ ವರ್ತನೆ ಇರಬೇಕು.

- ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಕುರಿತು ಹೆಚ್ಚು ತೀಳಿಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರ ಹೆತ್ತವರೊಂದಿಗೂ ಗೇಳಿಯರೊಂದಿಗೂ ಉತ್ತಮ ಸಂಪರ್ಕ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಗತ್ಯ.
  - ಅಧ್ಯಾಪಿಕೆ ಮತ್ತು ಹೆತ್ತವರ ಬಾಂಧವ್ಯವು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಮತ್ತು ಅಧ್ಯಾಪಿಕೆಯ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ನಿರ್ಕಟಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.
  - ತಮ್ಮ ಮುಕ್ಕೆ ಶಾಲೆಯೊಳಗಿನ ಮತ್ತು ಹೊರಗಿನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಕುರಿತು ಅಧ್ಯಾಪಕರಿಂದ ತೀಳಿಯಲು ಹೆಚ್ಚಿನ ಹೆತ್ತವರು ಬಯಸುತ್ತಾರೆ.
  - ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ ಉಂಟಾಗುವ ಪ್ರಮಾದಗಳನ್ನು ಹೆತ್ತವರೊಂದಿಗೆ ಚಟೆಡಿಸುವುದರಿಂದ ಮುಂದೆ ಸಂಭವಿಸಬಹುದಾದ ಹೊಸ ದುರಂತಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಬಹುದು.
- 2.2 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಮತ್ತು ಧ್ಯಾನಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ತರುವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಂದ ದೂರವಿರುವುದು.
- ಇತರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮುಂದೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಮತ್ತು ಧ್ಯಾನಕ್ಕೆ ಉಂಟಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ.
  - ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೆತ್ತವರ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಮತ್ತು ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಬಾರದು.
  - ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ವಿಭಾಗದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಾಗಿರಿಸಿ (ಜಾತಿ, ಮತ, ಅಧಿಕ ಸ್ಥಿತಿ, ...) ಹೊಗಳುವುದರಿಂದ ಉಳಿದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ದ್ವೇಷ ಮನೋಭಾವ ಉಂಟಾಗುವುದು.
- 2.3 ಭಾರತದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಂಪರೆಯ ಕುರಿತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಹೆಮ್ಮೆ ಹಾಗೂ ಗೌರವ ಉಂಟಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು.
- ಭಾರತವು ವಿವಿಧ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಭಾಷೆ, ಮತ, ನಂಬಿಕೆಗಳ ದೇಶ. ಈ ವೈವಿಧ್ಯವನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಾ ಕಾಣಬಹುದು.
  - ಭಾರತದಲ್ಲಿ ವಿವಿಧತೆಯಲ್ಲಿ ಏಕತೆಯಿದೆ.
  - ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನಲ್ಲಾ ಪರಸ್ಪರ ಸಹಿಷ್ಣತೆ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಗೌರವಿಸುವ ಮನೋಭಾವ ಇರಬೇಕು.
  - ಈ ಮನೋಭಾವ ಅಥವಾ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಪರ್ಯಕ್ಷಮಾದ ಮೂಲಕ ಬೆಳೆಸುವ ಪ್ರಜ್ಞಾಪೂರ್ವಕ ಪ್ರಯತ್ನ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ.
- 2.4 ವಿವಿಧ ಜನಸಮುದಾಯಗಳೊಳಗೆ ಪರಸ್ಪರ ದ್ವೇಷ, ಹಗೆತನವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ರೀತಿಯ ಕಾರ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಕಡಿವಾಣ ಹಾಕಬೇಕು.
- ಎಲ್ಲ ಮತ, ನಂಬಿಕೆ ಮತ್ತು ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಾನ ಗೌರವವನ್ನು ಉಂಟಿಸುವುದು ರೀತಿಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬೇಕು.
  - ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭಾಷೆಕ್ಕೆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ಮೊದಲಿಗೆ ಭಾರತೀಯ. ಬಳಿಕ ಮಾತ್ರವೇ ಒಂದು ಸಮುದಾಯದ ಸದಸ್ಯ ಎಂಬುದು ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯವಾಗಬೇಕು.

- ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಗುಂಪಿನ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ಶಾಲೆ/ತರಗತಿಯನ್ನು ಬಳಸಬಾರದು.
  - ಸಮಕಾಲೀನ ಸಾಮಾಜಿಕ, ರಾಜಕೀಯ ಬೇಳವಣಿಗೆಗಳನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವಾಗ ಅಧ್ಯಾಪಕ/ಅಧ್ಯಾಪಿಕೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಪಕ್ಕದ ಪರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಬಾರದು.
- 3. ಅಧ್ಯಾಪನ ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಸಹೋದ್ರೋಗಳೊಡನೆ ಇರಬೇಕಾದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳು**
- 3.1 ವೃತ್ತಿ ಪರಿಣತಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಲು ನಿರಂತರ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವುದು.**
- ಒಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯನ್ನು ನಿರಂತರ ಕಲಿಕೆಯವನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದರೊಂದಿಗೆ ಅಧ್ಯಾಪಕನು ತಾನೂ ಕಲಿಯುತ್ತಿರಬೇಕು.
  - ನಿರಂತರವಾಗಿ ಬೇಕೆಯುತ್ತಿರುವ ಜ್ಞಾನ ವಲಯಗಳ ಕುರಿತು, ಅಧ್ಯಾಪನ ರೀತಿಯ ಕುರಿತು ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಲೂ ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಾಂತಿಕೆ ತರಲೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗಬೇಕು.
  - ಯಾವ ಯಾವ ಮೂಲಗಳಿಂದ ತನಗೆ ಹೊಸ ಅರಿವು ಲಭಿಸಬಹುದೆಂಬ ಮಾಡುಕಾಟ ಅಧ್ಯಾಪಕನ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿರಬೇಕು.
- 3.2 ಸಹೋದ್ರೋಗಳೊಂದಿಗೆ ಹಾಗೂ ಇತರರೊಂದಿಗೆ ಪರಸ್ಪರ ಆಶಯ ವಿನಿಮಯ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಹೊಸತಾದ ಜ್ಞಾನ ವಲಯ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗುವುದು.**
- ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಜಾಗ್ರತ್ತಿಯನ್ನು ಮೂಡಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಎಲ್ಲ ಅಧ್ಯಾಪಕರಿಗೆ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡುವ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ ಉತ್ತಮ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವುದು.
  - ಇಂತಹ ಸನ್ನಿವೇಶವುಂಟಾಗಲು ಪೂರ್ವ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಫಲಪ್ರದರ್ಶನ ಸಹಕಾರ ಮನೋಭಾವ ಎಲ್ಲ ಅಧ್ಯಾಪಕರಲ್ಲೂ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಬೇಕು.
  - ಶಾಲೆಯ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಅಧ್ಯಾಪಕರ ಒಗ್ಗಣ್ಡು, ಚರ್ಚೆ, ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಹಾಗೂ ಫಲಪ್ರದರ್ಶನ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆ ಇರಬೇಕು.
  - ಅಧ್ಯಾಪಕರನ್ನು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಶಾಲೆಯ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಮುತ್ತುವರ್ಚಿತ ಯೀರುವ ಎಲ್ಲರನ್ನು ಇಂತಹ ಕ್ರಿಯಾಚಾರ್ಯವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಯಾಖ್ಯಾವಂತಿ ಮಾಡಲು ಅಧ್ಯಾಪಕನಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಬೇಕು.
- 3.3 ಸಹೋದ್ರೋಗಳೊಡನೆ ಗೌರವಾದರಗಳೊಂದಿಗೆ ವ್ಯವಹರಿಸಬೇಕು.**
- ಶಾಲೆಯ ಎಲ್ಲ ಅಧ್ಯಾಪಕರೊಡನೆ ಅವರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಸ ಯೋಗ್ಯತೆ, ಅವರು ಯಾವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿದೆ ಅವರೊಂದಿಗೆ ಗೌರವಾದರಗಳಿಂದ ವ್ಯವಹರಿಸಬೇಕು.

- 3.4 ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಖಾಸಗಿಯಾಗಿ ಟ್ರೋಶನ್‌ ತರಗತಿಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದು ಅಥವಾ ಇತರ ಖಾಸಗಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಮರ್ಪಕವಲ್ಲ.
- ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಖಾಸಗಿಯಾಗಿ ಟ್ರೋಶನ್‌ ನಡೆಸುವುದರಿಂದ ಅಧ್ಯಾಪಕನ ಶಾಲಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ಕೆಟ್ಟಿ ಪರಿಣಾಮ ಉಂಟಾಗಬಹುದು.
  - ಖಾಸಗಿ ಟ್ರೋಶನ್‌ ನಡೆಸುವುದರಿಂದ ಶಾಲೆಯ ನೈತಿಕ ತತ್ವ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳಿಗೆ ಧಕ್ಕೆಯುಂಟಾಗುವಂಥ ವ್ಯವಹಾರಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುವುದು.
- 3.5 ತನ್ನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಶೀಮಾನಗಳು ಪರರ ಪ್ರಭಾವಕೊಳ್ಳಬಹುದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಯಾವುದೇ ವಿಧವಾದ ಉದುಗೊರೆ ಅಥವಾ ಇತರ ಸಹಾಯಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವುದಿಲ್ಲ.
- ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿಕೊಂಡು ಕೊಡಮಾಡುವ ಬೆಲೆಬಾಳುವ ಉದುಗೊರೆಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಾಪಕರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಿಂದ ಅಥವಾ ಹೆತ್ತವರಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸಬಾರದು.
- 3.6 ಸಹೋದ್ಯೋಗಿಗಳಿಗೆದುರಾಗಿ ಮತ್ತು ಮೇಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆದುರಾಗಿ ಅನಗ್ತವಾದ ಆರೋಪಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ.
- ಪರಸ್ಪರ ತಪ್ಪು ಹೊರಿಸುವ ಗುಂಪುಗಾರಿಕೆ ಅಧ್ಯಾಪಕರಲ್ಲಿ ಇರಬಾರದು.
  - ಸಾಕ್ಷ್ಯಗಳಿಲ್ಲದೆ ಸಹೋದ್ಯೋಗಿಗಳ ಮೇಲೆ ಆರೋಪ ಮಾಡಬಾರದು.
  - ಯಾವುದಾದರೂ ಸಹೋದ್ಯೋಗಿ/ಸಹೋದ್ಯೋಗಿಗಳಲ್ಲಿ ಗಂಭೀರವಾದ ಅಪರಾಧ ಕಂಡುಬಂದರೆ ಅದನ್ನು ಹಿರಿಯ ಅಧ್ಯಾಪಕರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕು.
- 3.7 ಸಹೋದ್ಯೋಗಿಗಳ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಅಥವಾ ಹೆತ್ತವರ ಎದುರಲ್ಲಿ ಸಹೋದ್ಯೋಗಿಯೊಬ್ಬನ ಮೇಲೆ ದೋಷಾರೋಪಣೆ ಮಾಡಬಾರದು.
- ಅಧ್ಯಾಪಕರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಭಿನ್ನ ರೀತಿಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿರಬಹುದು. ಅವುಗಳನ್ನು ಯೋಗ್ಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಬೇಕು.
  - ಸಹೋದ್ಯೋಗಿಯ ಅಧ್ಯಾಪನ ರೀತಿಯನ್ನು ಅಪಹಾಸ್ಯ ಮಾಡುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಬಾರದು.
- 3.8 ಸಹೋದ್ಯೋಗಿಗಳ ಬೋಧನ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಗೌರವಿಸುವುದು.
- ಅಧ್ಯಾಪನದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದವರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಶಾಫ್ಟಿಸಬೇಕು. ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಅಂತಹ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು. ಆದರೆ ಅದು ಅಂಥಾನುಕರಣಿಯಾಗಲೇಬಾರದು.
- 3.9 ಸಹೋದ್ಯೋಗಿಗಳ ಕುರಿತು ತಿಳಿದಿರುವ ವೈಯತ್ಕಿಕ ವಿವರಗಳನ್ನು ಗೌಪ್ಯವಾಗಿಡಬೇಕು. ಅಗತ್ಯವಾದಾಗ ಮಾತ್ರ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಶಿಳಿಯಪಡಿಸುವುದು.
- ಯಾವುದಾದರೂ ಅಗತ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಸಹೋದ್ಯೋಗಿಗಳ ವೈಯತ್ಕಿಕ ವಿವರಗಳು ಗೌಪ್ಯವಾಗಿದುವಂಥವುಗಳಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಕಾನೂನುಬಳ್ಳವಾದ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಶಿಳಿಯಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

1.14 ಟೀಚಿಂಗ್ ಮ್ಯಾನ್‌ವೆಲ್

ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಉದ್ದೇಶವಾಗಿಟ್ಟು ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನಿಂತಿರುತ್ತದೆ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲು ಪ್ರತಿಯೋವ ಅಧ್ಯಾಪಕನಿಗೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗಬೇಕು. ಪಠ್ಯಪ್ರಸ್ತುತದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅಧ್ಯಾಪಕರ ಪಠ್ಯದಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ತರಗತಿಯ ಮೂಲಕಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಿದ್ದಿಕೊಳ್ಳುವ ಅಥವಾ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಯೋಜನೆಯಿರಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಲಿಕಾಸಾಧನೆ ಈಡೇರಲು ಬೇಕಾಗುವವು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನಿಂತಿರುತ್ತದೆ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿರಬೇಕು.

ಕಲಿಕಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಮೌಲ್ಯನಿರ್ಣಯವನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಯೋಜನೆಗಳು ಪಾಠಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಪುಟ್ಟದಲ್ಲಿರಬೇಕು. ನಿರಂತರ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದಲ್ಲಿ ಲಭಿಸುವ ವಿವರಗಳ ದಾಖಲಾತಿಯ ಮೌಲ್ಯನಿರ್ಣಯ ಪುಟ್ಟದಲ್ಲಿರಬೇಕು.

ಮುಂದಿನ ಒಂದು ವಾರಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗಿ ತಯಾರಿಸುವ ಟೀಚಿಂಗ್ ಮ್ಯಾನ್‌ವೆಲ್, ಸ್ಕೂಲ್ ರಿಸೋರ್ಸ್ ಗ್ರಂಥಾಲಯ (SRG) ನಲ್ಲಿ / ವಿಷಯ ಸಮಿತಿಗಳಲ್ಲಿ (Subject Councils) ಮಂಡಿಸುವುದು ಉತ್ತಮ. ಒಂದು ವಾರದ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಪುಟದ ವಿವರಗಳನ್ನು ಅಧಾರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅಧ್ಯಾಪಕನು ಸರಳವಾದ ಅವಲೋಕನ ಟಿಪ್ಪಣಿ (Reflection Note) ತಯಾರಿಸಿ, **SRG/SC** ಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಈ ಟಿಪ್ಪಣಿಯ ಅಧಾರದಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಾಪಕನ ಮುಂದಿನ ಯೋಜನಾ ಟೀಚಿಂಗ್ ಮ್ಯಾನ್‌ವೆಲ್ ತಯಾರಾಗಬೇಕು.

ಟೀಚಿಂಗ್ ಮ್ಯಾನ್‌ವೆಲ್ ನ ನಮೂನೆಯನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ಟೀಚಿಂಗ್ ಮ್ಯಾನ್‌ವೆಲ್

ಪಾಠದ ಹೆಸರು	:
ದಿನಾಂಕ	:
ಸಮಯ	:
ವಿಷಯ (Theme)	:
ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆಗಳು	:
ಆಶಯಗಳು	:
ಕೊಶಲ್ಯಗಳು	:
ಭಾಷಾ ಸತ್ಯಾಂಶಗಳು (ಭಾಷೆಗೆ ಮಾತ್ರ)	:
ವ್ಯವಹಾರ ರೂಪಗಳು (ಭಾಷಾ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ)	:
ಮೌಲ್ಯಗಳು – ಮನೋಭಾವಗಳು	:
ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು	:
ಉತ್ಪನ್ನಗಳು	:

ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ	ಮೌಲ್ಯನಿಣಿಯ
ಚಟುವಟಿಕೆ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಗಳನ್ನೂ ಕೊಂಡ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ	(ಮೌಲ್ಯನಿಣಿಯದ ವಿವರಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸಬೇಕು)

ಮುಖ್ಯಪಾಠ್ಯಾಯನಿ/ಮುಖ್ಯಪಾಠ್ಯಾಯರ ಸಹಿ

ಅಧ್ಯಾಪಕ/ಅಧ್ಯಾಪಿಕೆಯ ಸಹಿ

ಅವಲೋಕನ ಟಿಪ್ಪಣಿ (Reflections)

ನನ್ನ ನಿಗಮನಗಳು ಮತ್ತು ಹೊಸ ಅರಿವುಗಳು (ಕಲಿಕಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯನಿಷಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳಿಂದ ಲಭಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿಗಳ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ)

-
-
-
-

ಮುಂದುವರಿದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಪರಿಹಾರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು

-
-
-
-
-

ಅವಲೋಕನ ಟಿಪ್ಪಣಿ (Reflection note) ಯಾಕೆ?

ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ನಡೆಸಲಾದ ಕಲಿಕಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಪೂರ್ತಿಕ್ರಿಯಾದ ಬಳಿಕ ಅವಲೋಕನ ಟಿಪ್ಪಣಿ ತಯಾರಿಸಬೇಕು.

- ಈ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿವಾರದ **SRG** ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಬೇಕು.
- ಮುಂದಿನ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡಲು.
- ಒಂದು ಅವಧಿಯ **C.E.** ಕೌರ್ಸೆಕರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ.

ಮೌಲ್ಯವಾಪನ ಸಮೀಕ್ಷೆ

ಕಲಿಕೆ (Learning) ಎಂಬುದು ಮಹತ್ವಕ್ಕಿಳಿ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ನಿರಂತರವಾಗಿ ನಡೆಯುವ ಒಂದು ಮಾನಸಿಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ. ಕಲಿಕೆಯು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಬೇಕಿದ್ದಲ್ಲಿ ನೀಡುವ ಅನುಭವಗಳು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಈಡೆರಿಸುವಂಥದ್ದಾಗಿರಬೇಕು. ಮಗು ಗಳಿಸಬೇಕಾದ ಕೌಶಲ್ಯಗಳ ಕುರಿತು ಅಧ್ಯಾಪಕನಿಗೆ ಸ್ವಷ್ಟವಾದ ಕಲ್ಪನೆ ಉಂಟಾಗಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪಾಠ್ಯಾಗದಿಂದಲೂ ಗಳಿಸಬೇಕಾದ ಕಲಿಕೆ ಸಾಧನೆ (Learning Outcomes) ಗಳನ್ನು ಮೊದಲೇ ರೂಪಿಸಬೇಕು. ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಬದುಕಿನ ವಿವಿಧ ಸಂದರ್ಭಗಳಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಮಂಡಿಸಬೇಕು.

ಈ ಪ್ರಕಾರ ಗಳಿಸಿದ ಕೌಶಲ್ಯಗಳು, ನಿರ್ಣಯಗಳು, ಕಲಿಕೆಯ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸಲು ಎಷ್ಟು ಸಮರ್ಪಕ? ಕಲಿಕೆ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಗಳಿಸಲು ಇನ್ನು ಯಾರೆಲ್ಲ ಉಳಿದಿದ್ದಾರೆ? ಅವರಿಗೆ ನೀಡಬೇಕಾದ ಮುಂದುವರಿದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳೇನಾಗಿರಬೇಕು? ಅವುಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ನೀಡಬೇಕು? ಈ ರೀತಿಯ ಅಧ್ಯಾಪಕನ ಯೋಚನೆಗಳು ಮೌಲ್ಯನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಲು ಸಹಾಯ ಹೊದಿಸುತ್ತವೆ.

ಒಂದು ಪಾಠ್ಯಾಗದ/ಫಾಟಕದ ವಿನಿಮಯದ ಬಳಿಕೆ ‘ಏನೆಲ್ಲ ಕಲಿಯಲಾಯಿತು’ ಎಂದು ನಿರ್ಣಯಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಕಲಿಕೆಯ ಮೌಲ್ಯನಿರ್ಣಯ (Assessment of Learning) ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಪಾಠ್ಯಾಗದ ಕಲಿಕೆಯ ಬಳಿಕೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ, ಕಲಿಕೆ ಗುಣಮಟ್ಟಿ ಎಂಬಿವುಗಳನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಮೌಲ್ಯನಿರ್ಣಯದ ಒಂದು ಹಂತ ಮಾತ್ರ.

ಆದರೆ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಖಾತ್ರಿಪಡಿಸಲು ನಡೆಸಲಾಗುವ ಮೌಲ್ಯನಿರ್ಣಯವು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಮುಖವೇನಿಸುತ್ತದೆ. ಕಲಿಕೆ ನಡೆಯುವ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಆದರ ದಕ್ಷತೆಗಾಗಿ ಅಧ್ಯಾಪಕ ಅಧ್ಯಾಪಕ ಸಹಪಾಠಿಗಳ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯ ಪಾಠ್ಯಾಳ್ಯವಿಕೆ ನಡೆಯಬಹುದು. ಕಲಿಕೆಯೊಂದಿಗಿರುವ ಈ ಮೌಲ್ಯನಿರ್ಣಯವು ಮತ್ತು ಫೀಡ್‌ಬ್ಯಾಕ್ (Feed Back) ಮೌಲ್ಯನಿರ್ಣಯದ ಇನ್ನೊಂದು ಹಂತವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಕಲಿಕೆಯಿರುವ ಮೌಲ್ಯನಿರ್ಣಯ (Assessment for Learning) ಎಂದು ಕರೆಯಬಹುದು. ಕಲಿಕೆಯ ಪ್ರಗತಿಗಾಗಿ ಇದು ನಿರಂತರ ನಡೆಯಬೇಕಾದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ.

ಇದರೊಂದಿಗೆ ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಗಳಿಸಿದ ಆಶಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ‘ತಿದ್ದುಪಡಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ’ಯೂ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ವೈಯಕ್ತಿಕ ಮೌಲ್ಯನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿ ಸುರುತಿಸಬಹುದು. ಈ ಪ್ರಕಾರ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಮೌಲ್ಯನಿರ್ಣಯದ ಮೂಲಕವೂ ಕಲಿಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ‘ಮೌಲ್ಯನಿರ್ಣಯವೇ ಕಲಿಕೆ’ (Assessment as Learning) ಎಂದು ಕರೆಯಬಹುದು.

ಕಲಿಕೆಯ ದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ‘ಕಲಿಕೆಗಾಗಿರುವ ಮೌಲ್ಯನಿರ್ಣಯ’ ಮತ್ತು ‘ಮೌಲ್ಯನಿರ್ಣಯವೇ ಕಲಿಕೆ’ ಎಂಬಿವುಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾರ್ಥಾನ್ಯ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಕಲಿಕೆಯು ಘಲಪ್ರದರ್ಶನ, ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯೂ ಆಗಲು ಸಹಾಯಕವಾಗುವಂತಹ ಮೌಲ್ಯನಿರ್ಣಯ ಸಮೀಕ್ಷನವನ್ನು ನಾವು ಸ್ವೀಕರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಕಲಿಕೆ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸುವ ರೀತಿಯ ಕಲಿಕೆ ಸಮೀಕ್ಷನವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವಾಗ ಅದಕ್ಕನುಗುಣವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮೌಲ್ಯನಿರ್ಣಯ ಸಮೀಕ್ಷನವನ್ನು ಅಯ್ದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆದುದರಿಂದ ಕಲಿಕೆ ಸಾಧನೆಗೆ ಒತ್ತು ನೀಡುವ ಮೌಲ್ಯನಿರ್ಣಯ ಸಮೀಕ್ಷನ (Outcome focussed assessment approach) ವನ್ನು ಅಯ್ದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕಲಿಕೆ ಸಾಧನೆಗಳು ಮುಖ್ಯವಾಗಿರುವ ಕಲಿಕೆ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ‘ಸಕ್ರಿಯ ಪಾಠ್ಯಾಳ್ಯವಿಕೆ’ ಯನ್ನು ಖಾತ್ರಿಪಡಿಸಬೇಕು. ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ಅಲೋಚನೆ, ವೈಚಾರಿಕ ಜಿಂತನೆ, ಕಲಿಕೆಯ ಪ್ರತಿಫಲನ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ಪರಸ್ಪರ ಪೂರಕವಾದ ಜ್ಞಾನ ಇವೆಲ್ಲ ಕಲಿಕೆ ಸಾಧನೆಗಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿರುವ ಕಲಿಕೆಯ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳಾಗಿವೆ.

ನಿರಂತರ ಮತ್ತು ಸಮಗ್ರವಾದ ಮೌಲ್ಯನಿಣಿಯ (CCE)

ನಿರಂತರ ಮತ್ತು ಸಮಗ್ರವಾದ ವರೋಲ್ಯನಿಣಿಯ ರೀತಿಯನ್ನು ಶಾಲಾಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಆಯ್ದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಕಲೆಯುವಿಕೆಯು ಮಗುವಿನಲ್ಲಿ ನಿರಂತರವಾಗಿ ನಡೆಯುವ ಒಂದು ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಸ್ವೇಪುಣಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ತಿಳುವಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಗಳಿಸಿದ್ದಾನೆಂಬುದನ್ನು ನಿರಂತರವಾದ ಮೌಲ್ಯನಿಣಿಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯು ನಿರಂತರ ನಡೆಯುತ್ತಿರುತ್ತೇನು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ಭಾವನಾತ್ಮಕವಾದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಸರ್ವತೋಮುಖ ಪ್ರಗತಿ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತೇವೆ. ಸಮಗ್ರವಾದ ವರೋಲ್ಯನಿಣಿಯವೇಂದರೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ಭಾವನಾತ್ಮಕ ವಲಯಗಳ ಮೌಲ್ಯನಿಣಿಯವಾಗಿದೆ.

ಗ್ರೇಡಿಂಗ್ ರೀತಿ

ನಿರಂತರವೂ ಸಮಗ್ರವೂ ಆದ ಮೌಲ್ಯನಿಣಿಯಕ್ಕೆ ಗ್ರೇಡಿಂಗ್ ರೀತಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

9 ಮತ್ತು 10ನೇ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ರೇಡಿಂಗ್‌ಗಾಗಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಂಭತ್ತು ಪ್ರೋಯೆಂಟ್ ಗ್ರೇಡಿಂಗ್ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಒಂಭತ್ತು ಪ್ರೋಯೆಂಟ್ ಗ್ರೇಡಿಂಗ್‌ನ ಗ್ರೇಡ್ ಪ್ರೋಯೆಂಟ್ ಮತ್ತು ಶೇಕಡಾಮಾನವನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ಗ್ರೇಡ್ ಪ್ರೋಯೆಂಟ್ ಶೇಕಡಾ	ಗ್ರೇಡ್
90-100	A+
80-89	A
70-79	B+
60-69	B
50-59	C+
40-49	C
30-39	D+
20-29	D
20 ರ ಕೆಳಗೆ	E

ಮೌಲ್ಯನಿಣಿಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯು ನಿರಂತರವೂ ಸಮಗ್ರವೂ ಆಗಿದೆಯೆಂದು ದೃಢಪಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಥಾನವಾಗಿ ಎರಡು ವಲಯಗಳನ್ನು ಮೌಲ್ಯನಿಣಿಯಕ್ಕಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

CCE ವಲಯಗಳು

- ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವಲಯ
  - ಸಾಮಾಜಿಕ, ಭಾವನಾತ್ಮಕ ವಲಯ.
- ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಲಯವನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ತಿಳಿಯೋಣ.

ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವಲಯದ ವಿಕಾಸಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಮೌಲ್ಯನಿಣಿತ್ಯ

ಮಗು ಕಲೀಯುತ್ತಿರುವ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವಲಯದ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರುತ್ತವೆ. ಭಾಷಾಕಲಿಕೆ, ವಿಜ್ಞಾನ ವಿಷಯಗಳು (ಮೂಲವಿಜ್ಞಾನ, ಗಣಿತ ವಿಜ್ಞಾನ, ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನ), ಕಲೀಯ ಕಲಿಕೆ, ವೃತ್ತಿ ಪರಿಚಯ ಕಲಿಕೆ ಹಾಗೂ ಆರೋಗ್ಯ ಕ್ರಿಡಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಮುಂತಾದ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಈ ವಲಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಬಹುದು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ಅದನ್ನು ಎಷ್ಟರೂ ಪಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಧಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಮೌಲ್ಯನಿಣಿತ್ಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿ ಎರಡು ವಿಧದ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

- ನಿರಂತರ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ (C.E.)
- ಅವಧಿ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ (T.E.)

ನಿರಂತರ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ (C.E.)

ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಭಾಷಾ ವಿಷಯಗಳ ಕಲಿಕೆಯ ಮೂಲಕ ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಂದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಆಶಯಗಳು, ಸತ್ಯಾಂಶಗಳು, ವಿವಿಧ ವಿಜ್ಞಾನ ವಲಯಗಳು, ಸ್ವಜನಶೀಲ ರಚನೆಗಳಂತಹ ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳಲಿರುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಭಾಷಾ ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ದಾರಿಸಲು ಕಷಟಸಾಧ್ಯ. ಕೇಳಿ, ಒದಿ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಗ್ರಹಿಸುವುದು, ಮೌಲಿಕವಾಗಿ ಹೇಳುವ ಮೂಲಕ, ಬರೆಯುವ ಮೂಲಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದು, ಸ್ವಜನಾತ್ಮಕ ಬರಹಗಳ ಮೂಲಕ ಪ್ರಕಟಿಸುವುದು ಹೊದಲಾದ ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ಭಾಷಾಕಲಿಕೆಯ ಮೂಲಕ ವ್ಯಾಧಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆದುದರಿಂದ ಭಾಷಾಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಕೇವಲ ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನಾಗಿಯೋ, ಜ್ಞಾನವೋದಗಿಸುವ ವಿಷಯವನ್ನಾಗಿಯೋ ಬೇರೆಡಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಇತರ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಆಶಯ ರೂಪೀಕರಣದ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಮಗು ಆರ್ಡಿನೇಶನ್ ಆಶಯಗಳು, ತಿಳುವಳಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಗಳಿಸುವ ಕೌಶಲ್ಯಗಳು ಎಂಬಿವುಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿ ಮೂರು ವಿಧದ ನಿರಂತರ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವನ್ನು ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

- ಕಲಿಕಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ
- ಪ್ರೋಫೆಸ್‌ಪ್ರೋಲಿಯೋ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ
- ಫಟಕ ಮಟ್ಟದ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಫಟಕದ ಒಟ್ಟು ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆಗಳ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ) ಇವುಗಳನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸೋಣ.

ಕಲಿಕಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಮೌಲ್ಯನಿಣಿತ್ಯ

ಕಲಿಕಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಅಂಗವಾಗಿ ಸಾಮಧ್ಯಗಳನ್ನೂ ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನೂ ಆರ್ಡಿನೇಶನ್ ಕೊಳ್ಳಲು ಅಧ್ಯಾಪಕರು ವಿವಿಧ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಯೋಜನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವಾಗ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಸಹಭಾಗಿತ್ವ, ಪ್ರದರ್ಶನ ಅಥವಾ ಮಂಡಿಸುವಿಕೆಯಲ್ಲಿನ ಹಿರಿಮೆ, ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಅಂಗವಾಗಿ ಬರೆಯಲು ಟಿಪ್ಪಣಿ ತಯಾರಿಸಲು ಇರುವ ಅಸ್ತ್ರಿ, ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾದ ಸಾಮಧ್ಯಗಳನ್ನು

ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ತನ್ನದಾಗಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ ಮುಂತಾದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಮೌಲ್ಯನಿಣಂದು ಮಾಡಲಿರುವ ಪ್ರಯತ್ನವು ಅಧ್ಯಾಪಕರ ಭಾಗದಿಂದ ಉಂಟಾಗಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಮಾಡುವಾಗ ಕಲಿಕಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನ ಯನ್ನು ಮೌಲ್ಯನಿಣಂದು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಸೂಚಕಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು.

1. ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ (ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸನ್ನಿಧಿತ್ವ, ವೈಯಕ್ತಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ, ಗುಂಪು ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ, ಆಶಯ ವಿನಿಮಯ.)
2. ಆಶಯ ತಿಳುವಳಿಕೆ
3. ಕೌಶಲ್ಯಗಳ ಸಂಪಾದನೆ
4. ಅಭಿವೃದ್ಧಿ/ಮಂಡನೆ
5. ದಾಖಲಿಸುವುದು/ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವುದು

ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಮೌಲ್ಯನಿಣಂದು ಕೊಳ್ಳುವ ಪದಿಸುವಾಗ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸೂಚಕಗಳನ್ನು ಆಧಾರವಾಗಿರಿಸಿ ವರ್ಣಿಸಿದ್ದಾರೆಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ‘ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿನ ಸಹಭಾಗಿತ್ವ’ ಎಂಬ ಸೂಚಕವನ್ನಾರ್ಥಾರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮೌಲ್ಯನಿಣಂದು ಮಾಡುವಾಗ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಸಹಭಾಗಿತ್ವ, ಉತ್ತಮ ಸಹಭಾಗಿತ್ವ, ಸರಾಸರಿ ಸಹಭಾಗಿತ್ವ, ಉತ್ತಮಪಡಿಸಬೇಕಾದವರು ಎಂಬಂತೆ ಸೂಚಿಸುವ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು/ದಾಖಲಿಸುವಿಕೆಯು ಟೀಚಿಂಗ್ ಮ್ಯಾನ್ಯಾಲೋಗ್ ಮೌಲ್ಯನಿಣಂದು ಪ್ರಂಡಲ್ಲಿರಬೇಕು. ಒಂದು ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನೂ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸೂಚಕದ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಮೌಲ್ಯನಿಣಂದು ಮಾಡಿ ದಾಖಲಿಸಬೇಕು.

ಒಂದು ಅವಧಿ ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುವಾಗ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಸಮಗ್ರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಗಣನೆಮಾಡಿಕೊಂಡ ಕಲಿಕಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಮೌಲ್ಯನಿಣಂದು ಮಾಡಿ ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಅಂಕಗಳನ್ನು ನೀಡಬೇಕು.

1. ಟೀಚಿಂಗ್ ಮ್ಯಾನ್ಯಾಲೋಗ್ ವಿವರಗಳು

ಕಲಿಕೆಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ, ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾದ ನಿರಂತರ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಟೀಚಿಂಗ್ ಮ್ಯಾನ್ಯಾಲೋಗ್ ನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವುದು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ.

ಟೀಚಿಂಗ್ ಮ್ಯಾನ್ಯಾಲೋಗ್‌ಲಲ್ಲಿ ಕೆಳಗೆ ನೀಡಲಾದ ಫಾಟಕಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಹುದಾಗಿದೆ.

- ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆಗಳು
- ಆಶಯಗಳು/ತಿಳುವಳಿಕೆಗಳು
- ಕೌಶಲ್ಯಗಳು
- ಮೌಲ್ಯಗಳು/ಮನೋಭಾವಗಳು
- ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು
- ನಿರೀಕ್ಷೆ ಸುವಾರ್ತೆಗಳು
- ಸಮಯ

- ಚೆಟುವಟಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಬಳಗೊಂಡ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಪ್ರಟಿ, ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿದ ಮೌಲ್ಯನಿಣಂದು ಪ್ರಟಿ.
  - ಮೌಲ್ಯನಿಣಂದು ಪ್ರಟಿದ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿದ ಅವಲೋಕನ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು ಮ್ಯಾನ್ಯಾಲೋಗಾಲ್ ಹೋಮಿನಿಸ್‌ಕೆ ಯೊಜನೆ, ಮೌಲ್ಯನಿಣಂದು ಸಂದರ್ಭಗಳು, ತಂತ್ರಗಳು, ಉಪಕರಣಗಳಿರಬೇಕು.

2. ඩිස්ත්‍රික්ටු සංඛ්‍යාව නොමැත්තු වූ ඇත්තේ පෙන්වනු ලබයි.

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ನೋಟ್‌ ಪ್ರಸ್ತುಕವು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವಲಯದ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಕ್ಕೆ ಅಧಾರವಾಗಿವ ಪ್ರಧಾನ ದಾಖಲೆಯಾಗಿದೆ. ಕಲಿಕೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳಿಗನುಸರಿಸಿ ವಿವಿಧ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಪೂರ್ತಿಗೇ ಕರಿಸಲು ನೋಟ್‌ ಪ್ರಸ್ತುಕವು ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿದೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಸ್ವಜನಶೀಲತೆ, ಚಿಂತನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳು, ಭಾಷಾ ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯ ಮೊದಲಾದವುಗಳು ನೋಟ್‌ ಪ್ರಸ್ತುಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಫಲಿಸುತ್ತವೆ. ಪಾಠ ವಿನಿಮಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಳಿಸುವ ವಿವಿಧ ತಂತ್ರಗಳು, ಅವುಗಳ ಪೂರ್ತಿತ್ವಕರಣಕ್ಕೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ನಡೆಸುವ ಸಿದ್ಧಾರ್ಥಗಳು, ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ವಿವಿಧ ಹಂತಗಳ ಪಾಠೀಗಳುವಿಕೆ ಮೊದಲಾದ ಎಲ್ಲಾ ಮಾಹಿತಿಗಳು ನೋಟ್‌ ಪ್ರಸ್ತುಕದಲ್ಲಿರೆಬೇಕು. ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಮೂಲಕ ರೂಪುಗೊಂಡ ಉತ್ಸನ್ಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿವರಗಳನ್ನು ನೋಟ್‌ ಪ್ರಸ್ತುಕದಲ್ಲಿಯೇ ದಾಖಲಿಸಬೇಕು.

ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸಮಯದೊಳಗೆ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಿ ಕಲಿಕೆಯ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು, ಮಾರ್ಗದರ್ಶನವನ್ನು ಅಧ್ಯಾಪಕರು ನೀಡಬೇಕು. ಘಟಕದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕೊಳ್ಳಲಿರುವನೋ? ಎಂದು ಪರೀಕ್ಷೆ ಸುವ ದಾಖಲೆಯಾಗಿ ನೋಟ್‌ಪ್ರಸ್ತರಗಳನ್ನು ಕಾಯ್ದ ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕು.

ನೋಟೊಪ್‌ಸ್ಕೆಕ್ಚರ್ ಅಥವು ಸ್ಟ್ರಾತೆಗ್ಯಿಂಡ್ ಕೊಡಿರುವುದು, ಅಥವಾ ಮತ್ತು ಸ್ನಿವೇಶಗಳಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಉಲ್ಲೇಖಗಳಿರುವುದು, ತನ್ನ ಚಿಂತನೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವುದು ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಫಲಿಸುವಂತಹದು ಆಗಿರಬೇಕು. ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನೀಡುವಾಗಿ ಮಂಡಿಸಿರಬೇಕು. ನೋಟೊಪ್‌ಸ್ಕೆಕ್ಚರ್ ಸಮಗ್ರತೆ ಮತ್ತು ಮುಂದುವರಿಕೆಯಿರಬೇಕು.

ಪೂರ್ವೋದಸ್ಪೂರ್ಲಿಯೋ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

ಕಲಿಕ್‌ ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ ವರುಂದುವರಿಯುವಾಗ ಸಿಗುವ ಎಲ್ಲಾ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಪ್ರೋಟೋಪ್ರೋಲಿಯೋದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿ ಮೊಲ್ಯುಪನ ಮಾಡಬೇಕು. ಕಲಿಕ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿ ಮಗುವಿಗೂ ಹೆತ್ತವರಿಗೂ ಥೀಡೊಬ್ಬಾಕ್‌ ನೀಡುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪ್ರೋಟೋಪ್ರೋಲಿಯೋ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಇದು ಕಲಿಕ್‌ಯನ್ನು ತ್ವರಿತಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.

ಪೂರ್ವೋದ್ದಾಸ ಪೂರ್ವೋಲಿಯೋದಲ್ಲಿ,

- నొండోబుకు
  - ఇతర రజనేగళు (ప్యేయక్కిక రజనే, ఉత్తమగోళిసిద రజనే)
  - ఇతర కలికా సాక్షీగళు (జిత్రుగళు, సంగ్రహగళు, కలికోపకరణగళు)
  - శృంగార రజనేగళు
  - వక్రాంతీంగళు

ಈ ಮೊದಲಾದುವು ಸೇರಿಕೊಂಡಿವೆ.

ಪ್ರೋಟೋಎಪ್ಲೋಲಿಯೋ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಕ್ಕೆ ಕೆಳಗೆ ಕೊಡಲಾದ ಸೂಚಕಗಳನ್ನು ಬಳಸಬಹುದು.

- ಅಶಯ ಸ್ಪಷ್ಟತೆ
- ತಿಳುವಳಿಕೆಗಳನ್ನು ತನ್ನದಾಗಿಸಿರುವುದು
- ಯೋಗ್ಯವಾದ ಸಂರಚನೆ / ರೂಪಕಲ್ಪನೆ
- ಪ್ರಾಣಾತ್ಮೆ
- ಸೈಜತೆ

ಕಲಿಕಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಹಾಗೂ ಪ್ರೋಟೋಎಪ್ಲೋಲಿಯೋ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪ್ರತಿಯೋಂದು ಸೂಚಕವನ್ನು ಆಧಾರವಾಗಿಟ್ಟು ಅತ್ಯುತ್ತಮ/ಲುತ್ತಮ/ಸರಾಸರಿ/ಲುತ್ತಮಪಡಿಸಬೇಕಾದುದು ಎಂಬುದಾಗಿ ದಾಖಲಿಸಿ ಕ್ರಮಾನುಗತವಾಗಿ 4/3/2/1 ಎಂಬ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಂಕಗಳನ್ನು ನೀಡಿ ಅವಧಿಯ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಮೌಲ್ಯನಿಣಾಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಒಂದು ಅವಧಿಯ ಎಲ್ಲಾ ಕಲಿಕಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳ ಹಾಗೂ ಪ್ರೋಟೋಎಪ್ಲೋಲಿಯೋದಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಂಡ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಕಂಡುಕೊಂಡು ಪ್ರತಿಯೋಂದು ಸೂಚಕಕ್ಕೂ ಅಂಕಗಳನ್ನು ನೀಡಬೇಕು.

ಘಟಕ ಮಟ್ಟದ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

ಒಂದು ಘಟಕದಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆಗಳಿಗಿರುವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಪರಸ್ಪರ ಸಂಬಂಧದೊಂದಿಗೆ ವಿನ್ಯಾಸಗೊಂಡಿರುತ್ತವೆ. ಇದಕ್ಕೊಂದು ಸಮಗ್ರ ಸ್ವರೂಪವಿದೆ. ಒಂದು ಘಟಕವನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಈ ಸಮಗ್ರತಾ ಪ್ರಜ್ಞೆ (ಎಲ್ಲಾ ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ) ಯನ್ನು ಬೆಲೆಗಟ್ಟುವುದಾಗಿದೆ. ಮೌಲಿಕ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ, ರಸಪ್ರಶ್ನೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ, ಒಪನ್ ಬುಕ್ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ, ಪ್ರಶ್ನೆ ತಯಾರಿ ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದು, ಹೊಸ ರಚನೆಗಳ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮೊದಲಾದುವುಗಳನ್ನು ಘಟಕ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಕ್ಕೆ ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕು. ನಿದಿಂಷಿ ಘಟಕದ ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಗು ಯಾವ ಹಂತದಲ್ಲಿದ್ದಾನೆಂದು ತಿಳಿಯಲು ಸಹಾಯಕವಾದ ರೇಟಿಂಗ್ ಸ್ಕೇಲ್, ಚಿಕ್ಲಿಸ್ಟ್ ಮೊದಲಾದುವುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು. ಘಟಕ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವು ಕಲಿಕಾ ಚಟುವಟಿಕೆಯೊಂದಿಗೆ ಸಹಜವಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಘಟಕ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದ ಸೂಚಕಗಳ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಅಂಕಗಳನ್ನು ನೀಡಿ, ಗ್ರೇಡಿಗೆ ಪರಿವರ್ತಿಸಿ, ಅವಧಿಯ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ನಿಗದಿತ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸಬೇಕು. ಒಂದು ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದಕ್ಕೊಂತ ಹೆಚ್ಚು ಘಟಕಗಳ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವಿರುವುದರಿಂದ ಘಟಕ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದ ಸರಾಸರಿಯನ್ನು ಅವಧಿಯ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಬಳಸಿದ ವಾಪನದ ಸ್ವಭಾವಕ್ಕನುಸರಿಸಿ ಸೂಚಕಗಳನ್ನು ಆಧ್ಯಾಪಕರು ತಯಾರಿಸಬೇಕು. ಕಲೆಯ ಕಲಿಕೆ, ವೃತ್ತಿ ಪರಿಚಯ ಕಲಿಕೆ, ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕ್ರೀಡಾ ಶೈಕ್ಷಣ ಎಂಬ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ, ಪ್ರೋಟೋಎಪ್ಲೋಲಿಯೋ, ಘಟಕ ಮಟ್ಟ - ಎಂಬ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿ ಗ್ರೇಡ್ ನೀಡಬೇಕು.

ಅವಧಿ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ (TE)

9, 10 ನೇ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಷಾ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಗಳಿಸಿಕೊಂಡ ಫಾಟಕಗಳಲ್ಲಿರುವ ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಆಧಾರವಾಗಿರಿಸಿ ಭಾಷೆಯ ವ್ಯವಹಾರ ರೂಪಗಳು, ಭಾಷಾ ಸ್ತ್ಯಾಂಶಗಳು, ಭಾಷಾ ಕೌಶಲ್ಯಗಳು ಎಂಬ ವಲಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿಕೊಂಡು ಅವಧಿ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕು. ಒಳಹೊರಣ ವಲಯಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಕೌಶಲ್ಯಗಳಿಗೆ ಒತ್ತು ನೀಡಿರುವ ವೈವಿಧ್ಯಪೂರ್ವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಮಾದರಿಗಳು ಒಳಗೊಂಡಿರಬೇಕು. ವಿಜ್ಞಾನ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಫಾಟಕಗಳ ಒಳ ಹೂರಣಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಅವಧಿ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ನಡೆಸಬೇಕು. ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆಗಳಿಗೆ ಒತ್ತು ಕೊಡುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಶಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಬೇಕು.

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಫಾಟಕ/ಆಶಯ ವಲಯಗಳಿಗೂ ವಿವಿಧ ಹಂತದ ಮಾನಸಿಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳಿಗೂ (ಜ್ಞಾನ ಕರಗತ ಮಾಡುವುದು/ತಿಳುವಳಿಕೆಯ ಸಾಧನೆ, ಆಶಯಗಳು/ತಿಳುವಳಿಕೆಗಳು ಇವುಗಳ ಪ್ರಯೋಗ, ನಿಗಮನ ರೂಪಿಸುವುದು, ಮೌಲ್ಯನಿರ್ಣಯ, ಸೃಜನಾತ್ಮಕ ಮಾನಸಿಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳು) ಸರಿಯಾದ ವೆಚ್ಚೇಜ್‌ (Weightage) ನೀಡಿ ನೀಲಿನಕಾಶೆ ತಯಾರಿಸಿ, ವೈವಿಧ್ಯಪೂರ್ವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿವೆಯೆಂದು ಖಾತ್ರಿಪಡಿಸಿ, ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆ ತಯಾರಿಸಬೇಕು. ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಸೂಚಕಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿ, ಅವುಗಳ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕು.

ಕಲೆಯ ಕಲಿಕೆ, ವೃತ್ತಿ ಪರಿಚಯ ಕಲಿಕೆ, ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕ್ರೀಡಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಎಂಬೀ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿ ಟಮೀನಲ್‌ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಲ್ಯಮಾಪನವನ್ನು (Performance Assessment) ವಾಗಿ ನಡೆಸಬೇಕು.

ಆದಕ್ಕೆರುವ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಆಯಾ ವಿಷಯಗಳ ಕೈಪಿಡಿಗಳಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಕಲೆಯ ಕಲಿಕೆ, ವೃತ್ತಿಪರಿಚಯ ಕಲಿಕೆ, ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕ್ರೀಡಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಎಂಬಿವುಗಳಿಗೆ ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಗ್ರೇಡ್ ನೀಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಸಾಮಾಜಿಕ, ಭಾವನಾತ್ಮಕ ವಲಯದ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವಲಯದಂತೆಯೇ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಭಾವನಾತ್ಮಕ ವಲಯಗಳ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವು ಪ್ರಥಾನವಾದುದು. Learning to know, Learning to do, Learning together, Learning to be ಎಂಬ ಸೈಪ್ರಣ್ಯಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಪರಿಗಳಿಸಬೇಕು. ಸಾಮಾಜಿಕ, ಭಾವನಾತ್ಮಕ ವಲಯಗಳ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿ ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಸೈಪ್ರಣ್ಯಗಳನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಬೇಕು.

1. ವಿಚಾರ ವಿನಿಮಯ ಕೌಶಲ್ಯ (Communication Skills)
2. ಅಂತರೋವ್ಯಕ್ತಿ ಸೈಪ್ರಣ್ಯ (Inter Personal Skills)
3. ಸಹಭಾವ (Empathy)
4. ಭಾವನೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ (Coping with Emotions)
5. ಮಾನಸಿಕ ಒತ್ತಡಡೊಂದಿಗೆ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ (Copying with stress)
6. ಸಮಸ್ಯೆ ಪರಿಹಾರ ಕೌಶಲ್ಯ (Problem solving skills)
7. ಶೀಮಾಣನ ಕ್ಷೇತ್ರಾಳ್ಯವುದು (Decision making)
8. ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ಚಿಂತನೆ (Critical thinking)

9. ಸ್ವಜನಶೀಲ ಚಿಂತನ ಕೌಶಲ್ಯ (Creative thinking skills)
10. ಸ್ವೇಚ್ಛಾನಿಕ ವಲಯದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಅಧ್ಯಾಪಕರೇ ಇವುಗಳ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಅರ್ಥ ವಿಷಯಗಳ ಕಲಿಕಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದ ಭಾಗವಾಗಿ, ಈ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಕೌಶಲ್ಯದ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ನಡೆಸುವುದರೊಂದಿಗೆ ಮೌಲ್ಯಗಳು / ಮನೋಭಾವಗಳು ರೂಪಗೊಳ್ಳಲು ದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಮೌಲ್ಯನಿಣಂ ಯವನ್ನೂ ನಡೆಸಬೇಕು.

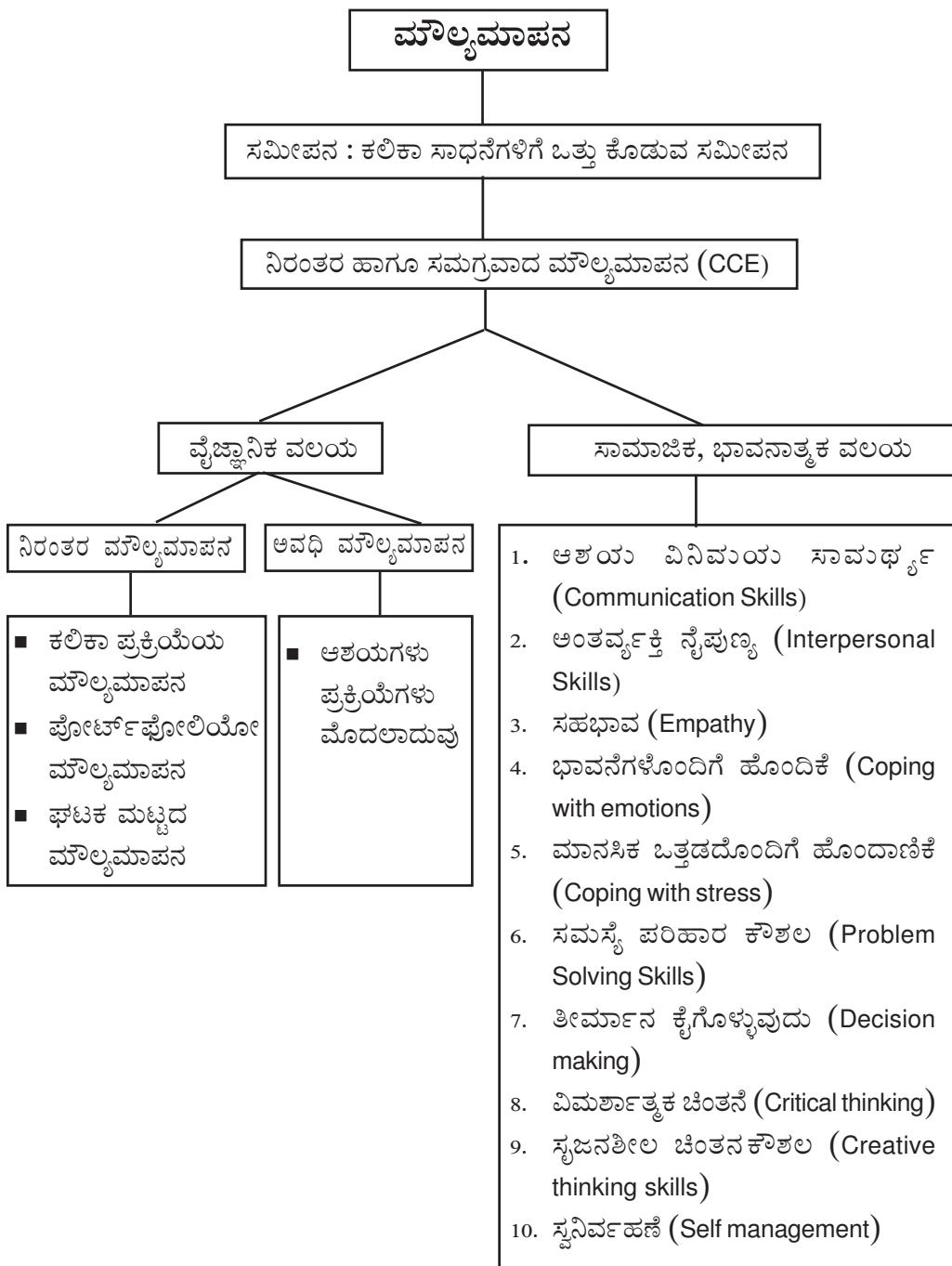
ಸಾಮಾಜಿಕ - ಭಾವನಾತ್ಮಕ ವಲಯದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಧನಾತ್ಮಕವಾದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ದಾಖಲಿಸಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಧನಾತ್ಮಕವಾದ ಸ್ವೇಪುಣಿಗಳನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಬೇಕು.

ಈ ಸಂಬಂಧವಾದ ದಾಖಲೆಗಳು ಟೀಎಂಗ್ ಮ್ಯಾನ್ಯುವೆಲ್‌ನಲ್ಲಿರಬೇಕು. ಸಾಮಾಜಿಕ, ಭಾವನಾತ್ಮಕ ವಲಯದ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವನ್ನು ವಾಟಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನಮೂಸೆಯಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸಬೇಕು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಕಾಲಂಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಕಲಿಕಾ ಪ್ರಗತಿಯ ದಾಖಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಸಂಬಂಧವಾದ ಗುಣಾತ್ಮಕವಾದ ದಾಖಲಾತಿ ಇರಬೇಕು.

ಸಾಮಾಜಿಕ - ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಮಂಡಳಗಳ ಸ್ವೇಪುಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದುದನ್ನು ಕಾಲಂನಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸಬೇಕು. ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲ್ಪಡದ ಸ್ವೇಪುಣಿವನ್ನು ದಾಖಲಿಸಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

ಹೀಗೆ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಮಂಡಳದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಮಂಡಳದಲ್ಲಿ ಮಗುವಿನ ಉತ್ತಮ ಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ಮೌಲ್ಯನಿಣಂ ಯಿಸುವ ಮೂಲಕ ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಲು ಆಗತ್ಯವಾದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬಹುದು. ಈ ಮೌಲ್ಯನಿಣಂ ಯವು ನಿರಂತರವಾಗಿಯೂ ಸಮಗ್ರವಾಗಿಯೂ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಒಗ್ಗಟಿನಿಂದ ಕೊಡಿದ ಪ್ರಯತ್ನ ಅತಿ ಆಗತ್ಯ. ಕ್ಲಸ್‌ರೋ ಹಂತದ ತರಬೇತಿ ಶಿಬಿರಗಳ ಮೂಲಕ ನಡೆಸುವ ಮೌಲ್ಯನಿಣಂ ಯವು ಈ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರಿಸಲು ಸಹಾಯಕವಾಗಬಹುದು.

ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಒಂದೇ ನೋಟದಲ್ಲಿ

ಆರೋಗ್ಯ - ದೈಹಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಕಲಿಕಾ ಸಮೀಪನ

ಮುನ್ನಡಿ

ಕ್ರೀಡಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಹಾಗೂ ಅಟಗಳ ಮೂಲಕ ಮಾನಸಿಕ ಉಲ್ಲಾಸ ಮತ್ತು ಶಾರೀರಿಕ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಘೃತ್ಯಾಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸುವುದೇ ಆರೋಗ್ಯ - ದೈಹಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. ಇಂದಿನವರೆಗೂ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ನವೀಕರಣ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯ - ದೈಹಿಕ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಪರಿಗಣನೆ ಲಭಿಸಿದ್ದರುವುದೇ ಸಾಮಾಜಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ರಂಗದ ಅಸಮೀಕೋಲನಕ್ಕೆ ಪ್ರಧಾನ ಕಾರಣಗಳಲ್ಲಿಂದಾಗಿದೆ. ಪ್ರಸಕ್ತ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾಯವಾಗುತ್ತಿರುವ ಮಾನವೀಯ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಮರುಸ್ಥಾಪಿಸಲೂ, ಜೀವನ್ಯೈಲಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡು ರೋಗಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಲೂ ನಮಗೆ ಸಾಧ್ಯ. ಅಟಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು, ಆಸ್ಥಾದಿಸಲು ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ - ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಐಕ್ಯತೆಯನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಗೊಂಡಿ ಮತ್ತು ಮಾನವೀಯ ಮರುಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಆರೋಗ್ಯ - ದೈಹಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದಿಂದ ಸಾಧ್ಯ. ‘ಆರೋಗ್ಯವಂತ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಆಗೋಗ್ಯವಂತ ಮನಸ್ಸು ಇದೆ’ ಎಂಬ ಸಮೀಕರಣವನ್ನು ನಾವು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ್ದೇವೆ.

ಅನುಕ್ರಮಣಿಕೆ

ಈ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೈಕ್ವಾಲ್ ಕ್ಲಾಸ್‌ಗಳ ಅನುಕ್ರಮಣಿಕೆಯನ್ನು ಕ್ರಮೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಗುವು ಗಳಿಸಬೇಕಾದ ಆಶಯಗಳು ಅನುಕ್ರಮಣಿಕೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

- ವ್ಯಾಯಾಮ ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಶಾರೀರಿಕ ಸೌಂದರ್ಯ ಹಾಗೂ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಕಾಪಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದರೊಂದಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಶಾರೀರಿಕ ಭಂಗಿಯನ್ನು ಗಳಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.
- ಒತ್ತಡ/ಮಾನಸಿಕ ಸಂಘರ್ಷಗಳನ್ನು ಸರಳಗೊಳಿಸಲು ಸಹಾಯಕವಾದ ವಿವಿಧ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿಕೊಳ್ಳುವರು. ವಿವಿಧ ಯೋಗಾಭ್ಯಾಸಗಳನ್ನೂ ಪ್ರದರ್ಶನಾತ್ಮಕವಾದ ಕ್ರೀಡಾಕ್ಷಮತೆಯ ಫಲಕಗಳನ್ನೂ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವರು.
- ಕ್ರೀಡಾರಂಗದಲ್ಲಿ ಬಳಸುವ ಉತ್ತೇಜಕ ಔಷಧಿಗಳು, ಅವುಗಳ ದೋಷಘಳಗಳ ಕುರಿತು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವರು. ಇದರೊಂದಿಗೆ ವ್ಯಜಿತಾನಿಕವಾದ ವ್ಯಾಯಾಮಗಳ ಮೂಲಕ ಹೇಗೆ ಉತ್ತಮ ಕ್ರೀಡಾ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೆನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವರು.
- ವ್ಯಾಯಾಮದ ಮೂಲಕ ಶರೀರಭಾರ ನಿಯಂತ್ರಣವನ್ನು ಹೇಗೆ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವರು.

ಪಾಠಭಾಗದ ವಿನಿಮಯ

ವಿನಿಮಯಕ್ಕಾಗಿ ಚಟುವಟಿಕೆ ಅಥವಾರಿತ ಕಲಿಕಾ ರೀತಿಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ ಸೂಕ್ತವಾದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಅಯೋಜಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸಮಸ್ಯೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲಿರುವ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಕಲಿಕಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ನೀಡಬೇಕು. ಅರೋಗ್ಯ-ದೈಹಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ಪ್ರಸ್ತೀ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯವನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ ನೈಜ ಜೀವನಾನುಭವಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೆಯಾಗುವಂತೆ ವಿನಿಮಯ ರೀತಿಗಳನ್ನು ಕ್ರಮೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲಬ್ಬಾದ್ದು ಚಟುವಟಿಕೆ ಅಥವಾರಿತ, ಸಹಕಾರಾತ್ಮಕ ಸಹವರ್ತಿತ ಕಲಿಕೆಗಳ ಮೂಲಕ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಯುಕ್ತಿಚಿಂತನೆ/ವೀರೇಚನಾಚಿಂತನೆ, ಸಂಯೋಜನೆ – ವಿಶ್ಲೇಷಣಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಇತ್ಯಾದಿ ಗಳಿಸಲಿರುವ ರೀತಿ ಶಾಸ್ತ್ರವಾಗಿದೆ.

ಈ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಅಟಗಳು, ತರబೇತಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳು, ಸಂಗೀತ, ಐ.ಸಿ.ಟಿ. ಸಾಧ್ಯತೆಗಳು, ಚಚೆಟ, ಸಂದರ್ಶನ, ಶೈಖರಣೆ ಎಂಬಿತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯ ನೀಡುವ ವಿನಿಮಯ ರೀತಿಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ. ವೈಯಕ್ತಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೂ ಗುಂಪು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೂ ಅವಕಾಶವನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಟೀಚರ್ ಟೆಕ್ನಿಕ್ ಬುಕ್

ಅನುಕ್ರಮಣಿಕೆಗೆ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯ ನೀಡುವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ವಿವರಣೆಗಳನ್ನು ಟೀಚರ್ ಟೆಕ್ನಿಕ್ ಬುಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಮೂಲಕ ವಿಷಯವನ್ನು ತರಗತಿ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿನಿಮಯ ಮಾಡಬಹುದೆಂದೂ ಹೇಗೆ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಬಹುದೆಂದೂ ಇದರಲ್ಲಿ ವಿವರವಾಗಿ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರೋಟೋಟ್ಯೂಲಿಯೋ, ಮೌಲ್ಯನಿಣಣಯ (TE, CE)ಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸೂಚನೆಗಳಿವೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಅಧ್ಯಾಪಿಕೆಯ ಅರಿವಿಗಾಗಿ ಕೆಲವು ವಿವರಣೆಗಳನ್ನೂ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನೂ ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಯೂನಿಟ್ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಾ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಆರೋಗ್ಯ - ದೈಹಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಸಮೀಪನ

2013ರ ಶಾಲಾ ಪಠ್ಯಕ್ರಮ ಪರಿಷ್ಕರಣೆಯಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯ - ದೈಹಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಒಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ ವಿಷಯವಾಗಿ ಪರಿಗಳಿಸಿ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಕಾರ್ಯ ದಕ್ಷತೆಗೊಳಿಸಲು ನಿರ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ. ಭಾಷಾವಿಷಯ ಮತ್ತು ಗಣಿತದಂತೆ ಆರೋಗ್ಯ - ದೈಹಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವೂ ಪ್ರಾಥಾನ್ಯವುಳ್ಳ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು ಆರೋಗ್ಯವಂತರಾಗಿ ಬೆಳಯಬೇಕಾಗಿದೆ ಹಾಗೂ ಶಾರೀರಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಗಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆರೋಗ್ಯವಂತ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವೇ ಆರೋಗ್ಯವಂತ ಮನಸ್ಸು ಇರಬಹುದು. ಆದುದರಿಂದ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ನೀಡುವ ಅದೇ ಪ್ರಾಥಾನ್ಯವನ್ನು ಆರೋಗ್ಯ - ದೈಹಿಕ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ನೀಡಬೇಕಾದುದು ಅಪೇಕ್ಷಣೀಯವಾಗಿದೆ. ಸರಿಯಾದ ಕಲಿಕೆಯೊಂದಿಗೆ ವಿಷಯಯದ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದಲ್ಲಿ ನಿಖಿಲತೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣತೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕಿರುವ ಕ್ರಮವನ್ನು ಸ್ಥಿರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವಿಷಯ ಎಂಬ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಲ್ಲಿ

ಒಂದು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವಿಷಯವೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯ - ದೈಹಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸುವಾಗ ಕೆಳಗೆ ನೀಡಿರುವವುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಆಶಯಗಳನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

- ಆರೋಗ್ಯಾಭಾಸಗಳ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಉತ್ತಮ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಗಳಿಸಲಿರುವ ವಿಧಾನಗಳ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಇರುವ ತಿಳುವಳಿಕೆ.
- ಕ್ರೀಡಾಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಗಳಿಸಲಿರುವ ರೀತಿಶಾಸ್ತ್ರದ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ.
- ವಿವಿಧ ಕ್ರೀಡೆಗಳು ಮತ್ತು ಆಟಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ.
- ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕ್ರೀಡಾಪಟುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಜ್ಞಾನ

ಇವುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಜ್ಞಾನ ಹಾಗೂ ಆಶಯವನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಲು ಸೂಕ್ತವಾದ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು. ಈ ವಲಯದ ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಲು ಉತ್ತಮವಾದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಸಂರಕ್ಷಿಸಿದುವ ಪ್ರೋಟೋಫ್ರೋಲಿಯೋ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ರೀತಿಯನ್ನೂ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು.

ಭಾವನಾತ್ಮಕವೂ ಸಾಮಾಜಿಕವೂ ಆದ ಪರಿಗಣನೆಗಳು

ಆರೋಗ್ಯ - ಕ್ರೀಡಾ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಧೇಯ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಕಟವಾಗುವರಹ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಎದುರಾಳಿಯ ಜಯದಲ್ಲಿ ಅಸಹಿಪ್ಪತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿದೆ, ಅಭಿನಂದಿಸುವ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಬೆಳಿಸುವುದು, ಸತ್ಯಸಂಧತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ಸ್ವಧಾರೀತಿಗಳ ಉಪಯೋಗ, ಸೋಲಿನಲ್ಲಿ ಸಹನೆ ಪಾಲಿಸುವುದು, ಆನಂದದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುವುದು ಅತೀ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾಥಾನ್ಯದ ವಿಷಯಗಳಾಗಿವೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಬಧತೆ ಬೆಳಿಸುವುದು ಕೂಡಾ ಪ್ರಾಥಾನ್ಯವಿರುವ ಇನ್ನೊಂದು ಘಟಕವಾಗಿದೆ .

ಆಟಗಳು ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಒಗ್ಗಟ್ಟಿನ ವಿಜಯವಾಗಿದೆ. ಸಂಘರ್ಷವನ್, ಒಗ್ಗಟ್ಟಿ ಎಂಬಿವು ಎಲ್ಲಾ ಕ್ರೀಡಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಮೂಲ ಫೆಟಕೆಗಳಾಗಿವೆ. ಸಹ ಆಟಗಾರರೊಂದಿಗೆ ಹಾಗೂ ಇತರರೊಂದಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹರಿಸಲು ಮತ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಬೇಕು. ಸನ್ನೇಶಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳಲಿರುವುದರಿಂದ ಶೈಕ್ಷಿಪಡುವ ಮನೋಭಾವವಿರಬೇಕು. ಇದರ ತರಬೇತಿ ಶಾಲೆಯಿಂದಲೇ ಲಭಿಸಬೇಕು.

ಈ ವಲಯದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಹಿರಿಮೆಯನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಲು ಟೂಲುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಮಾಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಬೇಕು.

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಪ್ರದರ್ಶನ (Performance)

ಅರೋಗ್ಯ – ದೃಷ್ಟಿಕೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಒಂದು ಪ್ರದರ್ಶನ ಪ್ರಧಾನವಾದ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾಧಾನ್ಯದಿಂದ ಈ ವಲಯವನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಸರ್ಬೇಕಾಗಿದೆ. 1ನೇ ತರಗತಿಯಿಂದ 12 ನೇ ತರಗತಿವರೆಗೆ ಯಾವ ಕ್ರೀಡಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಳಿಸಬೇಕು ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸುವುದು, ಅವುಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲಿರುವ ಕ್ರಮಗಳು, ಅವುಗಳ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ, ಸಾಮಧ್ಯ ಪುಳ್ಳವರನ್ನು ಆಯ್ದು ಮಾಡಿ ಕ್ರೀಡಾಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ತರುವುದು ಇತ್ತಾದಿ. ಎಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಸರ್ವ ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ದೃಷ್ಟಿಕೆ ಸಾಮಧ್ಯಗಳಿನುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಎಂಬಿವುಗಳು ಅತ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಧಾನವಾದವುಗಳಾಗಿವೆ.

CCE ಮಂಡಳಗಳು

- ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಮಂಡಲ
- ಸಾಮಾಜಿಕ – ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಮಂಡಲ

ಮೇಲಿನ ಪ್ರತಿಯೊಂದನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳೋಣ.

ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಮಂಡಳದ ಬೆಳೆವಣಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಮೌಲ್ಯನಿರ್ಣಯ.

ಅರೋಗ್ಯ – ದೃಷ್ಟಿಕೆ ಶಿಕ್ಷಣವು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಮಂಡಳದಲ್ಲಿ ಪರಿಗಳಿಸಬೇಕಾದ ಒಂದು ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಏರಡು ವಿಧದ ಮೌಲ್ಯ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

- ನಿರಂತರ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ (CE)
- ಟರ್ಮೋ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ (TE)

ನಿರಂತರ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ (Continuous Evaluation)

ಅರೋಗ್ಯ – ದೈಹಿಕ ಶೀಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಮೂರು ರೀತಿಯ ನಿರಂತರ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವನ್ನು ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

- ಕಲಿಕಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ
- ಪ್ರೋಫೆಸ್‌ಪ್ರೋಲಿಯೋ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ
- ಯೂನಿಟ್ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಯೂನಿಟ್‌ನ ಸಮಗ್ರ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ) ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದನ್ನೂ ವಿಷದವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸುವ.
- ಕಲಿಕಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

ಕಲಿಕಾ ಚಟುವಟಿಕೆಯ ಭಾಗವಾಗಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳಿಸಲು ಅಧ್ಯಾಪಕರು ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಅಯೋಜಿಸುವರು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯಾಗತಗೊಳಿಸುವಾಗ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ, ಪ್ರದರ್ಶನ ಅಥವಾ ಮಂಡಿಸುವಿಕೆಯ ಹಿರಿಮೆ, ಕಲಿಕಾ ಚಟುವಟಿಕೆಯ ಭಾಗವಾಗಿ ಟಿಪ್ಪಣಿ ತಯಾರಿಸಲಿರುವ ಅಭಿರುಚಿ, ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಗಳಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು, ಮೊದಲಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಲಿರುವ ಶ್ರಮವೂ ಅಧ್ಯಾಪಕರ ಭಾಗದಿಂದ ಉಂಟಾಗಬೇಕು. ಈ ರೀತಿ ನೋಡುವಾಗ ಕಲಿಕಾ ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಕ್ಕಾಗಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕೆಳಗೆ ನೀಡಿರುವ ಸೂಚಕಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು.

ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಲು ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಸೂಚಕಗಳು.

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸೂಚಕವೂ, ಅತ್ಯುತ್ತಮ, ಉತ್ತಮ, ಸರಾಸರಿ, ಉತ್ತಮಪದಿಸಬೇಕಾದುದು ಎಂಬ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರೇಟಿಂಗ್ ನಡೆಸಿ ಯಥಾಕ್ರಮ $4/3/2/1$ ಎಂಬಂತೆ ಸ್ಕೋರ್ ಲೆಕ್ಕಾಕಬಹುದು. ಈ ರೀತಿ ಗರಿಷ್ಟ 20 ಸ್ಕೋರುಗಳನ್ನು ನೀಡಬಹುದು. ಈ ಸ್ಕೋರುಗಳನ್ನು 5ರಿಂದ 8ರಿಂದ ಗುಣಿಸಿದಾಗ ಶೇಕಡಮಾನ ದೊರೆಯುವುದು. ನಂತರ ಗೇಡ್ ಕಂಪುಹಿಡಿಯಲು ಪ್ರತಿ 37ರ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು

ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಹೃಡಾಲ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ

ମୂରଚେକାଗଳୁ: ଅତ୍ୟନ୍ତମୁ - 4, ଲୋତ୍ତମୁ - 3, ଶରାସ୍ସୀ - 2, ଜିନ୍ଦ୍ବୁ ଲୋତ୍ତମୁହେଲେଖେକାଦୟଦ୍ୟ - 1

ಪ್ರೋಟೋಡ ಪ್ರೋಲಿಯೋ ಮೊಲ್ಯೂಮಾಪನ

ಪ್ರೋಟೋ ಪ್ರೋಲಿಯೋದ ಮಾಲ್ವಾಪನಕ್ಕೆ 5 ಸೂಚಕಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸುವಾಗ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸೂಚಕಕ್ಕೂ
4/3/21 ಎಂಬ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸೈಕ್ಯೋ ನೀಡಿ ಗರಿಷ್ಟು 20 ಸೈಕ್ಯೋ ಎಂದು ನಿರ್ದರ್ಶಿಸಬೇಕು.

ପ୍ରକାଶକ

- 4 - ଅତ୍ୟୁତ୍ତମ
3 - ଲାକମ୍
2.- ସରାସରି
1 - ଜୀନ୍ଦ୍ୟ ଉପରେ ହେଲେ କାହାରୁ ଦେ

ಯೂನಿಟ್ ಮಟ್ಟದ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

ಯೂನಿಟ್ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದಲ್ಲಿ ಸೂಚಕಗಳ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ **ಸೈಫ್‌ರ್** ನೀಡಿ **ಗ್ರೇಡ್**ಗೆ ಬದಲಾಯಿಸಿ ಟಮೀಟನ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ನಿಶ್ಚಿತ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸಬೇಕು. ಒಂದು ಟಮೀಟನಲ್ಲಿ ಒಂದಕ್ಕೆಂತ ಹೆಚ್ಚು ಯೂನಿಟ್ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವಿರಬಹುದಾದುದರಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಯೂನಿಟ್ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದ ಸರಾಸರಿಯನ್ನು ಕೊನೆಗೆ ಸೇರಿಸಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ಟೊಲ್‌ನ ಸ್ಥಾವಕ್ಯನುಗೂಣವಾಗಿ ಅದ್ಯಾಪಕರು ಸೂಚಕಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಬೇಕು.

ಯೂನಿಟ್ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾದರಿ

ಸಂಖ್ಯೆ	ಹೆಸರು	ಸೈಫ್‌ರ್ 20ರಲ್ಲಿ	ಗ್ರೇಡ್

ಯೂನಿಟ್ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದ ಸೈಫ್‌ರನ್ನೇ ಗ್ರೇಡಿಗೆ ಪರಿವರ್ತಿಸಲು ಕಲಿಕಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಹಾಗೂ ಪ್ರೋಟೋಟ್‌ಪ್ಲೋಲಿಯೋದ ನಮೂನೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು.

ಆರೋಗ್ಯ - ದೈಹಿಕ ಶೀಕ್ಷಣ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಹೈಸ್ಕೂಲು ಹಂತ

ಆರೋಗ್ಯ - ದೈಹಿಕ ಶೀಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಪ್ರದರ್ಶನ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವೂ, ಆಶಯ ಪರವಾದ ತಿಳುವಳಿಕೆಯ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವೂ ಮಾಡಲು ಸೂಕ್ತವಾದ ಒಂದು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ರೀತಿಯನ್ನು ಸ್ಥೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರದರ್ಶನ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಕ್ಕೆ ನಿರಂತರ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವನ್ನು ಸೇರಿಸಿ 70% ವೈಟೇಜ್ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. (50% ಪ್ರದರ್ಶನ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ, 20% ನಿರಂತರ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ) ಆಶಯದ ಪರವಾದ ತಿಳುವಳಿಕೆಗೆ 30% ವೈಟೇಜ್ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಇದರ ಮೂಲಕ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಮೀಪನ ರೇಖೆಯ 70:30 ಎಂಬ ವಿನಾಸವು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

CCE (%)	PE (Performance Evaluation)	TE (Terminal Evaluation)	Total (%)
20	50	30	100

ನಿರಂತರ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಂಡಳಗಳು

- ಕಲಿಕಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ
- ಪ್ರೋಟೋಟ್‌ಪ್ಲೋಲಿಯೋ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ
- ಯೂನಿಟ್ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

PE ಪ್ರದರ್ಶನ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

ಟಮ್‌ಎಂಡ್ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದ ಭಾಗವಾಗಿ ಬರಹ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೂ ಪ್ರದರ್ಶನ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ನಡೆಸಿ ಸ್ಕೋರ್ ದಾಖಲಿಸಬೇಕು.

TE ಬರಹ ಪರೀಕ್ಷೆ

ಟಮ್‌ಎಂಡ್ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದ ಭಾಗವಾಗಿ ಇಂತಹ ವಿಷಯಗಳ ಬರಹ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ 30% ವೈಟೇಜ್ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಇತರ ವಿಷಯಗಳ ಪರೀಕ್ಷೆಯೊಂದಿಗೆ ಈ ವಿಷಯಗಳ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವೂ ನಡೆಸಬೇಕು.

ಕಲೆ – ಕ್ರೀಡೆ ವೃತ್ತಿಪರಿಚಯ ಒಂದೇ ಪೇಪರಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಿ ಮೂರು ಪಾಟ್‌ಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಿ ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆ ತಯಾರಿಸಿ ನೀಡಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಉತ್ತರಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಫೇಸ್‌ಶೈಕ್‌ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಈ ಮೂರು ವಿಭಾಗಗಳ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಬರೆಸಿ ಪಡೆಯಬಹುದು.

ಪರೀಕ್ಷೆ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸೂಚನೆಗಳು

ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ನಡೆಸುವ ಸೌಕರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಗರಿಷ್ಟ 50 ಸ್ಕೋರ್ ಎಂದು ನಿರ್ದರ್ಶಿಸಿ ವೈಟೇಜ್‌ನ ಅಧಾರದಲ್ಲಿ CEಗೆ 10 ಸ್ಕೋರ್‌ನೀಡಿ, PE ಗೆ 25 ಸ್ಕೋರ್, (TE written test) ಗೆ 15 ಸ್ಕೋರ್ ನೀಡಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವುದು.

ಸ್ಕೋರ್ ವಿತರಣೆ (Score Distribution)

CE (Score)	PE (Performance Score)	TE (Written Score)	Total (Score)
10	25	15	50

TE (Written Examination) for AE, WE & PE

ವಿಷಯ : ಕಲೆ, ಕ್ರೀಡೆ, ವೃತ್ತಿಪರಿಚಯ

Part	Subject	Maximum Score	Time
Part I	Art Education (ಕಲಾ ಶಿಕ್ಷಣ)	15	30 mts.
Part II	Health & Physical Education (ಆರೋಗ್ಯ – ದೃಷ್ಟಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ)	15	30 mts.
Part III	Work Experience (ವೃತ್ತಿ ಪರಿಚಯ)	15	30 mts

ಸೌಕರ್ಯ (ಶೇಕಡ)	ಗ್ರೇಡ್
90-100	A+
80-89	A
70-79	B+
60-69	B
50-59	C+
40-49	C
30-39	D+
20-29	D
20 ರಿಂದ ಕಡಿಮೆ	E

ಟೀಚಿಂಗ್ ಮ್ಯಾನ್‌ಲ್

ಫಟಕದ ಹೆಸರು	:	ಪೈಜಾನಿಕ ವ್ಯಾಯಾಮದ ಮೂಲಕ ಕ್ರೀಡಾ ಸಂಸ್ಕೃತಿ
ದಿನಾಂಕ	:	
ನಿರೀಕ್ಷೆ ತ ಸಮಯ	:	1 ಪೀರಿಯಡ್
ಕಲೆಕಾ ಸಾಧನೆಗಳು	:	ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ವಿಕಾಸಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಜೀವನ ನೈಪುಣ್ಯಗಳನ್ನು ಸಾಧ್ಯತ್ವಗೊಳಿಸುತ್ತಾರೆ
ಆಶಯಗಳು	:	ಬ್ಲೈಂಡ್ ಪ್ರಾಚಾಲ್ ಎಂಬ ಅಟದ ಮೂಲಕ ನಮಗೆ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ, ನಾಯಕತ್ವ, ಶಿಕ್ಷ್ಯ ಮೊದಲಾದ ಜೀವನ ನೈಪುಣ್ಯಗಳನ್ನು ಗಳಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.
ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳು	:	ಬ್ಲೈಂಡ್ ಪ್ರಾಚಾಲ್ ಎಂಬ ಅಟದ ಮೂಲಕ ಜೀವನ ನೈಪುಣ್ಯವನ್ನು ಗಳಿಸುವರು.
ಮೌಲ್ಯ/ಮನೋಭಾವ	:	ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ಜೀವನದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಸಜ್ಜರಾಗುವರು.
ಕಲೆಕಾ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು	:	ಅಟದ ಸಾಮಾಗ್ರಿಗಳು
ನಿರೀಕ್ಷೆ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು	:	

ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು	ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ
<ul style="list-style-type: none"> ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಆಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮೈದಾನಕ್ಕೆ ಕರೆತರುವುದು. ತರಗತಿಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಒಂಭತ್ತು ಅಥವಾ ಆದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಮಂದಿಯ ತಂಡವಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಬೇಕು. ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಮೂರು ಮಂದಿಯ ಗುಂಪುಗಳಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗುಂಪಿನಿಂದಲೂ ಇಬ್ಬರ ಕಣ್ಣಗಳನ್ನು ಕರವಸ್ತುದಿಂದ ಕಟ್ಟಬೇಕು. ಮೂರನೇಯವನು ಇವರಿಬ್ಬರ ಕ್ರೀಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಹಿಡಿದು ಮುನ್ನಡಿಸಬೇಕು. ಒಂಭತ್ತು ಮಂದಿಯನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಮೊದಲ ತಂಡಕ್ಕೆ 10 ನಿಮಿಷ ಸಮಯ ನೀಡಬೇಕು. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಗಳಿಸುವ ಗೋಲಾಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ದಾಖಲಿಸಬೇಕು. ಅಮೇಲೆ ಎರಡನೇಯ ತಂಡಕ್ಕೂ ಇದೇ ರೀತಿ ಅವಕಾಶವನ್ನು ನೀಡುವುದು. ಹೆಚ್ಚು ಸ್ವೋರು ಗಳಿಸಿದ ತಂಡವು ಜಯ ಗಳಿಸಿದ್ದಾಗಿ ಫೋಟಿಸುವುದು. 	

ಮುಂದುವರಿದ ಚಟುವಟಿಕೆ

- ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜೀವನ ನೈಪುಣ್ಯಗಳನ್ನು ಉತ್ಪನ್ನಗೊಳಿಸುವ ಅಟಗಳನ್ನು ಅಯ್ಯು ಮಾಡಿ ಅಭಾಸ ಮಾಡಲು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದು.

ಅಭಯ / ಶಿಫಾಪಳಿಕೆ	ಕಲಿಕಾ ಅಷ್ಟಾವರ್ಣಿಕಾ	ಕಲಿಕಾ ನಾಥನಿ
<p>ಕ್ರಿಯೆಗಳ ಮುಲ್ಲರೆ ದೈತ್ಯರೆ, ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸಂಖ್ಯಾತ ಎಂಬಿನ್ಯಾಗಳನ್ನು ಕವಿಮೇ ಮಾಡಲು ನಾದ್ಯಾದಿ.</p> <p>ರೋಗಿಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು, ದೈಹಿಕ ಸಾಮಧ್ಯದ್ವಾರಾ ಪನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಲಾಗ ಪ್ರಯೋಧ ಶಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಸಹಾಯಕವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಪ್ರಯೋಜನಕ್ಕೆ ಸಂಖಂಧಿಸಿದ ದೈಹಿಕ ಸಾಮಧ್ಯದ್ವಾರಾ ಕಾಟಕಗಳನ್ನು ಶಿಕ್ಷಿಸಿದ್ದೀರು ದೈಹಿಕ ಸಾಮಧ್ಯದ್ವಾರಾ ಪನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ್ದೀರು ದೈಹಿಕ ಸಾಮಧ್ಯದ್ವಾರಾ ಪನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ್ದೀರು.</p>	<p>ಯೋನಿಯ್ - 3 ಉತ್ತೀರ್ಜಕ ಪರಮಾಕಾರದ ಕ್ರಿಯಾರಂಗ</p> <ul style="list-style-type: none"> ಉತ್ತೀರ್ಜಕ ಚಿಹ್ನಾಕ್ರಿ ಮತ್ತು ಅದರ ಯಾಜ್ಞವಿಲಾಹಿಗಳು ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ ರಾಸನ್ನು ಲಭಿಸುವ ಫಾಯಿಸಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಸೊಂಡಿದಿರುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ ದುರುಪಯೋಗಿಗಳನ್ನು ಅರೋಗ್ಯಕರವಾದ ವಾಸಂದಿ ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯದ ಸದ್ರೋಹ ಪ್ರಾಲೋಕ ಏ ದ ಒಡೆರ್ಕಾರು ಪರಿಣಾಮ ಆಯಾ ಮತ್ತು ಸಂಖಂಧಿಸಿದ ಪ್ರಶ್ನಾಬಳಿಯನ್ನು ಶಿಕ್ಷಿಸಿಸುವದ್ದು. 	<ul style="list-style-type: none"> ಉತ್ತೀರ್ಜಕ ಸ್ವಿಫ್ಟ್ ಉತ್ತರಾಯೋಗಿನ ಕ್ರಿಯಾರಂಗದಲ್ಲಿ ಬಹಿರಾಂಶ ರಾಸನ್ನು ಲಭಿಸುವ ಫಾಯಿಸಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಸೊಂಡಿದಿರುತ್ತಾರೆ ದುರುಪಯೋಗಿಗಳನ್ನು ಅರೋಗ್ಯಕರವಾದ ವಾಸಂದಿ ಸೆಂದಂಡು ಅಪ್ಪಿದ್ದೀರುವ ಅಗತ್ಯದಿನ ದೂರದಿನ ಕ್ರಿಯಾರಂಗದಲ್ಲಿ ಬಹಿರಾಂಶ ರಾಸನ್ನು ಲಭಿಸುವ ಫಾಯಿಸಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಸೊಂಡಿದಿರುತ್ತಾರೆ. ಉತ್ತೀರ್ಜಕ ಸ್ವಿಫ್ಟ್ ಉತ್ತರಾಯೋಗಿನ ಕ್ರಿಯಾರಂಗದಲ್ಲಿ ಬಹಿರಾಂಶ ರಾಸನ್ನು ಲಭಿಸುವ ಫಾಯಿಸಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಸೊಂಡಿದಿರುತ್ತಾರೆ.
<p>ಯೋನಿಯ್ - 4 ಪ್ರಸ್ತಾವಿಕ ವಾಕ್ಯಾಂಶದ ಮಾಲ್ಯದ ಕ್ರಿಯಾರಂಗ ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿಶಾಸ, ನಾಯಕತ್ವ, ಶಿಕ್ಷ್ಯ, ಸ್ವಾಯಂಗಳಿಗಿರುವ ವಿಭಾಗಾವಾಯ.</p> <p>ಎಷ್ಟಿದ್ದೀರು ನೈತಿಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಗಳಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತದೆ.</p> <p>ಶರೀರದ ವಿವಿಧ ಸ್ವಾಯತ್ಯಾಗಳು ಹಾಗೂ ಅಪರ್ಗಳಿಗಿರುವ ವಾಕ್ಯಗಳಿಗೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ನಾವುಲು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಮಾಡುವದಿಕ್ಕೆ.</p>	<p>ಯೋನಿಯ್ - 4 ಪ್ರಸ್ತಾವಿಕ ವಾಕ್ಯಾಂಶದ ಮಾಲ್ಯದ ಕ್ರಿಯಾರಂಗ ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿಶಾಸ, ನಾಯಕತ್ವ, ಶಿಕ್ಷ್ಯ, ಸ್ವಾಯಂಗಳಿಗಿರುವ ವಿಭಾಗಾವಾಯ.</p> <p>ಎಷ್ಟಿದ್ದೀರು ನೈತಿಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಗಳಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ಪ್ರಸ್ತಾವಿಕ ವಿಶಾಸ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ದಿನಗೆ ಇನ್ನು ನೇರು ನೇರಿಸಿದಿರುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರಸ್ತಾವಿಕ ವಿಶಾಸ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ದಿನಗೆ ಇನ್ನು ನೇರು ನೇರಿಸಿದಿರುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರಸ್ತಾವಿಕ ವಿಶಾಸ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ದಿನಗೆ ಇನ್ನು ನೇರು ನೇರಿಸಿದಿರುತ್ತಾರೆ.

ವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ

ಅರೋಗ್ಯ-ದೈಹಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ

	ಶಿಂಗಳು	ಯೂನಿಟ್	ಪಾಠಭಾಗಗಳು
First Term	ಜೂನ್	ಯೂನಿಟ್ - 1 ಅರೋಗ್ಯದ ಮೂಲಕ ಸೌಂದರ್ಯ	<ul style="list-style-type: none"> ಸರಿಯಾದ ಶಾರೀರಿಕ ಸೌಂದರ್ಯ ಶರೀರ ಭಂಗಿ
	ಜುಲೈ	ಯೂನಿಟ್ - 1 ಅರೋಗ್ಯದ ಮೂಲಕ ಸೌಂದರ್ಯ (ಮುಂದುವರಿಕೆ)	<ul style="list-style-type: none"> ಶುಚಿತ್ವ ಪ್ರೋಟೋ
	ಆಗಸ್ಟ್	ಅಯ್ದು ಮಾಡಿದ ಒಂದನೇ ಆಟದ ಅಧ್ಯಾಯನ (ಒಪ್ಪನ್ನು) (ಒಪ್ಪನ್ನು)	<ul style="list-style-type: none"> ಅಯ್ದು ಮಾಡಿದ ಒಂದನೇ ಆಟದ ನೈಪುಣ್ಯಗಳನ್ನು ಗಳಿಸಲು ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು (ಒಪ್ಪನ್ನು)
	ಆಗಸ್ಟ್	ಅಯ್ದು ಮಾಡಿದ ಒಂದನೇ ಆಟದ ಅಧ್ಯಾಯನ (ಮುಂದುವರಿಕೆ) ಯೂನಿಟ್ - 2 ನಿತ್ಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಕ್ರೀಡೆಗಳು	(ಒಪ್ಪನ್ನು) <ul style="list-style-type: none"> ಸಿಂಪಲ್ ಮೆಡಿಟೇಶನ್ ವಿಶನ್ ಇಮೇಜೆನರಿ ಯೋಗ
Second Term	ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್	ಯೂನಿಟ್ - 2 ನಿತ್ಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಕ್ರೀಡೆಗಳು (ಮುಂದುವರಿಕೆ)	<ul style="list-style-type: none"> ದೈಹಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ
	ಒಕ್ಟೋಬರ್	ಅಯ್ದು ಮಾಡಿದ ಎರಡನೇ ಆಟದ ಅಧ್ಯಾಯನ (ಒಪ್ಪನ್ನು) (ಒಪ್ಪನ್ನು)	<ul style="list-style-type: none"> ಅಯ್ದು ಮಾಡಿದ ಎರಡನೇ ಆಟದ ನೈಪುಣ್ಯಗಳನ್ನು ಗಳಿಸಲು ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು.
	ನವೆಂಬರ್	ಯೂನಿಟ್ - 3 ಉತ್ತೀರ್ಜಕ ವಸ್ತುಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತವಾದ ಕ್ರೀಡಾರಂಗ	<ul style="list-style-type: none"> ಉದ್ದೀಪನ ಓವರ್‌ಡಿಗಳು ಮತ್ತು ದುಷ್ಪರಿಣಾಮಗಳು
Third Term	ಡಿಸೆಂಬರ್	ಯೂನಿಟ್ - 3 ಉತ್ತೀರ್ಜಕ ವಸ್ತುಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತವಾದ ಕ್ರೀಡಾರಂಗ	<ul style="list-style-type: none"> ಬ್ಲಾಡ್ ಡೋಪಿಂಗ್
		ಅರೋಗ್ಯ - ದೈಹಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಪರಿಶೀಲಿಸಿರಿ	<ul style="list-style-type: none"> ಅರೋಗ್ಯ - ದೈಹಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ನಡೆಸಿ ಗ್ರೇಡ್ ನಿಣಂಯಿಸುವುದು.
	ಜನವರಿ	ಅರೋಗ್ಯ - ದೈಹಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಪರಿಶೀಲನೆ (ಮುಂದುವರಿಕೆ)	

	ತಿಂಗಳು	ಯೂನಿಟ್‌	ಪಾಠಭಾಗಗಳು
Third Term	ಫೆಬ್ರವರಿ	ಯೂನಿಟ್‌ - 4 ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವ್ಯಾಯಾಮದ ಮೂಲಕ ಶ್ರೀಡಾ ಸಂಸ್ಕೃತಿ	<ul style="list-style-type: none"> ನಾಯಕತ್ವ ಅತ್ಯೊತ್ತಮ ಶಿಸ್ತ ವಿವಿಧ ಸ್ವಾಯುಗಳಿಗಿರುವ ವ್ಯಾಯಾಮ
		ಯೂನಿಟ್‌ - 5 ವ್ಯಾಯಾಮ ಮತ್ತು ಶರೀರದ ಭಾರ ನಿಯಂತ್ರಣ	<ul style="list-style-type: none"> ಶರೀರದ ಭಾರವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವ ವಿವಿಧ ವಿಧಾನಗಳು
	ಫೆಬ್ರವರಿ	ಯೂನಿಟ್‌ - 5 ವ್ಯಾಯಾಮ ಮತ್ತು ಶರೀರದ ಭಾರ ನಿಯಂತ್ರಣ (ಮುಂದುವರಿಕೆ)	<ul style="list-style-type: none"> ಎಯರೋಬಿಕ್, ಅನರೋಬಿಕ್ ಚರ್ಚುವಟಿಕೆಗಳು ಆಹಾರಕ್ರಮ-ಸ್ವಧೇಯ ಮೊದಲು, ಸ್ವಧೇಯ ಬಿಡುವಿನ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಸ್ವಧೇಯ ನಂತರ

1

ಅರೋಗ್ಯದ ಮೂಲಕ ಸೌಂದರ್ಯ

ಕೊಮಾಯವು ಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾರ್ಥಾನ್ಯ ನೀಡುವ ಒಂದು ಫೆಟ್ಟವಾಗಿದೆ. ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳೂ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳೂ ಅವರದ್ದೇ ಆದ ಸಂಕಲ್ಪಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಯುವ ಈ ಫೆಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಅವರ ಸೌಂದರ್ಯ ಪ್ರಜ್ಞಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ದಾರಿಯನ್ನು ತೋರಿಸುವುದು ಅಧ್ಯಾಪಕರ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ವಿಭಿನ್ನ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಭಿನ್ನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದರು. ನೋಡುವವನ ನೋಟದಲ್ಲಾಗಿದೆ ಸೌಂದರ್ಯ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಾ ಸೌಂದರ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗೆ ಅವರದ್ದೇ ಆದ ವಿಧಾನಗಳಿವೆ. ಹಾಗಿದ್ದರೂ ಇವುಗಳಿಗಲ್ಲಾ ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ಒಂದು ಫೆಟ್ಟಕ ಅರೋಗ್ಯವಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳು ಒಂದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಧದಲ್ಲಿ ಅರೋಗ್ಯ ಪರಿಪಾಲನೆಗಾಗಿವೆಯಿಂದು ನಮಗೆ ತಿಳಿಯಬಹುದು. ಸೌಂದರ್ಯವು ಶುಚಿತ್ವ ಮತ್ತು ಅರೋಗ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿದೆ ಎಂಬ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯನ್ನು ನೀಡಲು ಈ ಪಾಠಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಲಾಗಿದೆ.

It is a shame for a man grow old without seeing the beauty and strength of which his body is capable"

(ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಸೌಂದರ್ಯ ಮತ್ತು ಸಾಮರ್ಥ್ಯದಿಂದ ಕೂಡಿರುವ ತನ್ನ ಶಾರೀರಿಕ ರಚನೆಯನ್ನು ಒಮ್ಮೆಯೂ ಅಧ್ಯೈಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದೇ ವಯಸ್ಸಾಗುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಅವಮಾನಕರವಾಗಿದೆ.)

— ಸೋಕೆಟೆಸ್

ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆಗಳು

- ಬಾಹ್ಯ ರೂಪದ ಜೊತೆಗೆ ಅಂತರಿಕ ಅವಯವಗಳ ಕಾರ್ಯದಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ಶುಚಿತ್ವವು ಶಾರೀರಿಕ ಸೌಂದರ್ಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು.

ವಿಷಯ

- ವ್ಯಾಯಾಮದ ಮೂಲಕ ಶರೀರ ಸೌಂದರ್ಯ
  - ಶರೀರ ಭಂಗಿ ಮತ್ತು ಸೌಂದರ್ಯ
  - ಶುಚಿತ್ವದಿಂದ ಸೌಂದರ್ಯ
- ಅರೋಗ್ಯ ಪರಿಪಾಲನೆಯು ಹೇಗೆ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವಳಿ ಜವಳಿಗಳಾದ ವಿಪಿನ್

ಮತ್ತು ಲಿಪಿನ್‌ನ ವಿವರಣೆಯ ಮೂಲಕ ವಿಶದೀಕರಿಸಲ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವುದು. ವಿಪಿನ್ ಮತ್ತು ಲಿಪಿನ್ ಅವಳಿ ಜವಳಿಗಳು. ಸೋದಲು ಒಂದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ತಂದೆ ತಾಯಂದಿರಿಗೆ ಮತ್ತು ಹತ್ತಿರದ ಸಂಬಂಧಿಕರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅವರನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇವರಲ್ಲಿ ವಿಪಿನ್ ಕರಿಣ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡುವವನೂ, ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಶುಚಿತ್ವದ ಕಡೆಗೆ ಗಮನ ಹರಿಸುವವನೂ ಒಂದುವ ಹಾಷಾಸವನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಂಡವನೂ ಆಗಿದ್ದನು. ಇವನನ್ನು ಕಂಡರೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅಚ್ಚಿಮೆಚ್ಚು.

ಆದರೆ ಲಿಪಿನ್ ಸೋಮಾರಿ. ಈತನಿಗೆ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಮತ್ತು ಶುಚಿತ್ವದ ಕಡೆಗೆ ಗಮನ ಹರಿಸುವ ಯಾವುದೇ ಉತ್ತಮ ಅಭಾಸಗಳಿರಲಿಲ್ಲ. ಘಡೂತಿ ದೇಹ ಮತ್ತು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಅನಾರೋಗ್ಯವು ಅತನನ್ನು ಕಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಗೆಳೆಯರು ಅವನನ್ನು ಅನುಕಂಪದಿಂದ ಸೋಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡು ತನಗೂ ವಿಪಿನ್‌ನಂತೆ ಆಗಬೇಕೆಂಬ ಭಾವನೆಯುಂಟಾಯಿತು.

ಚಟುವಟಿಕೆ 1

ಒಹಳ ಸಾಮ್ಯತೆಯಿಂದ ಜನಿಸಿದ ವಿಪಿನ್ ಮತ್ತು ಲಿಪಿನ್ ಅವರ ಜೀವನ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿನ ವ್ಯಾಪ್ತಾಸದಿಂದಾಗಿ ವಿಭಿನ್ನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಆರೋಗ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಳಜಿ, ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಕರಿಣ ಶ್ರಮವನ್ನು ಸ್ವಾಯತ್ತಗೊಳಿಸಿರುವ ವಿಪಿನ್ ಸೌಂದರ್ಯದಿಂದ ಕೂಡಿದವನಾಗಿದ್ದನು. ಆದರೆ ಸೋಮಾರಿಯಾದ ಲಿಪಿನ್ ಟಿ.ವಿ.ಯ ಮುಂದ ಹಾಗೂ ನಿದ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಮಯವನ್ನು ಕಳೆದನು. ತರಗತಿಯ ಮಕ್ಕಳ ವಿಪಿನ್‌ನೊಂದಿಗೆ ಗೆಳೆತನ ಬೆಳೆಸಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಲಿಪಿನ್‌ನೊಂದಿಗೆ ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವರ್ತಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ವ್ಯಾಪಕದ ಕುರಿತು ಮಕ್ಕಳ ಚರ್ಚಿಸಲಿ. ಕೆಳಗೆ ನೀಡಲಾದ ನಿಗಮನಗಳಿಗೆ ತಲುಪಬಹುದು.

1. ವಿಪಿನ್ ಲಿಪಿನ್‌ಗಿಂತ ಸುಂದರನಾಗಿದ್ದಾನೆ.
2. ವಿಪಿನ್‌ಗೆ ಆಕರ್ಷಕ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವಿದೆ.
3. ವಿಪಿನ್ ಆರೋಗ್ಯವಂತನಾಗಿದ್ದಾನೆ.
4. ವಿಪಿನ್‌ಗೆ ಒಳ್ಳಿಯ ಮಾತನಾಡುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿದೆ.
5. ವಿಪಿನ್ ಶುಚಿಯಾಗಿದ್ದಾನೆ.

ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಭಿಪೂರ್ಯಗಳನ್ನು ನೀಡಲು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪ್ರೌತ್ಸಾಹಿಸಬೇಕು. ಸೌಂದರ್ಯವು ಹಲವು ವಿಧದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳ ಸಂಗಮವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಪಾಠಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನವಾದ ಕೆಲವು ಘಟಕಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಚರ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಒಂದು ವಸ್ತು ಅಥವಾ ಘಟಕೆಯಲ್ಲಿ ಹುದುಗಿಕೊಂಡಿರುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳ ಒಟ್ಟು ಮೊತ್ತವೇ ಸೌಂದರ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಎಲ್ಲರಲ್ಲೂ ಸೌಂದರ್ಯದ ಪಿದೆ. ನಾವು ಅದನ್ನು ಹೇಗೆ ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂಬುದು ಮುಖ್ಯ. ಕೆಳಗೆ ವಿವರಿಸಲಾದ ಕೆಲವು ಘಟಕಗಳು ಸೌಂದರ್ಯದ ಮೇಲೆ ಹೇಗೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುತ್ತವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡೋಣ.

- a) ಆಕಾರ
- b) ಶಾರೀರಿಕ ಭಂಗಿ
- c) ಶುಚಿತ್ವ
- d) ಸರಿಯಾದ ಪೋಷಣ

a) ಆಕಾರ

ಶ್ವಾಸ ಗಣಿತಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞನಾದ ಪ್ರೈತಗೋರಸನ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದ ಮೂಲಕ ಆಕಾರದ ಕುರಿತಾದ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವುದು.

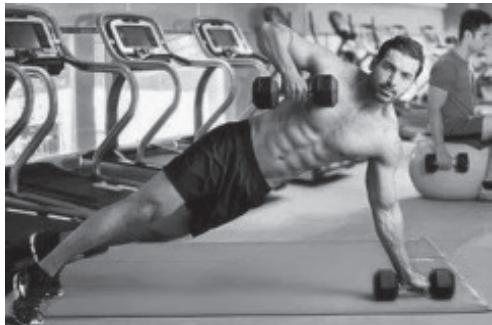
‘ಸರಿಯಾದ ನಿಷ್ಪತ್ತಿಯೇ ಸೌಂದರ್ಯ’ – ಪ್ರೈಥಗೋರಸ್

ಆಕಾರದ ನಿಷ್ಪತ್ತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಹಲವು ರೀತಿಯ ಲೆಕ್ಕಾಭಾರಗಳಿವೆ. ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಕಾಲೋಬಿಡಿತವಾಗಿ ಹಲವು ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಉಂಟಾಗಿವೆ. ಎಲ್ಲರೂ ಇಷ್ಟಪಡುವ ಕೆಲವು ಸಂಕಲ್ಪಗಳನ್ನು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತಲುಪಿಸಬೇಕು.

ಒಳಭಾಗಕ್ಕೆ ಚಾಚಿಕೊಂಡಿರುವ ಹೊಣೆ ಹಾಗೂ ಉದರಭಾಗಗಳು ಆಕಾರ ಭಂಗಿಗೆ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ.

ಆಕಾರವನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸಲಿರುವ ಹಲವು ವ್ಯಾಯಾಮಗಳನ್ನು ಚಟುವಟಿಕೆ 2ರಿಂದ 7ರ ವರೆಗೆ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇವುಗಳು ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಯಾಂತ್ರಿಕ ವಿಳೀಷಣೆಯ ನಂತರ ಅತ್ಯಂತ ಸೂಕ್ತವಾದುವುಗಳೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಬ್ಬಿರುವವುಗಳಾಗಿವೆ.

ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಾಗಿರುವ ಸೌಕರ್ಯಕ್ಕೆನುಗುಣವಾಗಿ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಆಟವನ್ನು (ಫ್ರಾಂಚಾಲ್, ವಾಲಿಬೋಲ್ ಇತ್ಯಾದಿ) 15 ಮಿನಿಟು ಅಡಿದ ನಂತರ ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಕ್ಕಳಿಂದ ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಅಧ್ಯಾಪಿಕೆಯು ಖಚಿತಪಡಿಸಬೇಕು.

ಚಟುವಟಿಕೆ 2

i) ಅಬ್‌ಲೈಮೀನಲ್‌ ಕ್ರಂಚ್‌

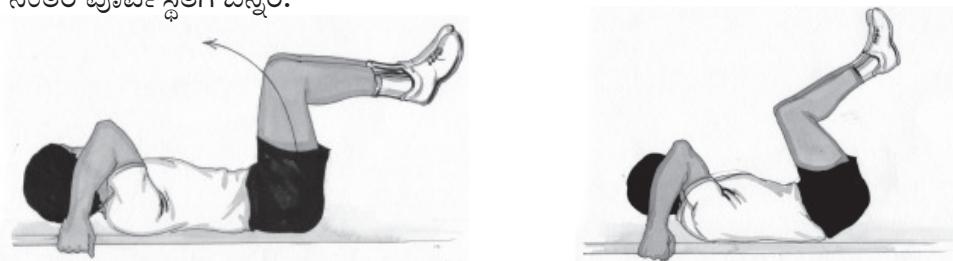
ನೇಲದಲ್ಲಿ ಅಂಗಾತ ಮಲಗಿರಿ. ಮೊಣಕಾಲನ್ನು ಮಡಚಿ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಶರೀರದ ಜೊತೆಗೆ ಹಿಡಿಯಿರಿ. ಕ್ರೈಷನ್‌ನ್ನು ಎದೆಯ ಮೇಲಿರಿಸಿ ಶರೀರದ ಮೇಲ್ನ್ಯಾಗವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸ್ಥಳ ಮೇಲೆತ್ತಿದ ನಂತರ (ಹೊಟ್ಟಿಯ ಸ್ವಾಯತ್ಯಗಳು ಅದುಮುವಂತೆ) ಪುನಃ ಪೂರ್ವಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರಬೇಕು. ಮಕ್ಕಳ ಸಾಮಧ್ಯಕ್ಕನುಸರಿಸಿ ಹೆಚ್ಚು ಸಲ ಪುನಃರಾವತ್ತಿಸಿರಿ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 3

ii) ರಿವಸ್‌ ಕ್ರಂಚ್‌

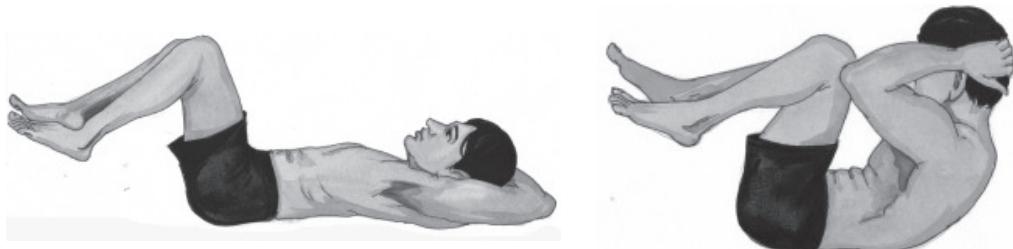
ನೇಲದಲ್ಲಿ ಅಂಗಾತ ಮಲಗಿರಿ. ಮೊಣಕಾಲನ್ನು ಮಡಚಿ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಶರೀರದ ಜೊತೆಗೆ ಜೊಂಟಿಸಿ ಮೊಣಕಾಲನ್ನು ಎದೆಯ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ತನ್ನಿರಿ. ಸೊಂಟವು ನೇಲದಿಂದ ಮೇಲೇರುವ ತನಕ ಹಿಗೆ ಮಾಡಿರಿ. ನಂತರ ಪೂರ್ವಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬನ್ನಿರಿ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 4

iii) ಡಬಲ್‌ ಕ್ರಂಚ್‌

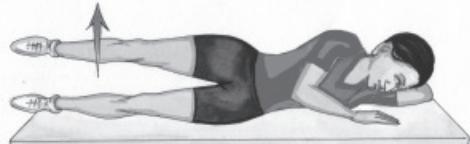
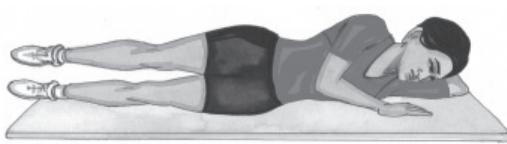
ಇದು ಸ್ವಲ್ಪ ಕರಣವಾದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿದೆ. ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಬ್‌ಲೈಮೀನಲ್‌ ಕ್ರಂಚ್‌ ಮತ್ತು ರಿವಸ್‌ ಕ್ರಂಚನ್ನು ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಚಟುವಟಿಕೆ 5

- iv) ಸೈಡ್ ಲೆಗ್ ಲಿಫ್ಟ್

ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಬದಿಗೆ ತಿರುಗಿ ಮಲಗಿರಿ. ಒಂದು ಕಾಲನ್ನು ನೆಟ್ಟಿಗೆ ಮೇಲಕ್ಕೆತ್ತಿರಿ. ಪ್ರನಃ ಪ್ರಾರ್ಥಣಿಗೆ ತನ್ನಿರಿ. ಇದೇ ರೀತಿ ಇನ್ನೊಂದು ಬದಿಯಲ್ಲಿ ಅವತ್ತಿಸಿರಿ. ಇದರ ಮುಂದುವರಿದ ಹಂತವಾಗಿ ಎರಡೂ ಕಾಲುಗಳನ್ನು ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮೇಲಕ್ಕೆತ್ತಿ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಒಂದು ಬದಿಗೆ ಮಲಗಿ ಕಾಲನ್ನು ನೆಟ್ಟಿಗೆ ಮೇಲಕ್ಕೆತ್ತಿದೆ ಬಳಿಕ ಇನ್ನೊಂದು ಬದಿಗೆ ಎಂಬಂತೆ ಈ ವ್ಯಾಯಾಮವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕು.

ಚಟುವಟಿಕೆ 6

- v) ರಿಪೋಡ್ ಸೈಡ್ ಲಿಫ್ಟ್

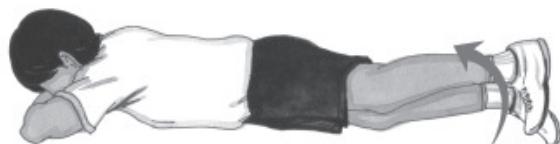
ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಬದಿಗೆ ತಿರುಗಿ ಮಲಗಿದ ನಂತರ ಮೊಣಕಾಲನ್ನು ಮಡಡಿ ಶರೀರದ ಮೇಲ್ಭಾಗವನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆತ್ತಿರಿ. ಆಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಕ್ರೀಯನ್ನು ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಉಂಟಾಗಿಸಬಹುದು. ಇದರ ಮುಂದುವರಿದ ಹಂತವಾಗಿ ಸೈಡ್ ಲಿಫ್ಟ್ ಹಾಗೂ ರಿಪೋಡ್ ಸೈಡ್ ಲಿಫ್ಟ್ ಎರಡನ್ನೂ ಸಂಯೋಜಿಸಿ ಒಂದೇ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿ ಮಾಡಬಹುದು.

ಚಟುವಟಿಕೆ 7

- vi) ಬ್ರ್ಯಾಕ್ ಲೆಗ್ ಲಿಫ್ಟ್

ಕವುಚಿ ಮಲಗಿರಿ . ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಕಾಲುಗಳನ್ನು ಒಂದೊಂದಾಗಿ ನೆಲದಿಂದ ಮೇಲಕ್ಕೆತ್ತಿರಿ. ಮುಂದುವರಿದ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಎರಡೂ ಕಾಲುಗಳನ್ನು ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮೇಲಕ್ಕೆತ್ತಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬಹುದು.

b) ಶಾರೀರಿಕ ಭಂಗಿ

ಸರಿಯಾದ ಶಾರೀರಿಕ ಭಂಗಿಯು ಸೌಂದರ್ಯದ ಲಕ್ಷ್ಯ ಇವಾಗಿದೆ. ಶಾರೀರಿಕ ಭಂಗಿಯನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ತತ್ವವಾದ Sit tall, stand tall, walk tall ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ರೂಪಕ್ಕೆ ತರಲು ಮತ್ತು ನೆನಪಿಸಬೇಕು. ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವಾಗ, ಮಲಗುವಾಗ, ಹೆಚ್ಚು ಎತ್ತರವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವಾಗ ಬೆಸ್ಸೆಲುಬನ್ನು ನೆಟ್ಟಿಗಾಗಿರಿಸಲು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಹಿಂಬಾಗದ ಸ್ಥಾಯಿಗಳು ಐಸೋಮೆಟ್ರಿಕ್ ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ಶನ್ (Isometric contraction) ಮಾಲಕ ಬಲಗೊಳ್ಳುವುದಲ್ಲಿದೆ ಶಾರೀರಿಕ ಭಂಗಿ ಉತ್ತಮಗೊಳ್ಳುವುದು. ಅಲ್ಲದೆ ಬೆಸ್ಸೆಲುಬಿನ ಸವೆತವೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದು. ಬೆಸ್ಸೆಲುಬುಗಳಿಂದ ಯಲ್ಲಿರುವ ಕಾಡಿಕೆ ಇಂಜನಗಳು ಅದುಮಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಶರೀರವು ಹೆಚ್ಚು ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಬೆಳ್ಳಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಉತ್ತಮ ರಕ್ತಸಂಚಾರ, ನರನಾಡಿಗಳ ಸಮರ್ಥವಾದ ಚಟುವಟಿಕೆ, ಉಸಿರಾಟದ ದಕ್ಷತೆ ಮೊದಲಾದ ಪ್ರಯೋಜನಗಳೂ ಇದರಿಂದ ಲಭಿಸುತ್ತದೆ. ಶಾರೀರಿಕ ಭಂಗಿ ನೇಲೆ ನಿಲ್ಲಿಸಲು ಆರನೇ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಕಲಿತ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಪಡಿಸಲು ಮತ್ತು ನೆನಪಿಸಬೇಕು.

c) ಶುಚಿತ್ವ

ಶುಚಿತ್ವ ಸೌಂದರ್ಯದ ಮೂಲಭೂತ ಘಟಕವಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಸೌಂದರ್ಯ ವರ್ಧಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳು ಶುಚಿತ್ವದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ತಿಳಿಯಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

ಪಾದಗಳು, ಬೆರಳುಗಳು, ಅವುಗಳ ನಡುವಿನ ಭಾಗಗಳು, ಉಗುರುಗಳು, ಅವುಗಳ ಸುತ್ತಲಿನ ಭಾಗಗಳು, ಗುಪ್ತಾಂಗಗಳು ಎಂಬಿವುಗಳನ್ನು ಬೆಣ್ಣಾಗಿ ಶುಚಿಗೊಳಿಸಬೇಕು. ವೆಡಿಕೂರ್, ಮೂನಿಕೂರ್ ಮೊದಲಾದ ಹಲವಾರು ಸೌಂದರ್ಯ ವರ್ಧಕ ಕ್ರಿಯೆಗಳು ಇದೇ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕೊಳೆಯನ್ನು ನೀಗಿಸುವುದರೊಂದಿಗೆ ಚಮುದಲ್ಲಿರುವ ನಿರ್ಜೀವ ಜೀವಕೋಶಗಳನ್ನು ನಾಶಮಾಡಲೂ ಇದರ ಮೂಲಕ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು. ಸ್ವಾನದ ಬಳಿಕ ಜಲಾಂಶವು ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಉಳಿಯದಂತೆ ಒರೆಸುವುದು ಮತ್ತು ಟವೆಲನ್ನು ಬಿಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಒಣಿಗಿಸುವುದು ಶುಚಿತ್ವಕ್ಕೆ ಆಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಜಲಾಂಶ ಮತ್ತು ಕತ್ತಲೆಯ ಫಂಗಸ್‌ನಿಂದುಂಟಾಗುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಸ್ವಷ್ಟಿಸುತ್ತವೆ. ತಲೆಮೊಟ್ಟ ಮುಳುಕದ್ದಿ ಮೊದಲಾದ ಹಲವು ಚಮುದರೊಗಗಳು ಫಂಗಸ್‌ನಿಂದ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಮುಕ್ಕೆ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಜಲಾಂಶವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣ ನೀಗಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು. ಬಿಸಿಲು ಫಂಗಸನ್ನು ನಾಶಮಾಡುವುದರಿಂದ ಟವೆಲನ್ನು ಬಿಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಒಣಿಗಿಸುವುದು ಉತ್ತಮ. ಇತರರು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಟವೆಲನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬಾರದು.

ಕಣ್ಣಗಳು, ಹಲ್ಲುಗಳು, ಚಮುದ, ಕಿವಿಗಳು, ಮೂಗು ಎಂಬಿವುಗಳನ್ನು ಶುಚಿತ್ವದ ಮೂಲಕ ಸಂರಕ್ಷಿಸಬೇಕು. ಕಡ್ಡಿಗೆ ಉಂಟಾಗುವ ಧೃಷ್ಟಿಯೋಷವನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ನಿವಾರಿಸಲು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಧೃಷ್ಟಿಯೋಷವು ಶಾರೀರಿಕ ಭಂಗಿಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವುದರಿಂದ, ಇದಕ್ಕೆ ಶೀಘ್ರವೇ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ದೈಹಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಯ ಮೂಲಕ ಶರೀರದೊಳಗಿನ ಮಾಲೀಸ್ಯಗಳು ನಿವಾರಿಸಲ್ಪಡುವುದು. ದೈಹಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಯ ಬಳಿಕ ಅಥವಾ ಇನ್ನಿತರ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಬೆವರಿದರೆ ಅದನ್ನು ಒರಿಸಿದ ಬಳಿಕ ಹೆಚ್ಚು ತಡಮಾಡದೆ ಸ್ವಾನ ಮಾಡಬೇಕು. ಶರೀರದಲ್ಲಿ ದುಗಣಂದ ಉಂಟಾಗದಿರಲು ಇದು ಸಹಾಯಕವಾಗಿದೆ.

ಕಣಿನ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ

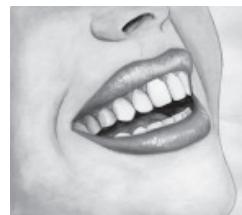
- ಕಂಪ್ಲೂಟ್‌ರೋ, ಮೊಬೈಲ್‌ ಪೋನ್‌ ಎಂಬಿಪ್ರೋಗ್‌ ಅತಿಯಾದ ಬಳಕೆಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿರಿ.
- ಕತ್ತಲೆಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಯಾಣಿಸುವಾಗ ಪ್ರಸ್ತರೆ, ಟಿ.ವಿ. ವೀಕ್ಷಣೆಯಾರದು.
- ನೀರನ್ನು ಎರಚಿ ಮಾತ್ರವೇ ಮುಖ ತೊಳೆಯಬೇಕು.
- ಸರಿಯಾದ ಪ್ರಮಾಣದ ನಿದ್ರೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿರಿ.
- ಕಣಿಗಿರುವ ವ್ಯಾಯಾಮವನ್ನು ಮಾಡಿರಿ.
- ತುಂಬ ಸಮಯ ಒಂದುವುದರ ನಡುವೆ ವಿರಾಮ ನೀಡಿ ಹಸುರಾದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ದೂರದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ನೋಡಿರಿ.

ಶುಚಿಯಾದ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಉತ್ತಮವಾದ ವಿಧದಲ್ಲಿ ಧರಿಸುವುದು ಸೌಂದರ್ಯದ ಲಕ್ಷಣವಾಗಿದೆ. ಇತರರಿಗೆ ಇಷ್ಟವಾಗದ ವಿಧದ ವಸ್ತುಧಾರಣೆಯು ಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿಯನ್ನಂಟು ಮಾಡುವುದು.

ಹಲ್ಲುಗಳು

- ಪ್ರತಿದಿನ ಎರಡು ಬಾರಿಯಾದರೂ ಹಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಶುಚಿಗೊಳಿಸಬೇಕು.
- ಮಿತಾಯಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಲಫ್ ಉಪಹಾರದ ಬಳಿಕ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಬಾಯಿ ತೊಳೆಯಬೇಕು.
- ಹಲ್ಲುಜ್ಞವಾಗ ವಸದು ಮತ್ತು ಬಾಯಿಯ ಒಳಭಾಗವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತೊಳೆಯಬೇಕು.
- ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅತಿಯಾದ ಹಲ್ಲುಜ್ಞವಿಕೆ ಸರಿಯಲ್ಲ

ಅತಿಯಾದ ಪ್ರಯಾಣ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ದ್ವಿಂಡುವಾಗ ನದಲ್ಲಿಯಾದರೆ ಕಣಿಗೆ ಮತ್ತು ಚಮಕ್ಕೆ ಹಾನಿ ಉಂಟಾಗಬಹುದು. ಕಣ್ಣ ಶರೀರದ ಅತ್ಯಂತ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ಒಂದು ಅವಯವವಾಗಿದೆ. ಧೂಳು ಕಣ್ಣನ್ನು ಅತಿಯಾಗಿ ಬಾಧಿಸುತ್ತದೆ. ಡೈಟಿಕ್ ಕಣಿಗೆ ಅತಿಯಾದ ಬತ್ತಡವನ್ನಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಯಾವಾಗಲೂ ಕಣ್ಣ ತೆರೆದು ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದಿರುವುದು ಒತ್ತಡ ಹೆಚ್ಚಲು ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ.

ಕಣಿನ ಮತ್ತು ಹಲ್ಲುಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ತಪ್ಪೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಬಹುದು. ಮಕ್ಕಳ ಶರೀರ ಭಂಗಿ, ಶುಚಿತ್ವ ಎಂಬಿಪ್ರೋಗ್‌ನ್ನು ನಿರಂತರ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಕ್ಕಾಗಿ ಬಳಸಬಹುದು.

d) ಸರಿಯಾದ ಪ್ರೋಫೆಂಟ್

ಸರಿಯಾದ ಪ್ರೋಫೆಂಟ್ ಅಥವಾ ಲಕ್ಷಣವಾಗಿದೆ. ಅಥವಾ ಪ್ರಿಯವ ಶರೀರವು ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ನೀಡುವುದು. ಆಗಾಗ ನೀರು ಕುಡಿಯುವುದು ಚಮಚದ ಹೊಳಪಿಗೆ ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ. ರಕ್ತದ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ವಿಧಾನಿನ್ನು (ಇ), ಕಬ್ಜಿದ ಅಂಶವಿರುವ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳು, ನೀರು ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ಆಹಾರ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸುವುದು ಚಮಚದ ಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಮಾರ್ಯಾದಪ್ರಕಾಶ ಮೈಮೇಲೆ ಬೀಳುವುದರಿಂದಲೂ ಅಲ್ಲದೆಯೂ ನಷ್ಟ ಚಮಚದಲ್ಲಿ ಓಕ್ಕಡೆಶನ್ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಚಮಚ ಮುಕ್ಕುಗಟ್ಟುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕೆ ಹಾನಿಯುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಆಂಟಿ ಓಕ್ಕಡೆಂಟ್ ಅಡಕವಾಗಿರುವ ಆಹಾರ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಸೇವಿಸುವುದರಿಂದ ಇವುಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಿ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ.

ಇವುಗಳಲ್ಲದೆ ಮಾನಸಿಕ-ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳಲ್ಲಿನ ಚೈನ್ಯತ್ವ, ಮುಂತಾದ ಹಲವಾರು ಫಳಕಗಳು ಸೌಂದರ್ಯದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುತ್ತವೆ. ನಗುವ ಪ್ರಸನ್ನತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ಮುಖವು ವಿಷಾದದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಮೂನವಾದ ಮುಖಕ್ಕಿಂತ ಆಕರ್ಷಕವಾಗಿದೆ.

ಸಾಮಾಜಿಕ ಚೈನ್ಯತ್ವವು ಶರೀರ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಪರಿಪ್ರೋಣಿಸಿ ಉತ್ತಮ ಸೌಂದರ್ಯದೆಡೆಗೆ ಕೊಂಡೊಯ್ದುತ್ತದೆ. ಉತ್ತಮ ಮಾತುಗಾರಿಕೆ, ಪರಸ್ಪರ ಬೆರೆಯುವ ಸಾಮಧ್ಯ ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ.

ವ್ಯಾಯಾಮದಂತೆ ಸರಿಯಾದ ವಿಶ್ರಾಂತಿಯೂ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ನಿದ್ರೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಯುಗಳ ಪುನರ್ನಿರ್ಮಾಣ, ಪ್ರತಿರೋಧ ಸಾಮಧ್ಯದ ವರ್ಧನೆ, ಬೆಳವಣಿಗೆ, ವಿಕಾಸಗಳಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಗಾಢವಾದ ನಿದ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ REM (Rapid Eye Movement) ಎಂಬ ಹಂತವೇ ನಿಜವಾದ ವಿಶ್ರಾಂತಿಗೆ ಆಧಾರವಾಗಿದೆ. ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ತಿಳುವಳಿಕೆಗಳು ಕ್ರೋಡಿಕರಿಸಲ್ಪಡುವುದು ಮತ್ತು ಸ್ನಾರಣ ಶಕ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು. ಹೆಚ್ಚು ನಿದ್ರೆ ಲಭಿಸುವುದರಿದ ಗ್ರಾಹಿನ್ಯ ಎಂಬ, ಹಸಿವಿಗೆ ಕಾರಣವಾದ ಹಾಮೋಣೀನ ಉತ್ಪಾದನೆ ಕಡಿಮೆ ಆಗಿ ಬೊಜ್ಜನ್ನು ತಡೆಗೆನಿಟ್ಟುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಾಯಕ್ಕೂನುಸಾರವಾಗಿ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಲಭಿಸಬೇಕಾದ ಕನಿಷ್ಠ ನಿದ್ರೆಯ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸಲಾಗಿದೆ.

ವಯಸ್ಸು	ನಿದ್ರೆ
ಜನನದಿಂದ ಏರಡು ತಿಂಗಳಿನ ವರೆಗೆ	12 - 18 ಗಂಟೆ
3 ತಿಂಗಳಿನಿಂದ 1 ವರ್ಷದ ವರೆಗೆ	14 - 15 ಗಂಟೆ
1 ವರ್ಷದಿಂದ 3 ವರ್ಷದ ವರೆಗೆ	12 - 14 ಗಂಟೆ
3 ವರ್ಷದಿಂದ 5 ವರ್ಷದ ವರೆಗೆ	11 - 13 ಗಂಟೆ
5 ವರ್ಷದಿಂದ 12 ವರ್ಷದ ವರೆಗೆ	10 - 11 ಗಂಟೆ
12 ವರ್ಷದಿಂದ 18 ವರ್ಷದ ವರೆಗೆ	8½ - 10 ಗಂಟೆ
18 ವರ್ಷದಿಂದ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು	7½ - 9 ಗಂಟೆ

ಈ ಪಾಠಭಾಗದಲ್ಲಿ ನಾವು ಚರ್ಚೆಸಿದ ಅಂಶಗಳಿಂದ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದುದೇನೆಂದರೆ ಆರೋಗ್ಯದ ಘಟಕಗಳಾದ ದೃಷ್ಟಿಕೆ, ಮಾನಸಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಜೀವ್ಯತ್ವವು ಸೌಂದರ್ಯದ ದೇಹಿಗೆ ಕೊಂಡೊಯ್ಯವುದು. ಆದುದರಿಂದ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಿ ಉತ್ತಮ ಜೀವನ ಶೈಲಿಯ ಮೂಲಕ ಸೌಂದರ್ಯದ ದೇಹಿಗೆ ಸಾಗೋಣ.

ಚರ್ಚೆವಟಿಕೆ 8

ಮೇಲೆ ಹೇಳಿರುವವುಗಳಲ್ಲದೆ ಇತರ ಹಲವಾರು ಘಟಕಗಳು ಕೂಡಾ ಸೌಂದರ್ಯ ವರ್ಧನನೇಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿವೆ. ಅವುಗಳ ಕುರಿತು ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಸಿ ಕೆಳಗೆ ನೀಡಿದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸಬಹುದು.

1. ಜ್ಞಾನ
2. ಉತ್ತಮ ಮಾತುಗಾರಿಕೆ
3. ಉತ್ತಮ ಆಲೋಚನೆ
4. ಪ್ರಸನ್ನ ಮುಖಭಾವ
5. ರೋಗವಿಲ್ಲದ ಸ್ಥಿತಿ

ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೆಳಗೆ ನೀಡಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕಹಾಕಲಾಗುವುದು. ಜನನ ತಾರೀಕಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ಕ್ಷಾಲಿಂಡರ್ ಪ್ರಕಾರವಿರುವ ಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕ್ಲೋನೋಲಜಿಕಲ್ ಏಜ್ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಅವಯವಗಳ ಕ್ಷಯ ಸಾಮಧ್ಯಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಲೆಕ್ಕಹಾಕುವ ಪ್ರಾಯವನ್ನು ಫಿಸಿಯೋಲಜಿಕಲ್ ಏಜ್ ಎಂದೂ ಶರೀರದ ಸೌಂದರ್ಯದ ತೇಜಸ್ಸಿಗನುಸಾರವಾದ ಪ್ರಾಯವನ್ನು ಅನಾಟೋಮಿಕಲ್ ಏಜ್ ಎಂದೂ ಹೇಳುವರು. ಆರೋಗ್ಯವಂತ ಜೀವನಶೈಲಿ ಅನಾಟೋಮಿಕಲ್, ಫಿಸಿಯೋಲಜಿಕಲ್ ಏಜುಗಳನ್ನು ಕಿರಿಯದಾಗಿ ನೇಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ನೀಡುತ್ತವೆ.

‘ಆರೋಗ್ಯವೇ ಸೌಂದರ್ಯ’ ಎಂಬುದು ಈ ಚರ್ಚೆಗಳು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವ ಪ್ರಧಾನ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಚರ್ಚೆಸಿದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಘಟಕಗಳು ಆರೋಗ್ಯದ ಘಟಕಗಳಾಗಿವೆ. ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಅಥವಾ ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಅವಯವಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದಾಗಿದೆ ಈ ಚರ್ಚೆವಟಿಕೆ ಎಂದು ಚರ್ಚೆಯ ಮೂಲಕ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ದ್ವಿಭಕ್ತ ವಾಹನಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಸುವ ಸುದೀರ್ಘವಾದ ಪ್ರಯಾಣವು ಕಣ್ಣಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಚರ್ಮಕ್ಕೆ ಹಾನಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಬಹುದು. ಆದುದರಿಂದ ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸುರಕ್ಷತೆಗಾಗಿ ಮುಂಜಾಗ್ತಾಕ್ರಮಗಳನ್ನು (ಹೆಲ್ಪಿಟ್, ಸನ್‌ಗ್ಲಾಸ್, ಓವರ್‌ಕೋಟ್...) ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಚಟುವಟಿಕೆ

ನಲುವತ್ತರ ಹರೆಯದಲ್ಲಿ ಅಂಗಳ ತುಂಬಿ ಆಡುವ.

ಲಿಯಾಂಡರ್ ಪೇಸ್‌ನ ಭಾಯಾ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಗಮನಿಸಿರಿ.

ಅರೋಗ್ಯಕರವಾದ ಜೀವನ ಶೈಲಿಯ ಮೂಲಕ ಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಸದ್ಭೂತೊಡೆಯುವ ಶರೀರ ಮತ್ತು ಸೊಂದಯೂ ಅವರಲ್ಲಿ ಜೊತೆಗೂಡಿದೆ. ಇದರಂತೆ ನೀವು ಓವೆ ಸೆಲೆಬ್ರಿಟಿಯ ಸೊಂದಯೂದ ಕುರಿತು ಟಿಪ್ಪಣಿ ತಯಾರಿಸಿರಿ.

ರಶ್ಯದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ವ್ಹಾಡಿಮಿರ್ ಪ್ರಟಿನ್ ಅವರ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಗಮನಿಸಿರಿ.

63 ವರ್ಷ ಪ್ರಾಯವಾದ ಇವರು ಈಗಲೂ ಜ್ಯಿತನ್ಯಾದಿಂದ, ಲವಲವಿಕೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದಾರೆ.

11ನೇಯ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಜೂಡೋ ಅಧ್ಯಯನ ಆರಂಭಿಸಿದ ಇವರು ಕರಾಟೆಯಲ್ಲಿ ಬ್ಲಾಕ್‌ಬೆಲ್ಟ್, ಸೈರ್ಪಿಂಗ್, ಐಸ್‌ಹೋಕ್ ಎಂಬಿವುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಪ್ತಿಜ್ಞಾವನ್ನು ಗಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಸದ್ಭೂತೊಡೆಯುವ ಚುರುಕುತನದಿಂದ ಕೂಡಿರುವ ಇವರು ಸುಂದರವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ವ್ಹಾಡಿಮಿರ್ ಪ್ರಟಿನ್
ವಯಸ್ಸು - 63

2

ನಿತ್ಯಚೀವನದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಡೆಗಳು

ಶಾರೀರಿಕ ಮಾನಸಿಕ ಒತ್ತಡಪ್ರ ಆಧುನಿಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮೂನವರು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಧಾನ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಾಗಿವೆ. ಹಿರಿಯರಂತೆ ಮಕ್ಕಳೂ ವಿವಿಧ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಒತ್ತಡಕ್ಕೇಡಾಗುತ್ತಾರೆ. ಶಾರೀರಿಕ-ಮಾನಸಿಕ ಒತ್ತಡಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಶ್ರೀಡಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು, ಮಾನಸಿಕ ವ್ಯಾಯಾಮಗಳು ಹಾಗೂ ವಿವಿಧ ಯೋಗಾಸನಗಳು, ಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ದೃಹಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲೀರುವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಎಂಬಿವ್ರುಗಳ ಕುರಿತು ಈ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆಗಳು

- ದೃಹಿಕ - ಮಾನಸಿಕ ಒತ್ತಡಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಶ್ರೀಡಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತವೆಯಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು.
- ವಿವಿಧ ಯೋಗ ತರಬೇತಿಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ದೃಹಿಕ-ಮಾನಸಿಕ ದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸುವರು.
- ಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಶ್ರೀಡಾ ಕ್ಷಮತೆಯ ಫಟಕಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲೀರುವ ವಿವಿಧ ಫಟಕಗಳ ಕುರಿತು ತಿಳುವಳಿಕೆ ಗಳಿಸುವರು.

ವಿಷಯ

- ಒತ್ತಡ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದು (Stress Management)
  - ಸಿಂಪಲ್ ಮೆಡಿಟೇಶನ್ (Simple Meditation)
  - ವಿಶ್ವಲ್ ಇಮೇಜರಿ (Visual Imagery)
  - ಪಿಯರ್ ಶೈಯರಿಂಗ್ (Peer Sharing)
- ಯೋಗಾಸನಗಳು
  - ಹಲಾಸನ
  - ವಕ್ರಸನ
  - ವ್ಯಾಘ್ರಾಸನ
  - ವೃಕ್ಷಸನ
  - ಉಷ್ಣಾಸನ
- ಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಶ್ರೀಡಾಕ್ಷಮತೆಯ ಫಟಕಗಳು
  - ವೇಗ
  - ಎದೆಗಾರಿಕೆ
  - ಲವಲವಿಕೆ

- ಸಂಯೋಜನೆ
- ಸಮತೋಲನ
- ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಾ ಸಮಯ

ಒತ್ತಡ/ಮಾನಸಿಕ ಸಂಘರ್ಷ ಎಂದರೇನು?

ಪ್ರತಿಕೂಲ ಸ್ನಿಹೇಶಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನೆರವೇರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿರುವಾಗ ಉಂಟಾಗುವ ಮಾನಸಿಕ, ದೈಹಿಕ, ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಅವಸ್ಥೆಯೇ ಒತ್ತಡ/ಮಾನಸಿಕ ಸಂಘರ್ಷ

ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಒತ್ತಡ

ಮಾನವರಲ್ಲಿ ದೈಹಿಕ, ಮಾನಸಿಕ, ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಒತ್ತಡವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಶರೀರದ

ಸಮತೋಲನವನ್ನು ಪ್ರತಿಕೂಲವಾಗಿ ಬಾಧಿಸುತ್ತದೆ. ಒತ್ತಡವು ಶರೀರದ ಒಳಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಉದ್ದೇಗವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವುದರೊಂದಿಗೆ ಶರೀರವನ್ನು ಹಲವು ಸಂಭಂಗಳಲ್ಲಿ ಅಪಾಯಕಾರಿ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಸಾಗಿಸುತ್ತದೆ. ಅಟಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ ಹಾಗೂ ಆಸ್ವಾದನೆಯು

ದೈಹಿಕ-ಮಾನಸಿಕ ಒತ್ತಡಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಸಹಾಯಕವಾಗಿವೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಮಾನಸಿಕ ವ್ಯಾಯಾಮಗಳೂ ಒತ್ತಡವನ್ನು ಕಡಿಮೆಮಾಡುತ್ತವೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 1

ಸರಳ ಧ್ಯಾನ (Simple Meditation)

ಬ್ರೈಮರಿಯಿಂದ ಹೈಯರ್ ಸೆಕೆಂಡರಿವರೆಗಿರುವ ಮಕ್ಕಳು ಅನುಭವಿಸುವ ಒತ್ತಡವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಸರಳ ಧ್ಯಾನವನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಬಹುದು. ಈ ರೀತಿಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಬಹಳ ಫಲಪೂರ್ವದ ಹಾಗೂ ಅಷ್ಟೇ ಪ್ರಾರ್ಥಾನ್ಯಪುಳ್ಳಪುಗಳಾಗಿವೆ. ಧ್ಯಾನದ ಮೂಲಕ ದೈಹಿಕ-ಮಾನಸಿಕ ವಿಕಾಸ ಹಾಗೂ ಅರೋಗ್ಯಕರವಾದ ವಾತಾವರಣವು ವೃತ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ/ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ರೂಪಗೊಳ್ಳುವುದು. ಧ್ಯಾನವು ಮನಸ್ಸನ್ನು ಯಾವುದೇ ಆತಂಕಕ್ಕೂಳಪಡದಂತೆ ಶಾಂತಸ್ಥಿತಿಯಿಡೆಗೆ ಸಾಗಿಸುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಿಂದಲೇ ಮನುಷ್ಯರು ಧ್ಯಾನವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿರುವುದು.

ಚಿತ್ರ 21

ಧ್ಯಾನದ ಕೆಲವು ನಿರ್ವಾಚನಗಳು

- ಒಂದು ವಸ್ತುವಿನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕೇಂದ್ರಿಕರಿಸುವ ಮನಸ್ಸು.
- ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನೊದಗಿಸುತ್ತದೆ.
- ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರಿಕರಿಸುತ್ತದೆ. ಉದಾ: Kindness, Affection etc.

ಧ್ಯಾನವು ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಧಿಕ ಪ್ರಚಾರವಾಗಿರುವ ಒಂದು ಚೆಟುವಟಿಕೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಮಹ್ಯಳಿಗೆ ತಿಳಿಯಪಡಿಸುವುದು. ಎಷ್ಟು ಮಂದಿ ಇದರ ಮೊದಲು ಧ್ಯಾನ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಕೇಳುವುದು. ಧ್ಯಾನ ವಾಡಿರುವವರು ಕೈಯೆತ್ತಲಿ. (ಉದಾ: ಎನ್‌ಸಿಸಿ, ಎಸ್‌ಪಿಸಿ, ಎನ್‌ಎಸ್‌ಎಸ್‌, ವರಾಷ್ಟ್ರಲ್ ಆಟ್ಸ್‌ ಮೊದಲಾದವುಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದಾಗ) ನೆಲದಲ್ಲಿ ಹಾಸು ಬಟ್ಟೆ ಹಾಕಿಯೋ, ಕುಟುಂಬಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡೋ ಧ್ಯಾನ ಮಾಡಬಹುದು. ಧ್ಯಾನ ಮಾಡುವುದರ ಮೊದಲು ಮತ್ತು ನಂತರ ನಾಡಿಮಿಡಿಟ (Pulse rate) ವನ್ನು ದಾಖಲಿಸಬಹುದು.

ಚಿತ್ರ 22

ಸೂಚನೆಗಳು

1. ನಿಮ್ಮ ನಾಡಿಮಿಡಿಟವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದು ದಾಖಲಿಸಿರಿ.
2. ಸೋಕಯ್ ಪ್ರದವಾಗಿ ಸೊಂಟವನ್ನು ನೆಟ್ಟಿಗಾಗಿ ಕುಳಿತು (Straighten spine) ದೇಹ ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸನ್ನು ಶಾಂತವಾಗಿರಿಸಿ 10 ಸಲ * Relax belly breathing (Abdomen breathing) ಮಾಡಿರಿ.
3. 5ರಿಂದ 10 ಸಲ Deep breathing ಗುಂಪುಗಳಾಗಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿರಿ.
4. ಮಹಳ್ಳೆ ತಲೆಯನ್ನು ಎರಡು ಬದಿಗಳಿಗೆ ನಿಧಾನವಾಗಿ 5-10 ಸಲ ಚಲಿಸಲು ಸೂಚಿಸಿರಿ.
5. ಬಹಳ ನಿಧಾನವಾಗಿ ತಲೆಯನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬಾಗಿಸಿ, ಗಲ್ (Chin) ವನ್ನು ಎದೆಗೆ ತಾಗಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿರಿ. ಬಳಿಕ ತಲೆಯನ್ನು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಮೇಲಕ್ಕೂ ಹಿಂದಕ್ಕೂ ಚಲಿಸಿರಿ.
6. ಎರಡು ಕೈಗಳನ್ನು ದೇಹದ ಬದಿಗಳಲ್ಲಿ ಇಳಿಬೆಟ್ಟ ಬಳಿಕ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಅಲುಗಾಡಿಸಿರಿ.(Shaking of arms).
7. ಪಾದಗಳನ್ನು ನೆಲದಿಂದ ಸ್ಥಳ್ವ ಮೇಲಕ್ಕೆತ್ತಿದ ಬಳಿಕ ಎರಡು ಕಾಲುಗಳನ್ನು ಅಲುಗಾಡಿಸಲು (Shaking of legs) ಸೂಚಿಸಿರಿ.
8. ನಿಶ್ಚಯ(ಮೌನ)ವಾಗಿ ಕಣ್ಣಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಲು ಸೂಚಿಸಿರಿ. ಏನನ್ನೂ ಅಲೋಚಿಸದೆ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಪಕಾಗ್ರತೆಗೆ ತರಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿರಿ. ಎರಡು ನಿಮಿಷ ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತೆ ಬಳಿಕ ಕಣ್ಣಗಳನ್ನು ನಿಧಾನವಾಗಿ ತೆರೆಯಿರಿ.
9. ಸೊಂಟವನ್ನು ನೆಟ್ಟಿಗಾಗಿ ಅಯಾಸವಿಲ್ಲದೆ ಮತ್ತು ಸರಿಯಾಗಿ ಸಮರ್ಪಿತನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಕಣ್ಣಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ ಎರಡು ಮೀನಿಟು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿರಿ. ಬಳಿಕ ಕಣ್ಣಗಳನ್ನು ನಿಧಾನವಾಗಿ ತೆರೆಯಿರಿ.
10. ಹೃದಯ ಬಡಿತದ ದರವನ್ನು (Pulse rate) ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಿರಿ. ಧ್ಯಾನದ ಮೊದಲು ಕಂಡುಹಿಡಿದ Pulse rate ನೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿರಿ.

*Relax belly breathing / Abdomen breathing - ಎಂಬ ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಉಸಿರನ್ನು ಒಳಕ್ಕೆಹೊಂದುವಾಗ ಉದರ ಭಾಗವು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಹಿಗ್ಗುವುದು ಮತ್ತು ಉಸಿರನ್ನು ಹೊರಬಿಡುವಾಗ ಉದರದ ಭಾಗವು ಕುಗ್ಗುವುದು.

ನೆನಪಿಸಬೇಕಾದುದು

ಮಾನಸಿಕ ಒತ್ತಡಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಮತ್ತು ಮಾನಸಿಕ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಗಳಿಸಲು ಧ್ಯಾನ ಮಾಡುವ ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸಮಯಾನುಸಾರವಾಗಿ ಮತ್ತು ಸೌಕರ್ಯಪ್ರದಾನದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಧ್ಯಾನ ಮಾಡಬಹುದು.

ಚಟುವಟಿಕೆ 2

ನನ್ನ ಅನುಭವ

ಸರಳ ಧ್ಯಾನದ ನಂತರ ಅನುಭವವನ್ನು ವಿವರಿಸುವಾಗ ಧ್ಯಾನದ ಮೊದಲು ಮತ್ತು ನಂತರದ ಹೃದಯ ಬಡಿತದ ದರವನ್ನು ಹೋಲಿಸಿರಿ. ಹೃದಯ ಬಡಿತ ದರವು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುವುದು ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಕಾರಣವೇನೇಂದರೆ ಧ್ಯಾನ ದೈಹಿಕ-ಮಾನಸಿಕ ವಿಶ್ಲಾಂತಿಯನ್ನು ನೀಡುವುದಲ್ಲದೆ ಮೇದುಳಿನ ಕಾರ್ಯದಾಳ್ಳತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ.

ಮೆದುಳನ್ನು ಚುರುಕುಗೊಳಿಸಲು (Meditation for Brain)

ಧ್ಯಾನವು ಮೆದುಳನ್ನು (Brain) ಸರ್ಕಿಯಗೊಳಿಸುವ ಅತ್ಯಂತ ಉತ್ತಮ ಜೈವಧಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಎಂಟು ವಾರಗಳ ಕಾಲ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಧ್ಯಾನ ಮಾಡುವವರ ಮೆದುಳಿನ ವಿವಿಧ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಗೋಮೇಟಿನ ಅಳತೆಯ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಅಧ್ಯಯನಗಳು ಸೂಚಿಸುತ್ತವೆ. ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿದರೆ ಧ್ಯಾನವು ಪಕ್ಷನೆ ಉಂಟಾಗುವ ಪ್ರತಿಕಾಲ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಧಾರಿಸಲು ಸಹಾಯಕವಾಗಿವೆಯೆಂದು ಕಾಣಬಹುದು. ಕ್ಷೇತ್ರಕೋಟಿಗಳಾದ ಕೋಶಗಳನ್ನು ಸ್ಥಳೀಯ ಮಟ್ಟಿಗೆ ತಣ್ಣಿಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಅಲೋಚನೆ ಮಾಡಲು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಮಯಾವಕಾಶ ದೊರಕುತ್ತದೆ. ಫಕ್ಷನೆ ಉಂಟಾಗುವ ಕೋಪ, ಸಂಕಟ, ಒತ್ತಡ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ದೂರವಿರಿಸಲು ಧ್ಯಾನವು ಸಹಾಯಕವಾಗಿದೆ. ಇದು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲು ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿಯಾಗಿದೆ.

ವಿಶ್ವಲ್ ಇಮೇಜರಿ (Visual Imagery) - ಕಾಲ್ಪನಿಕ ಚಿತ್ರಣ

ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ತನ್ನ ಪ್ರಾವಂಜ್ಞಾನ, ಅನುಭವಗಳ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ಕಾಲ್ಪನಿಕ ಚಿತ್ರಕ್ಕೆ ರೂಪು ನೀಡುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯೇ ವಿಶ್ವಲ್ ಇಮೇಜರಿ. ಒಂದು ಪ್ರಸ್ತರ ಓದುವಂತೆಯೇ ಒಂದು ಚಿತ್ರ ಕಾಣುವಂತೆಯೇ ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಅಂತರ್ಭೂತಿಯ ಮೂಲಕ ನೋಡಲು ಮತ್ತು ಮಾನಸಿಕ ಒತ್ತಡ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ.

ವಿಶ್ವಲ್ ಇಮೇಜರಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ

ಮಾನಸಿಕ

ಒತ್ತಡ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಬಹಳವು ಪ್ರಯೋಜನ ಕಾರಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅಧ್ಯಾಪಿಕೆಯು ವಿವರಿಸುವುದು.

ಕಾಲ್ಪನಿಕ ಚಿತ್ರಣವನ್ನು ಮೂಡಿಸುವಾಗ ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ಅಂಶಗಳು

- ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿಸಿರಿ. ಪುಲಗಿಯೂ ಈ ರೀತಿಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು.
- ಮಕ್ಕಳ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಧೃತ್ಯರೂಪವು ಮೂಡುವಂತಹ ಸೂಕ್ತವಾದ ಸ್ಥಿರ್ಪಣೆ ಬರೆದು ತಯಾರಿಸಬೇಕು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಸಮುದ್ರ ತೀರಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದು. ವಿವಿಧ ಅಟಗಳ ಸಂದರ್ಭಗಳು (ವಿಶ್ವಕಪ್ಪೆ, ಒಲಿಂಪಿಕ್‌) ಮೊದಲಾದವರ್ಗಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಾಪಿಕೆಯು ಆಯ್ದು ಮಾಡುವುದು.
- ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ನೀಡುವ ವಿವರಣೆಯು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಮತ್ತು ಕಡಿಮೆ ಶಭ್ದ ಹಾಗೂ ಶಾಂತವಾಗಿರಬೇಕು.
- ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸೂಚನೆಯು ಮುಗಿಯುವಾಗ (ನಿದಿಷ್ಟ ಕಾಲಾವಧಿಯಲ್ಲಿ) ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಆಲೋಚಿಸಲು ಅಗತ್ಯ ಸಮಯಾವಕಾಶ ನೀಡಬೇಕು.

ಚಿತ್ರ 2.2

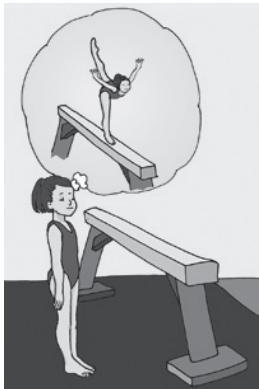
ಚಟುವಟಿಕೆ – 3

ವಿಶ್ವಲ್ ಇಮೇಜರಿ – ತರಬೇತಿ ಕ್ರಮ

ತರಗತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ ನೆಟ್ಟಿಗೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಲು ಸೂಚಿಸಬೇಕು. ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಅವರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಒಂದು ಸಮುದ್ರ ತೀರದ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಲು ತೀಳಿಸಿರಿ. ಬೀಳೊನ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಸ್ತಾದಿಸಲು ತೀಳಿಸಿರಿ. ಸೂರ್ಯ ರಶ್ಮಿಯ ತಾಪ ಕಡಲುಗಳಿಯ ಅಬ್ಧರ, ಕಡಲಿನ ಭೋಗರೆತವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಮನದಾಳದಲ್ಲಿ ಮೂಡಲು ನಿದೇಳಿಸಿರಿ. ಕಡಲು ಕಾಗಿಗಳು ವೃತ್ತಾಕಾರದಲ್ಲಿ ಸಮುದ್ರದ ಮೇಲೆ ಹಾರಾಡುವುದನ್ನು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಲಿ. ಕಡಲ ಕಿನಾರೆಯಲ್ಲಿರುವ ಸಣ್ಣದಾಗಿ ಬಿಸಿಯಾಗಿರುವ ಹೊಗೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವಾಗ ನಮ್ಮ ಪಾದಗಳಿಗೆ ಅನುಭವವಾಗುವ ಸಣ್ಣ ಬಿಸಿಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಲು ತೀಳಿಸಬೇಕು. ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಸಮುದ್ರದ ತೀರದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವುದನ್ನು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಲು ತೀಳಿಸಬೇಕು. ಸಮುದ್ರದ ಅಲೆಗಳು ನಮ್ಮ ಕಾಲಿಗೆ ತಾಗುವಾಗ ಕಾಲಿನ ಬಿಸಿಯು ಮಾಯವಾಗಿ ತಂಪು ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬರುವುದನ್ನು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಲು ಸೂಚಿಸಬೇಕು. ಸಮುದ್ರದ ಅಲೆಗಳು ಮಕ್ಕಳ ಕಾಲಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪಿಸುವುದನ್ನು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಲು ತೀಳಿಸಬೇಕು. ಆ ಸಮುದ್ರದ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮೆಲ್ಲನೆ ಹಾರಲು ಹಾಗೂ ನೀರು ಶರೀರಕ್ಕೆ ತಾಗುವುದರಿಂದ ನಮಗೆ ಉಂಟಾಗುವ ಉಲ್ಲಾಸ ಮತ್ತು ಬುರುಕುತನವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಮನದಟ್ಟ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು.

ಸಮುದ್ರದ ನೀರನಿಂದ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಮೇಲೆದ್ದು ಕಡಲಿನ ಕಿಂಬಾರೆಗೆ ಬಂದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರು ಅವರ ಕೈಯಲ್ಲಿರುವ ಟವೆಲ್ ಹಾಸಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಮಲಗಲು ತಿಳಿಸಿರಿ. ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯ ಅಲ್ಲಿ ಮಲಗಿ ಪರಿಸರದ ದೃಶ್ಯವನ್ನು, ಶಾಂತತೆಯನ್ನು ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾಣಲು ಮತ್ತು ಅಥ್ವಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸೂಚಿಸಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿನ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿ ಅಥವಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿರಿ. ಹೀಗೆ ಎಷ್ಟ ಸಮಯ ಏಕಾಗ್ರತೆಯಿಂದಿರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನೋಡಿರಿ.

ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯ ಅದೇ ರೀತಿ ಮುಂದುವರಿದ ನಂತರ ಸಮುದ್ರದ ತೀರಕ್ಕೆ ಸಾಗಲು ತಿಳಿಸುವುದು. ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹುದುಗಿಕೊಂಡಿರುವ ಕಷ್ಟ ಮತ್ತು ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ನೆನಿಸಿಸಬಹುದು. (ಉದಾ: ಮನೆಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು, ನೆರೆಹೊರೆಯವರಿಗಿರುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು, ಇಷ್ಟಪಟ್ಟವರ ಅನೀರೋದ್ವಿತೀ ಮರಣ, ಗಳಿಂತರೊಂದಿಗಿರುವ ಜಗತ್/ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪ ಮೊದಲಾದವುಗಳು).

ಎಲ್ಲಾ ವಿಧದ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು, ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಆತಂಕಗಳನ್ನು ಆ ಸಮುದ್ರವನ್ನು ಸಾಫ್ಟ್ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿ ನಿಕ್ಕೇಷಿಸುವುದಾಗಿ ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿರಿ. ಎಲ್ಲಾ ಆತಂಕಗಳೂ ಸಮಸ್ಯೆಗಳೂ ಸಮುದ್ರದ ಅಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿ ದೂರಕ್ಕೆ ಹರಿದು ಹೋಗುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿರಿ. ಅನಂತರ ಬಹಳ ಶಾಂತವಾದ ಮನಸ್ಸು ಹಾಗೂ ದೇಹದೊಂದಿಗೆ ಪುನಃ ನಡೆದು ಕಡಲಿನ ತೀರದಲ್ಲಿ ನಾವು ಹಾಸಿದ ಟವಲಿನಲ್ಲಿ ಮಲಗಿ ವಿಶ್ವಾಸಿ ಪಡೆಯುವುದಾಗಿ ಉಂಟಿಸಿರಿ. ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯ ಇದೇ ರೀತಿ ಮುಂದುವರಿಸಲು ಹೇಳಿರಿ. ಆ ಮೇಲೆ ದೀಘ್ರವಾದ ಶ್ವಾಸೋಚಾವದಲ್ಲಿ ಶ್ರದ್ಧೆಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರಿಕರಿಸಿರಿ. ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯದ ನಂತರ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಕಣ್ಣಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಲಿ. ರಿಲಾಕ್ಸ್ ಮಾಡಿ (ವಿಶ್ವಾಸಿಯಲ್ಲಿರಲು ಅವಕಾಶ ನೀಡಿರಿ)

ಅಧ್ಯಾಪಕರಿಗಿರುವ ಸೂಚನೆಗಳು

1. ವಿಶ್ವಾಸ್ ಇಮೇಜರಿ ಕಾಸುಗಳು 10ರಿಂದ 20 ನಿಮಿಷಗಳ ವರೆಗೆ ಮಾಡಬಹುದು.
2. ಚಟುವಟಿಕೆಯ ನಂತರ ಮಕ್ಕಳಿಗುಂಟಾದ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

3. ತರಗತಿಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಾಗಿ ಅಥವಾ ಗುಂಪುಗಳಾಗಿಯೋ, ಜೋಡಿಗಳಾಗಿಯೋ ವಿಂಗಡಿಸಿ ಇಂತಹ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಬಹುದು.
4. ಇಂತಹ ಎಕ್ಸ್‌ರೋಸ್‌ಸೈನ್‌ಗಳ ನಂತರ ಮಕ್ಕಳು ಶಾಂತರಾಗಿ ಮತ್ತು ಆಯಾಸರಹಿತರಾಗಿ ಬದಲಾದರೆಂದು ಅಧ್ಯಾಪಿಕೆಯು ಖಾತರಿಪಡಿಸಬೇಕು.
5. ವಿಶ್ವಲ್ ಇಮೇಜರಿ ಟೆಕ್ನಿಕಗಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಂದ ಅಧ್ಯಾಪಿಯೊಂದು ಸಂದರ್ಭದ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅವರ ಅನುಭವವನ್ನು ಅಧ್ಯೇಯಿಸಬೇಕು.

ನೀನೆಟಿಡಬೇಕಾದವುಗಳು

1. ಈ ರೀತಿಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ನೀಡುವುದಲ್ಲದೆ ಅವರನ್ನು ಭಾಗವಹಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಹೆಚ್ಚು ಚುರುಕುತನ್ನಾಗಿಸುವುದು.
2. ವಿಶ್ವಲ್ ಇಮೇಜರಿ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಸಮಯದ ಲಭ್ಯತೆಗನುಗಣವಾಗಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ.
3. ದೃಶ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿರುವ ಬಿತ್ರಣಾದ ಮೊದಲು ಮತ್ತು ನಂತರ ಉಂಟಾದ ಅನುಭವಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಟಿಪ್ಪಣಿ ತಯಾರಿಸಲು ತೀಳಿಸಿರಿ.
4. ಈ ರೀತಿಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವರ್ಷದ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪಾಲೇಗ್ಲಿಷಿ ಅವರನ್ನು ರಿಲಾಕ್ಸ್ (ಮನಸ್ಸು, ದೇಹವನ್ನು ಶಾಂತಮಾಡುವುದು) ಮಾಡಿರಿ.

ಚಟುವಟಿಕೆ – 4 (ನನ್ನ ಅನುಭವ)

ವಿಶ್ವಲ್ ಇಮೇಜರಿ ಎಂಬ ಚಟುವಟಿಕೆಯ ಮೂಲಕ ಹಾದು ಹೋಗುವಾಗ ಮಕ್ಕಳಿಗುಂಟಾದ ಅನುಭವವನ್ನು ಚರ್ಚಿತ ಮಾಡಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಚರ್ಚಾ ಸೂಚಕಗಳು

- ಮಾನಸಿಕ ಒತ್ತಡವನ್ನು ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು.
- ಹೆಚ್ಚು ಚುರುಕುತನ ಲಭ್ಯಿಸಿತು.
- ಹಲವು ವಿಧದ ಚಿಂತಿಗಳಿಲ್ಲದೆ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಏಕಾಗ್ರತೆಯಿಡೆಗೆ ಕೊಂಡೊಯ್ಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು.

ಪಿಯರ್ ಶೈಯರಿಂಗ್ (Peer Sharing)

ಪಿಯರ್ ಶೈಯರಿಂಗ್ (Peer Sharing) ಎಂಬುದು ಮಾನಸಿಕ ಒತ್ತಡವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದ ಇನ್ನೊಂದು ಮಾರ್ಗವಾಗಿದೆ. ಅಧ್ಯಾಪಿಕೆಯು ತನ್ನ ತರಗತಿಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಗುಂಪುಗಳಾಗಿಯೋ, ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿಯೋ ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಚಟುವಟಿಕೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿ ಸರಿಯಾದ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ಇದರ ಸರಿಯಾದ ಪ್ರಯೋಜನವು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಲಭಿಸಲು ಮತ್ತು ಒತ್ತಡವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಸಹಾಯಕವಾಗುವುದು.

ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರೀಮಾರಿಯಿಂದ ಹೈಯರ್ ಸೆಕೆಂಡರಿ ವರಗೆನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ನೀಡಬಹುದು. ಇದು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅವರ ಆಶಯ ಮತ್ತು ಚಿಂತನೆಗಳನ್ನು ಇತರರೊಂದಿಗೆ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವ ಒಂದು ಚಟುವಟಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಇದು ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿರುವ ಮಾನಸಿಕ ಒತ್ತಡಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಸರಳವಾಗಿ ಪರಿಹರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿರುವ ಒಂದು ರೀತಿಯಾಗಿದೆ ಇದು.

ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಯ ಮೂಲಕ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಒತ್ತಡ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಇಬ್ಬರನೊಳ್ಳಿಸಿದ್ದಾಗ ಗುಂಪು ಮಾಡಿರಿ. ಗುಂಪಿನ ಮೊದಲ ಮಗು ಅವನ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿ ತನ್ನ ಪಾಲುಗಾರನೊಂದಿಗೆ ಹೇಳುವುದು. ಪಾಲುಗಾರ ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕ್ಷಮೆಯಿಂದ ಕೇಳುವುದಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಯಾವುದೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪ್ರಕಟಿಸದೆ ಇರುವುದು. ನಂತರ ಎರಡನೇಯ ಮಗು ಅವನ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ನೀಡುವಾಗ ಒಂದನೆಯವನು ಶೈಲ್ಕೃತ್ಯವಾಗಿರುತ್ತಾನೆ.

ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಆಯೋಜಿಸುವುದರ ಮೊದಲೇ ಅಧ್ಯಾಪಿಕೆಯು ಹಿಯರ್ ಶೈಯರಿಂಗ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ವಿಶದೇಕರಿಸಬೇಕು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಪಾಲುದಾರನನ್ನು ಗೌರವಿಸುವುದು, ತಮಾಷೆ ಮಾಡದಿರುವುದು, ಅವನು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಕೇಳುವುದು, ಪಾಲುದಾರನ ಆಶಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಗೌರವಿಸಲು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬಹಳ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿ ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿರಿ. ಶೈಲ್ಕೃತ್ಯವಾಗಿರುವ ಮಗು ಸೂಚನೆಗಳನೊಳ್ಳಿ, ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನೊಳ್ಳಿ ಹೇಳಬಾರದು.

ಅಭ್ಯಾಸ ರೀತಿ

ಪಾಟ್‌ಇ

1. ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಜೋಡಿಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಿರಿ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಗುವಿಗೂ ಅನುಯೋಜ್ಞವಾದ ಪಾಲುದಾರನನ್ನು ಮಾಡಿರಿ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನಿಗೂ ನಂಬರ್ ನೀಡಿರಿ (1, 2, 1, 2 ...) ಎಂಬ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ.
2. ಮಕ್ಕಳು ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಒಂದನೆಯವನು ತನ್ನ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಎರಡನೇ ನಂಬರ್ ಲಭಿಸಿದ ಮಗುವಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವನು. ಎರಡನೇ ನಂಬ್ರ ಲಭಿಸಿದ ಮಗು ಯಾವುದೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು.

3. 1 ರಿಂದ 3 ಮಿನಿಟು ಮಾತನಾಡಿದ ನಂತರ ಒಂದನೇ ನಂಬುದ ಮಗು ಶೋತ್ವಾಗಬೇಕು. ಎರಡನೇ ನಂಬುದ ಮಗು ತನ್ನ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಹೇಳುವನು. ಒಂದನೇ ನಂಬುದ ಮಗು ಅದನ್ನು ತಾಳ್ಳೆಯಿಂದ ಕೇಳುವನು.

ಪಾಟ್ 2

4. ಅಧ್ಯಾಪಿಕೆಯು ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸಾಲಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಮೂವರ ಗುಂಪು ಮಾಡುವರು. (ಉದಾ: 1, 2, 3,... 1, 2, 3,...)
5. ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದನೇ ಮಗು ಎರಡನೇ ಹಾಗೂ ಮೂರನೇ ಮಗುವಿನೊಂದಿಗೆ ತನ್ನ ಆಶಯಗಳನ್ನು ಹಂಚುತ್ತಾನೆ.
6. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ 1–3 ಮಿನಿಟು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಗುವನ್ನೂ ಬದಲಾಯಿಸಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬಹುದು.
7. ತರಗತಿಯ ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪರಸ್ಪರ ಅವರ ಆಶಯಗಳು, ಸಮಸ್ಯೆಗಳು, ಅನುಭವಗಳು, ಜಿಂತನೆಗಳನ್ನು ಹಂಚುವ ಸ್ವಿವೇಶವನ್ನು ಅಧ್ಯಾಪಿಕೆಯು ಒದಗಿಸಬೇಕು.
ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಒಳ್ಳಿಯ ಆಲಿಸುವವರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಕುಳಿರಿಸಬೇಕು. ಇತರ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾದ ಯಾವುದೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಾಗಲೀ ಮಾಡುವುದಾಗಲೀ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅಧ್ಯಾಪಿಕೆಯ ಸಂಪ್ರಾಣ ನಿಯಂತ್ರಣಾದಲ್ಲಿ ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕು. ಇದರ ಮೂಲಕ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಒಂದು ಹಂತದ ವರೆಗೆ ಅವರ ಮಾನಸಿಕ ಒತ್ತಡಗಳನ್ನೂ, ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನೂ ದೂರೀಕರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ – 5

ಅಟದ ಮೂಕಾಭಿನಯ (Game Charades)

� ಅಟದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ನಿಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಕ – ಮಾನಸಿಕ ಒತ್ತಡವನ್ನು ಗರಿಷ್ಠ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು.

ಚಟುವಟಿಕೆಗೆ ಬೇಕಾದ ಸಾಮಾಗ್ರಿಗಳು

1. ವಿವಿಧ ಅಟಗಳ ಹೆಸರು ಬರೆದ, ಒಂದೇ ಗಾತ್ರದ ಕಾಗದದ ತುಂಡುಗಳು
2. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಿದ ಕಾಗದದ ತುಂಡುಗಳನ್ನು ಇರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿರುವ ಒಂದು ಟೊಪ್‌/ ಬೋಕ್‌
3. ಒಂದು ಡಿ.ವಿ.ಡಿ ಪ್ಲೇಯರ್ ಹಾಗೂ ಸ್ವಾರಸ್ಯಕರವಾದ ಸಂಗೀತದ ಸಿ.ಡಿ.

ಅಟದ ವಿವರಣೆ

ಅಧ್ಯಾಪಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಸಂಖ್ಯೆಗನು ಸಾರವಾಗಿ ವಿಭಿನ್ನ ಗುಂಪುಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವರು. ಅಧ್ಯಾಪಿಕೆಯ ಸೂಚನೆಯಂತೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿರುವ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಟೊಪ್ಪಿಯಲ್ಲಿ ಇರಿಸಿರುವ ಕಾಗದದ ತುಂಡುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನು ಆಯ್ದು ಮಾಡಬೇಕು. ತನಗೆ ಲಭಿಸಿದ ಕಾಗದದ ತುಂಡನ್ನು ನೋಡಿ ಯಾವ ಅಟದ ಹೆಸರು ಬಂದಿದೆಯೆಂದು ತನ್ನ ಗುಂಪಿನ ಇತರರೊಡನೆ ಹೇಳಬೇಕು. ಸಂಗೀತದ ಹಿಮ್ಮೇಳದೊಂದಿಗೆ ಇತರ ಗುಂಪುಗಳ ಮುಂದೆ ಆ ಅಟವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಅನುಕರಣೆಗಳ ಮೂಲಕ ಮನದಟ್ಟು ಮಾಡಲು ಪ್ರಯೋಜಿಸುವುದು. ಅವರ ಅಭಿನಯವನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗುಂಪು ಗಮನವಿಟ್ಟು ನೋಡಬೇಕು. ಇತರ ಸಂಭಾಷಣೆಗಳಾದೂ ಅನುಕರಣೆಯ ನಡುವೆ ಬರಬಾರದು. ಏಕ್ಕುಕರಾಗಿ ಕುಳಿತಿರುವ ಇತರ ಗುಂಪುಗಳ ಮಕ್ಕಳು ಅವರು ನೋಡಿದ ಅಟದ ಕುರಿತು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಿಖಿಲವಾಗಿ ಮನದಟ್ಟು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೇಳಬೇಕು. ಎಲ್ಲಾ ಗುಂಪುಗಳಿಗೂ ಅಭಿನಯಿಸಿದ ಅಟ ಯಾವುದೆಂದು ಹೇಳಲು ಅವಕಾಶ ನೀಡಬೇಕು. ನಿದಿಕಷ್ಟ ಸಮಯದ ಬಳಿಕ ಅಟ ಮುಗಿಯುವುದು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗುಂಪಿಗೆ ಲಭಿಸಿದ ಅಟಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ತಿಳುವಳಿಕೆಗಳ ಮತ್ತು ವಿವರಗಳ ಕುರಿತು ಪರಸ್ಪರ ಚಚಿಡಿಸಿ ಬರೆಯುವುದು (ಉದಾ: ವಿವಿಧ ಅಟಗಾರರು, ಅಟದ ಸಾಮಾಗ್ರಿಗಳು, ಅಟಗಳ ಚಿಕ್ಕಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ).

ನೇನೆಡಿಡಬೇಕಾದವುಗಳು

1. ಅಧ್ಯಾಪಿಕೆ ಈ ಅಟಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿವರಗಳನ್ನು ಮಕ್ಕಳಿಂದ ಪಡೆದು ಅಟವನ್ನು ಮಕ್ಕಳು ಅಸ್ವಾದಿಸಿದ್ದಾರಾ ಎಂದು ಕೇಳಿ ತಿಳಿಯಬೇಕು.
2. ಈ ಅಟದ ಮೂಲಕ ಮಕ್ಕಳು ವಿವಿಧ ದೃಷ್ಟಿಕೆ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಯಾಳ್ಯಾವರು ಹಾಗೂ ಅಸ್ವಾದಕರವಾದ ಸಂಗೀತವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವರು. ದೃಷ್ಟಿಕೆ ಹಾಗೂ ಮಾನಸಿಕ ಒತ್ತಡ ಮತ್ತು ಶೈಷವನ್ನು ಗರಿಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ದೂರವಿರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ - 6 (ನನ್ನ ಅನುಭವ)

ಅಟದ ಮೂಕಾಭಿನಯದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ ವೇಲೆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಉಂಟಾದ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದರೊಂದಿಗೆ ಅಕ್ಷರಿಕೆ ಪ್ರಸ್ತರಕದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಬರೆಯಬೇಕು. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕೆಲವು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ನೀಡಬಹುದು.

- ದೃಷ್ಟಿಕೆ-ಮಾನಸಿಕ ಒತ್ತಡಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿವೆಯೇ?
- ಅಟದಲ್ಲಿ ಶ್ರದ್ಧೆಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಿದಾಗ ವ್ಯಾಕುಲ, ಚಿಂತಿಗಳು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದೆಯೇ?

- ವಿವಿಧ ಅಟಗಳು, ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು, ಸ್ವೇಚ್ಛೆಗಳ ಉಪಕರಣಗಳ ಹೆಸರು ಎಂಬಿಪುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ವಿವರಗಳು ಲಭ್ಯವಾಯಿತೇ?

ಚಟುವಟಿಕೆ - 7

ಮೂರ್ಖೋಮೆಂಟ್ ಟು ಮೂರ್ಖೀಸಿಕ್ ಫ್ರೀರ್‌ಫ್ರೋ ಡ್ಯಾನ್ಸ್ (Movement to Music Freeze Dance)

ವಿಭಿನ್ನ ಪ್ರಾಯದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಯಥೇಷ್ಟುವಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವ ಒಂದು ಕ್ರೀಡಾ ಚಟುವಟಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಇದೊಂದು ಚಲನೆಯ ಚಟುವಟಿಕೆಯಾದುದರಿಂದ ಒತ್ತಡಗಳನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟು ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು.

ಚಟುವಟಿಕೆಗೆ ಬೇಕಾದ ಸಾಮಾಗ್ರಿಗಳು

1. ಡಿ.ವಿ.ಡಿ. ಪ್ಲೇಯರ್, ಸೈಕರ್‌ಗಳು
2. 5ರಿಂದ 15 ಮಿನಿಟು ದೀಘಾವಾದ ಸಂಗೀತವಿರುವ ಸಿ.ಡಿ/ಡಿ.ವಿ.ಡಿ.

ಅಟದ ವಿವರಣೆ

ತರಗತಿಯ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಅಧ್ಯಾಪಿಕೆಯ ಸ್ಥಳಾವಕಾಶಕ್ಕೆ ಅನುಸರಿಸಿ ಗರಿಷ್ಟ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸುವುದು. ಇತರ ಅಡಚಣೆಗಳುಂಟಾಗಬಾರದು. ಡಿ.ವಿ.ಡಿ. ಪ್ಲೇಯರ್ ಓನ್ ಮಾಡುವಾಗ ಮಕ್ಕಳು ಸಂಗೀತಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ಸ್ವಾಮರ್ಥ್ಯಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ವೇಗವಾಗಿ ವಿಭಿನ್ನ ಹೆಚ್ಚಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು. ಇತರ ಶಬ್ದ ಕೋಲಾಹಲಗಳೊಂದೂ ಉಂಟಾಗಬಾರದು. ನಡುವೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸಮಯ ಸಂಗೀತವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳೆಲ್ಲರೂ ಅವರವರು ನಿಂತಿರುವ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ತಕ್ಕಣ ನಿಶ್ಚಲರಾಗಿ (Freeze) ನಿಲ್ಲುವರು. ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸಮಯದ ಬಳಿಕ ಸಂಗೀತವನ್ನು ಪ್ರಸರಾರಂಭಿಸಲಾಗುವುದು. ಮಕ್ಕಳು ಪ್ರಸನ್ನ: ಸಂಗೀತಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿ ಹಾಕುವರು. ಮಕ್ಕಳನ್ನು ವಿಭಿನ್ನ ರೀತಿಗಳಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು. (ಉದಾ: ಶ್ರೀಕೋನಾಕಾರ, ವೃತ್ತಾಕಾರ) ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಪ್ರದರ್ಶನ ಮತ್ತು ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯನ್ನು ನಿರಂತರ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಕ್ಕಾಗಿ ಪರಿಗಳಿಸಬಹುದು.

ನನೆಪಿಡಬೇಕಾದವುಗಳು

1. ತರಗತಿ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಅಯೋಜಿಸುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಅನುಭವವಾಗುವ ಒತ್ತಡವನ್ನು ನಿರಾರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು.
2. ಇತರ ಪ್ರಥಾನ ಕ್ರೀಡಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವ ಮೊದಲು ವಾಮೀಂಗ್-ಅಪ್ ಆಗಿ ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು.

ಚಟುವಟಿಕೆ 8 (ನನ್ನ ಅನುಭವ)

ಮೂರ್ವಾಮೆಂಟ್ ಟು ಮೂಲ್‌ಸಿಕ್‌ ಶ್ರೀರ್ಯ್‌ ಡ್ಯಾನ್‌ ಎಂಬ ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ ಬಳಿಕ ಉಂಟಾದ ಅನುಭವವನ್ನು ಮಕ್ಕಳು ವಿವರಿಸುವಾಗ ನೀಡಬಹುದಾದ ಚಚಾಡ ಸೂಚಕಗಳು

- ತರಗತಿ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಅನುಭವವಾಗುವ ಒತ್ತಡಪ್ಪ ನಿವಾರಣೆಯಾಗುತ್ತದೆ.
- ದೇಹವು ವಾರ್ಮ (Warm) ಆಗುತ್ತದೆ.
- ಢೈಹಿಕ-ಮಾನಸಿಕ ಉಲ್ಲಾಸ ಲಭಿಸುತ್ತದೆ.

ಯೋಗ (Yoga)

ಯೋಗವು ವ್ಯಾಯಾಮ, ಶ್ವಾಸಕೋಶ, ಸರಿಯಾದ
ಅಹಾರ ಕ್ರಮ, ವಿಶ್ವಾಂತಿ,
ಧ್ಯಾನ, ಏಕಾಗ್ರತೆ ಎಂಬಿವ್ರೆಗಳನ್ನು
ಸಂಯೋಜಿಸಿರುವ 5000 ವರ್ಷಗಳಿಗಂತ
ಪುರಾತನವಾದ ಭಾರತದ ತತ್ವ ಸಂಹಿತೆಯಲ್ಲಿ
ವಿವರಿಸಲಾದ ಜೀವನ ಕ್ರಮವಾಗಿದೆ.
ಶರೀರ ಹಾಗೂ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ನೆಮ್ಮೆದಿ ದೊರಕಿಸಿ
ಕೊಡುವುದೇ ಯೋಗಾಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ

ಶೊಡಗುವುದರ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಉದ್ದೇಶ. ರೋಗಗಳು ಬಾರದೆ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ಪ್ರತಿರೋಧ ಶಕ್ತಿಗಳನ್ನು
ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಗಾಭ್ಯಾಸವು ಬಹಳಷ್ಟು ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿದೆ.

ನಮ್ಮ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಉತ್ಸಾಹವನ್ನು ನೇಲೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಶಕ್ತಿ ನಷ್ಟವಾಗದೆ ಢೈನಂದಿನ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಸತ್ಯ
ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ನಡೆಸಲು ಢೈನಂದಿನ ಯೋಗಾಭ್ಯಾಸಗಳಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಯೋಗಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಒಂದು
ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಆರೋಗ್ಯ ಪರಿಪಾಲನಾ ಶಾಸ್ತ್ರ ಎಂಬುದಾಗಿ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಪ್ರಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಪರಿಚಯಿಸಿದ ಮಹಾನ್
ಯೋಗಿ ಪತಂಜಲಿ ಮಹಾರ್ಷಿ. ಕಲುಷಿತವಾದ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಶಾಂತವಾಗಿರಿಸಿ ಶರೀರದ ಸುಸ್ಥಿತಿಗಾಗಿ ಯೋಗವನ್ನು
ಅಭ್ಯಸಿಸುವ ಕುರಿತು ಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಜಗತ್ತಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದವರು ಇವರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಯೋಗ ಎಂದರೆ ಮನಸ್ಸಿನ ಸಂತೃಪ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಯೋಗಾಭ್ಯಾಸದಿಂದ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನ ಚಂಚಲತೆ, ಭಯ,
ಮಾನಸಿಕ ಒತ್ತಡ/ಮಾನಸಿಕ ಸಂಘರ್ಷ ಎಂಬಿತ್ಯಾದಿಗಳಿಂದ ರಕ್ಷಣೆ ಪಡೆಯಬಹುದು.

“ಮನಸ್ಸಿನ ಚಂಚಲತೆ ಹಾಗೂ ಚಾಪಲ್ಯತೆಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವುದು ಯೋಗವಾಗಿದೆ”

- ಪತಂಜಲಿ ಮಹಾರ್ಷಿ

ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಯೋಗ ದಿನ (International Yoga Day)

2014 ಡಿಸೆಂಬರ್ 11ರಂದು ನಡೆದ ಪಕ್ಷರಾಷ್ಟ್ರ ಸಭೆಯ ಜನರಲ್

ಅಸಂಭೀಯ ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಯೋಗ ದಿನವನ್ನು ಪ್ರಪಂಚದ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಾ ಅಚರಿಸಬೇಕೆಂದು ಫೋಷಿಸಿತು. ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಹಗಲಿನ ದೃಷ್ಟ್ಯಾ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವ ದಿನವಾದ ಜೂನ್ 21ನ್ನು ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಯೋಗ ದಿನವಾಗಿ

ಅಯ್ಯೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಮೊತ್ತ ಮೊದಲ ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಯೋಗ ದಿನ 2015 ಜೂನ್ 21ರಂದು ಪ್ರಪಂಚದ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಾ ಅಚರಿಸಲಾಯಿತು. ಭಾರತ, ಅಮೆರಿಕ, ಕೆನಡ, ಚೈನಾ ಎಂಬಿವುಗಳು ಸೇರಿ 175 ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಈ ಅಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದಿವು.

ಯೋಗಾಸನ ಮಾಡುವ ಮೌದಲು ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ಅಂಶಗಳು

- ಯೋಗಾಸನ ಮಾಡುವ ಮೌದಲು ನೆಲದಲ್ಲಿ ದಪ್ಪವಾದ ಶೀಂಗ್ ಅಥವಾ ಪ್ರೈಲ್ ಮ್ಯಾಟನ್ನು ಹಾಸಬೇಕು.
- ಬೆಳಗ್ಗಿನ ನಿತ್ಯ ಕರ್ಮಗಳ ಬಳಿಕ ಯೋಗ ಮಾಡುವುದು ಉತ್ತಮ.
- ಬೆಳಗ್ಗಿ ಅಥವಾ ಸಾಯಂಕಾಲ ಆಹಾರ ಸೇವನೆಗಿಂತ ಮೌದಲು ಯೋಗ ಮಾಡುವುದು ಉತ್ತಮ. ಆಹಾರ ಸೇವನೆಯ ನಂತರ ಪಚನ ಕ್ರಿಯೆಯು ಪೂರ್ತಿಗೊಂಡ ಬಳಿಕ ಮಾತ್ರವೇ ಯೋಗಾಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಬಹುದೆಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿರಿ.
- ಸಂಧಿಗಳು ಸಡಿಲವಾಗುವಂತಹ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಾಟ್ ವ್ಯಾಯಾಮಗಳ ಬಳಿಕ ಯೋಗಾಸನ ಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತ.
- ಯೋಗಾಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಪರಿಣತರಾಗಿರುವವರಿಂದ ಮೌದಲು ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕು.
- ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಯದವರಿಗೂ (ಹತ್ತು ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಮೇಲ್ಪ್ರಾಟ್ವರಾದರೆ ಉತ್ತಮ) ಯೋಗಾಸನಗಳನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಅವರವರ ಪ್ರಾಯಕ್ಕೂ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಕ್ಕೂ ಅನುಗುಣವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಯೋಗಾಸನಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮಾಡಬೇಕು.
- ಸುಲಭವಾದಪುಗಳಿಂದ ಕಷ್ಟಕರವಾದಪುಗಳಿಗೆ (Simple to complex) ಎಂಬ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಯೋಗಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಬೇಕು.
- ಕಷ್ಟಕರವಾದ ಆಸನಗಳನ್ನು ನಿರ್ಧಾನವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. ನಿರಂತರ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಪ್ರೂಣತೆಯನ್ನು ಗಳಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ.
- ಯೋಗಾಸನ ಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬಳಲಿಕೆಯೋ, ಏದುಸಿರು ಬಿಡುವುದೋ ಇನ್ನಿತರ ತೊಂದರೆಗಳು ಉಂಟಾದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯ ಶವಾಸನ ಅಥವಾ ಮರಕಾಸನ ಮಾಡಿ ಶರೀರಕ್ಕೆ ವಿಶ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ನೀಡಬೇಕು.
- ಯೋಗಾಸನ ಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬಾಗುವಾಗ ಶ್ವಾಸ ಹೊರಕ್ಕೆ ಬಿಡುವುದು ಮತ್ತು ಹಿಂಡಕ್ಕೆ ಬಾಗುವಾಗ ಶ್ವಾಸ ಒಳಗೆ ತೆಗೆಯುವುದು ಒಂದು ಕ್ರಮವಾಗಿದೆ
- ಮೂಗಿನಲ್ಲಿ ಉಸಿರಾಡುವುದು ಉತ್ತಮ.

ನಿಮಗೆ ತಿಳಿದಿದೆಯೇ.....

20 ನಿಮಿಷಗಳ ಯೋಗ ಮೆದುಳಿನ ಕಾರ್ಯಕರ್ತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು

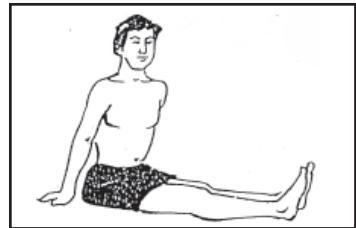

ಕೇವಲ 20 ನಿಮಿಷಗಳ ಯೋಗದಿಂದ ಮೆದುಳಿನ ಕೆಲಸವು ಕ್ಷೇತ್ರಮಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮವಾಗಬಹುದೆಂದು ಅಪೇರಿಕದ ಇಲಿನೊಯಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಭಾರತೀಯ ಸಂಶೋಧಕ ನೇಹ ಗೋಥೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಯೋಗ ಮತ್ತು ಪರೋಬಿಕ್ಸ್ ವ್ಯಾಯಾಮವನ್ನು ಮಾಡುವ 30 ಯುವತಿಯರ ತೌಲನಿಕ ಅಧ್ಯಯನ ನಡೆಸಿದ ನೇಹ ಮತ್ತು ಬಳಗದವರು ಯೋಗದಿಂದದುಂಟಾಗುವ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡರು. 20 ನಿಮಿಷ ಯೋಗ ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಕು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ನೆನಪು ಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಭಾವನೆಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಶಕ್ತಿಯ ವರ್ಧಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪರೋಬಿಕ್ಸ್ ಕೂಡಾ ಯೋಗಕ್ಕೆ ಸರಿಸಾಟಿಯಲ್ಲ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ನೇಹ.

ಯೋಗಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಮಾಡಬಹುದಾದ ಲಘು

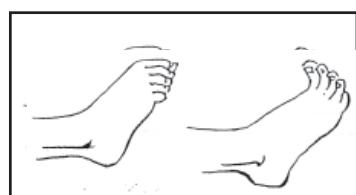
ವ್ಯಾಯಾಮಗಳು (ವಾಮಿಕಂಗ್ ಅಪ್ ಎಸ್‌ರೋಸ್‌ಸ್‌ಗಳು)

ಎರಡು ಕಾಲುಗಳನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ಎರಡೂ ಕೈಗಳನ್ನು ಶರೀರದ ಇಕ್ಕಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿ ಬೆರಳುಗಳು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಬರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸೊಂಟ ನೆಟ್ಟಿಗಿರಿಸಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿರಿ.

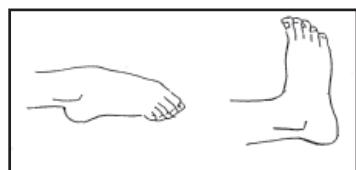
Toe Bending

ಕಾಲಿನ ಬೆರಳುಗಳನ್ನು ಜತೆಯಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಷ್ಟು ಬೆರಳುಗಳನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೂ ಹಿಂದಕ್ಕೂ ಚಲಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. (5ರಿಂದ 10 ಬಾರಿ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕು)

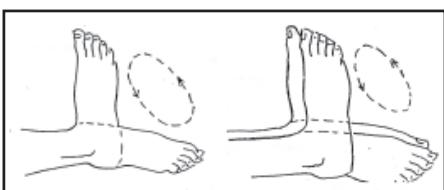
Ankle Bending

ಪಾದಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದಷ್ಟು ಮುಂದಕ್ಕೂ ಹಿಂದಕ್ಕೂ ಬಾಗಿಸುವುದು (5ರಿಂದ 10 ಸಲ ಇದೇ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದು)

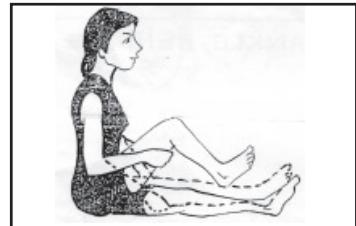
Ankle Rotation

ಎರಡೂ ಕಾಲುಗಳನ್ನು ನಿಶ್ಚಿತ ಅಗಲದಲ್ಲಿ ಇಡಿರಿ. ಮೊದಲು ಬಲಕಾಲಿನ ಪಾದವನ್ನು ವೃತ್ತಾಕಾರದಲ್ಲಿ ತಿರುಗಿಸುವುದು. (5ರಿಂದ 7ಸಲ ಇದೇ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದು. ಬಳಿಕ ವಿರುದ್ಧ ದಿಕ್ಕಿಗೆ ತಿರುಗಿಸುವುದು. ಇದೇ ರೀತಿ ಎರಡೂ ಕಾಲಿನ ಪಾದಗಳನ್ನು ತಿರುಗಿಸುವುದು. ಆ ಬಳಿಕ ಎರಡೂ ಕಾಲಿನ ಪಾದಗಳನ್ನು ಜೊತೆಯಾಗಿ ತಿರುಗಿಸುವುದು.

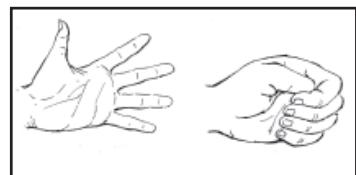
Knee Bending

ಚೆತ್ತುದಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿರುವಂತೆ ಬಲ ಮೊಣಕಾಲನ್ನು ಮಡಚುವುದು ಮತ್ತು ಬಿಡಿಸುವುದು. ಕೈಗಳನ್ನು ಮೊಣಕಾಲಿನ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಇರಿಸುವುದು. ಬಳಿಕ ಎಡ ಮೊಣಕಾಲನ್ನು ಇದೇ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದು (5ರಿಂದ 10 ಸಲ ಇದೇ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದು)

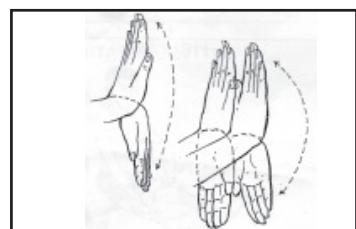
Hand Clenching

ಕೈ ಬೆರಳುಗಳನ್ನು 5-10 ಸಲ ಬಿಡಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಮಡಚುವುದು

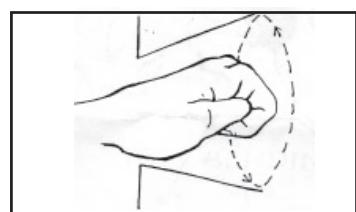
Wrist Bending

ಚೆತ್ತುದಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿರುವಂತೆ ಕೈಯ ಮಣಿಗಂಟನ್ನು ಕೆಳಕ್ಕೂ ಮೇಲಕ್ಕೂ ಬಗ್ಗಿಸುವುದು (5ರಿಂದ 10 ಸಲ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಬಿಡಿಸುವುದು)

Wrist Rotation

ಎರಡೂ ಕೈಯ ಮಣಿಗಂಟನ್ನು ಬಲಕ್ಕೂ ಎಡಕ್ಕೂ ತಿರಗಿಸುವುದು.

Elbow Bending

ಎರಡೂ ಕೈಗಳನ್ನು ಬದಿಗೆ ಚಾಚಿ ಬಿಡಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಮಡಚುವುದು. (5ರಿಂದ 10 ಸಲ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಬಿಡಿಸುವುದು)

Neck up and down

ಕಣ್ಣಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ತಲೆಯನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೂ ಹಿಂದಕ್ಕೂ ಬಹಳ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಬಾಗಿಸುವುದು (3ರಿಂದ 5 ಸಲ)

Neck side to side

ಚೆತ್ತುದಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ರೀತಿ ತಲೆಯನ್ನು ಎರಡೂ ಬದಿಗೆ ನಿಧಾನವಾಗಿ 3ರಿಂದ 5 ಸಲ ಬಾಗಿಸಿ.

ಕೆಳಗೆ ನೀಡಿರುವ ಯೋಗಾಸನಗಳನ್ನು ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪರಿಚಯಿಸಬೇಕು

1. ಹಲಾಸನ
2. ವಕ್ರಾಸನ
3. ವ್ಯಾಘಾತಾಸನ
4. ವೃಕ್ಷಾಸನ
5. ಉಷ್ಣಾಸನ

ಚಟುವಟಿಕೆ 9

1. ಹಲಾಸನ

ಎರಡೂ ಕ್ಯೆಗಳನ್ನು ಶರೀರದ ಬದಿಗಿರಿಸಿ ನೇರವಾಗಿ ಮಲಗಿ ಕಾಲುಗಳು ಒಂದರ ಹತ್ತಿರ ಒಂದು ಜತೆಯಾಗಿದಬೇಕು. ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿರುವಂತೆ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಎರಡೂ ಕಾಲುಗಳನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಎತ್ತಿ ಪಾದಗಳನ್ನು ನೇಲಕ್ಕೆ ತಾಗಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿರಿ. ಕ್ಯೆಗಳು ನೇರವಾಗಿ ನೇಲದಲ್ಲಿ ಚಾಚಿರಬೇಕು. ಬಳಿಕ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಕಾಲುಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿ ಪೂರ್ವಸ್ಥಿತಿಗೆ ತರುವುದು.

ಪ್ರಯೋಜನಗಳು

- ಜೀರ್ಣಶತ್ತಿ ಹೆಚ್ಚುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಕಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ.
- ಸೊಂಟದಲ್ಲಿ ಶೈಲರಣಿಯಾಗುವ ಕೊಬ್ಬಿನ ಅಂಶವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.
- ಬೆನ್ನೆಲುಬಿನ ಮತ್ತು ಭುಜದ ಬಾಗುವಿಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಸಹಾಯಕವಾಗುತ್ತದೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 10

2. ವಕ್ರಾಸನ

ಕಾಲುಗಳನ್ನು ಚಾಚಿ ಶರೀರವನ್ನು ನೇರವಾಗಿಟ್ಟು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದು. ತದನಂತರ ಎಡಕಾಲನ್ನು ಬಲಕಾಲಿನ ಮಧ್ಯಭಾಗದ ತನಕ ಮಡಚಿ ಬಲಕ್ಕೆಯನ್ನು ಎಡಕಾಲಿನ ಎಡಭಾಗದ ಮೂಲಕ ಚಾಚಿ ಎಡಗಾಲಿನ ಹೆಚ್ಚಿರಳನ್ನು ಹಿಡಿಯಬೇಕು. (ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿದಂತೆ) ಎಡಗೈಯನ್ನು ಉರಿ ಇಡಬೇಕು. ಹಿಂದಕ್ಕೆ ನೋಡಬೇಕು. ಬಲಕಾಲು ಎಡಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಸೊಂಟ ಬಾಗದಂತೆ ಇಡಬೇಕು. ನಂತರ ಪೂರ್ವಸ್ಥಿತಿಗೆ ತನ್ನಿರಿ. ಈ ಆಸನವನ್ನು ಮತ್ತೊಂದು ಬದಿಗೆ ಮುಂದುವರಿಸುವುದು.

ಪ್ರಯೋಜನಗಳು

- ಸೊಂಟ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಶೈಲರಣಿಯಾಗುವ ಅಧಿಕ ಕೊಬ್ಬನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು.
- ಪಿತ್ತಜನಕಾಂಗ ಮತ್ತು ಪ್ಲೀಹಕ್ಕೆ ಉತ್ತೇಜನ ಉಂಟಾಗುವುದು.
- ಬೆನ್ನನೋಪ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಸಹಾಯಕವಾಗುವುದು.

ಚಟುವಟಿಕೆ 11

3. ವ್ಯಾಘಾತಸನ

ಮೊಣಕಾಲು ಮಡಚಿ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಚಾಚಿ ನೆಲದಲ್ಲಿ ಮೊಣಕ್ಕೆ ನೆಟ್ಟಿಗಾಗಿಸಿ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಕಾಣುವಂತೆ ಹಳಿತುಕೊಳ್ಳಿರಿ. ತಲೆಯೆತ್ತಿ ಕಣ್ಣಿಗಳು ತೆರೆದಿರಬೇಕು. ಬಲಗಾಲನ್ನು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಮೇಲಕ್ಕೆತ್ತಿ ಆಕ್ರೋಡ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರಿ. (ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿರುವಂತೆ). ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬೆಸ್ಸನ್ನು ಒಳಗೆ ಬಾಗಿಸಿರಿ. ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸಮಯ ಈ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಮೇಲೆ ಸೊಂಟವನ್ನು ಬಾಗಿಸಿ ಕಾಲನ್ನು ಕೆಳಕ್ಕೆ ತಂದು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಚಾಚಿ ಮೂಗಿನ ಸಮೀಪ ತಂದು ಹೋಳಿ ಮಾಡಿರಿ. ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯದ ನಂತರ ಪೂರ್ವಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರಬೇಕು. ಅದೇ ರೀತಿ ಎಡಕಾಲನ್ನು ಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಪುನರಾವರ್ತನೆ ಮಾಡುವುದು.

ಪ್ರಯೋಜನಗಳು

ಚಟುವಟಿಕೆ 12

4. ವೃಕ್ಷಾಸನ

ಕ್ರೇಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಕಾಲುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ನೆಲದಲ್ಲಿ ನೆಟ್ಟಿಗೆ ನಿಲ್ಲುವುದು. ಬಲದ ಕಾಲನ್ನು ಮಡಚಿ ತೋಡೆಯ ಮೇಲಿಡುವುದು. (ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿರುವಂತೆ) ಕ್ರೇಗಳನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆತ್ತಿ ಕೈಜೋಡಿಸಿ ನಿಲ್ಲಿರಿ. ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯ ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿದ್ದು ಕ್ರೇಗಳನ್ನೂ ಕಾಲುಗಳನ್ನೂ ಕೆಳಕ್ಕೆ ತಂದು ಪೂರ್ವಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರಬೇಕು. ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಇನ್ನೊಂದು ಕಾಲಿನಲ್ಲಾ ಮಾಡುವುದು.

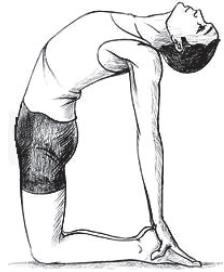
ಪ್ರಯೋಜನಗಳು

- ಏಕಾಗ್ರತೆ ವೃದ್ಧಿಸುತ್ತದೆ
- ಸೊಂಟದ ಚಲನಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೆಚ್ಚುವುದು.
- ಕಾಲಿನ ಹಾಗೂ ಹೃದಯದ ಹೊರಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಸ್ವಾಯಂಗಳನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಲು ಸಹಾಯಕವಾಗುತ್ತದೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 13

5. ಉಣಿಸನ

ವಜ್ರಾಸನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿರ. ಹೆಚ್ಚಿರಳನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಮಾಡಿ ಎರಡೂ ಕೈಗಳಿಂದ ಸೊಂಟವನ್ನು ಹಿಡಿಯಿರಿ. ನಿಧಾನವಾಗಿ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಬಾಗಿರ. ಕೈಗಳಿಂದ ಆಯಾ ಭಾಗದ ಹಿಮ್ಮುಡಿಯನ್ನು ಹಿಡಿಯಿರಿ. ತಲೆಯನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಬಾಗಿಸಿರಿ. ಉದರದ ಭಾಗವನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದಷ್ಟು ಮುಂದಕ್ಕೆ ತಲ್ಲಬೇಕು. ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯ ಅದೇ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದು ನಿಧಾನವಾಗಿ ವಜ್ರಾಸನದ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಮರಳಬೇಕು.

ಪ್ರಯೋಜನಗಳು

- ಶ್ವಾಸಾಂಗಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ.
- ಸೊಂಟ ಹಾಗೂ ಬೆನ್ನು ನೋವು ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದು.
- ದೃವೋಯ್ದ್ರೋಗ್ ಗ್ರಂಥಿಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.

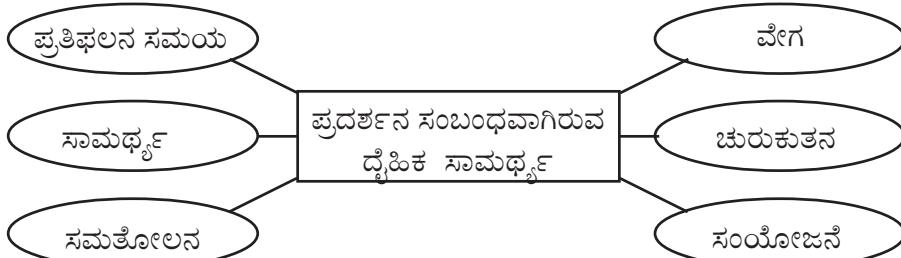
ನಿಮಗೆ ತಿಳಿದಿದೆಯೇ...?

ಕೇಂದ್ರ ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಮಂತ್ರಾಲಯದ ನಿರ್ದೇಶದ ಪ್ರಕಾರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಸಂಶೋಧನೆ ಹಾಗೂ ತರಬೇತಿ ಸಮಿತಿ (NCERT) ಆರೋಗ್ಯ-ದೈಹಿಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಪಾಠದ ಭಾಗವಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ನೇರೆ ತರಗತಿಯಿಂದ 10ನೇ ತರಗತಿಯ ತನಕದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಯೋಗ ಪಾಠ ನಿರ್ಬಂಧ ಪತ್ರ ವಿಷಯವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕಿರುವ ಪತ್ರಪದ್ಧತಿ ಹಾಗೂ ಕಲಿಕಾ ಸಾಮಾರ್ಗಳನ್ನು ಪೂರ್ತಿಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಪ್ರದರ್ಶನಾತ್ಮಕ ದೈಹಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಘಟಕಗಳು

ಅರೋಗ್ಯ ಸಂಬಂಧವಾದ ದೈಹಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳ ಕುರಿತು ಹಾಗೂ ಅದು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಅವಶ್ಯಕವಾದ ದೈಹಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಕುರಿತು ಹಿಂದಿನ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಲಿತಿರುವಿರಲ್ಲವೇ?

ಮೂಲಭೂತ ದೈಹಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳ ಘಟಕಗಳೊಂದಿಗೆ ಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ದೈಹಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಘಟಕಗಳಾದ ವೇಗ, ಬುರುಕುತನ, ಸಮತೋಲನ, ಸ್ಥಿತಿಸ್ಥಾಪಕ ಗುಣ, ಸಾಮರ್ಥ್ಯ, ಸಂಯೋಜನ, ಪ್ರತಿಫಲನ ಸಮಯ ಎಂಬಿತ್ಯಾದಿಗಳ ಕುರಿತು ತಿಳುವಳಿಕೆ, ಅದನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಅವಶ್ಯಕವಾದ ದೈಹಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಕುರಿತಾದ ಅರಿವು ನಾವು ಗಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆಧುನಿಕ ಕಾಲಘಟ್ಟದ ಅವಸರದ ಜೀವನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯಕರವಾದ ಜೀವನ ನಡೆಸಲು ಮೇಲೆ ತಿಳಿಸಿದ ದೈಹಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಘಟಕಗಳು ಬಹಳವು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕ್ರೀಡಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಘಲಿತಾಂಶವನ್ನು ಪಡೆದು ಉನ್ನತ ಸಾಧನವನ್ನು ಗಳಿಸಲು ದೈಹಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ.

ವ್ಯಾಯಾಮ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಪ್ರಯೋಜನಗಳು

- ಹೃದಯವು ಸದ್ಯಾಘವೂ ಶಕ್ತಿಯತವೂ ಆಗುತ್ತದೆ.
- ಹೃದಯ ಬಡಿತದ ವೇಗ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ.
- ಕರಣವಾದ ದೈಹಿಕ ವ್ಯಾಯಾಮಗಳ ನಂತರ ಸಾಧಾರಣ ಹೃದಯ ಬಡಿತದ ದರವನ್ನು ವೇಗದಲ್ಲಿ ಗಳಿಸಬಹುದು.
- ಸೂಕ್ಷ್ಮ ರಕ್ತವಾಹಿನಿ (Capilliaries) ಹೆಚ್ಚುವುದರಿಂದ ಜೀವಕೋಶಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಶಕ್ತಿ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ.
- ಕೆಂಪು ರಕ್ತಕಣಗಳು ಹೆಚ್ಚುವುದರಿಂದ ರಕ್ತದಲ್ಲಿನ ಹಿಮೋಗ್ಲೋಬಿನ್‌ ಅಂಶ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ರಕ್ತದ ಮೂಲಕ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಮ್ಲಜನಕ ಜೀವಕೋಶಗಳಿಗೆ ಸರಬರಾಜಾಗುತ್ತದೆ.
- ಪ್ರತಿ ಹೃದಯ ಬಡಿತದಲ್ಲಿಯೂ ಹೊರಕ್ಕೆ ಬಿಡುವ ರಕ್ತದ ಅಳತೆ ಹೆಚ್ಚಿತ್ತದೆ.
- ಶ್ವಾಸಕೋಶಗಳಲ್ಲಿನ ಉಚ್ಛಾವ ನಿಶ್ಚಾಸ ಕ್ರಿಯೆಗಳು ಸಮರ್ಪಕವಾಗುತ್ತವೆ.
- ಉಸಿರನ್ನು ಹೊರಬಿಟ್ಟು ನಂತರ ಶ್ವಾಸಕೋಶದಲ್ಲಿ ಬಾಕಿಯಾಗುವ ವಾಯುವಿನ ಪ್ರಮಾಣ ದೈಹಿಕ ವ್ಯಾಯಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆಂದುತ್ತದೆ.
- ಉಸಿರಾಟದ ಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಡುವ ಸ್ವಾಯುಗಳ ಧ್ವಂಡತೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ.
- ಕರಣವಾದ ವ್ಯಾಯಾಮಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಸಾಧಾರಣ ಉಸಿರಾಟದ ವೇಗವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ದೈಹಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಹೃದಯದ ರೋಗ

ವ್ಯಾಯಾಮವಿಲ್ಲದ ಸೋಮಾರಿ ಜೀವನ ಶೈಲಿ ಹೃದಯದ ರೋಗಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಹೃದಯದ ಸ್ವಾಯುಗಳಿಗೆ ವ್ಯಾಯಾಮದ ಅಭಾವವು ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ತೊಂದರೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ. ವ್ಯಾಯಾಮ ಮಾಡುವಾಗ ಕಾಲಿನ ಹಾಗೂ ಇತರ ಸ್ವಾಯುಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಕಾಯಣಿವಣಿಸುವುದರಿಂದ ಹೃದಯವು ಹೆಚ್ಚು ವೇಗದಲ್ಲಿ ರಕ್ತವನ್ನು ಪಂಪ್‌ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಹೃದಯದ ಸ್ವಾಯುಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಸಂಕುಚಿತಗೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುವುದು.

ಸುದ್ಯಧವಾದ ಹೃದಯ ಸ್ವಾಯುಗಳಿಂದ ಅಧಿಕ ರಕ್ತದ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ (ನಡಿಯವಾಗ, ಒಡುವಾಗ) ಹೆಚ್ಚು ವೇಗದಲ್ಲಿ ರಕ್ತವನ್ನು ಪಂಪ್‌ ಮಾಡದೆ, ಶಕ್ತವಾಗಿ ಪಂಪ್‌ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು, ಸುದ್ಯಧವಾದ ಹೃದಯ ಸ್ವಾಯುಗಳಿರುವ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಆಯಾಸದ ಅನುಭವವಾಗಲಾರದು. ಅವರ ಹೃದಯ ಮತ್ತು ಶ್ವಾಸಕೋಶವು ಸಾಂದರ್ಭಿಕವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕಾಯಣಿವಣಿಸಲು ಆರಂಭಿಸುವುದು. ದೇಹದ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿರುವ ರಕ್ತ ಸಂಚಾರವು ವ್ಯಾಯಾಮ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದು. ಹೃದಯದ ಸ್ವಾಯುಗಳಿಗೆ ರಕ್ತ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುವ ಕೊರೊನರಿ ಧಮನಿಗಳಿಗೆ ರಕ್ತವು ಹೆಚ್ಚು ಪೂರ್ವಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರ ಮೂಲಕವಿರುವ ರಕ್ತ ಸಂಚಾರವು ಸುಗಮವಾಗುತ್ತದೆ. ಕೊರೊನರಿ ಧಮನಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಬ್ಬಿ ಶೇಖರಣೆಯಾಗುವುದನ್ನು ತಡೆಯುವುದಲ್ಲದೆ ರಕ್ತ ಹೆಪ್ಪುಗಟ್ಟಿ ಬೆಳ್ಳೋಕ್‌ ಉಂಟಾಗುವುದರಿಂದ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ. ಇದು ಹೃದಯಾಫಾತದ ಸಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ವ್ಯಾಯಾಮವೂ ಕೊಲೆಸೈಪ್ಟ್ ಲ್ರೋ ನಿಯಂತ್ರಣವೂ

ಕೊಬ್ಬಿ (Cholesterol) ಶರೀರದ ಕೋಶಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ ಫಟಕವಾಗಿದೆ. ಕೊಬ್ಬಿನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ HDL (High desity lipo protein) ಹಾಗೂ LDL (Low density lipo protein) ಎಂದು ಎರಡಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗಿದೆ. HDL ನ್ನು ಉತ್ತಮ ಕೊಲೆಸೈಪ್ಟ್ ಲ್ರೋ ಎಂದೂ LDL ನ್ನು ಅನಾರೋಗ್ಯಕರವಾದ ಕೊಲೆಸೈಪ್ಟ್ ಲ್ರೋ ಎಂದೂ ಕರೆಯುವರು. ಕೊಲೆಸೈಪ್ಟ್ ಲ್ರೋ ನಿಯಂತ್ರಣವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಾದರೆ ದೃಷ್ಟಿಕ ಅರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಹಾನಿಕಾರಕವಾಗಿದೆ. LDL ಕೊಲೆಸೈಪ್ಟ್ ಲ್ರೋ ನಿಯಂತ್ರಣವಾದ ಪ್ರಾಯವು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುವುದು ಅರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಉತ್ತಮ. LDL ಕೊಲೆಸೈಪ್ಟ್ ಲ್ರೋ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಭಾಗ ಮಾತ್ರ ಶರೀರವು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು. ಬಾಕಿ ಇರುವ LDL ಕೊಲೆಸೈಪ್ಟ್ ಲ್ರೋ ರಕ್ತದಲ್ಲಿ ವಿಲೀನವಾಗುವುದು ಮತ್ತು ಹೃದಯದ ವಾಲ್ವ್ಯಾಗಳಲ್ಲಿ ತಂಗಿ ನಿಲ್ಲುವುದು ಮತ್ತು ಗಟ್ಟಿಯಾಗುವುದು. ಆಮೂಲಕ ಹೃದಯಾಘಾತಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ವ್ಯಾಯಾಮ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ HDL ಕೊಲೆಸೈಪ್ಟ್ ಲ್ರೋ ನಿಯಂತ್ರಣವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚುವುದಲ್ಲದೆ ಹೃದಯದ ವಾಲ್ವ್ಯಾನಲ್ಲಿ ಶೇಖರಣೆಯಾಗುವ ಅಧಿಕ LDL ಕೊಲೆಸೈಪ್ಟ್ ಲ್ರೋ ನಿವಾರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು. ಈ ರೀತಿ ಉಂಟಾಗುವುದರಿಂದ ಹೃದಯಾಘಾತ ಉಂಟಾಗುವುದನ್ನು ತಡೆಯಬಹುದು. ಶರೀರದಲ್ಲಿ HDL ಕೊಲೆಸೈಪ್ಟ್ ಲ್ರೋ ಒಂದು ಶೇಖರಣೆಯಾಗಿ ಹೆಚ್ಚುವಾಗ ಹೃದಯಾಘಾತದ ಸಾಧ್ಯತೆಯು ಮೂರು ಶೇಕಡಾ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ವೇಗ, ಉತ್ಸಾಹವನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಸಂಯೋಜಿಸಿಕೊಂಡು ವ್ಯಾಯಾಮಗಳನ್ನು ನೀಡಬಹುದು. ಇಂಥಷ್ಟು ವ್ಯಾಯಾಮಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ದೃಷ್ಟಿಕ ಸಾಮಧ್ಯದ ಫಟಕಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದರೊಂದಿಗೆ ಹೃದಯ, ಉಸಿರಾಟ ಸಾಮಧ್ಯ, ಸಮತೋಲನ, ಅಂಗಾಂಗಗಳ ಸಂಬಂಧ ಎಂಬೀ ಫಟಕಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು. ಅಳ್ಳಿಟಿಕ್ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಇತರ ಕ್ರೀಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಪ್ರದರ್ಶನ ಸಾಮಧ್ಯಗಳನ್ನು ಕೆಳಗೆ ವಿವರಿಸಿದ ವ್ಯಾಯಾಮಗಳ ಮೂಲಕ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಬಹುದು.

1. ಕೋನ್ ಟಾಪ್ಸ್ (Cone Taps)
2. ಲಾಟರಲ್ ಹಡೆಂಟ್ ಜಂಪ್ (Lateral hurdle jump)
3. ಸಿಗ್-ಎಸ್-ಕೋನ್ (Zig-Zag Cones)
4. ಸ್ಟೈರ್ ರನ್‌ಎಂಗ್ (Stair Running)

ಚೆಟುವಟಿಕೆ 14

ಕೋನ್ ಟಾಪ್ಸ್ (Cone Taps)

30 ಸೆ.ಮಿ. ಎತ್ತರವಿರುವ ಎರಡು ಕೋನ್‌ಗಳನ್ನು ಮಗುವಿನ ಎರಡು ಬದಿಗಳಲ್ಲಿ (ಬಲ, ಎಡ) ಇರಿಸಿ. ಅಧ್ಯಾಪಕನು ಸ್ಕೂಟ್‌ ಕೊಡುವಾಗ ಚೆಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಅರಂಭಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಫಿನಿಶ್ ಕೊಡುವಾಗ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ಇದು ಪ್ರತಿ ಸಲ 30 ಸೆಕೆಂಡ್ ವರೆಗಿನ ಚೆಟುವಟಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಸ್ಕೂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದೇ ಕಾಲು ‘ಸ್ಪೋರ್ಟ್ ಹೈನೀ ರನ್’

ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಕಾಲನ್ನು ಬದಲಿಸಿ ಮಾಡಲು ತಿಳಿಸುವುದು. ಎಡದ ಕಾಲನ್ನು ಎತ್ತುವಾಗ ಎಡದ ಕೈಯೂ, ಬಲದ ಕಾಲು ಎತ್ತುವಾಗ ಬಲದ ಕೈಯೂ ಮೇಲೆತ್ತಲ್ಪಡುವುದು. ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಕೆಳಗೆ ನೀಡಿದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು.

1. ಕಾಲು ಕೋನಿಗೆ ಸ್ವತ್ತಿಸಬಾರದು.
2. ನಿಧಾನವಾಗಿ ಅರಂಭಿಸಿ ಸಂಯೋಜನೆಯ ನಂತರ ವೇಗವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿರಿ.
3. 30 ಸೆಕೆಂಡಿನಂತೆ 3 ಸಲ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಪಡೆದ ಮೇಲೆ ಆವತ್ತಿಸಿರಿ.
4. ಕಾಲುಗಳು ಮತ್ತು ಕೈಗಳಿಂದ ಸಂಯೋಜನೆಯನ್ನು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಡೆಯಲ್ಲಿ ಕ್ರಮೀಕರಿಸಿರಿ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 15

ಕೋನ್ ಟಾಪ್ಸ್ ಎಂಬ ವ್ಯಾಯಾಮದಿಂದ ಗಳಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳು

- ಸಂಯೋಜನೆ
- ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲೇಸಿವ್ ಸ್ಟ್ರೀಟ್
- ಲವಲವಿಕೆ

ಚಟುವಟಿಕೆ 16

ಮಕ್ಕಳು ತಯಾರಿಸಿದ ಅನುಭವದ ಟಿಪ್ಪಣಿಯನ್ನು ಒದಿದ ಮೇಲೆ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಶ್ರೇಷ್ಠ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಮೇಲೆ ಸೂಚಿಸಿದ ಫಂಕಣಿಂದಾಗಿದೆಯಿಂದೂ, ಸಾಧ್ಯವಾಗದವರು ಅಭ್ಯಾಸದ ಮೂಲಕ ಈ ಫಂಕಣಗಳನ್ನು ಗಳಿಸಲು ನಿರಂತರ ಪ್ರಯೋಜನಿಸಬೇಕೆಂದೂ ತಿಳಿಸಬೇಕು.

ಚಟುವಟಿಕೆ 17

ಲಾಟರಲ್ ಹಡ್ಡಲ್ಸ್ ಜಂಪ್ (Lateral hurdle jump)

- 1ರಿಂದ 2 ಅಡಿ ಎತ್ತರವಿರುವ ಹಡ್ಡಲ್ಸ್ ಅಥವಾ ಕೋನ್‌ಗಳನ್ನು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು. ಒಂದೇ (2 ಅಡಿ) ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಸಾಲಾಗಿ ಇಟ್ಟಿರುವ 5 ಹಡ್ಡಲ್ಸ್ ಕೋನ್‌ಗಳ ಮೇಲೆ ವೋಣಕಾಲನ್ನು ಎತ್ತಿ ಬದಿಗೆ ಹಾರುವುದು. 30 ಸೆಕೆಂಡ್ ವರೆಗೆ 3 ಸಲ ಆವತ್ತಿಸುವುದು. ಇದನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವಾಗ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪವೇ ವೇಗವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು.

ಚಟುವಟಿಕೆ 18

ಲ್ಯಾಟರಲ್ ಹಡೆಲ್ಸ್ ಜಂಪ್ ಎಂಬ ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಪಡೆದ ಸಾಮಧ್ಯಗಳು

- ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೈಸಿಂಗ್ ಸ್ಟ್ರೀಟ್
- ವೇಗ
- ಲವಲವಿಕೆ

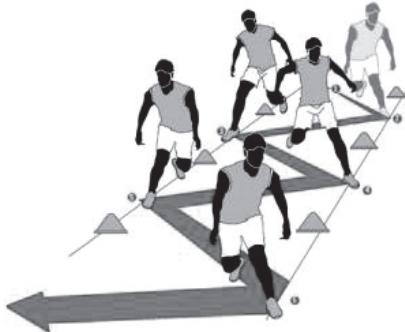
ಚಟುವಟಿಕೆ 19

ಮಕ್ಕಳು ತಾವು ತಯಾರಿಸಿದ ಅನುಭವದ ಟಿಪ್ಪಣಿಯನ್ನು ಓದಿದ ಮೇಲೆ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾದುದು ಕ್ರೀಡಾ ಸಾಮಧ್ಯದ ಮೇಲೆ ಸೂಚಿಸಿದ ಫಾಟಕಗಳೆಂದಾಗಿದೆಯೆಂದೂ, ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿರುವವರು ಹೆಚ್ಚು ಅಭ್ಯಾಸದ ಮೂಲಕ ಈ ಫಾಟಕಗಳನ್ನು ಗಳಿಸಬೇಕೆಂದೂ ತಿಳಿಸುವುದು.

ಚಟುವಟಿಕೆ 20

ರಿಂಗ್‌ರಿಂಗ್‌ಗ್ರಾಂ (Zig-Zag Cones)

50 ಮೀ ದೂರದಲ್ಲಿ 10 ಕೋನ್‌ಗಳನ್ನು ರಿಂಗ್‌ರಿಂಗ್‌ಗ್ರಾಂ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ರಮೀಕರಿಸಿ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೋನ್‌ಗಳ ಅಗಲ ಅರು ಅಡಿಯಿರಬೇಕು. ಕೋನ್‌ಗಳನ್ನು ಇಡುವಾಗ ಪ್ರತಿ ಕೋನ್ 45° ಬಾಗಿರುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಸೀಟಿ ಉದಿದ ತಕ್ಷಣ ಕೋನ್‌ನಿಂದ 6 ಅಡಿ ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಾರಂಭ ಗೆರೆಯಿಂದ ಒಟ್ಟು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ಪ್ರತಿ ಕೋನನ್ನು ಸುತ್ತುತ್ತಾ ಓಟವನ್ನು ಪೂರ್ತಿಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಕೋನನ್ನು ಸುತ್ತುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮೊಣಕಾಲನ್ನು ಮಡಚಿ ಸ್ಕ್ವಾಟ್ (Squat) ಪ್ರೋಸಿಷನಲ್ಲಿ ಬರುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಚಟುವಟಿಕೆ 21

ರಿಂಗ್‌ರಿಂಗ್‌ಗ್ರಾಂ ಕೋನ್‌ ಚಟುವಟಿಕೆಯ ಮೂಲಕ ಗಳಿಸಿದ ಸಾಮಧ್ಯಗಳು

- ಲವಲವಿಕೆ
- ಸಂಯೋಜನೆ
- ವೇಗ

ಚಟುವಟಿಕೆ 22

ಮಕ್ಕಳು ತಾವು ತಯಾರಿಸಿದ ಅನುಭವದ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಓದಿದ ಮೇಲೆ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾದುದು ಕ್ರೀಡಾ ಸಾಮಧ್ಯದ ಮೇಲೆ ಸೂಚಿಸಿದ ಫಾಟಕಗಳೆಂದಾಗಿದೆಯೆಂದೂ, ಸಾಧ್ಯವಾಗದವರು ಹೆಚ್ಚು ಅಭ್ಯಾಸದ ಮೂಲಕ ಈ ಫಾಟಕಗಳನ್ನು ಗಳಿಸಬೇಕೆಂದೂ ತಿಳಿಸುವುದು.

ಚಟುವಟಿಕೆ 23

ಸ್ಟೈರ್ ರನ್ನಿಂಗ್ (Stair Running)

ಇದು ವೇಗ, ಶತ್ತಿ ಮತ್ತು ಹೃದಯ ಶ್ವಾಸೋಚ್ಛಾವ್ಯದ ಎಂಬಿಪುಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಅತ್ಯಂತ ಉತ್ತಮವಾದ ವ್ಯಾಯಾಮವಾಗಿದೆ. ಶಾಲೆಯ ಅಥವಾ ಆಟದ ಮೃದಾನದಲ್ಲಿರುವ ಮೆಟ್ಟಿಲುಗಳನ್ನು (Stair) ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಬಳಸಬಹುದು.

ಸ್ಟೈರ್ ರನ್ನಿಂಗ್ ನಲ್ಲಿ ತೊಡಗುವಾಗ ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ವಿಚಾರಗಳು

- ಸ್ಟೈರ್ ರನ್ನಿಂಗ್‌ಗೆ ಮೊದಲು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಾಮಿಂಗ್ ಅಪ್ ನಡೆಸಬೇಕು.
- ಒಂದೊಂದು ಮೆಟ್ಟಿಲು ಎಂಬ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಮೆಟ್ಟಿಲುಗಳನ್ನು ಏರಬೇಕು.
- ವಾರದ ವರದು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಸ್ಟೈರ್ ರನ್ನಿಂಗ್ ನಡೆಸತಕ್ಕದ್ದು.
- ಸರಿಯಾದ ಕ್ರೀಡಾ ಉಪಕರಣಗಳ ಮೂಲಕ ಸುರಕ್ಷಿತತೆ ದೃಢಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಚಟುವಟಿಕೆ 24

ಸ್ಟೈರ್ ರನ್ನಿಂಗ್ ಎಂಬ ಚಟುವಟಿಕೆಯ ಮೂಲಕ ಗಳಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳು

- ಪೇಶೀ ದೃಢತೆ
- ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೋಸೀವ್ ಸ್ಟ್ರೀಗ್
- ಹೃದಯ ಶ್ವಾಸೋಚ್ಛಾವ್ಯದ ಕ್ಷೇತ್ರ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 25

ಮಕ್ಕಳು ತಯಾರಿಸಿದ ಅನುಭವ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಓದಿದ ಬಳಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾದುದು ದೃಷ್ಟಿಕೆ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಫಟಕಗಳ ಕಾರಣದಿಂದ ಎಂಬುದಾಗಿಯೂ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ತರಬೇತಿಯಿಂದ ಈ ಫಟಕಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಬೇಕೆಂಬುದನ್ನೂ ಮನದಟ್ಟಿಗೆ ಮಾಡಿಸಬೇಕು.

ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು

1. ಕ್ರೀಡಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವಾಗ ಶಾರೀರಿಕ-ಮಾನಸಿಕ ಅತಂಕಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದು ಹೇಗೆಂಬುದರ ಕುರಿತು ಅನುಭವ ಟಿಪ್ಪಣಿ ತಯಾರಿಸಿರಿ.
2. ಆಧುನಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಯೋಗಾಸನಕ್ಕಿರುವ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯದ ವಿಶದೇಕರಣ.
3. ದೃಷ್ಟಿಕೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಪ್ರಕಟಣೆಯನ್ನು ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸಲು ಸಹಾಯಕವಾಗುವ ವ್ಯಾಯಾಮ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿರಿ.

3

ಉತ್ತೇಜಕವಸ್ತುವಿನಿಂದ ವಿಮುಕ್ತವಾದ ಕ್ರೀಡಾಕ್ಷೇತ್ರ

ವಿಶ್ವ ಕ್ರೀಡಾ ಭೂಪಟದಲ್ಲಿ ತಲೆ ಎತ್ತಿ ನಿಲ್ಲುವ ಕ್ರೀಡಾಪಟುಗಳ ಪ್ರದರ್ಶನ ಹಾಗೂ ಸಾಮಧ್ಯ ನಮ್ಮನ್ನು ಅಶ್ವಯುಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಲೋಕ ಜನತೆಯ ಗಮನವನ್ನು ತಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ ಸೆಳಿಯಲು ಹಣವನ್ನು ಗಳಿಸಲು ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಅನಾರೋಗ್ಯಕರವಾದ ಪ್ರವಣತೆಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸುವ ಕ್ರೀಡಾಪಟುಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಉತ್ತೇಜಕ ವಸ್ತುಗಳ ಹಾಗೂ ಮಾದಕ ವಸ್ತುಗಳ ಬಳಕೆಯು ಇಂತಹ ಪ್ರವಣತೆಗಳನ್ನು ಗೊಂಡಿದೆ. ಇಂತಹ ಅನಾರೋಗ್ಯಕರವಾದ ರೀತಿಗಳಿಂದಾಗಿ ಹಲವು ಕ್ರೀಡಾಪಟುಗಳು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯ ಶಿಖರದಿಂದ ಅಪಮಾನದ ಪ್ರಪಾತಕ್ಕೆ ತಳ್ಳಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಉತ್ತೇಜಕವಸ್ತು, ಮಾದಕ ವಸ್ತುಗಳ ಉಪಯೋಗ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಹೇಗೆ ಹಾನಿಕರವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಪಾಠಭಾಗದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆಗಳು

- ಕ್ರೀಡಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಅನಾರೋಗ್ಯಕರವಾದ ಪ್ರವಣತೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ಅವುಗಳಿಂದ ದೂರವಿರಬೇಕಾದುದರ ಅಗತ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಿದ್ದಾರೆ.

ಒಳಗೊಂಡ ವಿಚಾರಗಳು

- ಉತ್ತೇಜಕ ವಸ್ತುಗಳು ಮತ್ತು ದುಷ್ಪರಿಣಾಮಗಳು
- ಬ್ಲಡ್ ಡೋಪಿಂಗ್

ಚಟುವಟಿಕೆ 1

ಉತ್ತೇಜಕ ವಸ್ತು, ಮಾದಕ ವಸ್ತು ಒಳಗೊಂಡ ಕಾರಣದಿಂದ ಬಂಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಕ್ರೀಡಾಪಟುವಿನ ಕುರಿತು ಮಕ್ಕಳು ದಾಖಲಿಸಿದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಮೌಲ್ಯನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಯಶ್ಚೋಳಿಸಿದ್ದರು. ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ಉತ್ತೇಜಕ ವಸ್ತು ಒಳಗೊಂಡ ವರು ಬಂಧನಕ್ಕೊಳ್ಳಿಸಿದ್ದರು. ಮತ್ತು ಕ್ರೀಡೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತಡೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಅರಿವನ್ನು ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಮೂಡಿಸಬೇಕು.

ಉತ್ತೇಜಕ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಒಳಗೊಂಡ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಶಕ್ತಿ ಆವಶ್ಯಕವಾಗಿರುವ ಕ್ರೀಡೆಗಳಲ್ಲಿ (ಉದಾ: ಭಾರ ಎತ್ತುವ ಸ್ಪರ್ಧೆ, ಕುಸ್ತಿ, ಅಲ್ಲೆಟಿಕ್ಸ್‌ನ ಫೋರ್ಮ್ ವಿಭಾಗಗಳು), ದೀಪ್ರಕ ಸಮಯ ಕ್ರೀಡೆಗಳು (ಉದಾ: ದೀಪ್ರಕ ಸಮಯದ ಒಟ್ಟ, ಸ್ಪೈಕ್ಸ್‌ನ್‌ಗೆ), ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಏಕಾಗ್ರತೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಕ್ರೀಡೆಗಳು (ಉದಾ: ಬಾಣದ ಎಸೆತೆ, ಶೊಟಿಂಗ್) ಇತ್ಯಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಧೀನಸುವ ಕ್ರೀಡಾಳಂಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಹಲವು ತರದ ಉತ್ತೇಜಕ ವಸ್ತುಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಕಾರಣದಿಂದ ಅಥಾವ್ಯಾಕಾರದ ಗಳಿಸುವ ಸಾಮಧ್ಯಗಳನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸುಲಭವಾಗಿಯೂ, ಶರೀರಕ್ಕೆ ತೀವ್ರವಾದ ಹಾನಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಯಶಸ್ವಿ

ಗಳಿಸುವುದನ್ನು ಕ್ರೀಡಾ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ನಿಷೇಧಿಸಲಾಗಿದೆ.

1. ಸ್ಟೀರೋಯ್ಡ್‌ಗಳು	ಶತ್ಕಿ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ
2. ಸ್ಟಿಮುಲನ್‌ನೊಂದು	ಎಕಾಗ್ರತೆಗೂ, ದಣಿವು ಇಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡಲೂ
3. ಹಾಮೋಎನ್‌ನೊಂದು	ಶತ್ಕಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು, ವ್ಯಾದಯ ಶಾಸ್ತ್ರೋಚ್ಚಾವ ಸದ ಪೇಶೀ ಕ್ಷಮತೆಗೆ ನೋವು ದೂರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ
4. ನಾಕೋಡ್‌ಟಿಕ್‌ನೊಂದು	ಶರೀರದ ಜಲಾಂಶ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ಶರೀರಭಾರ ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸಲು
5. ಡ್ರೈಯುರೆಟಿಕ್‌ನೊಂದು	

ಉತ್ತೇಜಕ ವಸ್ತುಗಳು ಶರೀರದ ವಿವಿಧ ಅಂಗಾಂಗ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಹಾನಿಕರವಾಗಿ ಹೇಗೆ ಬಾಧಿಸುತ್ತವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದಕ್ಕೆ ಪರಿಚಯಿಸುತ್ತದೆ.

ವ್ಯಾದಯ, ರಕ್ತಪರಿಚಲನಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ

ಸ್ಟೀರೋಯ್ಡ್‌ಗಳು : ಧಮನಿಗಳು ದೃಢವಾಗುವುದರಿಂದ ರಕ್ತ ಪರಿಚಲನೆಗೆ ತಡೆಯುಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

ಹಾಮೋಎನ್‌ನೊಂದು: ರಕ್ತದ ದಪ್ಪ ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ. ರಕ್ತದೊತ್ತಡ ಏರುತ್ತದೆ, ರಕ್ತ ಹೆಪ್ಪುಗಳಿಟ್ಟದೆ.

ಡ್ರೈಯುರೆಟಿಕ್‌ನೊಂದು : ರಕ್ತದೊತ್ತಡದ ಕೊರತೆ, ರಕ್ತಪರಿಚಲನೆಗೆ ತಡೆ.

ಸ್ಟಿಮುಲನ್‌ನೊಂದು : ಅತಿಯಾದ ರಕ್ತದೊತ್ತಡ, ಅಸಾಧಾರಣ ವ್ಯಾದಯ ಬದಿತ, ವ್ಯಾದಯಸ್ಥಂಭನ, ರಕ್ತಪರಿಚಲನೆಗೆ ತಡೆ

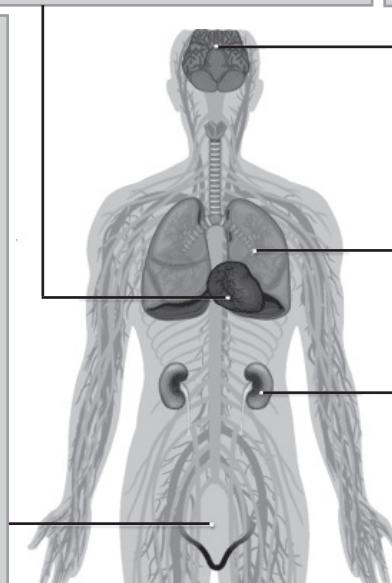
ನರಪ್ರೌಹ

ಸ್ಟೀರೋಯ್ಡ್‌ಗಳು:
ಅಮಿತವಾದ
ಆಕ್ರಮನೋಂತುಕೆತೆ,
ಮರೆವು, ಎಕಾಗ್ರತೆಯ
ಕೊರತೆ

ಲ್ಯೂಂಗಿಕಾವಯವದ ಪ್ರತ್ಯುತ್ಪಾದನಾ ವ್ಯೂಹ: ಸ್ಟೀರೋಯ್ಡ್‌ಗಳು: ಸ್ತ್ರೀಯರಲ್ಲಿ ಸ್ತನಗಳು ಸಂಕೊಳೆಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಯಂತುಚಕ್ರದಲ್ಲಿ ಏರುಪೇರುಗಳು, ಅಮಿತವಾದ ರೋಮ ಬೆಳವಣಿಗೆ, ಗಡುಸಾದ ಸ್ವರ

ಪುರುಷರಲ್ಲಿ – ಸ್ತನಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆ ವೃಷಣ ಸಂಕೊಳಿಸಲ್ಪಡುವುದು, ಪುರುಷ ಬೀಜಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಕೊರತೆ

ಹಾಮೋಎನ್‌ನೊಂದು : ಸ್ತ್ರೀಯರಲ್ಲಿ – ಯಂತುಚಕ್ರದ ಏರುಪೇರು, ಸಿಸ್ಟಿಗಳುಂಟಾಗುವುದು, ಅಂಡಾಶಯ, ಗಭಾಂಶ ಯಾಗಳಿಗುಂಟಾಗುವ ವಿಕಲತೆಗಳು

ಶಾಸಕೋಶ ವುತ್ತುಂಬಿಸಿರಾಟ ವ್ಯೂಹ:
ನಾಕೋಡ್‌ಟಿಕ್‌ನೊಂದು :
ಲುಸಿರಾಟದ ತೊಂದರೆ

ಮೂತ್ರಜನಕಾಂಗ ಹಾಗೂ ವಿಸರ್ಜನಾಂಗ ವ್ಯೂಹ:
ಡ್ರೈಯುರೆಟಿಕ್‌ನೊಂದು :
ನಿಜಂ ಲೋಕರಣ, ಮೂತ್ರಜನಕಾಂಗಕ್ಕೆ ಹಾನಿ

ಚಟುವಟಿಕೆ 2

ಜೈಷಧಿಗಳ ದುರುಪಯೋಗವು ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಅರೋಗ್ಯ ಪರವಾಗಿಯೂ ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿಯೂ ಯಾವ ಯಾವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿರಿಸಿ ಒಂದು ಚಚೆಕ ನಡೆಸುವುದು. ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಹೊಡಲಾಗಿದೆ.

- ಜೈಷಧಿಗಳ ದುರುಪಯೋಗವು ಶರೀರದ ವಿವಿಧ ಅಂಗಾಂಗಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಅವುಗಳ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಹಾನಿಯನ್ನಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ನಿಶ್ಚಲಗೊಳ್ಳಲು ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ.
- ಶರೀರಕ್ಕುಂಟಾಗುವ ಹಾನಿಯು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಜೈಷಧಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಭಿನ್ನವಾಗಿರುತ್ತದೆ.
- ಕೆಟ್ಟ ನಡವಳಿಕೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ.
- ಶರೀರದ ಸಮತೋಲನ ಸ್ಥಿತಿ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.
- ಜೀಂತನಾ ಶಕ್ತಿ, ಗುರುತಿಸುವಿಕೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತವೆ.
- ಮನುಷ್ಯನು ಜೈಷಧಿಗಳ ದಾಸನಾಗುತ್ತಾನೆ.
- ಕೌಟಿಂಬಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೂ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೂ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ.

ಚಚೆಕಯಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಪಾಠದ ಮುಖ್ಯ ಆಶಯದ ಕುರಿತಾದ ಅರಿವು, ಆಶಯ ವಿನಿಮಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ, ಪಾಲೆಗ್ಗಳುವಿಕೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ವೌಲ್ಯನಿಂಬಂದ ಮಾಡಬೇಕು.

ಚಟುವಟಿಕೆ 3

ಮಕ್ಕಳ ಜೀಂತನಾಶಕ್ತಿ, ನೆನಪು ಶಕ್ತಿ, ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಒಂದು ಅಟ ‘ಟೆಲ್ರೋ ಮಿ ದ ಓಡರ್’ ಆಗಿದೆ. ಅಟದ ಬಳಿಕ ಮಕ್ಕಳ ಅನುಭವವನ್ನು ಹೇಳಲು ತಿಳಿಸುವುದು.

ಟೆಲ್ರೋ ಮಿ ದ ಓಡರ್ (Tell me the order)

ಮಕ್ಕಳು 5ರಿಂದ 10ರ ವರೆಗಿನ ಒಂದು ಗುಂಪಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸುವುದು. ಗುಂಪಿನಿಂದ ಒಬ್ಬನನ್ನು ಟೆಲ್ಲರ್ ಆಗಿ ಆರಿಸುವುದು. ಪುಟ್ಟಾಲನ್ನು ಗುಂಪಿನ ಸದಸ್ಯರು ಪರಸ್ಪರ ಪಾಸ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಪಾಸ್ ಮಾಡುವನು ಯಾರಿಗೆ ಪಾಸ್ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದೆಂಬುದನ್ನು ನೆನಪಿನಲ್ಲಿರಿಸಬೇಕು. ಅಧ್ಯಾಪಕೆಯೂ ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು. 5 ಪಾಸ್ಗಳ ಬಳಿಕ ಟೆಲ್ಲರ್ ಯಾರಿಗೆಲ್ಲ ಪಾಸ್ ಲಭಿಸಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕು. ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಗುಂಪಿನ ಎಲ್ಲ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಂದರ್ಭವೊದಗಿಸಬೇಕು. ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ಹೇಳಿದವರಿಗೆ ಅಟದ ಮುಂದಿನ ಹಂತಕ್ಕ ಹೋಗಬಹುದು. ಆಗ 6 ಪಾಸುಗಳನ್ನು ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕು. ಇದೂ ಸರಿಯಾದರೆ 7 ಪಾಸುಗಳ ಮುಂದಿನ ಹಂತಕ್ಕ ಹೋಗಬಹುದು. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ವಿಜಯಿಯಾಗುವವರಿಗೆ ಅಟವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬಹುದು.

ಚಟುವಟಿಕೆ 4

ಬ್ಲಡ್ ಡೋಪಿಂಗ್ (Blood doping)

ದೀರ್ಘವಾದ ಸ್ವಧೇಗಳಲ್ಲಿ ಜಯ ಹೊಂದಲು (ಅಥಾಮೀಕವಾಗಿ) ಅನ್ಯೇತಿಕವಾಗಿ ರಕ್ತದಲ್ಲಿನ ಕೆಂಪು ರಕ್ತಕಣಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ರೀತಿಯನ್ನು ಬ್ಲಡ್ ಡೋಪಿಂಗ್ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಉತ್ತೇಜಕ ಶೈಷಧಿಗಳನ್ನು (ಉದಾ: ಏರಿತ್ಯೋ ಪ್ರೋಯಿಟಿನ್) ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇತರರ ರಕ್ತ, ಅಥವಾ ಸ್ವಂತ ರಕ್ತವನ್ನೂ ಸಂಗೃಹಿಸಿ ಅದರಿಂದ ಕೆಂಪು ರಕ್ತಕಣಗಳನ್ನು ಬೇರೆಡಿಸಿ, ಶೈತ್ಯೇಕರಿಸಿ ಇಟ್ಟು, ಹಲವು ದಿವಸಗಳ ಬಳಿಕ ಸ್ವಧೇಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಶರೀರಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿ (ಚುಚ್ಚಿಟ್ಟು) ಬ್ಲಡ್ ಡೋಪಿಂಗ್ ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ.

ಬ್ಲಡ್ ಡೋಪಿಂಗ್ ಎಂದರೇನೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ಬರೆಯಲು ಸೂಚಿಸುವುದು.

1. ಮನುಷ್ಯ ಶರೀರದಲ್ಲಿರುವ ರಕ್ತದ ಪ್ರಮಾಣ ಎಷ್ಟು?

ಸಾಮಾನ್ಯ 5 ಲೀಟರ್

2. ರಕ್ತದಲ್ಲಿರುವ ವಿವಿಧ ಕೋಶಗಳು ಯಾವುವು?

ಕೆಂಪು ರಕ್ತಕಣಗಳು, ಬಿಳಿ ರಕ್ತಕಣಗಳು

3. ಕೆಂಪುರಕ್ತಕಣಗಳ ಕಾರ್ಯವೇನು?

ಆಮ್ಲಜನಕ, ಕಾರ್ಬನ್ ಡೈಆಕ್ಸೈಡ್ ಓಕ್ಸಿಡ್ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಸಾಗಿಸುವುದು ಕೆಂಪು ರಕ್ತಕಣಗಳ ಕಾರ್ಯವಾಗಿದೆ.

4. ಹಿಮೋಗ್ಲೋಬಿನ್‌ನ ಕಾರ್ಯವೇನು ?

ಆಮ್ಲಜನಕ ಮತ್ತು ಅಂಗಾರಾಮ್ಲವನ್ನು ಸಾಗಿಸುವುದು ಕೆಂಪು ರಕ್ತಕಣದಲ್ಲಿರುವ ಹಿಮೋಗ್ಲೋಬಿನ್ ಆಗಿದೆ.

5. ಕೆಂಪು ರಕ್ತಕಣಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಕ್ರೀಡಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ಯಾವುದಾದರೂ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತಿದೆಯೇ? ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುವುದಿದ್ದರೆ ಹೇಗೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿವರಿಸಿರಿ.

ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತದೆ. ಕ್ರೀಡೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವಾಗ ಅದರಲ್ಲಿ ದೀರ್ಘ ಸಮಯ ತಗಲುವ ಕ್ರೀಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವಾಗ ಬ್ಯಾತನ್ಯದ ಉತ್ಪಾದನೆಗಾಗಿ ಹೇಳಿಗೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಆಮ್ಲಜನಕದ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಕೆಂಪು ರಕ್ತಕಣಗಳು ರಕ್ತದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿದ್ದರೆ ಅಲ್ಪಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಒಕ್ಕಿಜನ್ ಹೇಳಿಗೆಗೆ ತಲುಪಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಉತ್ತಮವಾದ ಸಾಧನೆ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲು ಸಹಾಯಕವಾಗುತ್ತದೆ.

ಬ್ಲಡ್ ಡೋಪಿಂಗ್‌ನ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮಗಳು

1. ರಕ್ತದ ಸಾಂದ್ರತೆ ಹೆಚ್ಚಿ ರಕ್ತದ ಚಲನೆಯ ವೇಗ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಹೃದಯಾಫಾತ, ಪಕ್ವಾತ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ.
2. ರಕ್ತದ ಮೂಲಕ ರೋಗದ ಹರಡುವಿಕೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.
3. ಪಿತ್ತಜನಕಾಂಗಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕಾರ್ಯಲೆಗೂ, ಅದರ ನಾಶಕ್ಕೂ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ.
4. ಪಿಟ್ಯೂಟರಿ ಗ್ರಂಥಿಯ ತೊಂದರೆಗೂ ಕೊಲೆಸ್ಟ್ರೋಲ್ ಹೆಚ್ಚಲೂ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶಕ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಲೂ, ದೀರ್ಘ ಸಮಯ ತಗಲುವ ಕ್ರೀಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಗಳಿಸಲೂ ಕ್ರೀಡಾಪಟುಗಳು ಉತ್ತೀರ್ಣಕ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಹಾನಿಕರವಾದ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ. ಬ್ರೋಷ್‌ಕಾಹಾರ, ಶಿಸ್ತುಬಢ ತರಬೀತಿಗಳ ಮೂಲಕ ನಮ್ಮ ಸಾಮಧ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಅಟಗಳಿಂದಲೇ ಮಕ್ಕಳ ದೈಹಿಕ ಸಾಮಧ್ಯಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಅಂತಹ ಒಂದು ಅಣವನ್ನು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪರಿಚಯಿಸೋಣ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 5

ಪ್ರಾಣಿಗ್ರಂಥಿ

ಎರಡು ಮೀಟರ್ ವ್ಯಾಸವಿರುವ ವೃತ್ತದಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದು. ಇಬ್ಬರೂ ತಮ್ಮ ಕೈಗಳನ್ನು ಪರಸ್ಪರ ಇಬ್ಬರ ಭುಜಗಳ ಮೇಲೆ ಇಡುತ್ತಾರೆ. ಅಧ್ಯಾಪಕ ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟ ಬಳಿಕ ಕೈಗಳನ್ನು ಭುಜಗಳಿಂದ ತೆಗೆಯದೆ ತಮ್ಮ ಎದುರಾಳಿಯನ್ನು ವೃತ್ತದಿಂದ ಹೊರಕ್ಕೆ ತಳ್ಳಲು ಶ್ರಮಿಸಬೇಕು. ಆಗ ವೃತ್ತದಿಂದ ಹೊರಗೆ ತಳ್ಳಿದವನು ಈ ಸ್ವಫ್ಟ್‌ಯಾರ್ಲಿ ವಿಜಯಿಯಾಗುತ್ತಾನೆ. ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜೋಡಿಯಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಭಾಗವಹಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಅಟ ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕು. ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ ಸ್ಥಾನ ದೊರಕುವ ವರೆಗೆ ಅಟ ಮುಂದುವರಿಸಬಹುದು.

- ಈ ಅಟದ ಮೂಲಕ ಶಾರೀರಕ ಕ್ಷಮತೆಯ ಯಾವ ಫಳಕವನ್ನು ಸಮರ್ಪಣಗೊಳಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ? ಶಕ್ತಿ (Strength), ಸ್ಟ್ರಾಂಗ್ (Strength), ಎಂಡ್ರ್ಯೂರ್ನ್ಸ್ (Strength endurance)

ಮೌಲ್ಯನಿಣಂದ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು

- ಪುರುಷ ಬೀಜದ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಕೊರತೆ ಕಂಡುಬರುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಉತ್ತೀರ್ಣಕ ವಸ್ತು ಯಾವುದು? ಸ್ವಿರೋಯ್ಡ್‌ಗಳು.
  - ಉತ್ತೀರ್ಣಕ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ರಕ್ತದಲ್ಲಿ ಕೆಂಪು ರಕ್ತಕಣಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ರೀತಿಯನ್ನು ವನೆನ್ನುತ್ತಾರೆ? ಬ್ಲೂಽ್ ಡೋಪ್‌ಎಂಂಗ್ (Strength endurance)
  - ಉತ್ತೀರ್ಣಕ ವಸ್ತುಗಳ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಯಾವ ಯಾವ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬಹುದು? ಸೊಚಿಸಿರಿ.
- ಮಕ್ಕಳು ಸೂಚಿಸಿದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಮೌಲ್ಯನಿಣಂದ್ಯಗೊಳಿಸುವುದು.

4 ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವ್ಯಾಯಾಮದ ಮೂಲಕ ಕ್ರೀಡಾ ಸಂಸ್ಕೃತಿ

ಅಟಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ, ವೀಕ್ಷಕರಾಗುವುದರ ಮೂಲಕ ಸಂಘಾಟಕರಾಗುವುದರ ಮೂಲಕ ಲಭಿಸುವ ಜೀವನ ನೈಪುಣ್ಯಗಳನ್ನು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತಿಳಿಸುವುದರೊಂದಿಗೆ ಜೀವನ ನೈಪುಣ್ಯಗಳನ್ನು ಗಳಿಸಬೇಕಾದುದರ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಮನದಟ್ಟ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದೇ ಈ ಘಟಕದ ಮೊದಲ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. ವ್ಯಾಯಾಮವನ್ನು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾದುದರ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯ ಹಾಗೂ ಅದನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದುದರ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಈ ಪಾಠಭಾಗದ ಮೂಲಕ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಅವರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕ್ರೀಡಾ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಕಲಿಕಾ ಸಾಮಾಜಿಕಗಳು

- ವೈಕ್ಯಾತ್ಮಕ ವಿಕಾಸ ಉಂಟುಮಾಡುವ ಜೀವನ ನೈಪುಣ್ಯಗಳನ್ನು ಸ್ವಾಯತ್ತ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ.
- ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾದ ವ್ಯಾಯಾಮದ ಮೂಲಕ ಕ್ರೀಡಾ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಬೇಕೆಸುತ್ತಾನೆ.

ಒಳಗೊಂಡ ವಿಚಾರಗಳು

- ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ, ನೇತ್ಯಾತ್ಮಕ ಗುಣ, ಸ್ವಯಂತ್ರಿಸ್ತು
- ವಿವಿಧ ಪೇಶಿಗಳಿಗಿರುವ ವ್ಯಾಯಾಮಗಳು

ಜೀವನದ ಸಂಧಿಗ್ರಹಿಸಿತ್ತಿರುವ ಬಹಳ ಸಮಚಿತ್ತತೆಯಿಂದಲೂ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಎದುರಿಸಿ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡು ಮುಂದೆ ಸಾಗುವ ಹಲವಾರು ಮಂದಿ ನಮ್ಮ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು ಅವರು ಗಳಿಸಿದ ಜೀವನ ನೈಪುಣ್ಯಗಳಿಂದಾಗಿದೆ. ಒಬ್ಬ ಸಮಾಜ ಜೀವಿ ಎಂಬ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಹಲವು ಭಾರಿ ಇತರರ ಸಹಾಯ ಲಭಿಸಿರಬಹುದು. ಅಥವಾ ನಾವು ಇತರರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿರಬಹುದು. ಇದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸುವುದು ಕೆಲವು ಜೀವನ ನೈಪುಣ್ಯಗಳಾದ ನೇತ್ಯಾತ್ಮಕ ಗುಣ, ಸ್ವಯಂತ್ರಿಸ್ತು, ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಾಗಿವೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಸ್ವಾಯತ್ತಗೊಳಿಸಲೂ ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸಲೂ ಅಟಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ನಮಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಉದಾ: ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಆಡುವಾಗ ಎದುರಾಗಿ

ತಂಡವು ಗಳಿಸಿದ ರನ್‌ಗಳನ್ನು ಮೀರಬೇಕೆನ್ನುವ ಸವಾಲನ್ನು ಸಮಜಿತ್ತದಿಂದ ಸ್ಪೀಕರಿಸಿ ಸಂಯುವ ಹಾಗೂ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ಮುಂದೆ ಸಾಗುವಾಗ ಜಯವು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇದರಂತೆ ಎಲ್ಲಾ ಅಟಗಳ ಮೂಲಕವೂ ಇಂತಹ ಸೈಪ್ರಣ್ಯಗಳು ನಮಗರಿವಿಲ್ಲದಂತೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಒಬ್ಬ ನಾಯಕ ತನ್ನ ಗುಂಪಿನವರು ವಿಜಯಗಳಿಸಲು ಅವರಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡುತ್ತಾ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಯೋಗ್ಯ ತೀವ್ರಾನಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡು ಅವರನ್ನು ಮುನ್ನಡಿಸಬೇಕು. ಅವನಲ್ಲಿರುವ ನೇತ್ಯತ್ವ ಗುಣವು ಇದಕ್ಕೆ ಅವನಿಗೆ ಸಹಾಯಮಾಡುತ್ತದೆ. ಗುಂಪಿನ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಸ್ವಯಂ ಶಿಕ್ಷು, ಗ್ರಂಥ ಕೊಹಿತನ್ನು, ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ ಮುಂತಾದ ಸೈಪ್ರಣ್ಯಗಳು ಆಗತ್ಯ. ಇಂತಹ ಸೈಪ್ರಣ್ಯಗಳನ್ನು ಅಟಗಳ ಮೂಲಕ ಪರಿಚಯಪಡಿಸುವುದೇ ಈ ಘಟಕದ ಹೊದಲನೇ ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆಯ ಪ್ರಧಾನ ಗುರಿ.

ಅಧುನಿಕ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯನ ಜೀವನ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯಲ್ಲಾ ಬದಲಾವಣೆಗಳುಂಟಾಗಿವೆ. ದೈಹಿಕ ಶ್ರಮ ಆಗತ್ಯವಿರುವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಮನೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಹಿರಿಯರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿವೆ. ಇವುಗಳೆಲ್ಲವೂ ದಿನಗಳಿಂದಂತೆ ನಮ್ಮ ಶಾರೀರಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹಿಂದಕೊಂಡಿರುತ್ತವೆ. ವ್ಯಾಯಾಮ/ದೈಹಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಆವಶ್ಯಕತೆ ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಹೆಚ್ಚಿತ್ತದೆ. ಅರೋಗ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಯೋಜನಾಬಧ್ವಾಗಿಯೂ, ಕ್ರಮವಾಗಿ ರೂಪುಗೊಳಿಸಿಯೂ ನಿರಂತರವಾಗಿ ವ್ಯಾಯಾಮ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ವ್ಯಾಯಾಮ ಯಾವಾಗ, ಹೇಗೆ ಮಾಡಬೇಕು? ವ್ಯಾಯಾಮ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನಗಳೇನು? ಇವನ್ನೆಲ್ಲ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಬೇಕು. ವ್ಯಾಯಾಮವನ್ನು ತೀವ್ರಾನಿಸಬೇಕು. ವ್ಯಾಯಾಮಗಳಲ್ಲಿ ದೈಹಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಬಯಲಾಗಲೀ, ಅಟದ ಬಯಲಾಗಲೀ ಇಲ್ಲ ಎಂಬ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ದೂರವಿರಿಸಬೇಕಾದುದಲ್ಲ. ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ, ಸ್ವಂತ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡಾ ನಮಗೆ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತಹವುಗಳನ್ನು ಕ್ರಮೀಕರಿಸಿ ಮಾಡಬಹುದು. ಅಜ್ಞಾನದಿಂದಾಗಿ ಅಪಘಾತಗಳು ಸಂಭವಿಸದಂತೆ ಆಗತ್ಯವಾದ ನಿದೇಶಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಶಿಕ್ಷು ಬಧ್ವಾದ ದೈಹಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡು ಉತ್ತಮ ಅರೋಗ್ಯ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದರ ಮೂಲಕ ದೈಹಿಕ ಕ್ರೀಡಾ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಬರಲು ನಮಗೆ ಸಾಧ್ಯ. ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಾ ಕ್ರೀಡಾಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಪಾತ್ರ ದಿನದಿಂದ ದಿನಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿತ್ತದೆ. ಅರೋಗ್ಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಂದಾಗಿ ಇಂದು ಹಲವು ಕುಟುಂಬಗಳು ಅಸ್ವತ್ತೆಗಳಿಗೆ ಸುತ್ತಾಡಿ, ಶಾರೀರಿಕ, ಮಾನಸಿಕ, ಆಧಿಕ ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿವೆ. ದೈಹಿಕಾರೋಗ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸುವುದರೊಂದಿಗೆ ಶಾಲೆಗಳಿಂದ ಹೆತ್ತವರಿಗೆ, ಹೆತ್ತವರಿಂದ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ದೈಹಿಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ವಿಸ್ತರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ. ಹಳೆಯ ಕಾಲದ ಬಳಿವಳಿಯಾಗಿ ದೋರಿತ ಅರೋಗ್ಯ ಕ್ರಮಗಳು ಅಧುನಿಕ ಕಾಲದ ನೂತನ ತಾಂತ್ರಿಕತೆಯು ನೀಡುವ ಸುಖಗಳಿಂದಾಗಿ ನಮ್ಮೀಂದ ದೂರವಾಗುತ್ತಿವೆ. ಮನೆಯ ಸಮೀಪದ ಕೃಷಿಯೀಂದ ತೊಡಗಿ ಅಡುಗೆಯ ಮನೆ

ಕೂಡಾ ನಮಗೆ ಅರೋಗ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿತ್ತು. ಹಾರೆ, ಗುದ್ದಲಿ, ಪಿಕ್ಕಾಸುಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಕೆಲಸಗಳೂ, ಮನೆಯ ಅಡುಗೆಯ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದ ಅರೆಯುವ ಕಲ್ಲು, ಬೀಷುವ ಕಲ್ಲು, ನೀರು ಸೇದಲು ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದ ಬಾಲ್ಟಿ, ಹಗ್ಗಗಳು ಕೂಡಾ ಆ ಕಾಲದ ಜನರ ಅರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಪ್ರಯೋಜನಕರವಾಗಿದ್ದಿರಬಹುದು.

ತೋರೆ ಅರೋಗ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆ (ವಿಶ್ವ ಅರೋಗ್ಯ ಸಂಘಟನೆ) ಯ ಹೊಸ ಪಾಠಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಕಟಣೆಗಳು ದೈಹಿಕ-ಅರೋಗ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸಬೇಕಾದುದರ ಆವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುತ್ತವೆ. ಕ್ರೀಡಾ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಎನ್ನಪ್ರಥಮ ಸ್ವೋಚ್ಛ್ರೋ ದ್ವರ್ಪ್ರೋ, ಸ್ವೋಚ್ಛ್ರೋ ವಾಹನಗಳು, ಸ್ವೋಚ್ಛ್ರೋ ಪಾದರಕ್ಷೇಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದರಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತಗೊಳ್ಳಬಾರದು. ಸಂಪೂರ್ಣ ಅರೋಗ್ಯ ಹೊಂದಲು ದೈನಂದಿನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ನಾವು ಒಂದು ನಿಶ್ಚಿತ ಸಮಯವನ್ನು ವ್ಯಯಿಸಿದಾಗ ಗಳಿಸುವ ಚೈತನ್ಯವು ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ನಾವು ನೀಡುವ ಒಂದು ದೋಷ ಅಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಇದು ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅರೋಗ್ಯವನ್ನು ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.

ಉರುಗ್ಗೆಯ ಮಾರಕ್ಕಾನ ವಿಜಯ

ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ‘ಉರುಗ್ಗೆಯ ಮಾರಕ್ಕಾನ ವಿಜಯ’ ಎನ್ನವ ಭಾಗವನ್ನು ಓದಿ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಂಡು ಚರ್ಚಿಸಲು ಹೇಳುವುದು. ಹಲವೊಮ್ಮೆ ಮಾನಸಿಕವಾಗಿಯೂ, ಶಾರೀರಿಕವಾಗಿಯೂ ಕುಸಿದು ಹೋಗುವ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ, ಕೆಲವರ ಸಂದರ್ಭೋಽಚಿತವಾದ ಪ್ರವೇಶದಿಂದಾಗಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಚೈತನ್ಯ ಮೂಡಿಬರುತ್ತದೆ. ಇದು ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಸಾಮೀಪ್ಯವಾಗಬಹುದು, ಸಂಭಾಷಣೆಯಾಗಿರಬಹುದು ಅಥವಾ ಕಾರ್ಯವೂ ಆಗಿರಬಹುದು. ಹಿಗೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಪ್ರೌತ್ಸಾಹಿಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ಪರಸ್ಪರ ಹಂಚಬಹುದು. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಹಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ನಮಗೆ ಕ್ರೀಡಾಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 1

ಬ್ಲೈಂಡ್ ಫುಟ್‌ಬಾಲ್

- ಮಕ್ಕಳನ್ನು 9ಕ್ಕೆಂತ ಹೆಚ್ಚು ಸದಸ್ಯರಿರುವ ತಂಡಗಳಾಗಿ ಮಾಡುವುದು.

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗುಂಪನ್ನು ಪುನಃ

- ಮಂದಿಯ ಸಣ್ಣ ಗುಂಪುಗಳಾಗಿ ಮಾಡುವುದು.
- ಒಂದು ತಂಡದಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ 3 ಗುಂಪಾದರೂ ಇರಬೇಕು.

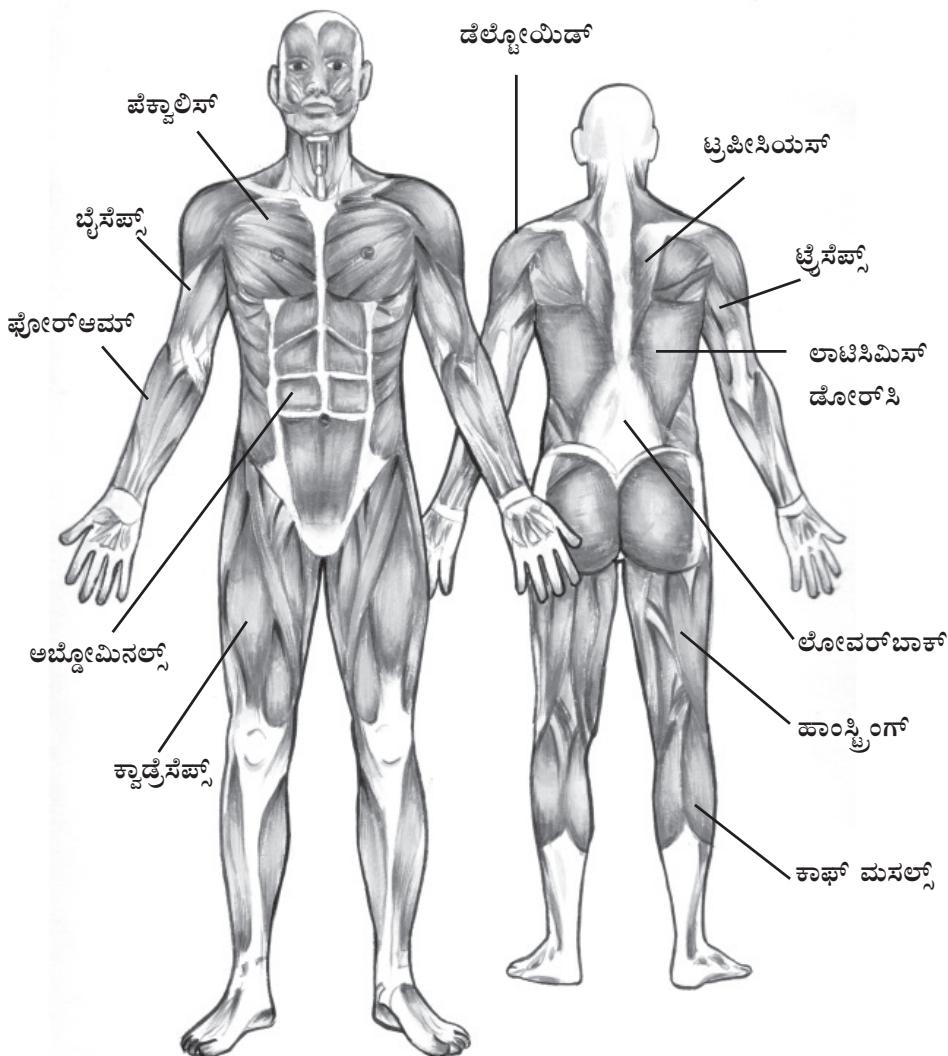

- ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿರುವ ಇಬ್ಬರ ಕಣ್ಣಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ, ಒಬ್ಬ ಇತರ ಇಬ್ಬರ ಕೈಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಅವರನ್ನು ಮುನ್ನಡಿಸಬೇಕು.
- ಪ್ರತಿ ತಂಡದಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಸಂದರ್ಭ ದೊರಕುತ್ತಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಧ್ಯಾಧಪದಿಸಬೇಕು.
- ಪ್ರತಿ ತಂಡಕ್ಕೂ ಸಮಾನವಾದ ಸಮಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿ ಹೆಚ್ಚು ಸ್ವೋರ್ (ಗೋಲ್) ಗಳಿಸುವ ತಂಡ ಜಯ ಗಳಿಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲೋ, ಕನಿಷ್ಠ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವೋರ್ ಮಾಡುವ ಟೀಂ ಗೆಲ್ಲವೆ ರೀತಿಯಲ್ಲೋ ಸ್ವಫ್ರೆಂಯನ್ನು ಏಪಣಿಸಬೇಕು.
- ಒಂದು ತಂಡದ ಮೂರು ಗುಂಪೂ ಒಂದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅಟವನ್ನು ಅರಂಭಿಸಬೇಕು.
- ಕಣ್ಣ ಮುಖ್ಯದವರು ಮಾತ್ರವೇ ಚೆಂಡು ಹೊಡೆಯಬೇಕು.
- ನಿರಂತರವಾಗಿ ಒಂದು ಗುಂಪು ಮಾತ್ರ ಚೆಂಡನ್ನು ಹೊಡೆಯಬಾರದು.
- ಒಂದು ತಂಡದಲ್ಲಿರುವ ಕಣ್ಣ ಕಟ್ಟಿದ ಇಬ್ಬರೇ ಪರಸ್ಪರ ಚೆಂಡನ್ನು ಹೊಡೆಯಬೇಕು.
- ಚೆಂಡು ನಿಶ್ಚಿತ ಪರಿಧಿಯಿಂದ ಹೊರಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಆ ತಂಡಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

ಈ ಅಟದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ನೇತ್ಯತ್ವ ಗುಣ, ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ, ಸ್ವಯಂಶಿಸ್ತು ಇತ್ಯಾದಿ ಜೀವನ ನೈಪುಣ್ಯಗಳನ್ನು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪರಿಚಯಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಉತ್ತಮವಾದ ನೇತ್ಯತ್ವ ಗುಣವಿರುವವರಿಗೆ ತನ್ನ ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಸ್ವಷ್ಟವಾದ ನಿದೇಶಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಸ್ವಫ್ರೆಂಯನ್ನು ಪ್ರಾರ್ತಿಸಿದೆ ಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಂತೆ ಚೆಂಡು ಹೊಡೆಯುವ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಸ್ವಯಂಶಿಸ್ತು ಅವರನ್ನು ಗೆಲುವಿನ ಕಡೆಗೆ ಕೊಂಡೊಯ್ದುತ್ತದೆ.

ಅಟದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಪ್ರಕಟಣೆ, ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸಿ ನಿರಂತರ ಮೌಲ್ಯ ನಿಣ್ಣಾಯಕ್ಕೆ ಪರಿಗಣಿಸಬಹುದು.

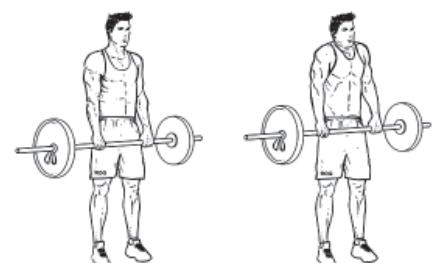
ಬಳಿಕ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎನ್ನುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಅನುಭವವನ್ನು ಓದಲು ಸಾಬಿಸಬಹುದು. ಅವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾದ ತರಬೇತಿಯ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿನಿಗೆ ಸೋಂಟ ನೋವುಂಟಾಗಲು ಕಾರಣವಾಯಿತು. ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾದ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೊದಲು ಮನುಷ್ಯ ಶರೀರದಲ್ಲಿರುವ ವಿವಿಧ ತರದ ಪೇಶಿಗಳ ಕುರಿತು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ವಿವಿಧ ಪೇಶಿಗಳಿಗಿರುವ ಕೆಲವು ವ್ಯಾಯಾಮ ಶ್ರಮಗಳು

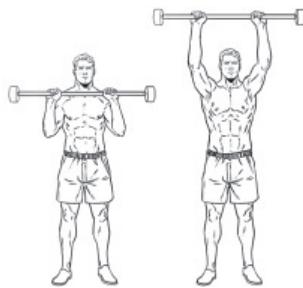
ಷೊಳ್ಳರ್ ಷ್ರ್ಯಾಂಗ್

- ಕಾಲುಗಳನ್ನು ತೋಳಿನ ಅಗಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿರಿಸಿ ನೆಟ್ಟಿಗೆ ನಿಲ್ಲಬೇಕು..
- ಗ್ರಿಪ್ ತೋಳಿನ ಅಗಲಕ್ಕೆ ಶರೀರದ ಇಕ್ಕಡೆ ಗಳಲ್ಲಿರಬೇಕು.
- ಮೊಣಕ್ಕೆ ಮಡಚದೆ ಷೊಳ್ಳ(ಭುಜ)ರನ್ನು ಕೆವಿಯ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ತರಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು.

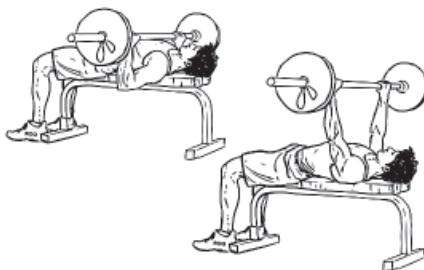
ಘ್ರಂಟ್ ಪ್ರಸ್ಥಾ

- ಕಾಲುಗಳನ್ನು ತೋಳಗಲಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟು ನೆಟ್ಟಿಗೆ ನಿಲ್ಲಬೇಕು.
- ಗ್ರಿಪ್ ತೋಳಗಲಕ್ಕೆ ಹಿಡಿಯುವುದು ಉತ್ತಮ.
- ಭಾರವನ್ನು ಭುಜದಿಂದ ನೇರ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಎತ್ತಿದಾಗ ನೆಲಕ್ಕೆ ಲಂಬವಾಗಿ ನಿಲ್ಲಲು ಗಮನಿಸಬೇಕು.
- ಎತ್ತುವಾಗ ಭಾರ ಶರೀರದಿಂದ ತುಂಬ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬಾರದು.

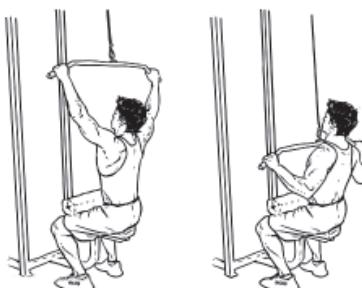
ಚೆಂಚ್ ಪ್ರಸ್ಥಾ

- ಚೆತ್ತುದಲ್ಲಿ ಕಾಣುವಂತೆ ಕಾಲುಗಳನ್ನು ನೆಲಕ್ಕೆ ಉರಿ ಸೊಂಟ ನೆಟ್ಟಿಗೆ ಮಾಡಿ ಮಲಗಬೇಕು
- ಭಾರವು ಶರೀರಕ್ಕೆ (ನೆಲಕ್ಕೆ) ಲಂಬವಾಗಿ ಬರುವಂತೆ ಚೆತ್ತುದಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಎದೆಯ ಎದುರಿಗೆ ಬರುವಂತೆ ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯಬೇಕು.
- ಮೆಲ್ಲಿಗೆ ಭಾರವನ್ನು ತಗ್ಗಿಸಿ ಎದೆಯ ಮಧ್ಯ ಭಾಗಕ್ಕೆ ತರಬೇಕು.
- ಭಾರ ತಗ್ಗಿಸಿದಾಗ ಕ್ಯೆ ಮೊಣಕ್ಕೆಗಳು ಶರೀರದ ಇಕ್ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರಲು ಗಮನಿಸಬೇಕು.
- ಕೆಳಕ್ಕೆ ಭಾರ ತಂದಂತೆ ಪ್ರನಃ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಎತ್ತಿ ಮೊದಲಿನ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ತರಬೇಕು.

ಲಾಟರಲ್ ಪುಲ್ ಡೋನ್

- ಚೆತ್ತುದಲ್ಲಿ ಕಾಣುವಂತೆ ಕಾಲುಗಳನ್ನು ನೆಲಕ್ಕೆ ಉರಿ ಸೊಂಟ ನೆಟ್ಟಿಗೆ ಮಾಡಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.
- ಎರಡೂ ಕ್ಯೆಗಳಿಂದ ಬಾರನ್ನು ಎದೆಯ ಮಧ್ಯಭಾಗಕ್ಕೆ ಬರುವಂತೆ ಎಳೆಯಬೇಕು.
- ಮೊಣಕ್ಕೆಗಳನ್ನು ಇಬ್ಬದಿಗಳಿಗೆ ದೇಹದ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು.
- ಭಾರವನ್ನು ಎಳೆಯುವಾಗ ಶರೀರದ ಮೇಲ್ಮೈಗವು ಸ್ವಲ್ಪ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಸೊಂಟವು ನೆಟ್ಟಿಗಿರುವಂತೆ ಗಮನಿಸಬೇಕು.

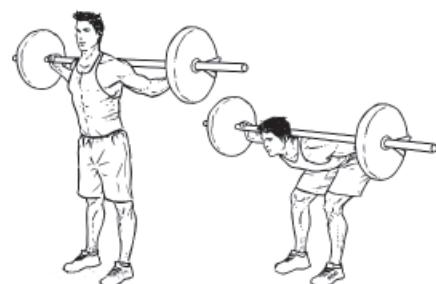
ಸಿಟ್ ಅಪ್ಸ್

- ಎರಡೂ ಕಾಲುಗಳನ್ನು ಜಿತ್ತೆದಲ್ಲಿ ಕಾಣುವಂತೆ ಜೋಡಿಸಿ ಇಡಬೇಕು.
- ಕೈಗಳಲ್ಲಿ ತಲೆಯನ್ನು ಹಿಡಿದು, ತಲೆಯನ್ನು ಮೊಣಕಾಲಿಗೆ ತರಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು.
- ಪಾದಗಳು ನೆಲದಿಂದ ಮೇಲಕ್ಕಿತ್ತೆದಂತೆ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿದ್ದವರ ಸಹಾಯ ಪಡೆಯಬಹುದು.

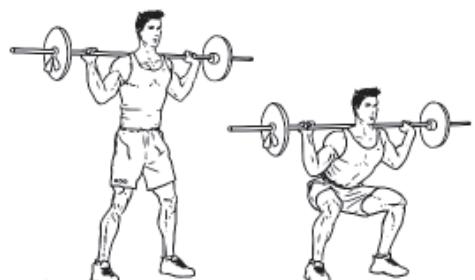
ಗುಡ್ ಮಾನೀಟಂಗ್

- ತಲೆಯ ಹಿಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ತೋಳಿನಲ್ಲಿ ಭಾರವನ್ನಿಟ್ಟು ಬಾರ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದು ನಿಲ್ಲಬೇಕು. ಸೊಂಟ ನೆಟ್ಟಿರಬೇಕು.
- ಮೊಣಕಾಲುಗಳನ್ನು ಸ್ಪಲ್ಟ್ ಬಾಗಿಸಿ ತಲೆಯನ್ನು ನೆಟ್ಟಿರಿಟ್ಟು ದೇಹದ ಮೇಲ್ಮೈಗವನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬಾಗಿಸಬೇಕು.
- ಸೊಂಟ ನೇರವಾಗಿರಲು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಗಮನಿಸಬೇಕು.
- ಶರೀರವು ನೆಲಕ್ಕೆ ಸಮಾಂತರವಾಗುವವರೆಗೆ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬಾಗಿ ಬಳಿಕ ಮೊದಲಿನ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರುವುದು.

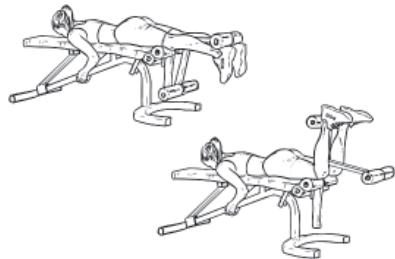
ಸೊಂಟ್

- ಕಾಲುಗಳನ್ನು ಭುಜದ ಅಗಲಕ್ಕಿಂತಲೂ ಸ್ಪಲ್ಟ್ ಹೆಚ್ಚು ಅಗಲಕ್ಕಿಟ್ಟು ಧ್ವಂಡವಾಗಿ ನಿಲ್ಲಬೇಕು.
- ಪಾದದ ತುದಿ (ಪಾದಾಗ್ರ) (Toe) ಸ್ಪಲ್ಟ್ ಬದಿಗಳಿಗೆ ಸರಿದಿರಬೇಕು.
- ತಲೆಯ ಹಿಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ತೋಳಿನಲ್ಲಿ ಭಾರವನ್ನಿಟ್ಟು ಬಾರ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದು ನಿಲ್ಲಬೇಕು. ಸೊಂಟ ನೆಟ್ಟಿರಬೇಕು.
- ಸೊಂಟ ನೇರವಾಗಿದ್ದುಕೊಂಡೇ ಪಾದಗಳನ್ನು ನೆಲಕ್ಕೆ ಉರಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.
- ತೊಡೆಯ ಭಾಗ ಭೂಮಿಗೆ ಸಮಾಂತರವಾಗಿರುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಸ್ಪಲ್ಟ್ ಹೆಚ್ಚು ತಗಿದ ಬಳಿಕ ಮೊದಲಿನ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರಬೇಕು.
- ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಮೊಣಕಾಲುಗಳು ಪಾದಾಗ್ರದ ಬದಿಗಿರುವಂತೆ ಗಮನಿಸಬೇಕು.

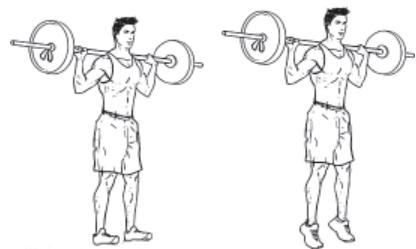
ಲೆಗ್ ಕಲೋಂ

- ಬಿತ್ರೆದಲ್ಲಿ ಕಾಣುವಂತೆ ಬೆಂಬಿನಲ್ಲಿ ಕವುಟಿ ಮಲಗಬೇಕು
- ವೊಣಕಾಲುಗಳನ್ನು ರೆಸ್ಟಿಂಗ್ ಕುಪ್ಪನ್ನು ಹೊರಗಿರಿಸಬೇಕು.
- ಮೊಣಕಾಲುಗಳನ್ನು ಮಡಚಿ ಲೋವರ್‌ಲೆಗ್ ನೆಲಕ್ಕೆ ಲಂಬವಾಗುವವರೆಗೆ ಭಾರ ಎತ್ತಬೇಕು.
- ನಿತಂಬ ಬೆಂಬಿನಿಂದ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಭಾರದಂತೆ ಗಮನಿಸಬೇಕು.

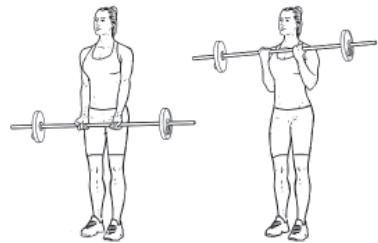
ಹೀಲ್ ರೈಸ್

- ಭುಜದ ಅಗಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕಾಲುಗಳನ್ನು ಅಗಲವಾಗಿರಿಸಿ ಉಂಟಿನಲ್ಲಿ ಬಂದಿಗೆ ಬಂದಿ.
- ತಲೆಯ ಹಿಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ತೋಳಿನಲ್ಲಿ ಭಾರವನ್ನಿಟ್ಟು ಬಾರಿನಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದು ನಿಲ್ಲಬೇಕು. ಸೊಂಟ ನೆಟ್ಟಿಗಿರಬೇಕು.
- ಹಿಮ್ಮಡಿಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ಪಾದಾಗ್ರದಲ್ಲಿ ನಿಂತ ಬಳಿಕ ಪುನಃ ಮೊದಲ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರುವುದು.

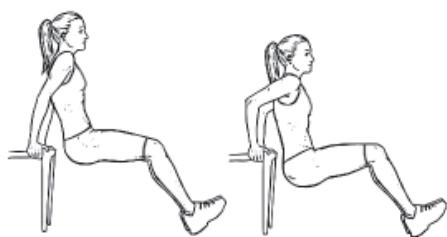
ಬೈಸಪ್ಸ್ ಕಲೋಂ

- ಗ್ರಿಪ್‌ ತೋಳಿನ ಅಗಲದಲ್ಲಿರಬೇಕು. ಅಂಗ್ರೀ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬರುವಂತೆ ಬಾರಿನಲ್ಲಿ ಹಿಡಿಯಬೇಕು.
- ಮೊಣಕ್ಕೆ ಮಡಚಿ ಭಾರವನ್ನೇತ್ತಿ ತೋಳಿನ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ತರಬೇಕು.
- ಮೊಣಕ್ಕೆಗಳು ಹಿಂದಕ್ಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ ಬದಿಗಳಿಗೋ ಸರಿಯಂತೆ ಗಮನಿಸಬೇಕು.

ಟ್ರಿಸಪ್ಸ್ ಡಿಪ್ಸ್

- ಬಿತ್ರೆದಲ್ಲಿ ಕಾಣುವಂತೆ ಒಂದು ಬೆಂಚು ಯಾ ಕುಚಿಕ್ಯಾಯನ್ನು ಬಳಸಿ ವ್ಯಾಯಾಮ ಮಾಡಬಹುದು.
- ಶರೀರ ಕೆಳಗೆ ಬರುವಾಗ ಸೊಂಟ ನೆಟ್ಟಿಗಿರಬೇಕು. ಮೊಣಕ್ಕೆಗಳು ಬದಿಗೆ ಸರಿಯಂತೆ ಗಮನಿಸಬೇಕು.
- ಶರೀರವನ್ನು ಬೆಂಬಿನ ಅಂಚಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಳಗೆ ಬರುವಂತೆ ಗಮನಿಸಬೇಕು.
- ಭಾರವನ್ನು ಮಡಿಲಲ್ಲಿಟ್ಟು ಈ ವ್ಯಾಯಾಮವನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು.

ರಿಸ್ಟ್ ಕಲೋಡ್

- ಜಿತ್ತುದಲ್ಲಿ ಕಾಣುವಂತೆ ಭಾರವನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಬೆಂಚೆನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.
- ಅಂಗ್ಯೆ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬರುವಂತೆ ಭಾರನ್ನು ಹಿಡಿಯಬೇಕು.
- ರಿಸ್ಟ್ ವೊಣಕಾಲುಗಳ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ನಿಲ್ಲುವಂತೆ ಕೈಯಿರಿಸಬೇಕು.
- ರಿಸ್ಟ್ನ್ನು ಮಡಚಿ ಭಾರವನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ತಂದ ಬಳಿಕ ಮೊದಲಿನ ಸ್ಥಿತಿಗೇ ತರಬೇಕು.

ವೆಯ್ಯ್ ಟ್ರೈನಿಂಗ್‌ಗಿರುವ ಕೆಲವು ನಿದೇಶಗಳು

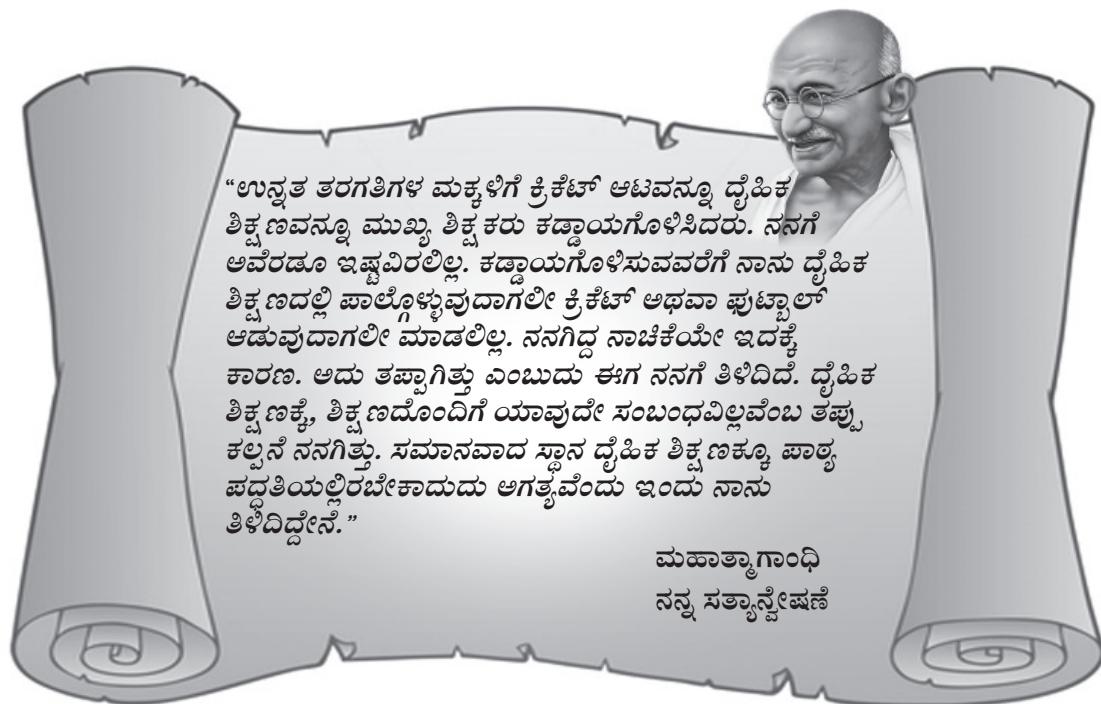
- ಶರೀರದ ಎಲ್ಲ ಪೇಶಿಗಳಿಗೆ ವ್ಯಾಯಾಮ ಲಭಿಸಿರಬೇಕು.
- ಶರೀರದ ದೊಡ್ಡ ಪೇಶಿಗಳಿಗೆ ಮೊದಲು ವ್ಯಾಯಾಮ ಲಭಿಸುವಂತೆ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಕ್ರಮೀಕರಿಸಬೇಕು. ಉದಾ: ಕಾಲುಗಳಿಗಿರುವ ವ್ಯಾಯಾಮದ ಬಳಿಕ ಕೈಗಳಿಗಿರುವ ವ್ಯಾಯಾಮ ಮಾಡುವುದು.
- ಶರೀರದ ಒಂದೇ ಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಪೇಶಿಗಳಿಗೆ ವ್ಯಾಯಾಮ ಮಾಡುವಾಗ ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಧಿಗಳು ಒಳಗೊಳ್ಳುವ ವ್ಯಾಯಾಮವನ್ನು ಮೊದಲು ಮಾಡಬೇಕು. ಉದಾ: ಪ್ರೂಟ್‌ಪ್ರಸ್ನಿನ ಬಳಿಕವೇ ಬೈಸೆಪ್ಸ್ ಕಲೋಡ್ ಮಾಡಬಹುದು. ಸ್ನಾಫ್ಲಿನ ಬಳಿಕ ಲೆಗ್‌ಕಲೋಡ್ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.
- ಎದುರಾಗಿ ಬರುವ ಪೇಶಿಗಳಿಗೆ ಹತ್ತಿರ ಹತ್ತಿರವಾಗಿಯೂ ಸಮಾನವಾದ ತೀವೃತೆಯಲ್ಲಿ (ಸಮಾನವಾಗಿ ಒತ್ತು ಕೊಟ್ಟಿ) ತರಬೇತಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಉದಾ: ಕ್ವಾಡ್‌ಸೈಪ್ಸ್ ಮಸೋಲೋನ ಬಳಿಕ ಹಾಂಪ್ರಿಂಗ್ ಮಸೋಲೋಗಳಿಗೆ ತರಬೇತಿ ಕೊಡಬೇಕು.
- ವ್ಯಾಯಾಮದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಶರೀರ ಭಾಗಗಳ ಸ್ಥಾನ ಮತ್ತು ಚೆಲನೆಗಳು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಗಿರಬೇಕು. ಆದುದರಿಂದ ತರಬೇತಿದಾರನ ಉಪಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಮಿತವಾದ ಭಾರವನ್ನು ಬಳಸಿ ಮಾತ್ರ ಹೊಸಬರು ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ವ್ಯಾಯಾಮ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು.
- ವ್ಯಾಯಾಮಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ವಾಮಿಂಗ್ ಅಪ್ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ವ್ಯಾಯಾಮದ ಬಳಿಕ ಕೊಲೀಂಗ್ ಡೆನ್‌ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು.
- ಹೊಸಬರು ಮಿತವಾದ ಭಾರವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಬಳಸಬೇಕು. ವ್ಯಾಯಾಮ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಭಾರ ಸುಲಭವಾದ ಬಳಿಕ, ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಭಾರದ 5 ಶೇಕಡಾ ಭಾರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬಹುದು.
- ವಾರದಲ್ಲಿ 3ರಿಂದ 5 ದಿನಗಳು ವೆಯ್ಯ್ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಮಾಡುವುದು ಉತ್ತಮ. ಪೇಶಿಗಳಿಗೆ 24ರಿಂದ 48 ಗಂಟೆಗಳ ವರೆಗೆ ವಿಶ್ವಾಂತಿ ಲಭಿಸದರೆ ಅದು ಪೇಶಿಯ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಸಹಾಯಕವಾಗುತ್ತದೆ.
- ಒಂದು ಸೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ 8ರಿಂದ 12 ಸಲದ ವರೆಗೆ ಮಾಡುವ ಭಾರವು ದೃಷ್ಟಿಕ ಕ್ಷಮತೆ ಗಳಿಸಲು ಉತ್ತಮ. ಒಂದರಿಂದ ಮೂರು ಸೆಟ್‌ಗಳ ವರೆಗೆ ಮಾಡಬಹುದು.

ಚಟುವಟಿಕೆ 2

ತರಬೀತಿ ಪಟ್ಟಿ ತಯಾರಿಸಲು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು.

ವ್ಯಾಯಾಮ	ಅಷ್ಟು	ಸೆಟ್
ಸಾತಕ್ಕೊಂಡು	8	2
ಲೀಗ್ ಕಲ್ಲೊಂಡು	8	2
ಬೆಂಕೆಪೈಸ್	8	2
ಲಾಟಿರಲ್ ಪ್ರಲೋಡೋನ್	8	2
ಪ್ರಂಟ್ ಪೈಸ್	8	2
ಹೊಲ್ಲೂರ್ ಫ್ರೂ	8	2
ಹೀಲ್ ರೈಯ್ ಸ್	8	2
ಬ್ರೈಸೆಪ್ಸ್ ಕಲ್ಲೊಂಡು	8	2
ಟ್ರೈಸೆಪ್ಸ್ ಡಿಪ್ಸ್	8	2
ಗುಡೋಮಾನೀಡಂಗ್	8	2
ಸಿಟ್ ಅಪ್ಸ್	8	2
ಫೋರ್ ಆಂ ರಿಸ್ಟ್ ಕಲ್ಲೊಂಡು	8	2

ಬಳಿಕ ಚಟುವಟಿಕಾ ಪ್ರಸ್ತುತಕದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಗಾಂಧೀಜಿಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಕುರಿತು ಚರ್ಚೆ ನಡೆಸುವುದು

ಇತರ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ನೀಡುವ ಅದೇ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯವನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಕೆ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ನೀಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು, ದಿನಪೂ ದೃಷ್ಟಿಕೆ ತರಬೇತಿ ನಡೆಯಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ನಮಗಿದರಿಂದ ತಿಳಿಯಬಹುದು. ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕ್ರೀಡಾ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ರೂಪಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಆರೋಗ್ಯಪೂರ್ವಾಧಾರ ಸಮಾಜವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 3

ಇದೊಂದು ಸ್ವಫೋಲ್ಯಾಮಾಪನ ಚಟುವಟಿಕೆಯಾಗಿದೆ.

- ದಣಿವುಂಟಾಗುವ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮನೆಯಲ್ಲಾ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಾ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.
- ಆಟಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತೇನೆ.
- ದೃಷ್ಟಿನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಚಟುವಟಿಕೆಯು ದೃಷ್ಟಿಕೆ ಶ್ರಮವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ.
- ದಿನಾಲೂ ಅಥವಾ ಗಂಟೆ ವ್ಯಾಯಾಮ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.
- ದೂರ ಕಡಿಮೆಯಿರುವಲ್ಲಿಗೆ ವಾಹನದಲ್ಲಿ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ.
- ನಿಮ್ಮ ವಿನೋದಗಳಲ್ಲಿ (Hobby) ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೂ ಶಾರೀರಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಒಳಗೊಂಡಿವೆ.

ಮೇಲೆ ಕೊಟ್ಟವುಗಳಲ್ಲಿ ✓ ಬಿಂಬಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚುವುದಕ್ಕುನುಗುಣವಾಗಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ವ್ಯಾಯಾಮ ಹೆಚ್ಚು ಲಭಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯಬಹುದು.

ದೃಷ್ಟಿನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವ್ಯಾಯಾಮವನ್ನು ಅಯ್ಯಿ ಮಾಡುವಾಗ ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ವಿಚಾರಗಳು

- ಕನಿಷ್ಠ 30 ಮಿನಿಟ್‌ ವ್ಯಾಯಾಮಕ್ಕಾಗಿ ಮೀಸಲಿದಬೇಕು.
- ವಾರ್ಷಿಕ್ ಅಥವಾ ಮತ್ತು ಕೂಲಿಂಗ್ ಡೌನ್ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ರೂಢಿ ಮಾಡಬೇಕು.
- ಅತಿ ಕರಿಣವಾದ ವ್ಯಾಯಾಮಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡಬೇಕು.
- ವ್ಯಾಯಾಮದ ಬಳಿಕ 5 ಮಿನಿಟುಗಳ ನಂತರ ನಾಡಿಮಿಡಿಟ ನಿರ್ಮಿಷಕ್ಕೆ 100ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ವ್ಯಾಯಾಮದ ತೀವ್ರತೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕು.
- ವ್ಯಾಯಾಮಕ್ಕಾಗಿ ದಿನಪೂ ಬೆಳಗಿನ ಸಮಯವನ್ನು ಬಳಸಬೇಕು. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅಂತರಿಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಶುದ್ಧವಾಯಿವಿನ ಪ್ರಮಾಣ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ರುತ್ತದೆ.
- ಅಸಹನೀಯವಾದ ನೋವು ಅಥವಾ ಇತರ ಯಾವುದಾದರೂ ತೊಂದರೆಗಳಿದ್ದಲ್ಲಿ ತಜ್ಞರ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕು.
- ಗಾಯಗಳಿದ್ದರೆ ವ್ಯಾಯಾಮ ಮಾಡಬಾರದು.
- ವ್ಯಾಯಾಮದ ಬಳಿಕ ಲಘು ಆಹಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಮೋಲ್ಯಾನಿಣಾಯ

- ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ನಾಯಕನಿಗಿರಬೇಕಾದ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಧಾನವಾದ ಸ್ನೇಹಿತ್ಯಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.
- ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವವುಗಳಲ್ಲಿ ಶಾರೀರಿಕ ಕ್ಷಮತೆ ವರ್ಧಿಸುವಂತಹ ಒಂದು ವ್ಯಾಯಾಮವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.
- (b) ನಾಯಕತ್ವಗುಣ
- (a) ಜೋಗಿಂಗ್

5

ವ್ಯಾಯಾಮ ಮತ್ತು ಶರೀರ ಭಾರ ನಿಯಂತ್ರಣ

ಬೊಜ್ಜುತನವು ಆಧುನಿಕ ಕಾಲದ ಜೀವನ ಶೈಲಿಯಿಂದುಂಟಾಗುವ ಒಂದು ರೋಗವಾಗಿದೆ. ಬೊಜ್ಜುತನವು ವಾಧುವೇಹ, ಹೃದಯಾಫಾತ ಇತ್ಯಾದಿ ಅನೇಕ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಶರೀರವು ಬೊಜ್ಜುತನವಾಗುವುದಿಧ್ಯರೆ ಅದನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವಂತಹ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಎರೋಬಿಕ್, ಅನರೋಬಿಕ್ ವ್ಯಾಯಾಮಗಳು ಬೊಜ್ಜುತನ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತವೆ.

ಕ್ರೀಡಾ ಪಟುಗಳು ಬಳಸುವ ಆಹಾರವು ಆವರ ಕ್ರೀಡಾಪ್ರದರ್ಶನದ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತದೆ. ಸ್ವಧೇಂಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವುದರ ಮೌದಲು, ಬಿಡುವಿನ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಸ್ವಧೇಂಯ ಅನಂತರ ಸರಿಯಾದ ಆಹಾರ ಕ್ರಮವನ್ನು ಪಾಲಿಸುವುದು ಆಗತ್ಯ. ಈ ಪಾಠಭಾಗದಲ್ಲಿ ಶರೀರ ಭಾರ ನಿಯಂತ್ರಣ ವಿಧಾನಗಳ ಕುರಿತೂ ಎರೋಬಿಕ್, ಅನರೋಬಿಕ್ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಕುರಿತೂ ಕ್ರೀಡಾಪಟುಗಳ ಆಹಾರ ಕ್ರಮದ ಕುರಿತೂ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆಗಳು

- ಶರೀರ ಭಾರವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವ ವಿವಿಧ ವಿಧಾನಗಳ ಕುರಿತು ಜ್ಞಾನ ಸಂಪಾದಿಸುತ್ತಾನೆ
- ಎರೋಬಿಕ್, ಅನರೋಬಿಕ್ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಕುರಿತೂ ತಿಳಿಯುತ್ತಾನೆ.
- ಕ್ರೀಡಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವಾಗ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಆಹಾರ ಕ್ರಮದ ಕುರಿತು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ.

ಒಳಗೊಂಡ ವಿಚಾರಗಳು

- ಶರೀರಭಾರ ನಿಯಂತ್ರಣ ವಿಧಾನಗಳು
  - ಆಹಾರ ಕ್ರಮ ಮತ್ತು ಶರೀರ ಭಾರ ನಿಯಂತ್ರಣ
  - ವ್ಯಾಯಾಮವೂ ಶರೀರ ಭಾರ ನಿಯಂತ್ರಣವೂ
  - ಚಿಕಿತ್ಸೆಯ ಮೂಲಕ ಶರೀರ ಭಾರ ನಿಯಂತ್ರಣ
- ಎರೋಬಿಕ್ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು
- ಅನರೋಬಿಕ್ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು

4 . ಆಹಾರ ಕ್ರಮ

- a) ಸ್ವಧೇನಗೆ ಮೊದಲು
- b) ಸ್ವಧೇನಯ ಮಥ್ಯೆ ಬಿಡುವಿನ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ
- c) ಸ್ವಧೇನಯ ಬಳಿಕ

ಶರೀರ ಭಾರ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಾರ್ಗಗಳು

ಜೀವನ ಶೈಲಿ ರೋಗಗಳನ್ನು ತಡೆದು ನಿಲ್ಲಿಸಲು ಮತ್ತು ಆಯುಷ್ಯಾಲವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಶರೀರಭಾರ ನಿಯಂತ್ರಿಸಬೇಕು. ಅಧ್ಯನಿಕ ಕಾಲಫಟ್ಟಿದಲ್ಲಿ ಶರೀರ ಭಾರವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಜನರು ವಿಭಿನ್ನ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸುತ್ತಾರೆ. ದೈಹಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನವಾದವುಗಳಾಗಿವೆ. ಶರೀರ ಭಾರವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವ ವಿವಿಧ ಮಾರ್ಗಗಳು ಯಾವುದೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯೋಣ.

1. ಆಹಾರ ಕ್ರಮ ಮತ್ತು ಶರೀರ ಭಾರ ನಿಯಂತ್ರಣ

ಇದು ಆಹಾರಕ್ರಮದ ಮೂಲಕ ಶರೀರಭಾರವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವ ಕ್ರಮವಾಗಿದೆ. ನಾವು ಸೇವಿಸುವ ದ್ವೇಷಂದಿನ ಆಹಾರಕ್ರಮವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಿ, ಈ ಮೂಲಕ ಶರೀರಕ್ಕೆ ಸೇರುವ ಕೆಲೋರಿಯ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸುವುದಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ದೈನಂದಿನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಚೈತನ್ಯವು ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಸಂಗೃಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಗ್ಲೈಕೋಜನ್, ಕೊಬ್ಬಿ ಎಂಬಿಪ್ರೆಗಳಿಂದ ಉತ್ಪಾದಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಶರೀರದಲ್ಲಿರುವ ಕೊಬ್ಬಿನ ಪ್ರಮಾಣ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಶರೀರ ಭಾರ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

2. ವ್ಯಾಯಾಮ ಮತ್ತು ಶರೀರ ಭಾರ ನಿಯಂತ್ರಣ

ಇದು ದೈಹಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡು ಶರೀರ ಭಾರವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವ ರೀತಿಯಾಗಿದೆ. ದೈಹಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವಾಗ ಹೆಚ್ಚಿನ ಚೈತನ್ಯ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಸಂಗೃಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಕೊಬ್ಬಿ ಮತ್ತು ಗ್ಲೈಕೋಜನ್ ಚೈತನ್ಯವನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸಲು ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ದೈಹಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯ ಭಾಗವಹಿಸಿದರೆ ಅದಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಸಂಗೃಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಕೊಬ್ಬಿನಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಚೈತನ್ಯ ಉತ್ಪಾದಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ.

3 . ಚಿಕಿತ್ಸೆಯ ಮೂಲಕ ಶರೀರ ಭಾರ ನಿಯಂತ್ರಣ

ಅಧ್ಯನಿಕ ಕಾಲಫಟ್ಟಿದಲ್ಲಿ ಶರೀರ ಭಾರವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ವಿವಿಧ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವುಗಳು ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ಔಷಧಿ ಮತ್ತು ಶಸ್ತ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳಾಗಿವೆ. ಶರೀರ ಭಾರವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಔಷಧಿಯನ್ನು ಬಳಸುವಾಗ ಹಲವು ರೀತಿಯ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯಘಲ(ಅಡ್ಡ ಪರಿಣಾಮ)ಗಳುಂಟಾಗಲು ಸಾಧ್ಯತೆಯಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಡಾಕ್ಟರುಗಳ ಸಲಹೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಮಾತ್ರವೇ ಔಷಧಿಯನ್ನು ಬಳಸಬೇಕು.

ಪ್ರಕೃತಿದತ್ತ ಉತ್ಪನ್ನ (ಚಹಾ, ಕಾಫಿ)ಗಳಿಗೆ ಶರೀರ ಭಾರವನ್ನು ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅಧ್ಯಯನಗಳು ತಿಳಿಸಿವೆ.

ಲೀನೋಬೋಡಿ ಮಾಸ್

ನಮ್ಮ ಶರೀರವು ನಿಮಿಂದಿದೆ ಅಂಗಾಂಶಗಳಲ್ಲಿರುವ ಕೊಬ್ಬನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಬಾಕಿಯಿರುವ ಹೇಳಿ, ಎಲುಬು, ರಕ್ತ ಇತ್ಯಾದಿ ಅಂಗಾಂಶಗಳ ಒಟ್ಟು ಭಾರವನ್ನು ಲೀನೋಬೋಡಿ ಮಾಸ್ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಒಬ್ಬ ಪ್ರೌಢ ವಯಸ್ಸಿನ ಪುರುಷರಲ್ಲಿ ಶರೀರ ಭಾರದ 25 ಶೇಕಡಾಕ್ಷಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಮತ್ತು ಸ್ತ್ರೀಯರಲ್ಲಿ 30 ಶೇಕಡಾ ಕ್ಷಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಕೊಬ್ಬು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟಾಗು ಬೊಜ್ಜುತನ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಲೀನೋಬೋಡಿ ಮಾಸನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಅಥವಾ ಕೊಬ್ಬನ್ನು ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸಿ ನಮಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಶರೀರ ಅನುಪಾತವನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು. ಈ ಎರಡೂ ವಿಚಾರಗಳು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸಂಭವಿಸಿದಾಗ ಹೇಗದಲ್ಲಿ ಗುರಿ ತಲುಪಬಹುದು.

ಒಬ್ಬ ಸಾಧಾರಣ ಪುರುಷನ ಶರೀರ ಭಾರದ ಸಾಮಾನ್ಯ 40 ಶೇಕಡಾ ದಷ್ಟ ಮತ್ತು ಸ್ತ್ರೀಯ ಶರೀರದ 20 ಶೇಕಡಾ ದಷ್ಟ ಹೇಳಿಗೊಗುತ್ತವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಹೇಳಿ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ನಮಗೆ ಲೀನೋಬೋಡಿ ಮಾಸ್ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ.

ಶರೀರ ಭಾರವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಆಹಾರ ಕ್ರಮವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವುದರೊಂದಿಗೆ ವ್ಯಾಯಾಮವು ದಿನಚರಿಯ ಭಾಗವಾಗಬೇಕು.

ಚಟುವಟಿಕೆ 1

ಬೊಜ್ಜುತನವನ್ನು ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸಲು ಯಾವ ರೀತಿಯ ದೃಷ್ಟಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಹಾಗೂ ಆಹಾರ ಸೇವನೆಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವಾಗ ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ವಿಚಾರಗಳು ಯಾವುವು ಎಂಬುದನ್ನು ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಬೇಕು. ಬಳಿಕ ಮಕ್ಕಳು ತಯಾರಿಸಿದ ಟಿಪ್ಪಣಿಯನ್ನು ಪರಿಶೋಧಿಸುವುದು.

1. ಆಹಾರ ಕ್ರಮದ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಯಾಮದ ಮೂಲಕ ನೆಗೆಟಿವ್ ಎನಜಿಂ ಬ್ಯಾಲೆನ್ಸ್ ಸ್ಟ್ರಿಕ್ಸುವುದು.
2. ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯದ ಕಾಲ ದೃಷ್ಟಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗುವುದರಿಂದ ಕೊಬ್ಬನ್ನು ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ.
3. ನಿಧಾನವಾಗಿ ನಡೆಯುವುದು, ಈಜುವಿಕೆ, ಸ್ಕ್ರೇಚ್ ಸವಾರಿ, ದೀಘ್ರ್ಯಂ ದೂರದ ಒಟ್ಟ
4. ರೆಸಿಸ್ಟನ್ಸ್ ಟ್ರೈನಿಂಗ್, ವೆಯ್ಟ್ ಟ್ರೈನಿಂಗ್‌ಗಳ ಮೂಲಕ ಶರೀರದ ಹೇಳಿಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಕೊಬ್ಬು ಮತ್ತು ಲೀನೋಬೋಡಿ ಮಾಸ್‌ನ ಅನುಪಾತವನ್ನು ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸಬಹುದು.
5. ಆಹಾರ ಸೇವನೆಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವಾಗ ಸೂಕ್ತ ಪ್ರಮಾಣದ ಪ್ರೋಫೆಕಾಹಾರ ಲಭಿಸುವಂತೆ ಗಮನಿಸಬೇಕು.

ಎರೋಬಿಕ್ ಮತ್ತು ಅನರೋಬಿಕ್ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು

ಪೇಶಿಗಳ ಸಂಕೊಳನೆ ವಿಕಸನದ ಮೂಲಕ ಶಾರೀರಿಕ ಚಲನೆಗಳನ್ನುಂಟುಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ತಿಳಿದುಕೊಂಡೆವಲ್ಲವೇ?

ಇಂತಹ ಸಂಕೋಚನ ವಿಕಸನಗಳಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಚೈತನ್ಯವು ಆಹಾರದಲ್ಲಿನ ಪ್ರೋಫೆಕಾಂಶಗಳಾದ ಪಿಷ್ಟು, ಸೂರಜನಕ, ಕೊಬ್ಬಿಗಳಿಂದ ಲಭಿಸುತ್ತದೆ. ದೈಹಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಕೊಬ್ಬಿನ ಲಭ್ಯತೆಗನುಗೊಣವಾಗಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಎರಡಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

1. ಏರೋಬಿಕ್ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು

ಇದು ದೈಹಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗುವಾಗ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿರುವ ಚೈತನ್ಯವನ್ನು ಒಕ್ಕಿಜನ್ನಾನು ಉಪಾಧಿಸುವ ರೀತಿಯಾಗಿದೆ. ಆಹಾರದಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಂಡ ಪಿಷ್ಟು, ಸಸಾರಜನಕ, ಕೊಬ್ಬಿ ಎಂಬಿವುಗಳಿಂದ ಏರೋಬಿಕ್ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗತ್ಯವಾದ ಚೈತನ್ಯ ಲಭಿಸುತ್ತದೆ. ಏರೋಬಿಕ್ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಮೊದಲ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಪಿಷ್ಟುವೂ, ಸಮಯದ ಅವಧಿ ಹೆಚ್ಚುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಗೊಣವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕೊಬ್ಬಿ ಚೈತನ್ಯದ ಉತ್ಪಾದನೆಗಾಗಿ ಬಳಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎರಡು ನಿಮಿಷಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯಾವಧಿ ಬೇಕಾದ ಎಲ್ಲ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳೂ ಏರೋಬಿಕ್ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಾಗಿವೆ. ಈಜುವಿಕೆ, ಸೈಕಲ್ ಸ್ವಾರಿ, ನಿಧಾನವಾಗಿ ಓಟ, ವೇಗವಾದ ಓಟ ಇತ್ಯಾದಿಗಳೆಲ್ಲವೂ ಏರೋಬಿಕ್ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಾಗಿವೆ.

2. ಅನರೋಬಿಕ್ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು

ಇದು ದೈಹಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗುವಾಗ ಅಗತ್ಯವಾದ ಚೈತನ್ಯವನ್ನು ಒಕ್ಕಿಜನಿನ ಅನುಪಾಧಿತಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದಿಸುವ ರೀತಿಯಾಗಿದೆ. ಅನರೋಬಿಕ್ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಚೈತನ್ಯವು ಪಿಷ್ಟುದಿಂದ ದೊರಕುತ್ತದೆ. ಎರಡು ನಿಮಿಷಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಸಮಯಾವಧಿ ಬೇಕಾದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಇದರಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. 100 ಮೀ., 200 ಮೀ ಓಟ, ಭಾರ ಎತ್ತುವಿಕೆ ಇದಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆಗಳಾಗಿವೆ.

ಡೀಫೆಂಸ ಸಮಯಾವಧಿ ಅಗತ್ಯವಾಗಿರುವ ಸ್ವಧೇಗಳ ನಡುವೆ ಇರುವ ಶೀವ್ರವಾದುದೋ, ವೇಗತೆಯುಳ್ಳದೋ ಆದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಾ ಅನರೋಬಿಕ್ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಚೈತನ್ಯ ಉತ್ಪಾದಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಪ್ರಟ್ಯಾಲ್ ಆಟದಲ್ಲಿ ನಡುನಡುವೆ ಇರುವ ವೇಗವಾದ ಓಟವು ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿದೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 2

ಏರೋಬಿಕ್, ಅನರೋಬಿಕ್ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಬೋಜ್ಜುತನವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವುದು ಹೇಗೆ ಎಂಬುದರ ಕುರಿತು ಮತ್ತು ಈ ದಾಖಲಿಸಿದ್ದನ್ನು ಪರಿಶೋಧಿಸುವುದು. ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

1. ಏರೋಬಿಕ್ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗುವಾಗ ಕೊಬ್ಬಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಚೈತನ್ಯದ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದರಿಂದ ಶರೀರದಲ್ಲಿರುವ ಕೊಬ್ಬಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ.
2. ಏರೋಬಿಕ್ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಸಮಯಾವಧಿ ಹೆಚ್ಚುವುದಕ್ಕನುಗೊಣವಾಗಿ ಶರೀರದ ಕೊಬ್ಬಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ.

3. ಅನರೋಬಿಕ್ ಚೆಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವಾಗ ಜೈತನ್ಯವು ಹಿಷ್ಟುದಿಂದ ಉತ್ಪಾದಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಜೈತನ್ಯದ ಉತ್ಪಾದನೆ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಅಹಾರದ ನಿಯಂತ್ರಿಸುವಿಕೆಯಿಂದ ಅದು ನೆಗೆಟಿವ್ ಎನಜೆಕ್ ಬ್ಯಾಲೆನ್ಸ್ ಸ್ಪ್ರಿಫ್ಟಿಸಿ, ಭಾರ ಕಡಿಮೆಯಾಗಲು ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಕ್ಕಳು ದಾಖಲಿಸಿದುದನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡುವುದು.

ಚೆಟುವಟಿಕೆ 3

ರನ್ ವಿತ್ ದ ಬಾಲ್ (Run with the ball)

ಸಮಾನ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಎರಡೋ ಮೂರೋ ಗುಂಪನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಪ್ರತಿ ಗುಂಪಿನ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸ್ಟ್ರಾಟಿಕ್ ರ್ಯಾನ್ ಹಿಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸಾಲಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ಅಧ್ಯಾಪಿಕೆಯ ಸೂಚನೆ ಲಭಿಸಿದ ಕೂಡಲೇ ಪ್ರತಿ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವ ಮನು ಒಂದು ಪುಟ್ಟಾಲನ್ನು ಎರಡೂ ಕೈಗಳಿಂದ ಹಿಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದು, 20 ಮೀಟರ್ ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಕೋನವನ್ನು ಸುತ್ತಿ ಬರುತ್ತಾನೆ. ಬಳಿಕ ಸ್ಟ್ರಾಟಿಕ್ ರ್ಯಾನ್ ದಾಟಿದ ಕೂಡಲೇ ಬಾಲನ್ನು ಎದುರುಗಡೆಗೆ ತಂದು ಎರಡೂ ಕೈಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದು ಓಡುತ್ತಾ ಕೋನವನ್ನು ಸುತ್ತಿ ಬಂದು ಪುಟ್ಟಾಲನ್ನು ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ನಿಂತಿರುವ ಮನುವಿನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತಾನೆ. ಗುಂಪಿನ ಎಲ್ಲರೂ ಇದೇ ರೀತಿ ಮುಂದುವರಿಸಿದಾಗ ಮೊದಲು ಯಾವ ತಂಡ ಫಿನಿಷ್ ಮಾಡುತ್ತದೋ ಆ ತಂಡ ಗೆಲ್ಲುತ್ತದೆ.

1. ಈ ಅಟದಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಾನವಾಗಿ ಜೈತನ್ಯದ ಉತ್ಪಾದನೆ ನಡೆದುದು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ?
ಅನರೋಬಿಕ್
2. ಜೈತನ್ಯದ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಪ್ರಥಾನ ಮೂಲ ಯಾವುದು
ಸಸಾರಜನಕ

ಅಹಾರ ಕ್ರಮ

ಸ್ಪರ್ಧೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವ ಕ್ರೀಡಾಳುಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಅಹಾರ ಕ್ರಮವನ್ನು ಪಾಲಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕ್ರೀಡಾ ಪಟುಗಳಿಗೆ ಆವಶ್ಯಕವಾದ ಜೈತನ್ಯ ಲಭಿಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಹಾರವನ್ನು ಕ್ರಮೀಕರಿಸಬೇಕು. ಕ್ರೀಡಾ ಚೆಟುವಟಿಕೆಗಳ ಸ್ಥಾವಕ್ಷನುಗುಣವಾಗಿ ಸಮಯಾವಧಿ ಪರಿಗಣಿಸಿ ಅಹಾರ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಉಂಟಾಗಬಹುದು. ಅಹಾರ ಕ್ರಮವನ್ನು ಪ್ರಥಾನವಾಗಿ ಮೂರು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ರಮೀಕರಿಸಬಹುದು. .

- a) ಸ್ಪರ್ಧೆಗೆ ಮೊದಲು (Before match)
- b) ಸ್ಪರ್ಧೆಗಳ ಮಧ್ಯ ಬರುವ ಸಮಯಗಳಲ್ಲಿ (During match)
- c) ಸ್ಪರ್ಧೆಗಳ ನಂತರ (After match)

a) ಸ್ವಧೇಂಯ ಮೊದಲು

ಸ್ವಧೇಂಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಹೆಚ್ಚು ಪಿಷ್ಟು (Carbohydrate) ವನ್ನೆಲ್ಲಾಗೊಂಡ ಆಹಾರವನ್ನು ಸೇವಿಸಬೇಕು. ಕೊಬ್ಬಿ ಅಡಕವಾಗಿರುವ ಆಹಾರದ (ಮಾಂಸ) ಜೀಣಂಕ್ರಿಯೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯ ತಗಲುವುದರಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಇಂತಹ ಆಹಾರಗಳನ್ನು ಸೇವಿಸಬಹುದು. ಸ್ವಧೇಂಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮೂರು ಗಂಟೆಗಳ ಮುಂಚೆತವಾಗಿ ಸಸಾರಜನಕ ಒಳಗೊಂಡ ಆಹಾರ ಸೇವಿಸಿದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವೇ ಜೀಣಂಕ್ರಿಯೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಜೀಣಂವಾಗದಿದ್ದರೆ ಅದು ಪ್ರದರ್ಶನದ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತದೆ. ದ್ರವರೂಪದಲ್ಲಿರುವ ಆಹಾರವು ಬೇಗನೇ ಜೀಣಂವಾಗಲು ಸಹಕಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಸ್ವಧೇಂಗೆ ಮೊದಲು ಸಿಹಿತಿಂಡಿ, ಮಿತಾಯಿ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ತಿಂದರೆ ರಕ್ತದಲ್ಲಿನ ಗ್ಲೂಕೋಸಿನ ಪ್ರಮಾಣವು ತುಂಬಾ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ, ಫಕ್ಕನೇ ಇನ್ನಲ್ಲಿನೋನ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಗ್ಲೂಕೋಸಿನ ಪ್ರಮಾಣ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಬೈತನ್ಯದ ಉತ್ಪಾದನೆಯು ಕಡಿಮೆಯಾಗಲು ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಪಿಷ್ಟುದ ಪ್ರಮಾಣವು ಹೆಚ್ಚಿರುವ ಆಹಾರದ ಸೇವನೆಯು ಶರೀರದಲ್ಲಿರುವ ಜಲಾಂಶವು ನಷ್ಟವಾಗಲೂ, ಪೇಶಿಯ ಸೆಳೆದ, ವಾಂತಿ, ಬೇರಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೂ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ.

b) ಸ್ವಧೇಂಗಳ ನಡುವಿನ ಬಿಡುವಿನ ಪೇಳಿಯಲ್ಲಿ

ಸ್ವಧೇಂಗಳ ಬಿಡುವಿನ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಿತವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪಿಷ್ಟು ಒಳಗೊಂಡ ಪಾನೀಯಗಳನ್ನು ಸೇವಿಸುವುದರಿಂದ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಗ್ಲೂಕೋಜನಿನ ಪ್ರಮಾಣವು ಕ್ರಮಾತೀತವಾಗಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದನ್ನು ತಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯ 100 ಮಿ.ಲೀ. ನೀರಿನಲ್ಲಿ 20ಿಂದ 2.5 ಗ್ರಾ. ಗ್ಲೂಕೋಸ್ ಸೇರಿಸಿ ಕುಡಿಯುವುದು ಉತ್ತಮ. ಗಂಟೆಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯ 800 ಮಿ.ಲೀ. ಜಲವನ್ನು ಹೀರಲು ಶರೀರಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಕ್ರೀಡಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವಾಗ ಹೆಚ್ಚು ನೀರು ಬೆವರಿನ ರೂಪದಲ್ಲಿ ನಷ್ಟವಾಗುವುದಿದ್ದರೂ ಅಮಿತವಾಗಿ ನೀರು ಕುಡಿಯುವುದೂ ಒಳ್ಳಿಯದಲ್ಲ. ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ, ನೀರು ಅನ್ನಕೋಶದಲ್ಲಿ ತುಂಬಿ ನಿಂತು ಕ್ರೀಡಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ತಡೆಯೋಡ್ದಬಹುದು.

c) ಸ್ವಧೇಂಯ ಬಳಿಕ

ಸ್ವಧೇಂಯ ಬಳಿಕ ಎಲ್ಲ ಪ್ರೋಫ್ಕಾಂಶಗಳೂ ದೊರಕುವಂತಹ ಆಹಾರವನ್ನು ಸೇವಿಸಬೇಕು. ಸ್ವಧೇಂಯ ಬಳಿಕ ಕನಿಷ್ಠ ಒಂದು ಗಂಟೆಯಾದರೂ ಕಳೆದು ಆಹಾರ ಸೇವಿಸುವುದುತ್ತಮ. ಹೀಗಿದ್ದರೂ ಸ್ವಧೇಂ ಕಳೆದ ಕೂಡಲೇ ಫಕ್ಕನೇ ಜೀಣಂವಾಗುವ ದ್ರವರೂಪದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರೋಫ್ಕಾಂಶಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಆಹಾರವನ್ನು ಸೇವಿಸಿ ಗ್ಲೂಕೋಸಿನ ಪ್ರಮಾಣದ ಸಮತೋಲನಾವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಬೇಕು. ನಂತರದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಧೇಂಗಳಿದ್ದರೆ ಫಕ್ಕನೇ ಜೀಣಂವಾಗುವ ಆಹಾರಗಳನ್ನು ಸೇವಿಸಬೇಕು. ಈ ಮೂಲಕ ಪೇಶಿಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಪಿತ್ತಜನಕಾಂಗದಲ್ಲಿ ಗ್ಲೂಕೋಜನ್ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ನಷ್ಟವಾದ ಜಲಾಂಶವನ್ನು ಪುನಃ ಸೇರಿಸಲು ಹೀರುವಿಕೆಯ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕೂ ನುಗುಣವಾಗಿ ನೀರು ಕುಡಿಯಬೇಕು.

ಚಟುವಟಿಕೆ 4

ಶಾಲಾ ಮಟ್ಟದ ಸ್ವಧೇಗಳಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸ್ವಧೇಗೆ ಮೊದಲು ಗ್ಲೂಕೋಸ್ ಹುಡಿ ತಿನ್ನುವುದನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಇದು ಮಕ್ಕಳ ಪ್ರದರ್ಶನದ ಮೇಲೆ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮಕ್ಕಳು ಬರೆಯಲಿ. ಟಿಪ್ಪಣಿಯನ್ನು ಪರಿಶೋಧಿ ಮೌಲ್ಯ ಮಾಪನ ನಡೆಸಬೇಕು.

ಸ್ವಧೇಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮೊದಲು ಗ್ಲೂಕೋಸ್ ಹುಡಿ ಹೆಚ್ಚು ಸೇವಿಸಿದರೆ ಅದು ರಕ್ತದಲ್ಲಿನ ಗ್ಲೂಕೋಸಿನ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಘೆಕ್ಕನೇ ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಇನ್ಸುಲಿನ್ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದಿಸಲ್ಪಟ್ಟು, ರಕ್ತದಲ್ಲಿನ ಗ್ಲೂಕೋಸಿನ ಪ್ರಮಾಣವು ಘೆಕ್ಕನೇ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಕ್ರೀಡಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಚೈತನ್ಯವು ರಕ್ತದಲ್ಲಿರುವ ಗ್ಲೂಕೋಸಿನಿಂದ ಲಭಿಸದಿರುವದರಿಂದ ಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಗ್ಲೂಕೋಸ್ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದಲು ನೀರು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಸಂಗ್ರಹಕಾಗಿ ಶರೀರದಲ್ಲಿರುವ ನೀರಿನ ಅಂಶವು ಹೀರಲ್ಪಡುವದರಿಂದ ನಿಜರೀಕರಣ ಸಂಭವಿಸುತ್ತದೆ.

ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಚಟುವಟಿಕೆ

1. ಅನರೋಬಿಕ್ ಚಟುವಟಿಕೆಗೆ ಚೈತನ್ಯ ಕೊಡುವಂತಹ ಪ್ರೋಫೆಕ್ಟಾಂಶ ಯಾವುದು?

ಪಿಷ್ಟು

2. ಕ್ರೀಡಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಸಮಯಾವಕಾಶ ಹೆಚ್ಚಿದಂತೆ ಯಾವ ಪ್ರೋಫೆಕ್ಟಾಂಶದಿಂದ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಚೈತನ್ಯದ ಉತ್ಪಾದನೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ?

ಕೊಬ್ಬು

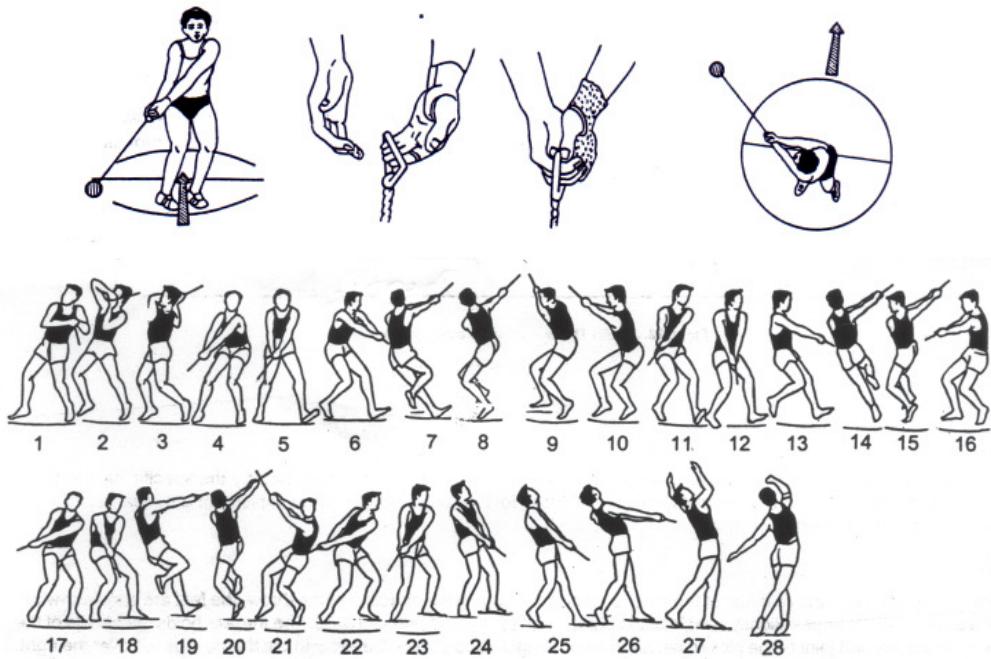
3. ಆಹಾರದ ಮತ್ತು ಸ್ವಧೇಯ ನಡುವೆ ಇರಬೇಕಾದ ಕನಿಷ್ಠ ಸಮಯ ಪರಿಧಿ ಎಷ್ಟು? ಮೂರು ಗಂಟೆಗಳು

ಸೈಪ್ಪಣಿ ಅಂಡ್‌ಗೇಮ್ಸ್

ಅತ್ಯೇಕಣ್ಣ (Athletics)

1. ಹಾಮರ್ ತೋರ್ (Hammer Throw)

ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಎಸೆತ ಪೂರ್ವವಾಗಬೇಕಿದ್ದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎರಡು ಸ್ವಿಂಗ್ (Swing) ಮತ್ತು ಮೂರು ಟನ್‌ರ್ (Turn) ಸೇರಿರಬೇಕು. (ಎಡಪಾದವನ್ನು ಬಳಸಿ ಬಲಪಾದದ ಸಹಾಯದಿಂದ (Active push off from the right leg)) ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಟನ್‌ರ್ ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹೊದಲ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಟನ್‌ರ್ ನಲ್ಲಿಯೂ ಅತ್ಯೇಕ್ ಕಾಲಿನ ಹಿಮ್ಮುದಿಯಿಂದ ಪಿವಟ್ (Pivot) ಮಾಡಿ ಎರಡನೇ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕಾಲಿನ ಚೋಲ್ ಓಫ್ ದಿ ಪೂರ್ಟ್ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹೀಲ್ ಬಾಲ್ ಟನ್‌ರ್ (Heel-ball-turn) ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಮುಂದಕ್ಕಿರುವ ಚಲನೆಗೆ ಹೀಲ್ ಬಾಲ್ ಆಕ್ಯಾನ್ ಮಾಡುವುದು ಹಾಮರ್ ತೋರ್‌ಗಾರನಿಗೆ ತುಂಬಾ ಸಹಾಯಕವಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಟನ್‌ರ್ ನಲ್ಲಿಯೂ ಪರಿಸಾಮರ್ಕಾರಿಯಾದ ರೇಡಿಯಸ್ (ಕ್ರೀಗಳನ್ನು ಶರೀರದಿಂದ ದೂರಕ್ಕೆ ಬಾಚಿಕೊಂಡಿರುವುದು) ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಗ್ರಿಪ್ (Grip)

ಹಾಮರಿನ ಹ್ಯಾಂಡಲ್ ಪಾಡ್ ನ್ನು ಎಡಗೈಯ ನಡುಬೆರಳುಗಳ ಮಡಚುವಿಕೆಯ (Middle phalanges) ಒಳಗೆ ಇರಿಸಬೇಕು. ಇದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೆಬ್ಬೆರಳು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಸಪ್ರೋಟ್‌ ಕೊಡಬೇಕು. ಆ ಬಳಿಕ ಬಲಗೈಯ ನಾಲ್ಕು ಬೆರಳುಗಳು (ತೋರು ಬೆರಳಿನಿಂದ ಕೆರು ಬೆರಳಿನ ವರೆಗೆ) ಎಡಕ್ಕೆ ಬೆರಳುಗಳ ಹೊರಗಿನಿಂದಾಗಿ ಮೊಣಕ್ಕೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿ ಹಿಡಿಯಬೇಕು.

ಪ್ರಾರಂಭ

ಎಸೆತಗಾರ ವೈತ್ತದ ಹಿಂಭಾಗದಲ್ಲಿ (ಅಂಚಿನಲ್ಲಿ - Rear edge) ಶರೀರದ ಹಿಂಭಾಗ ಎಸೆಯುವ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಅಭಿಮುಖವಾಗಿ ಪಾದಗಳನ್ನು ಭುಜಗಳ ಅಂತರದಿಂದಲೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಅಗಲವಾಗಿ (More than shoulder width) ಎರಡು ಮೊಣಕಾಲುಗಳನ್ನು ಮಡಚಿ ನಿಲ್ಲಬೇಕು. ಇದು ಸಮತೋಲನಗೊಳಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹಾಮರ್ ಹೆಡ್ ಬಲಪಾದದ ಹಿಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರದಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಎರಡು ಮೊಣಕ್ಕೆಗಳನ್ನು ಚಾಚಿ ನಿಲ್ಲಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಬೀಸಿ ಸುತ್ತುವಾಗ Low point High point ಮತ್ತು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿಯಬೇಕು. ಅದರಂತೆ ಶರೀರದ ಭಾರವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುವುದೂ ಪ್ರಥಾನವಾದ ವಿಚಾರವಾಗಿದೆ. ಎರಡು ಅವ್ರೋಸ್‌ಸ್ವಿಂಗ್ ಅರಂಭಿಸಲು ಗಮನಿಸಬೇಕು.

ಟನ್‌(Turn)

ಎಡಕಾಲಿನ ಹಿಮ್ಮಡಿಯನ್ನು ನೆಲಕ್ಕೆ ಉರಿ(ಬಾಲ್ ಓಫ್ ದಿ ಫ್ರೂಟ್) ಮತ್ತು ಬೆರಳುಗಳನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಎತ್ತಿ ಪಾದವು 90 ಡಿಗ್ರಿಯಿಂದ 110 ಡಿಗ್ರಿ ವರೆಗೆ ತಿರುಗಿದ ಬಳಿಕ ಬಾಲ್ ಓಫ್ ದಿ ಫ್ರೂಟ್ ಉರಿಕೊಂಡು ಪಿವಟ್ ಮಾಡಲು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಇದರೊಂದಿಗೆ ಬಲಗಾಲು ಎಳಿದು ಸುತ್ತಿಸಿ ಎರಡೂ ಕಾಲುಗಳೂ ಒಂದೇ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿಡಬೇಕು. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮೊಣಕಾಲುಗಳನ್ನು ಮಡಚಿ ಸಮತೋಲನ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇರಿಸಬೇಕು. ಒಳ್ಳೆಯ ರೇಡಿಯಸ್ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು Elbow extension ಮತ್ತು ಬೋಡಿ ಪ್ರೋಸಿಷನ್‌ನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು.

ರಿಲೈಷ್ (Release)

ಚೆನ್ನಾಗಿ ಶರೀರವನ್ನು ಬಲವಾಗಿ ತಿರುಗಿಸಿ ಒಂದು ಟನ್‌ ಮುಗಿದಾಗ ಹಾಮರನ್ನು ಬೀಸಿ ಎಸೆಯಲು ಗಮನಿಸಬೇಕು.

ರಿಕವರಿ (Recovery)

ಎಸೆದ ಬಳಿಕ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬೀಳದಿರಲು ಕಾಲುಗಳನ್ನು ಮಡಚಿ (ತಗ್ಗಿಸಿ) ಶರೀರದ ಕೇಂದ್ರಿಯ ಗುರುತ್ವ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಗಮನಿಸಬೇಕು.

2.ಪ್ರೋಲ್ ವಾಲ್ಟ್ (Polevault)

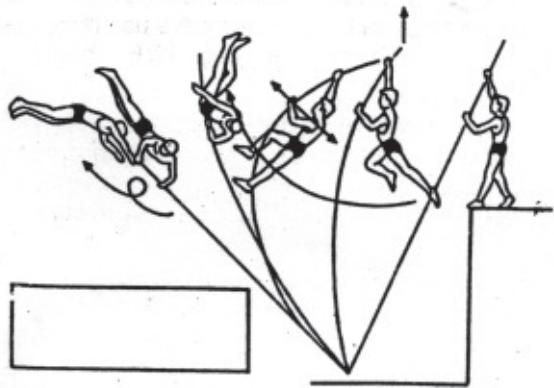
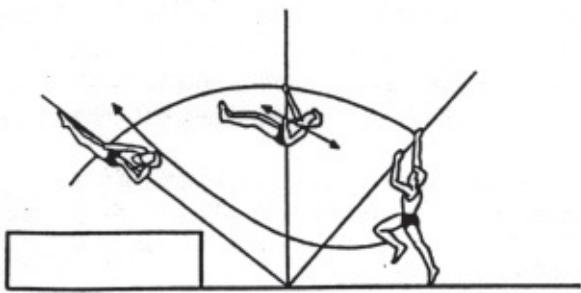
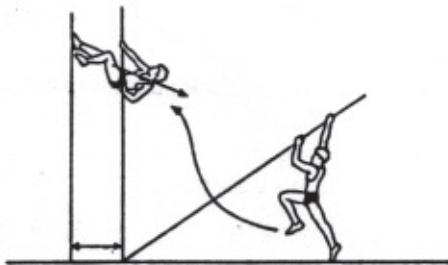
ಇತರ ಜಂಪ್ ವಿಭಾಗಗಳಿಂದ ಭಿನ್ನವಾಗಿ ಉಪಕರಣದ ಸಹಾಯದಿಂದ ನಡೆಯುವ ನೆಗೆತವೇ ಪ್ರೋಲ್‌ವಾಲ್ಟ್. ಹಿಂದೆ ಬಿದಿರನ್ನು ಬಳಸಿ ನೆಗೆಯುತ್ತಿದ್ದರು.

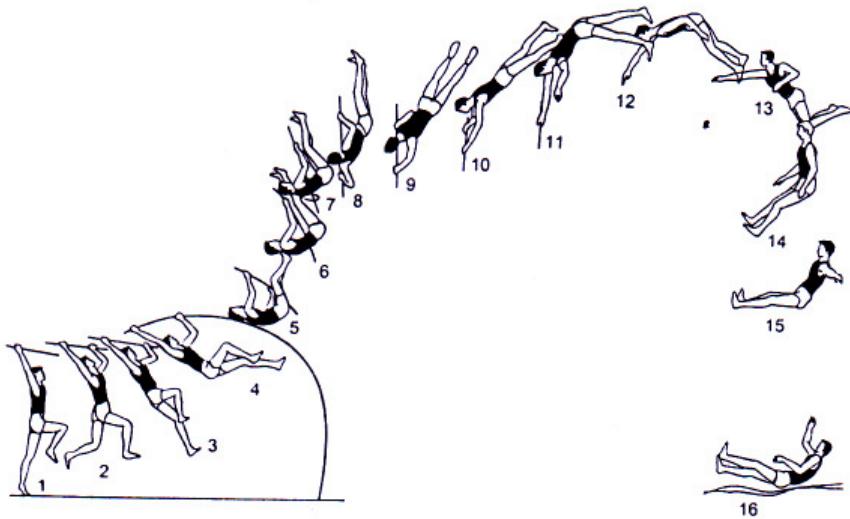
ಆ ಬಳಿಕ ಮೆಟಾಲಿಕ್ ಪ್ರೋಲನ್ನು ಬಳಸಲು ಅರಂಭಿಸಿದರು. ಈಗ ಗ್ಲಾಸ್ ಪ್ರೋಲನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಾರೆ.

ಗ್ರಿಪ್

ಪ್ರೋಲ್ ವಾಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಗ್ರಿಪ್ ಬಹಳ ಪ್ರಥಾನವಾಗಿದೆ. ಷೈಬರ್ ಗ್ಲಾಸ್‌ಪ್ರೋಲ್ ಉಪಯೋಗಿಸುವಾಗ ಗ್ರಿಟ್ಟಿನ ಎರಡು ಕೈಗಳೊಳಗಿನ ಅಂತರವು ಭುಜಗಳ ಅಂತರಗಳಿಗಿಂತ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಿರಬೇಕು.

ಬಲಗೈ ಪ್ರೋಲಿನ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿ ಅಂಗೈ ಒಳಮುಖವಾಗಿ ಬರುವಂತೆ ಹಿಡಿಯಬೇಕು. ಎಡಗೈ ಭುಜಗಳ ಅಂತರಕ್ಕೂ ಅಂತಲೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಅಗಲದಲ್ಲಿ ಅಂಗೈ ಕೆಳಗೆ ಬರುವಂತೆ ಹಿಡಿಯಬೇಕು. ಪ್ರೋಲಿನ ಮುಂದಿನ ಭಾಗ ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯಬೇಕು.

ಅಪ್ರೋಚ್ (Approach)

ಅಪ್ರೋಚ್ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ಅಕ್ಷಿಲರೇಷನ್ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಕ್ಕೂ ಅಕ್ಷಿಲರೇಷನ್ ಪಾಟನ್‌ಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿದೆ. ಉತ್ತಮ ಪ್ರೋಲೋವಾಲ್ಟ್‌ಗಳು 20 ರಿಂದ 22ರ ವರೆಗೆ ಸೈಪ್ರೆಡ್ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು ಈ 14ರಿಂದ 16ರ ವರೆಗೆ ಸೈಪ್ರೆಡ್ ಬಳಸಬಹುದು. ಗ್ರಿಪ್ ಮೌದಲು ವಿವರಿಸಿದಂತೆಯೂ ಪ್ರೋಲೋ ಹಿಪ್‌ಲೋನ್‌ನಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವಂತೆಯೂ ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಪ್ರೋಲಿನ ಹೆಡ್ ಮೇಲಕ್ಕೂ ಟೈಲ್ (Tail)ಹಿಪ್‌ಲೋನ್‌ನಲ್ಲಿ ತಗ್ಗಿಸಿ ಹಿಡಿಯಬೇಕು.

ಟೇಕ್ ಓ ಕಿಫ್, ಕ್ಲಿಯರ್‌ನ್‌ ಲಾಂಡಿಂಗ್ (Take off/Clearance/Landing)

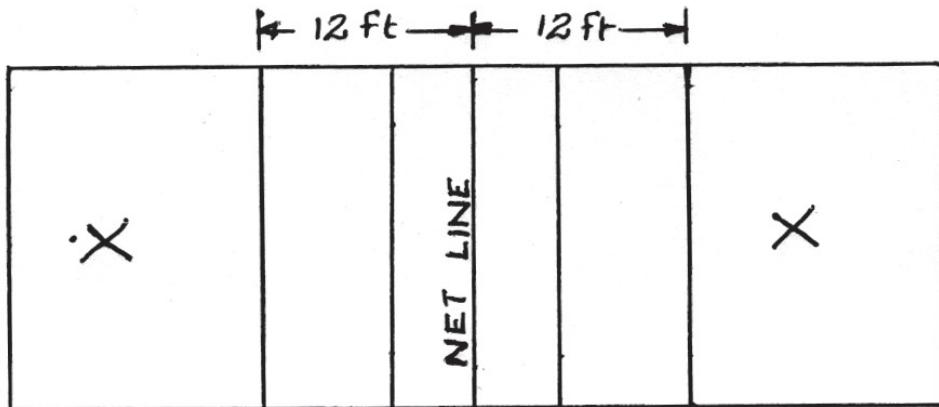
ವೇಗವಾಗಿ ಒಡಿ ಬಂದು ವೇಗವನ್ನು ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸದೆ ಪ್ರೋಲೋ ಚೋಕ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಪ್ಲೈಸ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಒಟ್ಟವನ್ನು ಅರಂಭಿಸುವಾಗ ಪ್ರೋಲೋ ಪ್ರೋವಡ್‌ (Foreword Upword) ಪ್ರೋಸಿಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಆಗಿರಬೇಕು. ಹೆಡ್‌ನ ಲೆವೆಲೋನಿಂದ ಕೊನೆಯ 3ರಿಂದ 5 ಸೈಪ್ರೆಡ್ ಅಗುವಾಗ ಚೋಕ್ಸಿನ ಹಿಂಭಾಗಕ್ಕೆ ಪ್ರೋವಡ್‌ ಡೋನ್‌ವಡ್‌ ಆಗಿ ಶರೀರವನ್ನು ತರಬೇಕು. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕ್ರೀಯ ವೇಗದಲ್ಲಿ ವೃತ್ತಾಸ ಮಾಡಬಾರದು. ಕೌಂಟರ್ ಕ್ಲೋಕ್‌ಪ್ರೈಸ್ ಪ್ರೋಸಿಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಶರೀರದೊಂದಿಗೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡೇ ಬಲಗ್ರೈ ಕೆಳಗಿನಿಂದ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಕೊಂಡೊಯ್ದಬೇಕು. ಕೊನೆಯ ಸೈಪ್ರೆಡಿನಲ್ಲಿ ಶರೀರದ ಪ್ರೋಸಿಷನ್‌ ನೆಟ್‌ಗಿರಬೇಕು.

ಪ್ರೋಲೋಬಾಕ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಪ್ಲೈನ್ ಮಾಡುವಾಗ ಬಲಗ್ರೈ ಸ್ಟಿಂಗಿಂಗ್ ಅವ್‌ವಡ್‌ ಆಗಿ ಎಡಗಾಲಿನ ಸಂಪರ್ಕವು ನೆಲದಿಂದ ಬಿಟ್ಟು ಪ್ರೋಲೋ ವೈಂಡ್ ಮಾಡಿ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಜೋತಾಡಿ ಎರಡೂ ಕಾಲುಗಳನ್ನು ಎತ್ತರದಲ್ಲಿ ಮೌದಲು 'L' ಪ್ರೋಸಿಷನ್‌ನಿಂದ ಎರಡೂ ಕಾಲುಗಳನ್ನು ಘಾಟ್‌ಅಪ್‌ ಮಾಡಿ ಕ್ಲೋಸ್ ಬಾರಿನ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಎತ್ತಿದ ಬಳಿಕ ಟಿನ್‌ಗ್ ಮಾಡಿ ಬಾರ್ ಕ್ಲಿಯರ್ ಮಾಡಿದ ಬಳಿಕ ಎಡಗ್ರಿಪ್ ಮೌದಲೂ ಬಳಿಕ ಬಲದ ಗ್ರಿಪ್‌ನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಳಿಕ ಸುರಕ್ಷೆ ತವಾಗಿ ಬೀಳಲು ಗಮನಿಸಬೇಕು.

ಬಾಲ್ ಬಾಡ್ಮಿಂಟನ್ (Ball Badminton)

ಗೇಮ್ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ

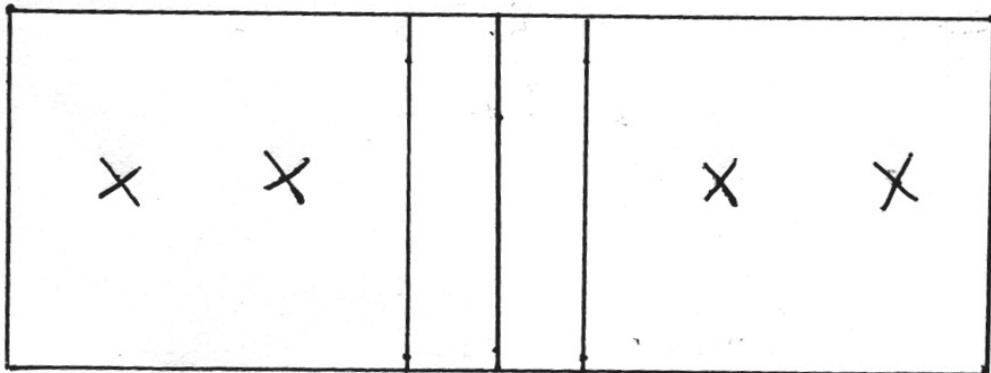
1. ಸಿಂಗಲ್ಸ್

ಚಿತ್ರ ಒಂದರಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಒಂದು ಡೆಬಲ್ಸ್ ಕೋಟಿನ ನೇಟ್‌ಲೈನಿನಿಂದ ಇಕ್ಕಡಿಗಳಲ್ಲಿ 12 ಅಡಿ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಗೆರೆ ಎಳೆಯಬೇಕು. (ಈ ದೂರವು 12 ಅಡಿಯಿಂದ 14 ಅಡಿವರೆಗೂ ಆಗಬಹುದು) ಆ ಬಳಿಕ ಕೋಟಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಗುವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ಈ ಗೇಮ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳು ನಿಲ್ಲುವ ಭಾಗವನ್ನು ಕ್ರೀಡಾಂಗಣವಾಗಿ ಪರಿಗಳಿಸಬೇಕು. ಆ ಬಳಿಕ ಆಟವನ್ನು ಆಡಲು ತೊಡಗಬಹುದು. ಈ ತರಬೇತಿಯಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಸವಿಕ್ರೀಂಗಳು, ಸೈಪ್ರೀಕ್ರೀಗಳು, ಬೋಲ್ ಪ್ರಾಂಗ್, ರಿಸೀವಿಂಗ್ ಎಂಬಿವುಗಳ ತರಬೇತಿ ನೀಡಬೇಕು.

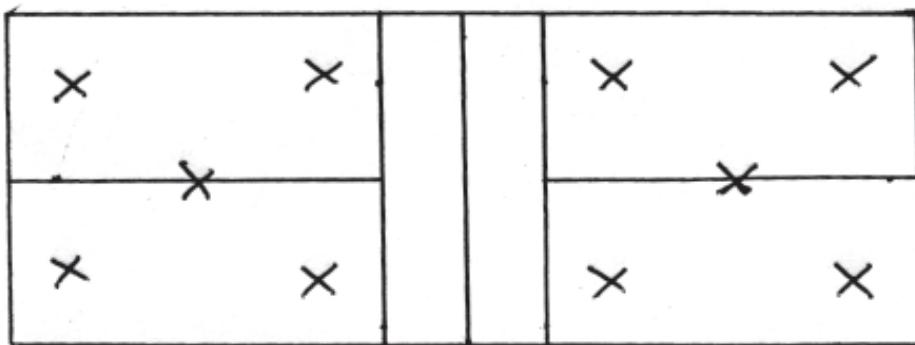
ಈ ತರಬೇತಿಯ ಮೂಲಕ ಒಂದು ಮಗುವಿಗೆ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಸ್ವೇಚ್ಛಾ(skill)ಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಸಾಮಧ್ಯ ಗಳಿಸಬಹುದು. ಅದರೊಂದಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಮಗುವಿಗೆ ಅಂಗಣದೊಳಗಿನ ಚಲನೆಗಳನ್ನು, ರೀತಿಗಳನ್ನು ತುಂಬಾ ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸಬಹುದು.

2. ಡಬಲ್ಸ್

ಜಿತ್ತು 2ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿರುವಂತೆ ಒಂದು ಡಬಲ್ ಕೋಟಿನ ಇಕ್ಕಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೋಟಿನಲ್ಲಿಯೂ ಇಬ್ಬರು ಮುಕ್ಕಳಂತೆ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ಒಬ್ಬನ ಹಿಂದೆ ಒಬ್ಬನಂತೆ ನಿಲ್ಲಿಯೇಕು. ಆ ಬಳಿಕೆ ಅಟ ಆಡಲು ತೊಡಗಬಹುದು. ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ ಸೈಪ್ಪಣ್ಯಗಳನ್ನೂ ಈ ಅಟದ ಮೂಲಕ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಬಹುದು ಡಬಲ್ಸ್ ಅಟದ ತರಬೇತಿ ಪಡೆಯುವ ಒಬ್ಬ ಮಗುವಿನ ಸಾಮಧ್ಯಕವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಮೂಲಕ ಒಂದು ಮಗುವನ್ನು ಯಾವ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಆಡಿಸಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಸಾಧ್ಯ. ಇದರಿಂದ ಆ ಮಗುವನ್ನು ಯಾವ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಆಡಿಸಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯಬಹುದು. ಷಟ್ಟಿಂಗ್ ಸೈಪ್ಪಣ್ಯಗಳು ಎಂಬೀ ಸೈಪ್ಪಣ್ಯಗಳನ್ನು ಅಧಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ಡಬಲ್ಸ್ ತರಬೇತಿ ಅಶ್ಯಂತ ಪ್ರಯೋಜನಕರವಾಗಿದೆ.

3. ಷ್ಟೈವನ್ ತರಬೇತಿ

ಜಿತ್ತು 3ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿರುವಂತೆ ಪ್ರತಿ ಕೋಟಿನ ನಲ್ಲಿಯೂ ಐವರು ಮುಕ್ಕಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ಇಬ್ಬರು ಮುಂದುಗಡೆ ಉಳಿದಿಬ್ಬರು ಹಿಂದೆ. ಈ ನಾಲ್ಕು ಮಂದಿಯ ಮಧ್ಯ ಒಬ್ಬ ಹಿಂದೆ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ಮೊದಲು ಬಾಲ್ ಎಸೆಯುವವ (ಸವಿಂಸ್ ಕೋಡುವವ) ಕೋಟಿನ ಬಲಭಾಗದಿಂದ ಎದುರು ಭಾಗ ಕೋಟಿನ ಬಲಭಾಗಕ್ಕೆ ಸವಿಂಸ್ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸಿಕೊಂಡು ಎಸೆಯಬೇಕು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಎದುರು ಕೋಟಿನಲ್ಲಿರುವ ಐದು

ಮಂದಿಗೂ ಬಲಭಾಗಕ್ಕೆ ಬಂದು ನಿಲ್ಲಬಹುದು. ಬಾಲ್ ನೆಟ್ಟನ್ನು ದಾಟಿದ ಬಳಿಕ ಇವರಿಗೆ ಅವರವರ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿ ಹೋಗಬಹುದು. ಬಂದು ಪೋಯಿಂಟ್ ಲಭಿಸಿದರೆ ಸರ್ವೋ ಮಾಡುವವನು ಕೋಟಿನ ಎಡಭಾಗಕ್ಕೆ ಬಂದು ಎದುರು ಕೋಟಿನ ಎಡಭಾಗಕ್ಕೆ ಸರ್ವೋ ಕೊಡಬೇಕು. ಮೊದಲ ಸರ್ವೋ ಮಾಡಿದವನ ಸರದಿ ಮುಗಿದ ಬಳಿಕ ಎದುರು ಕೋಟಿನವರ ಸರದಿಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಒಂದು ಮಂದಿಯ ಸರದಿಯೂ ಮುಗಿದರೆ ಎದುರು ಭಾಗದಿಂದ ಸರ್ವೋ ಆರಂಭಿಸಬಹುದು. ಮೊದಲು 29 ಪೋಯಿಂಟ್ ಗಳಿಸುವ ತಂಡ ಜಯ ಹೊಂದುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ 8, 15, 22 ಎಂಬೀ ಪೋಯಿಂಟುಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡೂ ತಂಡಗಳೂ ಪಕ್ಕ ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕು. ಒಂದು ಸೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಮೂರು ಬಾರಿ ಜನ ಬದಲಾಯಿಸಿ ಆಡಬಹುದು.

ಟಿಪ್ಪಣಿ

ಅಟಂಪ್ಟ್ (Attempt) : ಬಾಲನ್ನು ಒಂದು ಕೋಟಿನಿಂದ ಎದುರು ಕೋಟಿಗೆ ಹೊಡೆಯುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೋಟಿನಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹೊಗುವ ಬಾಲನ್ನು ರಿಸೀವ್ ಮಾಡಲು ಶ್ರಮಿಸಿ, ಬಾಲ್ ಸ್ವತ್ತಿಸಿದರೆ ಇರುವುದನ್ನು ಅಟೆಂಪ್ಟ್ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಬಾಸ್ಕೆಟ್‌ಬಾಲ್ (Basketball)

ರ್ಯೂನ್‌ (zone) ಡಿಫೇನ್ಸ್

ರ್ಯೂನ್‌ ಡಿಫೇನ್ಸ್ ಮ್ಯಾನ್‌ ಟು ಮ್ಯಾನ್‌ ಡಿಫೇನ್ಸ್‌ಗಿಂತ ಭಿನ್ನವಾಗಿದೆ. ಮ್ಯಾನ್‌ ಟು ಮ್ಯಾನ್‌ ಆಡುವ ಒಬ್ಬ ಕ್ರೀಡಾಳು ಒಬ್ಬನನ್ನು ಮಾತ್ರ ಗಾಡ್‌ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ರ್ಯೂನ್‌ ಡಿಫೇನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಕ್ರೀಡಾಳಿಗೂ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸ್ಥಳ ಅಥವಾ ರ್ಯೂನ್‌ ತೀಮಾಡನವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಬರುವವನನ್ನು ಮಾತ್ರ ಗಾಡ್‌ ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಹು. ರ್ಯೂನ್‌ ಡಿಫೇನ್ಸ್ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ವಣ್ಣ ಒನ್‌ ವಣ್ಣ ಡ್ರಿಬಲ್‌ ಮಾಡಿ ಒಳಗೆ ಒಂದು ಬಾಸ್ಕೆಟ್‌ ಮಾಡುವುದನ್ನು ತಡೆಯುವುದು.

ರ್ಯೂನ್‌ ಡಿಫೇನ್ಸ್ ತೆಗೆಯುವಾಗ ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ಪ್ರಾರ್ಥಮಿಕ ವಿಚಾರಗಳು

- ರ್ಯೂನ್‌ ಡಿಫೇನ್ಸ್ ತೆಗೆಯುವಾಗ ಪರಸ್ಪರ ಆಶಯವನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಗಮನಿಸಬೇಕು.
- ಬಾಲ್ ಹೋಗುವುದಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ಡಿಫೇನ್ಸ್‌ನ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕು.

- ಚೆಂಡು ಯಾವಾಗಲೂ ಹೊರಗಿರುವಂತೆ ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಹೊಂದಿಕೆಯಾಗುವ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ದಬಲ್‌ ಟೀಎ ಮಾಡಬೇಕು.
- ಪಾಸೀಂಗ್ ಲೈನ್ ಬ್ಲೋಕ್ ಮಾಡಿ ಗಾಡ್‌ ಮಾಡಲು ಗಮನಿಸಬೇಕು.
- ವಿರುದ್ಧ ತಂಡದ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಉತ್ತಮ ಶೂಟರ್‌ಗಳನ್ನು ಹೊರಗಿಸಿಂದ ಬಾಸ್ಟೆಟ್ ಮಾಡಲು ಬಿಡಬಾರದು.

ರೂಎನ್ ಡಿಫೆನ್ಸ್ ತೆಗೆಯುವುದರ ಒಳಿತುಗಳು :

1. ರೂಎನ್ ಡಿಫೆನ್ಸ್ ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಕ್ರೀಡಾಳುಗಳಿರುವ ತಂಡಕ್ಕೆದುರಾಗಿ ಆಡಲು ಸೂಕ್ತವಾದ ಡಿಫೆನ್ಸ್ ಆಗಿದೆ.
2. ವಿರುದ್ಧ ತಂಡದವರು ಹೊರಗಿಸಿಂದ ಬಾಸ್ಟೆಟ್ ಮಾಡಲು ನಿಬಂಧಿತರಾಗುತ್ತಾರೆ.
3. ಘೋಲುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಿದ್ದರೆ ಎತ್ತರ ಹೆಚ್ಚಿರುವ ಆಟಗಾರರು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ರೂಎನ್ ಡಿಫೆನ್ಸ್ ಆಡುವುದು ಒಳಿತು.
4. ಆಟದ ವೇಗವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ತಂಡವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ರೂಎನ್ ಡಿಫೆನ್ಸ್ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ.
5. ತಂಡದ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಟ್ಟಪ್ಪ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯಕ್ಕೆ ರೂಎನ್ ಡಿಫೆನ್ಸ್ ಆಡುವುದು ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಟ್ಟಪ್ಪನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಸಹಾಯಕವಾಗುತ್ತದೆ.
6. ಪುಲ್ರೋಕೋಟ್‌ ಪ್ರೈಸರ್ ಡಿಫೆನ್ಸ್ ಆಡುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಘಕ್ಕನೆ ಡಿಫೆನ್ಸ್ ಬ್ರೇಕ್ ಆಗುವುದಿದ್ದರೆ ಡಿಫೆನ್ಸ್ ಪುನಃ ಕ್ರಮೀಕರಿಸಲು ರೂಎನ್ ಡಿಫೆನ್ಸ್ ಉತ್ತಮ.
7. ವಿರುದ್ಧ ತಂಡಕ್ಕೆ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಕ್ರೀಡಾಳುಗಳ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ರೂಎನ್ ಡಿಫೆನ್ಸ್ ಉತ್ತಮ.
8. ರೂಎನ್ ಡಿಫೆನ್ಸ್ ತೆಗೆಯುವಾಗ ಫಾಸ್ಟ್ ಬ್ರೇಕಿರುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಅತ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚುವುದು.

ರೂಎನ್ ಡಿಫೆನ್ಸ್ ತೆಗೆಯುವುದರಿಂದಾಗುವ ದೋಷಗಳು

- 1) ವಿರುದ್ಧ ತಂಡಕ್ಕೆ ಉತ್ತಮ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಕ್ರೀಡಾಳುಗಳ ಇರುವಾಗ ರೂಎನ್ ಡಿಫೆನ್ಸ್ ವೇಗದಲ್ಲಿ ದುಬಳವಾಗಲು ಸಾಧ್ಯತೆಯಿದೆ.
- 2) ವಿರುದ್ಧ ತಂಡಕ್ಕಿಂತ ಅಂತ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ರೂಎನ್ ಡಿಫೆನ್ಸ್ ಆಡುವುದು ತಂಡಕ್ಕೆ ದೋಷಕರ.
- 3) ವಿರುದ್ಧ ತಂಡಕ್ಕೆ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಕ್ರೀಡಾಳುಗಳ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ರೂಎನ್ ಡಿಫೆನ್ಸ್ ಫಲಪ್ರದವಲ್ಲ.
- 4) ಎಲ್ಲ ಆಟಗಾರರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ರೂಎನ್‌ನಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಡದಿದ್ದರೆ ರೂಎನ್ ದುಬಳವಾಗಬಹುದು.
- 5) ರೂಎನ್ ಡಿಫೆನ್ಸ್ ತೆಗೆಯುವಾಗ ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು ಪರಸ್ಪರ ಮಾತನಾಡಿ ಆಡದಿದ್ದರೆ, ಸರಿಯಾದ ಪ್ರೌಢಿಕನಾನಲ್ಲಿ ಚೆಂಡಿನೊಂದಿಗೆ ಮುಂದುವರಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿದ್ದರೆ ರೂಎನ್‌ನ ವೇಗ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ವಿರುದ್ಧ ತಂಡಕ್ಕೆ ರಿಂಗಿನ ಸಮೀಪ ಬಾಸ್ಟೆಟ್ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು.

ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ರ್ಯೂನ್‌ ಡಿಫೆನ್ಸ್‌ಗಳು:

ರ್ಯೂನ್‌ ಡಿಫೆನ್ಸ್‌ ಹಲವು ರೀತಿಗಳಲ್ಲಿವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ
ಕೆಲವು—

2-3 ರ್ಯೂನ್‌ ಡಿಫೆನ್ಸ್

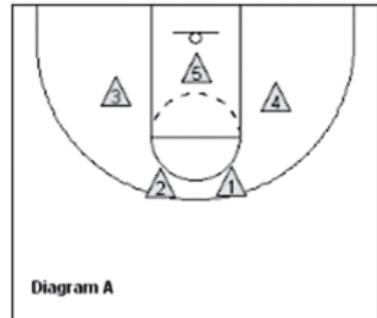

Diagram A

3-2 ರ್ಯೂನ್‌ ಡಿಫೆನ್ಸ್

3-2 Zone Setup

1 3 1 ರ್ಯೂನ್‌ ಡಿಫೆನ್ಸ್

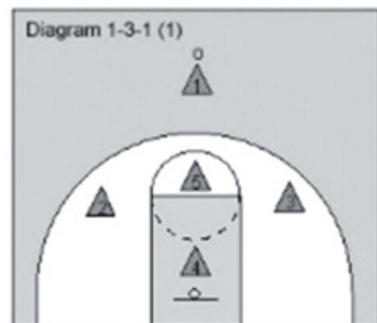
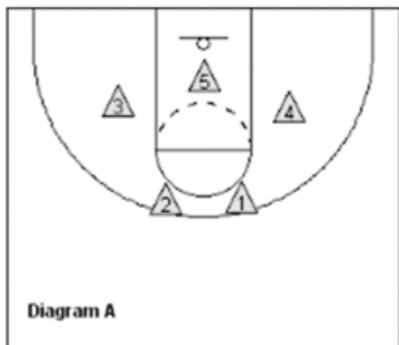

Diagram 1-3-1 (1)

ಡಿಫೆನ್ಸ್‌ನ ಆಟಗಾರರ ಪ್ರೋಸಿಷನ್‌ಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ರ್ಯೂನ್‌ ಡಿಫೆನ್ಸ್‌ಗೆ ಹೆಸರು ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. 2-1-2 ರ್ಯೂನ್‌ ಡಿಫೆನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಮುಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು, ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಮತ್ತು ಅತ್ಯಂತ ಹಿಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರೂ ಇರುತ್ತಾರೆ.

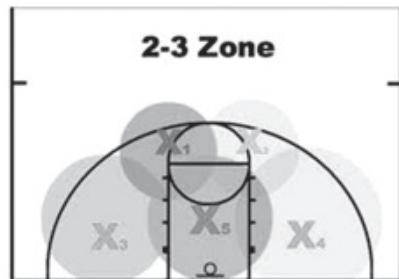
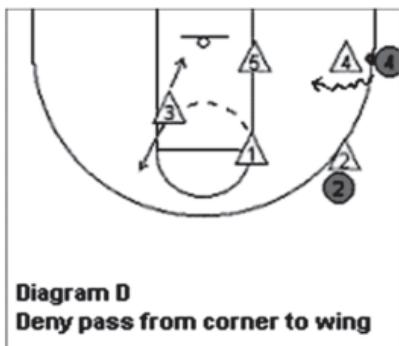
2.3 ರ್ಯೂನ್‌ ಡಿಫೆನ್ಸ್

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ತಂಡಗಳು ಅಡುವ ರ್ಯೂನ್‌ ಡಿಫೆನ್ಸ್ 2.3 ರ್ಯೂನ್‌ ಡಿಫೆನ್ಸ್ ಆಗಿದೆ. ಮುಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಆಟಗಾರರು ಮತ್ತು ಹಿಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮೂವರು ಆಟಗಾರರಿರುತ್ತಾರೆ. ಜಿತ್ತುದಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿದಂತೆ ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕು.

1. ಚೆಂಡು ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವಾಗ ಡಿಫೇನ್ಸ್‌ನ ಸ್ಥಾನವು ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿದಂತೆ ಇರುವುದು.

2. ಚೆಂಡು ಬದಿಯಲ್ಲಿರುವಾಗ ಡಿಫೇನ್ಸ್‌ನ ಸ್ಥಾನವು ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿದಂತೆ ಇರುವುದು.

3. ಚೆಂಡು ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿರುವಾಗ ಡಿಫೇನ್ಸ್‌ನ ಸ್ಥಾನವು ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿದಂತೆ ಇರುವುದು.

4. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಆಟಗಾರನ ರ್ಯಾಳನನ್ನು ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆ ಶ್ರೇಣಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವವನನ್ನು ಮಾತ್ರ ಗಮನಿಸಿದರೆ ಸಾಕು.

Referee's Signals

பாஸ்ட்சோ பாலோ அடித் துடியின் பூர்வான சிஹ்நங்கள் கீழ்க்கண்ட நிலைகளில் நிர்ணயித்துக் கொள்ளப்படுகின்றன.

Game Clock Signals, Scoring, Violations, Fouls

Game clock signals

STOP THE CLOCK

STOP THE CLOCK FOR FOUL

START THE CLOCK

Scoring

1 POINT

2 POINTS

3 POINTS

SUBSTITUTION
SITUATION

CHARGED TIME-OUT

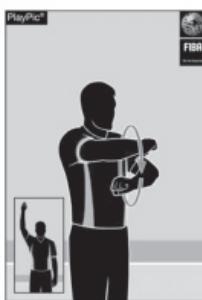

DIRECTION OF PLAY

HELD BALL/ JUMP BALL

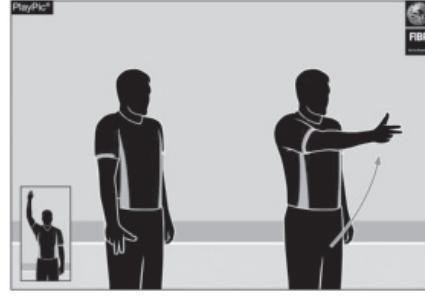
Violations

TRAVELLING

DOUBLE DRIBBLING

3 SECONDS

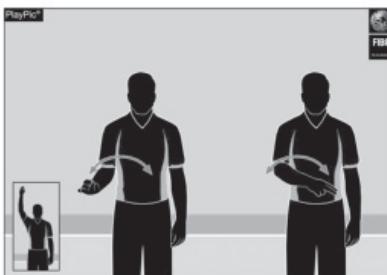
5 SECONDS

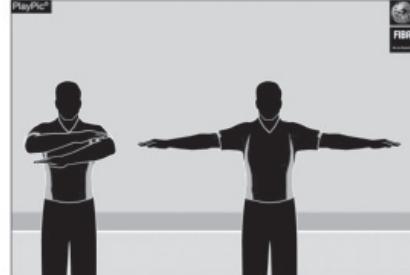
8 SECONDS

24 SECONDS

BALL RETURNED TO BACKCOURT

CANCEL SCORE, CANCEL PLAY

Type of fouls

HOLDING

BLOCKING DEFENSE

PUSHING

ILLEGAL
CONTACT TO THE HANDFOUL BY TEAM IN
CONTROL OF THE BALL

EXCESSIVE SWINGING OF ELBOW

ಕ್ರಿಕೆಟ್ (Cricket)

a. ಬ್ಯಾಟಿಂಗ್

i . ಸ್ಟೀಪ್ ಶೋಚ್

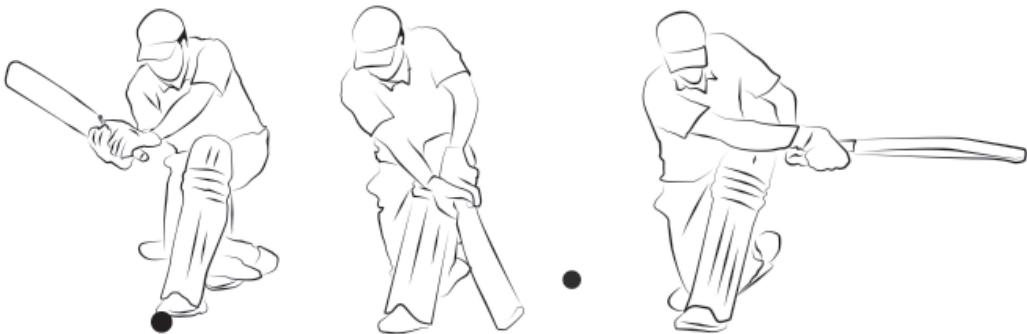
- ಗ್ರಿಪ್
- ಸ್ಪ್ಲಾನ್ಸ್
- ಬ್ಯಾಟ್ ಲಿಫ್ಟ್

ಚೆಂಡಿನ ಅಯ್ಯೆ

ಈ ಮೊಣ್ಣೆ ಲೆಗ್ ಸ್ಟ್ರಂಪಿನ ಲೈನಿನಲ್ಲಿ ಪಿಟ್ ಆಗುವ ಗುಡ್ ಲೆಂಗ್‌ ಚೆಂಡುಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರಥಾನವಾಗಿ ಬಲಗೈ ಬ್ಯಾಟ್‌ನ್ಯಾಮ್‌ನ್ಯಾನ್ ಆಫ್ ಸ್ನಿನ್ ಬೋಲರ್‌ಗೆ ದೂರಾಗಿ ಈ ಶೋಚ್ ಆಡುತ್ತಾನೆ.

ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ವಿಚಾರಗಳು

- ಮಿಡಲ್ ಸ್ಟ್ರಂಪಿನ ಅಥವಾ ಲೆಗ್ ಸ್ಟ್ರಂಪಿನ ಲೈನಿನ ಮೂಲಕ ಮುಂದಿನ ಕಾಲು (Front foot) ಚೆಂಡು ಪಿಟ್ ಆಗುವಲ್ಲಿಗೆ ಸಾಗುತ್ತದೆ.
- ಬ್ಯಾಟ್ ಮೇಲಿನಿಂದ ಕೆಳಗೆ ಬರಬೇಕು.
- ಬ್ಯಾಟ್ ಚೆಂಡಿಗೆ ತಾಗುವಾಗ ಮೈದಾನಕ್ಕೆ ಸಮಾನಾಂತರವಾಗಿರಬೇಕು.
- ಕೈಯ ಮಣಿಗಂಟನ್ನು ತಿರುಗಿಸಿ (Roll of the wrist) ಚೆಂಡನ್ನು ಸ್ಕ್ರೇಪ್‌ಯರ್ ಲೆಗ್‌ಗೆ ಹಿಂದುಗಡೆಯಾಗಿ ಆಟವಾಡಬೇಕು.

ii. Moving Out and Drive

- ಗ್ರಿಪ್
  - ಸ್ಕೂಂಡ್
  - ಬಾಗ್ಕ್ ಲಿಪ್

గమనిసబేకాద అంతగళు

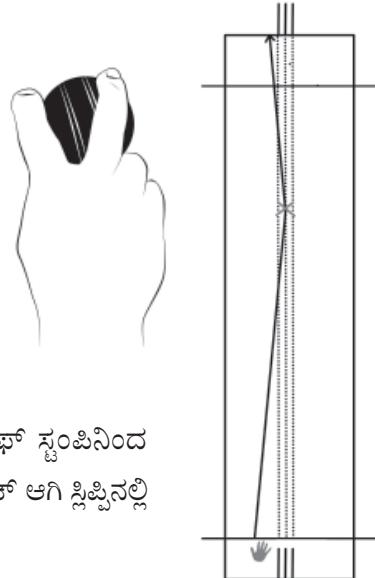
- అతి హెచ్చు రన్నగళన్న స్లోరో మాడలు Moving out and drive మాడువుదు.
  - బోలరో బోలన్న క్షేయింద రిలీస్ మాడిద బళిక మాత్రవే క్రీసోన్న బిట్టు ముందక్కే జలిసలు సాధ్య.
  - క్రీసన్న బిట్టు హోరగడేగి ఇంటియువాగలూ బ్యాట్స్ మ్యాన్ ఉపయోగిసువుదు Cross over step (Back foot Behind front foot) ఆగిరబేకు. చిత్రువన్న గమనిసిరి.
  - దృష్టియన్న (నోటు) చెందినల్లే కేంద్రికరిసబేకు.
  - క్రీసన్న బిట్టు హోగువ బ్యాట్స్ మ్యానిగి సౌకయుషప్రదవాద లైనిగి బరలు సాధ్యవాగబేకు. ఎటాకింగ్ శోటన్న ఆడలు సాధ్యవాగదే హోదరే డిఫెన్స్ స్థేచ్ శోట్ ఆడలు బ్యాట్స్ మ్యాన్ సిద్ధనాగిరబేకు.

b. ບ່າລິໂນກົດ

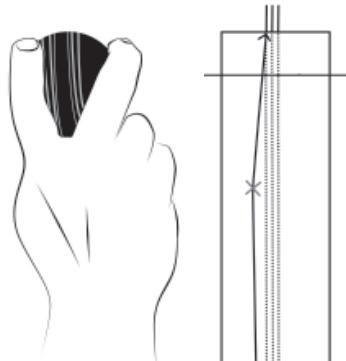
i) ಲೆಗ್ ಕಟರ್ (Leg Cutter)

ಲೇಗ್ ಕಟ್ಟರೊರನ್ನು ಬಿಸಾಡಲು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕಾದುದು ವೈದ್ಯ ಗ್ರಿಪ್ಪನ್ನಾಗಿರಬೇಕು. ಬೀಮಿಗೆ ಕೆಳಗೆ ನಾವು ಬೆರಳನ್ನು ಹಿಡಿಯಬೇಕು. ಚೂಲರ್ ಬೋಲನ್ನು ರಿಲೀಸ್ ಮಾಡುವಾಗ ಮಣಿಗಂಟನ್ನು ಒಫ್ ಸೈಡಿಗೆ ತಿರುಗಿಸಿ ಬೋಲನ್ನು ಸ್ಟ್ರೋಕ್ ಮತ್ತೆ (Anti clock wise). ಮಿಡಲ್ ಸ್ಟ್ರೋಕ್ ಮತ್ತು ಒಫ್ ಸ್ಟ್ರೋಕ್ ಲೈನಿನಲ್ಲಿ ಚೂಲ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಬೋಲ್ ಪಿಚ್ ಆದ ಬಳಿಕ ಬಲಕ್ಕೆಯ ಬ್ಯಾಟ್ಸ್‌ಮಾನ್ ಆದರೆ ಬೋಲ್ ಒಫ್ ಸ್ಟ್ರೋಕ್ ಪಿನಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗಿರುವ ಬೋಲುಗಳು ಬ್ಯಾಟ್‌ಮಾನ್ ಸೈಡಿನಲ್ಲಿ ಟಿಚ್ ಆಗಿ ಸಿಪಿನಲ್ಲಿ ಕಾಬ್‌ ಆಗಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯತೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುತ್ತದೆ.

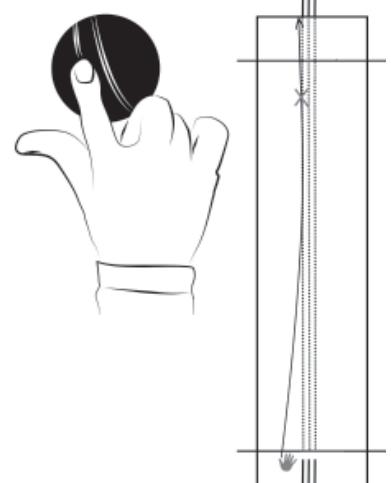
ii) ಒಫ್‌ಫ್ ಕಟ್ಟರ್ (Off Cutter)

ಹೆಚ್ಚಿರಳು ಸೀಮಿಗೆ ಕೆಳಗಾಗಿ ಬರುವಂತೆ ಬೋಲನ್ನು ಗ್ರಿಪ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಬೋಲನ್ನು ಕೈಯಿಂದ ರಿಲೀಸ್ ಮಾಡುವಾಗ ಮಣಿಗಂಟನ್ನು ಲೆಗ್‌ಸೈಡಿನೆಡೆಗೆ ತಿರುಗಿಸಿ ಬೋಲನ್ನು ಸ್ಪಲ್ಪ ಸ್ತುತಿಸಬೇಕು (Clock wise). ಈ ಬೋಲುಗಳು ಒಫ್‌ಫ್ ಸ್ಟಂಪಿನ ಲೈನಿನ ಹೊರಗೆ ಪಿಚ್ ಅಗಿ ಬ್ಯಾಟ್‌ಮಾನಿನ ಎದುರಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ (For a right hand batsman).

iii) ಅಮ್ ಬೋಲ್ (Arm Ball)

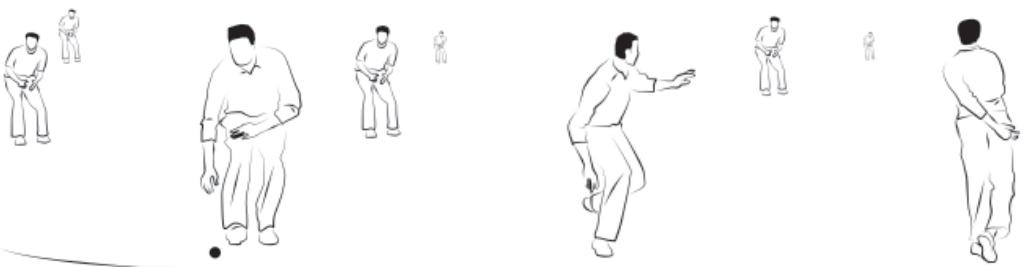
ಒಫ್‌ಫ್ ಸ್ವೀನ್ ಬೋಲರನ ಒಂದು variation ಬೋಲಿಗೆ ಅಮ್ ಬೋಲ್ ಒಫ್‌ಫ್ ಸ್ವೀನ್ ಬೋಲ್ ಮಾಡುವ ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬೋಲನ್ನು ಬಿಸಾಡಬೇಕು. ಬೋಲ್ ಗ್ರಿಪ್‌ನ್ನು ಸೀಮಿನ ಕೆಳಗಾಗಿರಬಹುದು. ಬೋಲ್ ಪಿಚ್ ಅಗಿ ಸ್ಟಂಪಿನ ಹೊರಗಡೆ ಸ್ಲಿಪಿಗೆ ಅಭಿಮುಖವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಜಿತ್ತುವನ್ನು ನೋಡಿರಿ.

C. ಫೀಲ್ಡಿಂಗ್

Relay Throw

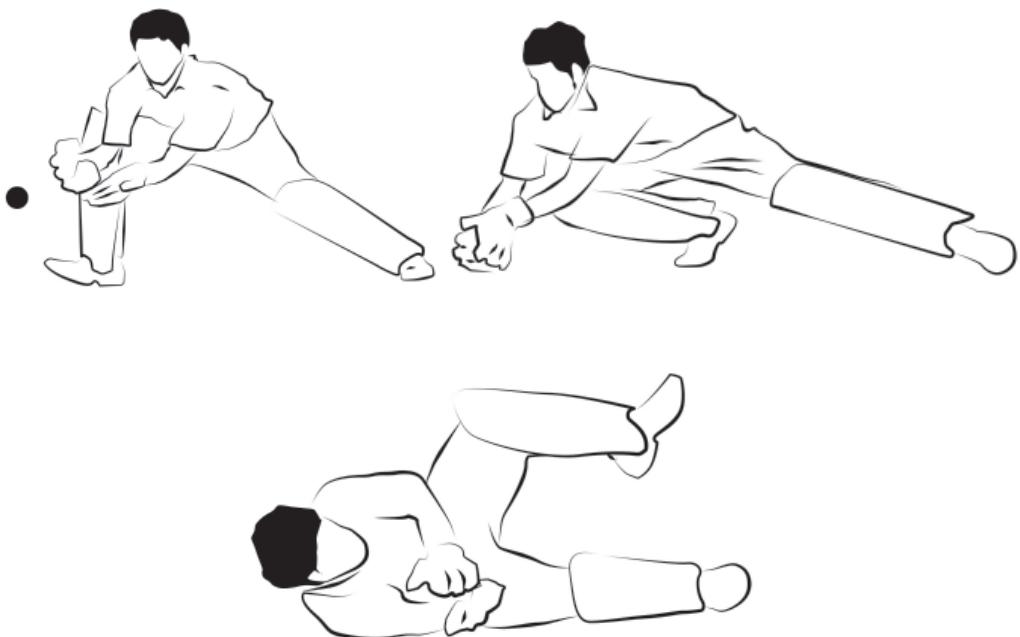
ಬೋಂಡರಿ ಲೈನಿಗೆ ತಲುಪುವ ಬೋಲುಗಳು : ಫೀಲ್ಡ್ ಮಾಡಿ ವಿಕೇಟಿಗೆ ಬಿಸಾಡುವ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಈ ವಿಧಾನವನ್ನುಪಯೋಗಿಸಬಹುದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಬೋಲನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸುವ ಫೀಲ್ಡರ್ ಬೋಲನ್ನು ಫೀಲ್ಡ್ ಮಾಡಿ ತನ್ನೊಂದಿಗಿರುವ ಇನ್ವೆಬ್ಬ ಫೀಲ್ಡರಿಗೆ (Cut off man)ಕ್ಕೆ ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತಾನೆ. ಈ ಫೀಲ್ಡರ್ ಚೆಂಡನ್ನು ವಿಕೇಟಿನ ಯಾವ ಎಂದಿಗೆ ಬಿಸಾಡಬೇಕೋ ಆ ಎಂದಿಗೆ ಬಿಸಾಡುತ್ತಾನೆ. ಜಿತ್ತುಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿರಿ.

d. ವಿಕೆಟ್ ಕೇಪಿಂಗ್

Diving and Rolling

ವಿಕೆಟ್ ಹೊರಗಡೆಗೆ ವಿಕೆಟ್ ಕೇಪರ್ ಕೈಯನ್ನು ಚಾಚಿ ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರದಲ್ಲೇ ಬರುವ ಬೋಲುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಡೈವ್ ಎಂಡ್ ರೋಲ್ ನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು. ಡೈವ್ ಮಾಡಿದ ಅನಂತರ ತೋಳುಗಳನ್ನು ಪಯೋಗಿಸಿ ರೋಲ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಿಂದಿನ ರೋಲ್ ಮಾಡುವಾಗ ಮೊಣಕೈಗಳೋ ಶರೀರದ ಇನ್ನಿತರ ಭಾಗಗಳೋ ನೆಲಕ್ಕೆ ಅಪ್ಪಳಿಸುವಾಗ ಕೈಯಿಂದ ಬೋಲ್ ರಟ್ಟಿ ಹೊರಗೆ ಹೋಗದಂತೆ ಹಿಡಿಯಬೇಕು.

ಕಾಲೆಂಡು (Football)

a. ಸೈಡ್ ವೋಲಿ (Side Volley)

ಅಟದ ಮಧ್ಯ ಅಟಗಾರರ ಇಕ್ಕಡೆಗಳಲ್ಲಾಗಿ ಹಾರಿ ಬರುವ ಚೆಂಡನ್ನು ಅಥವಾ ಬೌನ್ಸ್ ಅಗಿ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಚೆಂಡನ್ನು ಹೊಡೆಯಲು ಬಳಸುವ ವಿಧಾನವೇ ಸೈಡ್ ವೋಲಿ.

ಬದಿಗಳಲ್ಲಿ ಜಿಗಿದು ಬರುವ ಚೆಂಡನ್ನು ಹೊಡೆಯಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರೆ ಕಾಲೀನಲ್ಲಿ ಶರೀರ ಭಾರವನ್ನು ಹಾಕಿ ಪಾದವನ್ನು ಬೆಂಡನ್ನು ಹೊಡೆಯಬೇಕಾದ ದಿಕ್ಕನೇಡೆಗೆ ತಂದು ಪಾದವು ಸಮಾನಾಂತರವಾಗಿ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಚೆಂಡಿನ ಮಧ್ಯಭಾಗಕ್ಕೆ ಹಿಂಗಳಿನಿಂದ ಹೊಡೆಯಬೇಕು/ಕಿಕ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಚೆಂಡನ್ನು ಕಿಕ್ ಮಾಡಿದ ಬಳಿಕೆ ಶರೀರ ಭಾರವನ್ನು ಕಿಕ್ ಮಾಡಿದ ಕಾಲಿಗೆ ತರಬೇಕು.

ଦ୍ୱାରା

ಸ್ವೇಚ್ಛಾ ವೋಲಿ ಪ್ರಾಕ್ತಿನ್ಯ ಮಾಡಲು

- ಒಂದು ಪ್ರೋಫೈನಲ್ಲಿ ಚೆಂಡನ್ನು ಕಟ್ಟಿರಿ. ಅದರ ನಂತರ ಸೈಡ್ ಪ್ರೋಲೀ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಬೇಕು.
  - ಸಹ ಅಟಗಾರ ಚೆಂಡನ್ನು ಕೈಗಳಿಂದ ಚಾಚಿ ಹಿಡಿಯಬೇಕು. ಹಿಡಿದಿರುವ ಚೆಂಡನ್ನು ಕೆಕ್ಕೊ ಮಾಡಿ ಸೈಡ್ ಪ್ರೋಲೀ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವುದು.
  - ಮೂರು ಅಟಗಾರರು ನಿಂತು ಚೆಂಡನ್ನು ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಜಿಗಿಯುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಸಹ ಅಟಗಾರರಿಗೆ ಚೆಂಡನ್ನು ಸೈಡ್ ಪ್ರೋಲೀ ಕೆಕ್ಕೊ ಮಾಡಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

ලිංග අප්‍ර ප්‍රස්ථාචියා

ಸ್ವಾದ್ಯಾ ಪ್ರೋಲಿ ರಿಲೇ

ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಎರಡು ಗುಂಪು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಇರುವ ಒಂದೊಂದು ಮಗುವನ್ನು ಚೆಂಡನ್ನು ಬಿಸಾಡಲು ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಟ ಅರಂಭವಾಗುವುದರೋಂದಿಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗುಂಪಿನ ಮಕ್ಕಳು ಚೆಂಡನ್ನು ಬಿಸಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಚೆಂಡು ನೇಲಕ್ಕೆ ಬಡಿದು ಹಾರಿ ಬರುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸೈಡ್ ವೋಲಿಯ ಮೂಲಕ ಗುರಿಯಿಡುತ್ತಾರೆ. ಗುರಿಯಿಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದರೆ ಗೋಲ್ ಪೂರ್ಣಿಗೆ. ಹೀಗೆ ಅತೀ ಹೆಚ್ಚು ಸಲ ಗುರಿಯಿಡುತ್ತಾರೆ ಬೋಲನ್ನು ಹೊಡಿಯುವ ಗುಂಪು ಅಟದಲ್ಲಿ ಗೆಲ್ಲುತ್ತದೆ.

b. ಗೋಲ್ ಕೇಪಿಂಗ್ (Goal Keeping)

କାହିଁଠିଂଦୁ ଅଟପଦଲ୍ଲି ଗୋଲୋ କେପର୍ର ଆଗି ଅଟ ଅଢ଼ିବନନ୍ତି ତୁମବା ପ୍ରଧାନ୍ୟପୁଣ୍ୟ ଅଟଗାରନାଗି ଦୟାନ୍ତି. ପ୍ରୋଣ୍ଟିନେଦିଗେ ବରୁଵ ଚିଂଦନ୍ତ ତଡ଼ିଗଟ୍ଟିପୁଦୁ ଗୋଲୋକେପରନ ଅତ୍ୟଂତ ପ୍ରଧାନ ଜ୍ଵାବାରିଯାଗିଦେ. ଟିଏମିନ ଅତ୍ୟଂତ କୋନେଯିଲ୍ଲି ପ୍ରତିରୋଧକନାଗି କାଯାଙ ଚରିଷିପୁଦୁ ଗୋଲୋ କେପର୍ର ଆଗିଦ୍ଦାନ୍ତି. ଅଟପଦ ଅଂଗଣଦଲ୍ଲି ତମ୍ଭୁ ପେନାଟ୍ଟି ପରିଯାଦ ସମୀପକ୍ଷେ ବରୁଵ ଚିଂଦନ୍ତ କୈଗଳିଂଦ ହିଦିଯଲୁ ହାଗୁ କୈଗଳିଂଦ ଚିଂଦନ୍ତ ତଡ଼ିଯଲୁ ଅନୁମତିଯିରୁବ ଏକ୍ଷେକ ଅଟଗାରନେନ୍ଦରୀ ଗୋଲୋକେପର୍ର ମାତ୍ର.

i) ಗೋಲ್ರೋ ಕೀಪರ್‌ ನಿಂತುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ರೀತಿ
(Basic Stand)

ಎರಡು ಕಾಲುಗಳನ್ನು ತೋಳುಗಳಿಗೆ ಸಮಾನಾಂತರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು (Shoulder level) ಮೊಣಕಾಲುಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲ ಮದಚಿ ಹಿಂಗಾಲನ್ನು (Heel) ಸ್ಥಳ್ವ ಎತ್ತಿ ಸೊಂಟದ ವೇಳೆಲ್ಲಾಗವನ್ನು (Upper body) ನೆಟ್ಟಿಗೆ ಮಾಡಿ ಕ್ರೀಂಗಿರದನ್ನೂ ಸ್ಥಳ್ವ ಮದಚಿ ತೋಳಿನಿಂದ ಮುಂದುಗಡೆಗೆ ಸಮಾನಾಂತರವಾಗಿ ಚಾಚಿ ಇಟ್ಟು ಚೆಂಡನೇ ಸೋಡುತ್ತಾ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬಗಿ ನಿಲ್ಲಬೇಕು.

**ii) තේලදිංච සීංදනු තීග්‍යෙව රෑඹී
(Catching a ground ball)**

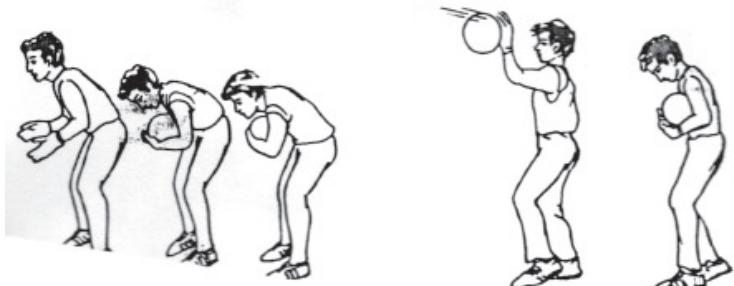
ఎరదు కాలుగళన్ను స్ట్ర్ప్ దూరవిట్ట మోణకాలుగళన్ను స్ట్ర్ప్ మడబి (Slight bend) చెందిగే అభిముఖవాగి బరబేకు. సొంటద మేల్లాగ్వ ముందక్కే ఒగి కీగళన్ను ముందక్కే చాబి, బెరళుగళన్ను బిడిసి చెండన్ను తెగేదు అనంతర ఎదెగపుచ్చే నిల్లబేకు.

ಡ್ರಿಲ್ಸ್

- ಸಹ ಅಟಗಾರರು ಚೆಂಡನ್ನು ಕಾಲಿನಿಂದ ಉರುಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಗೋಲ್‌ಕೀಪರ್ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬಂದು ಚೆಂಡನ್ನು ತೆಗೆಯುತ್ತಾನೆ.
- ಎರಡು ಬದಿಗಳಿಗೂ ಚೆಂಡನ್ನು ಉರುಳಿಸುತ್ತಾನೆ. ಗೋಲ್‌ಕೀಪರ್ ಅದಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ಬಂದು ಚೆಂಡನ್ನು ತೆಗೆಯುತ್ತಾನೆ.
- ಪ್ರೋಷಿನ್ ಇಬ್ಬಾಗಳಿಗೂ ಚೆಂಡನ್ನು ವೇಗವಾಗಿ ಹೊಡೆದುರುಳಿಸುತ್ತಾನೆ. ಗೋಲ್‌ಕೀಪರ್ ಓಡಿ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬಂದು ಚೆಂಡನ್ನು ಹಿಡಿಯುತ್ತಾನೆ.
- iii) **ಸಾಮಾನ್ಯ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿ ಜಿಗಿದು ಬರುವ ಚೆಂಡನ್ನು ಹಿಡಿಯುವ ರೀತಿ (ಮೊಣಕಾಲಿನ ಮೇಲ್ಲಾಗದಲ್ಲಾಗಿಯೂ ತೋಳಿನ ಕೆಳಗಾಗಿಯೂ ಬರುವ ಚೆಂಡನ್ನು)** (Medium Ball)

ಇದು ಒಂದು ಕಾಲನ್ನು ಮುಂದೆಯೂ ಒಂದು ಕಾಲನ್ನು ಸ್ಪ್ಲಿಟ್ ಹಿಂಡೆಯೂ ಇಟ್ಟು ಮೊಣಕಾಲನ್ನು ಸ್ಪ್ಲಿಟ್ ಮುದಚಿ ಸೊಂಟದ ಮೇಲ್ಲಾಗವನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಭಾಚಿ ಕ್ರೈಳನ್ನು ತೋಳಿಗೆ ಸಮಾನವಾಗಿಟ್ಟು ಅಂಗೀಗಳನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಬರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತಹ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಎದೆಯ ಕೆಳಗೆ ಮೊಣಕಾಲಿನ ಮೇಲೆ ಹಿಡಿದು ಚೆಂಡನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವ ರೀತಿಯಾಗಿದೆ.

ಡ್ರಿಲ್ಸ್

- ಸಹ ಅಟಗಾರ ಚೆಂಡನ್ನು ಉರುಳಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತಾನೆ. ಗೋಲ್‌ಕೀಪರ್ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬಂದು ಚೆಂಡನ್ನು ತೆಗೆಯುತ್ತಾನೆ.
- ಎರಡು ಬದಿಗಳಿಗೂ ಚೆಂಡನ್ನು ಉರುಳಿಸುತ್ತಾನೆ. ಗೋಲ್‌ಕೀಪರ್ ಅದಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ಬಂದು ಚೆಂಡನ್ನು ತೆಗೆಯುತ್ತಾನೆ.
- ಸಹ ಅಟಗಾರ ಹಾಫ್ ಪ್ರೋಲಿ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಗೋಲ್‌ಕೀಪರ್ ಮುಂದೆ ಬಂದು ಚೆಂಡನ್ನು ಹಿಡಿಯುತ್ತಾನೆ.

**iv) ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಜಿಗಿದು ಬರುವ ಚೆಂಡನ್ನು ಹಿಡಿಯುವ ರೀತಿ
(Highball receiving)**

ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಜಿಗಿದು ಬರುವ ಚೆಂಡಿನ ಚಲನೆಯ ಗತಿಯನ್ನು ಅಧ್ಯೈಸಿಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ಗೋಲೋಕೇಪ್ಪರ್‌ ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಹಾರುತ್ತಾನೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಶರೀರಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ತೊಂದರೆಯಾಗದಂತೆ ಮಾಡಲು ಒಂದು ಕಾಲನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಮಡಚಿ ಎರಡು ಕ್ರೀಗಳನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಷ್ಟು ಚಾಚಿ (Full stretch) ಕ್ರೀ ಬೆರಳುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಹಿಡಿದು ಚೆಂಡನ್ನು ಅದರ ಗರಿಷ್ಟ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿರುವಾಗಲೇ ಹಿಡಿದು ಅದೇ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಕೆಳಗೆ ತಂದು ವದೆಗವುಚಿ ಹಿಡಿದು ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ನೀಲ್ಲಬೇಕು.

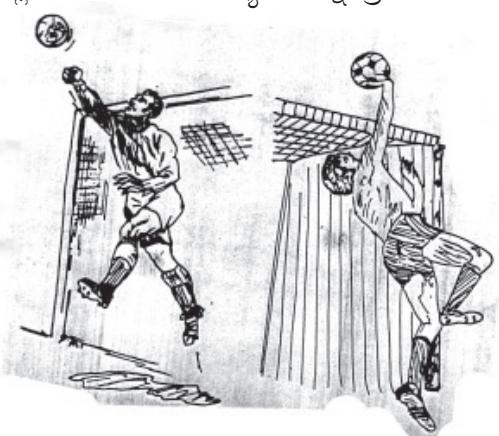

ತ್ರೈಲ್ಸ್

- ತಾನೆ ಸ್ವಂತ ಚೆಂಡನ್ನು ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಬಿಸಾಡಿ ಅದನ್ನು ಅದರ ಗರಿಷ್ಟ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿರುವಾಗಲೇ ಹಿಡಿಯಬೇಕು.
- ಸಹ ಆಟಗಾರ ಚೆಂಡನ್ನು ಎತ್ತಿ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಬಿಸಾಡುತ್ತಾನೆ. ಅತಿ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿರುವಾಗಲೇ ಗೋಲೋಕೇಪ್ಪರ್ ಅದನ್ನು ಹಿಡಿಯಬೇಕು.

v) ಪಂಚಿಂಗ್ ದ ಬೋಲ್

ಗೋಲ್ ಕೇಪರಿಗೆ ಹಿಡಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದ ಸ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ, ಅಂದರೆ ಬಹಳ ವೇಗವಾಗಿ ಧಾವಿಸಿ ಬರುವ ಚೆಂಡು, ಸುತ್ತು ಬಳಸಿ ಬರುವ ಚೆಂಡು, ತುಂಬಾ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಚೆಂಡು ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಬಲವಾಗಿ ಮುಣ್ಣಿಯಿಂದ ಬಡಿದು ದೂರಕ್ಕೆ ಎಸೆಯುವ ವಿಧಾನವೇ ಪಂಚಿಂಗ್ ದ ಬೋಲ್. ಅತ್ಯಧಿಕ ರಭಸವಾಗಿ ತನ್ನ ಕಡೆಗೆ ಬರುವ ಚೆಂಡನ್ನು ಮೊಣಕ್ಕೆಗಳನ್ನು ಮಡಚಿ ಎರಡು ಮುಣ್ಣಿಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಇಟ್ಟು ಕ್ರೀಗಳನ್ನು ಚಾಚಿ ಚೆಂಡಿನ ಮಧ್ಯಭಾಗಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಯತವಾಗಿ ಬಡಿಯುವುದು ಒಂದು ವಿಧಾನ. ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಜಿಗಿದು ಬರುವ ಚೆಂಡಿನ ಅಡಿಭಾಗಕ್ಕೆ ವುಣ್ಣಿಯಿಂದ ಬಡಿದು ದೂರಕ್ಕೆ ಸೆಯುವುದು ಇನ್ನೊಂದು ವಿಧಾನ. ಎತ್ತರದಿಂದ ಕೆಳಗಡೆಗೆ ಬರುವ ಚೆಂಡಿನ ಬಡಿಗಳಿಗೆ ಬಡಿದು ದೂರಕ್ಕೆ ಸೆಯುವುದು ಮತ್ತೊಂದು ವಿಧಾನ.

ನಿಯಮ ಸೂಚಕಗಳು :

i) ಫ್ರೀಕಿಕ್ (Freekick)

ಪ್ರೀಕಿಕ್ ನಲ್ಲಿ ಎರಡು ವಿಧಗಳಿವೆ – ಡೈರೆಕ್ಟ್ ಮತ್ತು ಇಂಡಿರೆಕ್ಟ್ (Direct & Indirect). ಡೈರೆಕ್ಟ್ ಕಿಕ್‌ನಿಂದ ನಮಗೆ ಗೋಲ್ ಸೈಫ್ರೋ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯ. ಅದರೆ ಇನ್‌ಡೈರೆಕ್ಟ್ ಕಿಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಬೋಲನ್ನು ಕಿಕ್ ಮಾಡುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲದೆ ಇನ್‌ಫೋಬಿರು ಚೆಂಡನ್ನು ತಟ್ಟಿದರೆ ಮಾತ್ರವೇ ಅದು ಗೋಲ್ ಆಗುವುದು. ಫ್ರೀಕಿಕ್ ಮಾಡುವಾಗ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಯಾಡೋಡ (10 yard) ಅಂದರೆ 9.15 ಮೀಟರ್ ದೂರದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಬೇಕು.

ii) ಪೆನಾಲ್ಟಿ ಕಿಕ್ (Penalty kick)

ಪೆನಾಲ್ಟಿ ಏರಿಯಾದೊಳಗೆ ಡೈರೆಕ್ಟ್ ಕಿಕ್‌ಗೆ ಸಮಾನವಾಗಿ ಹೊಲ್ ಎಂದು ರೆಫರಿ ಕರೆಯುವುದಾದರೆ ಅದು ಪೆನಾಲ್ಟಿ ಕಿಕ್ ಆಗಿ ಪರಿಗಳಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಗೋಲ್‌ಪ್ರೋಣಿನಿಂದ 12 ಯಾಡೋಡ (11 ಮೀಟರ್) ದೂರದಿಂದ ಪೆನಾಲ್ಟಿ ಕಿಕ್‌ನ್ನು ಹೊಡಿಯುತ್ತಾರೆ. ಗೋಲ್‌ಪ್ರೋಣಿನ ಎದುರು ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರೋಯಿಂಟಿನಿಂದ (Spot) ಪೆನಾಲ್ಟಿ ಕಿಕ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಪೆನಾಲ್ಟಿ ಕಿಕ್ ಮಾಡುವ ಆಟಗಾರ ಮತ್ತು ಗೋಲ್‌ಕೆಪರ್ ಮಾತ್ರವೇ ಪೆನಾಲ್ಟಿ ಏರಿಯಾದೊಳಗೆ ನಿಲ್ಲಬಹುದು.

iii) ಕೋನೆಕ್ ಕಿಕ್ (Corner kick)

ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಗುಂಪಿನ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಆಟಗಾರನ ಶರೀರ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಬೆಂಡು ತಾಗಿ ಗೋಲ್‌ಲೈನಿನ ಮೂಲಕ ಹೊರಗೆ ಹೋದರೆ (ಗೋಲ್‌ಪ್ರೋಣಿನ ಒಳಗಡಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು) ಅದು ಎದುರಿನ ಟೀಮಿಗೆ ಕೋನೆಕ್ ಕಿಕ್ ಮಾಡುವ ಅವಕಾಶವನ್ನೊದಗಿಸುತ್ತದೆ. ಕೋನೆಕ್ ಕಿಕ್ ಮಾಡುವಾಗ 10 ಯಾಡೋಡ (9.15 ಮೀ.) ದೂರ ಎದುರು ಟೀಮಿನ ಆಟಗಾರರು ನಿಲ್ಲಬೇಕು. ಕೋನೆಕ್ ಕಿಕ್‌ನ ಮೂಲಕ ನೇರವಾಗಿ ಗೋಲ್ ಸೈಫ್ರೋ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ.

FIFA - Fedaration of International de - Football Association.

1904 ರಲ್ಲಿ FIFA ರಾಷ್ಟ್ರಗೊಂಡಿತು.

FIFA ಕೇಂದ್ರ ಕಚೇರಿಯ ಸ್ಥಿರುರೂಪೀಯಾಗಿದೆ.

AIFF - All India Football Federation

1937 ರಲ್ಲಿ AIFF ಸಾಫನೆಯಾಯಿತು.

ಇದು ಭಾರತದ ಕಾಲ್ಪಣೆ ಆಟದ ಅತ್ಯಾನ್ತ ಆಡಳಿತ ಸಮಿತಿಯಾಗಿದೆ.

ಭಾರತದ ಪ್ರಥಾನವಾದ ಕಾಲ್ಪಣೆ ಪಂದ್ಯಾವಳಿಗಳು

1) Durand Cup	}	Inter club tournaments
2) Federation cup		
3) IFA Shield		
4) Santhosh Trophy - Inter State Tournaments		
5) Subratho Mukharji Cup - Inter School National Level Tournament.		

ಹಾಂಡ್ ಬಾಲ್ (Hand ball)

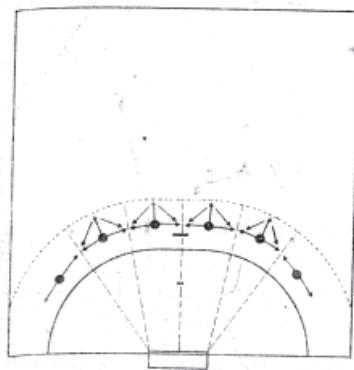
ಜಂಪ್ ಶೋಟ್ ಹೈ, ಡ್ಯೂಪ್ ಆ ಜಂಪ್ ಶೋಟ್ ಹೈ/ಲೋಂಗ್

ಚೆಂಡು ಸಿಕ್ಕಿದ ಶೂಡಲೇ ಜಂಪ್ ಶೋಟಿಗಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವಾಗ ಪ್ರತಿಸ್ವರ್ದಿದ ತಡೆಗಟ್ಟಿದರೆ ಚೆಂಡನ್ನು ವಸೆಯದೇ ಅಟಗಾರ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲು ಕೈಯಿಂದ ಬೆಂಡನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಹಾಕುತ್ತಾನೆ. ಅದನ್ನು ಪುನಃ ಹಿಡಿದು ಮೂರು ಹೆಣ್ಣಿಯನ್ನಿಟ್ಟು ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಹಾರಿ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಯ ಮೂಲಕ ಜಂಪ್ ಶೋಟಿಗೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವುದೋ ಅಥವಾ ಉದ್ದಕ್ಕೆ ಜಿಗಿದು ಸ್ನೋರ್ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವುದೋ ಮಾಡುವ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಧಾನವಾಗಿದೆ.

ಪ್ರತಿರೋಧ (Defence)

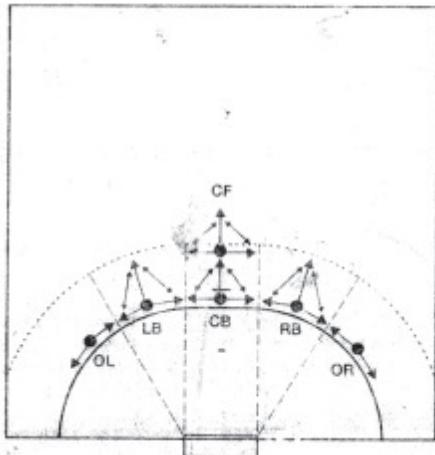
1. 6 : 0 ವಿಧಾನ

ಸ್ವಂತ ಗೋಲ್ ಏರಿಯಾದೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಮುಂದುಗಡೆ 6 ಜನರು ಸಾಲಾಗಿ ನಿಂತು ಪ್ರತಿರೋಧಿಸುವ ವಿಧಾನವೇ 6:0 ಪ್ರತಿರೋಧ ವಿಧಾನ. ಈ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಎತ್ತರ ಹೆಚ್ಚಿರುವ ಅಟಗಾರರು ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಾಗಿಯೂ ಎತ್ತರ ಕಡಿಮೆಯಿರುವ ಅಟಗಾರರು ಇಕ್ಕಡೆಗಳಲ್ಲಾಗಿಯೂ ನಿಲ್ಲುತ್ತಾರೆ. ಚೆಂಡಿನೊಂದಿಗೆ ಅಕ್ರಮಿಸುವ ಅಟಗಾರನನ್ನು ಆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುವ ಪ್ರತಿಸ್ವರ್ದಿಯು 2-3 ಹೆಚ್ಚಿ ಮುಂದಕ್ಕಿಟ್ಟು ಪ್ರತಿರೋಧಿಸಿ ಚೆಂಡು ಪಾಸ್ ಮಾಡುವ ದಿಕ್ಕಿನತ್ತ ಸಾಗಿ ಪ್ರತಿರೋಧವನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ಪ್ರಬಲಗೊಳಿಸುತ್ತಾನೆ.

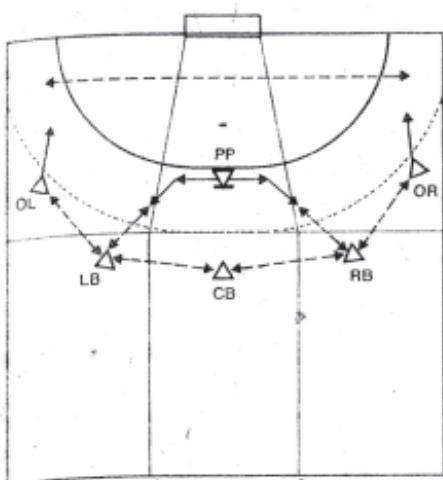
2. 5 : 1 ವಿಧಾನ

ಸ್ಪಂತ ಗೋಲ್ ಪರಿಯಾದ ಮುಂದಿನಲ್ಲಾಗಿ 5 ಮಂದಿ ಸೇರಿ ನಿಂತುಕೊಂಡು ಒಬ್ಬರು ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತ್ಯೋ ಲೈನಿನ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತಾರೆ. ಮುಂದೆ ನಿಂತಿರುವ ಆಟಗಾರನು ಅಪಾಯಕಾರಿಯಾದ ಚೆಂಡಿನೊಂದಿಗೆ ಆಕ್ರಮಿಸುವ ಸ್ಥಾನ 2, 3, 4 ನಂಬಿನಲ್ಲಿ ಆದುವ ಆಟಗಾರರನ್ನು ತಡೆದು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಕ್ರೋಸ್ ಪಾಸುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿಯುವುದರ ಮೂಲಕ ಫಾಸ್ಟ್ ಬ್ರೇಕ್‌ಗಾಗಿ ಪ್ರಯೋಜಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಅಕ್ರಮಣ (Attacking)

1. 3 : 3 ವಿಧಾನ

ಪ್ರೀತ್ಯೋ ಲೈನಿನಿಂದ ಮೂರು ಹೆಚ್ಚೆ ಹಿಂದೆ 2,3,4 ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವ ಆಟಗಾರರು ಬೇಸಿಕ್ ಪ್ರೋಸಿಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಭದ್ರಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಪ್ರೀತ್ಯೋ ಲೈನ್ ಸೈಡ್‌ಲೈನ್‌ನ್ನು ಸೇರುವ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸಕ್ರಿಯ ಆಟಗಾರರಲ್ಲಿ 5,7 ಪ್ರೋಸಿಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಆದುವವರು ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಭದ್ರಗೊಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ‘ಡಿ’ ಪರಿಯಾದ ಸೆರೀಪ್ ಹಿಂದುಗಡೆ ಇತರ ಆಟಗಾರರಿಗೆ ಅಭಿಮುಖವಾಗಿ ಪ್ರೋಸಿಷನ್ ನಂಬರ್ 6 (pp) ನಿಲ್ಲುತ್ತಾನೆ. ಈ ವಿಧಾನವನ್ನು 3:3 ಫೋರ್ಮೇಶನ್ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಈ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಆಕ್ರಮಿಸುವಾಗ ಏರಡು ಆಟಗಾರರು ಒಮ್ಮೆಯೂ ಕೂಡಾ ಒಂದೇ ಪ್ರೋಸಿಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಇರಲೇಬಾರದು. ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಕಾರಣದಿಂದ ಹಾಗೆ ಸಂಭವಿಸಿದರೆ ಕೂಡಲೇ ಆಟಗಾರನೊಬ್ಬಿ ತತ್ವಾಲಕ್ಷೆ ಖಾಲಿಯಿರುವ ಪ್ರೋಸಿಷನ್‌ಗೆ ಹೋಗಬೇಕು. ಪ್ರತಿಸ್ವಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ‘ಡಿ’ ಪರಿಯಾದ ಮೇಲೆಯೇ ಪ್ರತಿರೋಧವನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವಾಗ ಈ ವಿಧಾನವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಪ್ರೋಸಿಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಇರಲೇಬಾರದು. ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಕಾರಣದಿಂದ ಹಾಗೆ ಸಂಭವಿಸಿದರೆ ಕೂಡಲೇ ಆಟಗಾರನೊಬ್ಬಿ ತತ್ವಾಲಕ್ಷೆ ಖಾಲಿಯಿರುವ ಪ್ರೋಸಿಷನ್‌ಗೆ ಹೋಗಬೇಕು. ಪ್ರತಿಸ್ವಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ‘ಡಿ’ ಪರಿಯಾದ ಮೇಲೆಯೇ ಪ್ರತಿರೋಧವನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವಾಗ ಈ ವಿಧಾನವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ.

2. 2 : 4 ವಿಧಾನ

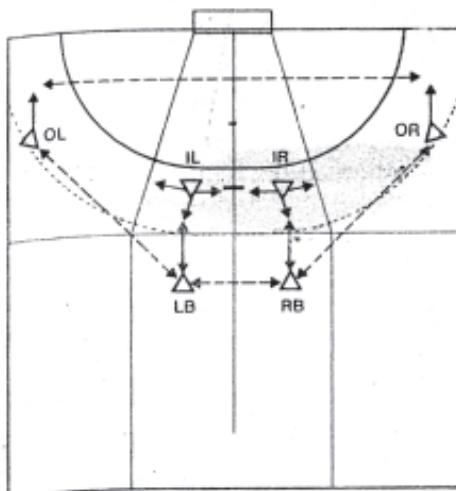
ಏರಡು ಆಟಗಾರರು ಪ್ರೀತ್ಯೋ ಲೈನಿನ ಮೂರು ಹೆಚ್ಚೆ ಹಿಂದೆಯೂ ಮೂರು ಆಟಗಾರರು ಪ್ರೀತ್ಯೋ ಲೈನ್ ಸೈಡ್‌ಲೈನ್‌ನ್ನು ಸೇರುವ ಭಾಗದಲ್ಲೂ (ಎಡ, ಬಲ) ನಿಲ್ಲುತ್ತಾರೆ. ಯಾವುದಾದರೊಬ್ಬಿ ಹಿಂದುಗಡೆಯಿರುವ ಆಟಗಾರನನ್ನು PPಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಿಜವಾದ PP ಪ್ರೋಸಿಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿ ಮಧ್ಯದಿಂದ ಅಲ್ಲ ಬದಿಗಳಿಗೆ ಸಾಗಿ ನಿಂತು ಹೋಸ ಪ್ರೋಸಿಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಆಚೆಯ ಕಡೆಗೆ ನಿಲ್ಲಲು ಸಂದರ್ಭವನ್ನೇ ದಗಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಈ

ವಿಧಾನವನ್ನು 2:4 ಪ್ರೋರೋಮೇಶನ್ ಎನ್ನುವರು. ಪ್ರತಿಸ್ಥಾನಗಳು ಹೊರಗಿಳಿದು ಪ್ರತಿರೋಧಿಸುವಾಗ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಈ ವಿಧಾನವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ನಿಯಮಗಳು

ಫ್ರೀತ್ಯೋ (Free Throw)

ಅಕ್ರಮಣ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಗೋಲ್ ಏರಿಯಾ ಲೈನಿನ ಹಾಗೂ ಫ್ರೀತ್ಯೋ ಲೈನಿನ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಾಗಿ ಉಂಟಾಗುವ ಘಾಲೋಗಳಿಗೆ ಫ್ರೀತ್ಯೋ ಲಭಿಸುತ್ತದೆ. ಘಾಲುಗಳು ಸಂಭವಿಸಿದ ಸ್ಥಳದ ಸಮೀಪದಲ್ಲೇ ಇರುವ ಫ್ರೀತ್ಯೋ ಲೈನಿನ ಹೊರಗೆ ಫ್ರೀತ್ಯೋ ಲಭಿಸಿದ ಟೀಮಿನ ಒಂದು ಅಧವಾ ಅದಕ್ಕೆಂತ ಹೆಚ್ಚು ಆಟಗಾರರು ನಿಲ್ಲುತ್ತಾರೆ. ಆ ಟೀಮಿನ ಜಣಿತರ ಆಟಗಾರರು ಫ್ರೀತ್ಯೋ ಲೈನಿನ ಹೊರಗಿದ್ದಾರೆಂದು ಖಚಿತಪಡಿಸಿದ ಬಳಿಕ ಆಟಗಾರನು ಫ್ರೀತ್ಯೋ ಲೈನಿನ ಹೊರಗೆ ಪಾಸ್ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ.

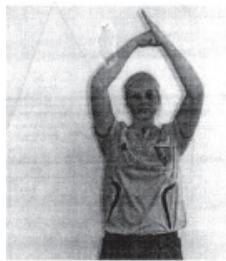

ಪೆನಾಲ್ಟಿ (Penalty)

ಆಟಗಾರನಿಗೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಗೋಲ್ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದಂತಹ ಪರಿಶ್ರಮದ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಘಾಲ್ ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ತಡೆಯೋಡಿದರೆ ಪೆನಾಲ್ಟಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರತಿರೋಧ ಮಾಡುವ ಟೀಮಿನ ಗೋಲ್ ಕೇಪ್ಸರ್ ಹಾಗೂ ಪೆನಾಲ್ಟಿ ಹೊಡೆಯುವ ಆಟಗಾರ ಮಾತ್ರವೇ ಫ್ರೀತ್ಯೋ ಲೈನಿನ ಒಳಗೆ ಇರಲು ಸಾಧ್ಯ. ಬಾಕಿ ಉಳಿದ ಆಟಗಾರರೆಲ್ಲರೂ ಫ್ರೀತ್ಯೋ ಲೈನಿನ ಹೊರಗೆ ನಿಲ್ಲಬೇಕು.

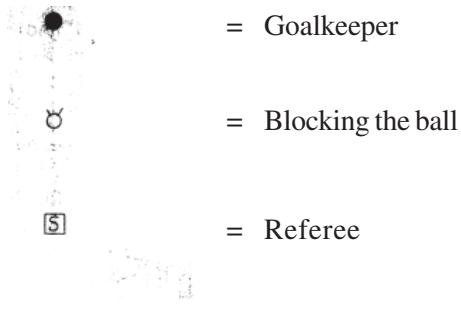
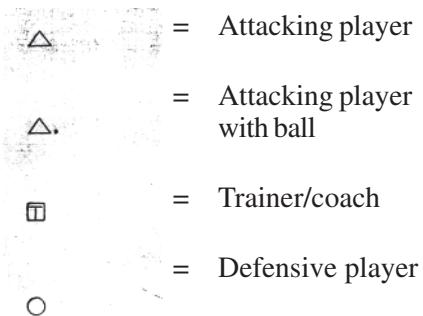
ಸಿಗ್ನಲುಗಳು (Signals)

ಸ್ವಧೈಯ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ರೆಫರಿಗಳು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಸಿಗ್ನಲುಗಳನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

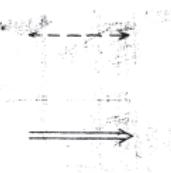
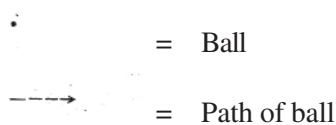

ಚಿಹ್ನೆಗಳು (Key of Symbols)

ಹ್ಯಾಂಡ್ ಬಾಲ್ ತರಬೇತಿಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತರಬೇತುದಾರರಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ತಿಳಿದಿರಬೇಕಾದ ಚಿಹ್ನೆಗಳನ್ನು (Symbols) ಕೆಳಗೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

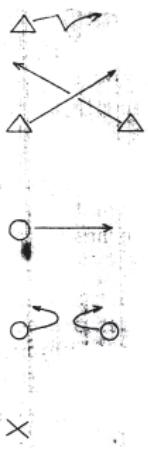
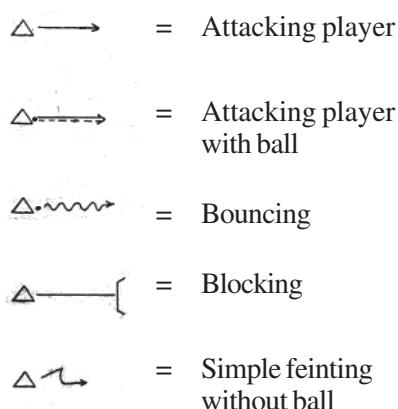
Ball - Ball Movement

= Ball Thrown back and forth

= Shot

Movement of player

= Double feint without ball

= Crossing

= Defending player

= Defending player pass on/take over an attacking player

= Marker

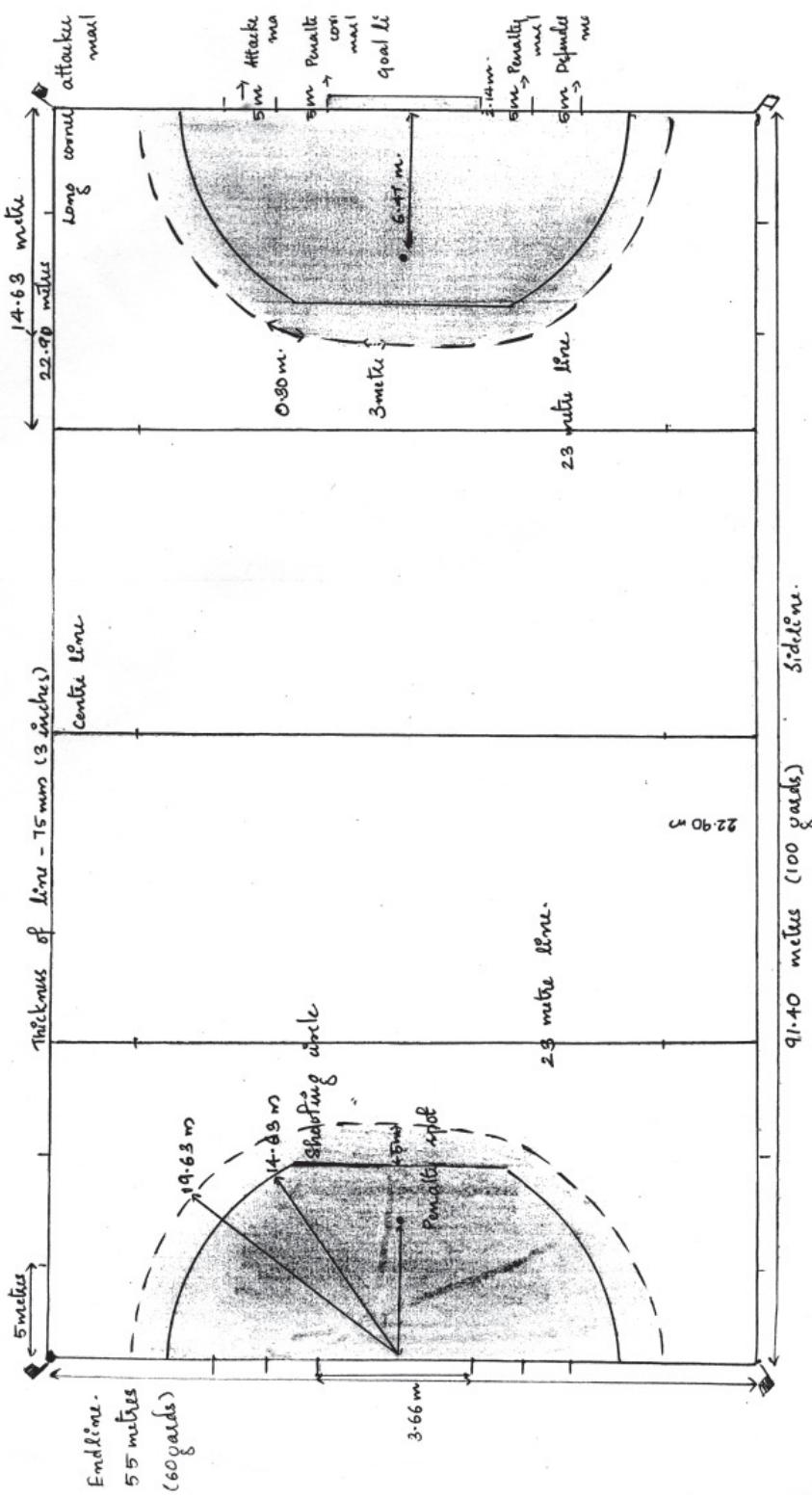
ಹಾಕಿ (Hockey)

ಹಾಕಿ ಅಟದಲ್ಲಿ ಕೇರಳದಿಂದ ಭಾರತದ ಟೀಮಿಗಾಗಿ ಆಡಿದವರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನವರೂ ಗೋಲ್ ಕೇಪರ್‌ಗಳಾಗಿ ಅಡಿ ಆಡಿದವರು. ಅದರಲ್ಲಿ ಪ್ರೇಣರಾದ, ಓಲಿಂಪಿಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಂಡೆನ ಪದಕ ವಿಜೇತರಾದ ಕಣ್ಣೂರಿನ ಶ್ರೀ ಮಾನ್ಯವೇಲ್ ಪೈಡ್ರಿಕ್‌, ಈಗಿನ ಭಾರತೀಯ ಟೀಮಿನ ಗೋಲ್ ಕೇಪರ್‌ ಹಾಗೂ ವೈಸ್ ಕ್ಯಾಪ್ಟನ್ ಆಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುವ ಶ್ರೀ ಎ.ಆರ್. ಶ್ರೀಜೀಶ್ ಎಂಬವರು ನಿಮಗೆ ಜಿರಪರಿಚಿತರಲ್ಲವೇ. ಓಲಿಂಪಿಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಧಿಕ ಒಷ್ಣದ ಪದಕಗಳನ್ನು ಗಳಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾದುದು ಹಾಕಿ ಅಟದಲ್ಲಾಗಿದೆ.

ಓಲಿಂಪಿಕ್‌ – ಹಾಕಿಯಲ್ಲಿ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಲಭಿಸಿದ ಒಷ್ಣದ ಪದಕಗಳು

Year	Venue	Result
1928	Amsterdam	Gold
1932	Los Angeles	Gold
1936	Berlin	Gold
1948	London	Gold
1952	Helsinki	Gold
1956	Melbourne	Gold
1964	Tokeyo	Gold
1980	Moscow	Gold

FIELD OF PLAY - HOCKEY

i) Straight Flick

ಅಟದ ಮಧ್ಯ ಚೆಂಡನ್ನು ಟೀಮಿನ ಇತರ ಸಹ ಅಟಗಾರರಿಗೆ ಪಾಸ್ ಮಾಡಲು ಅಥವಾ ಎದುರಿರುವ ಗೋಲ್ ಪ್ರೋಣಿನಲ್ಲಿ ಗೋಲ್ ಮಾಡಲು ಈ ವಿಧಾನವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಗ್ರಿಪ್ (Grip)

ಎಡಕ್ಕೆಯನ್ನು ಹಾಕ್ ಸ್ಟಿಕ್‌ನ ಮೇಲೆಯೂ ಬಲಕ್ಕೆಯನ್ನು ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಾ ಹಿಡಿಯಿರಿ.

ಚೋಲ್ ಪ್ರೋಸಿಷನ್ (Ball Position)

ಅಟದೆಡೆಯಲ್ಲಿ ಓಡುವಾಗ ಚೆಂಡು ಅಟಗಾರನ ಮುಂದೆಯೂ ಬಲದ ಬದಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಇರಬೇಕು.

ಚೋಡಿ ಪ್ರೋಸಿಷನ್ (Body Position)

ಬಲಗಾಲು ಮುಂದೆಯೂ ಎಡಕಾಲು ಹಿಂದೆಯೂ ಇರಬೇಕು. ಶರೀರದ ಮೇಲಾಷ್ಟ (Upper body) ಇದಿರು ಭಾಗಕ್ಕೆ ಅಭಿಮುಖವಾಗಿರಬೇಕು.

ಎಕ್ಸ್‌ಕ್ರೋಶನ್

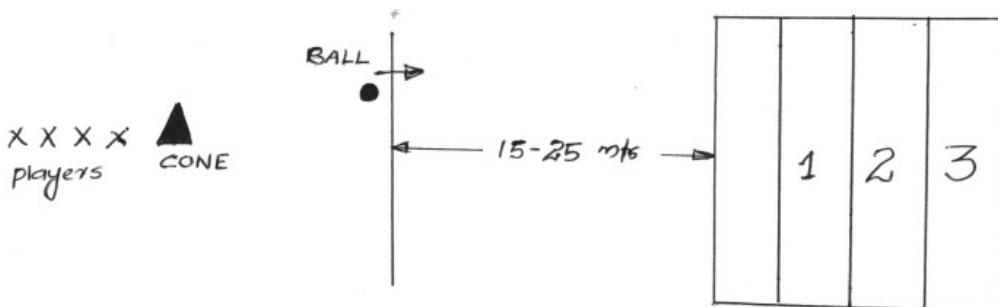
ಬಲಬದಿಯಿಂದ ಹಾಕ್‌ಸ್ಟಿಕ್‌ನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಬೀಸಿ ಮುಂದಿರುವ ಚೆಂಡಿನ ಅಡಿಭಾಗಕ್ಕೆ ಹಾಕ್‌ಸ್ಟಿಕ್‌ನ್ನು ಬಾಗಿಸಿ ಇಟ್ಟು ಚೆಂಡನ್ನು ತಟ್ಟಿ ಮೇಲೆತ್ತಿ ಬಿಡಬೇಕು.

ಫೋಲೋ ತೌರ್

ಚೆಂಡನ್ನು ತಟ್ಟಿ ಮೇಲೆ ಎತ್ತಿದ ಬಳಿಕ ಹಾಕ್‌ಸ್ಟಿಕ್‌ನ್ನು ಗೌಂಡಿಗೆ ಸಮಾನಾಂತರವಾಗಿ ಗುರಿಯೆಡೆಗೆ ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯಿರಿ.

ಲೀಡ್‌ಅಪ್ ಏಕ್ಸ್‌ವಿಟಿ

ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಎರಡು ಗುಂಪು ಮಾಡಿರಿ. ಸ್ಟ್ರೋಟ್‌ಎಂ‌ಗ್‌ ಲೈನಿನಿಂದ ಸರಿಸುಮಾರು 15–25 ಮೀಟರಿನವರೆಗಿನ ಅಗಲದಲ್ಲಿ (ಮಕ್ಕಳ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನನುಸರಿಸಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬಹುದು) ಕೋನಮಾಪಕವನ್ನೋ ಅದರಂತೇ ಇರುವ ವಸ್ತುಗಳನ್ನೋ (ಸುಣ್ಣದ ಹುಡಿ) ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಹಲವು ಕೋಲಂಗಳನ್ನು ಕ್ರಮೀಕರಿಸಿ (ಬಿತ್ರೆವನ್ನು ನೋಡಿರಿ.)

ಇದರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೋಲಮಿಗೂ 1, 2, 3 ..... ಎಂಬ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಪೋಯಿಂಟನ್ನು ನೀಡಿರಿ. (ದೂರ ಹೆಚ್ಚಾದಂತೆ ಹೆಚ್ಚು ಪೋಯಿಂಟ್ ಎಂಬ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ) ಅದರ ನಂತರ ಒಬ್ಬಾಬ್ಬರಂತೆ ನೀಡಿತ ದೂರದಿಂದ ಲೈನಿನಲ್ಲಿರುವ ಚೆಂಡನ್ನು Flick ಮಾಡಿರಿ. ಯಾವ ಕೋಲಮಿನಲ್ಲಿ ಚೆಂಡು ಬೀಳುತ್ತದೆಯೋ ಅದಕ್ಕನುಸರಿಸಿ ಪೋಯಿಂಟ್ ಲಭಿಸುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಟೀಮಿನ ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳ ಪೋಯಿಂಟನ್ನು ಲೆಕ್ಕೆ ಮಾಡಿ ಗೆದ್ದವರನ್ನು ಅಯ್ದು ಮಾಡಬೇಕು.

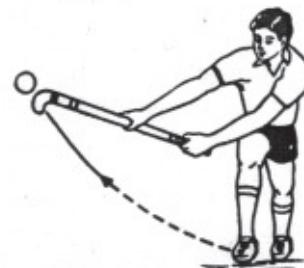
ii) ರಿಪಾರ್ಸ್ ಫ್ಲಿಕ್ (Reverse Flick)

ಅಟದೆಡೆಯಲ್ಲಿ ಬಲಭಾಗದಲ್ಲಿ ನಿಂತಿರುವ ಸಹ ಅಟಗಾರನಿಗೆ ಚೆಂಡನ್ನು ತಟ್ಟಿ ಕೊಡಲು ಮತ್ತು ಗೋಲ್ ಮಾಡಲು ಈ ವಿಧಾನವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಗ್ರಿಪ್ (Grip)

ಹಾಕೆಸ್ಟಿಕ್ಕೆನ ಅಗ್ರಭಾಗವನ್ನು ತಿರುಗಿಸಿ ಹಿಡಿದು ಮೃದಾನಕ್ಕೆ ಅಭಿಮುಖವಾಗಿ ಹಿಡಿಯಬೇಕು. ಎಡಕ್ಕೆ ಹಾಕೆ ಸ್ಟಿಕ್ಕೆನ ಅತ್ಯಂತ ಮೇಲಾಭಾಗದಲ್ಲೂ ಬಲಕ್ಕೆ ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲೂ ಹಿಡಿದಿರಬೇಕು.

ಬೋಲ್ ಪೋಸಿಷನ್ (Ball Position)

ಬೋಲ್ ಯಾವಾಗಲೂ ಬಲಕಾಲಿನ ಮುಂದಿರಬೇಕು.

ಬೋಡಿ ಪೋಸಿಷನ್ (Body Position)

ಬಲಕಾಲು ಮುಂದೆಯೂ ಎಡಕಾಲು ಹಿಂದೆಯೂ ಇರಬೇಕು. ಚೆಂಡು ಯಾವಾಗಲೂ ಬಲದ ಕಾಲಿನ ನೇರ ಮುಂದೆ ಇರಬೇಕು (ಬಿತ್ತದಲ್ಲಿರುವಂತೆ). ಎರಡು ಮೊಣಕಾಲುಗಳನ್ನೂ ಸ್ಥಾಭಾವಿಕವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರ ಮಡಚಿ ಇಡಬೇಕು.

ಎಕ್ಸ್‌ಕೋಶನ್

ಹಾಕೆಸ್ಟಿಕ್ಕೆನ್ನು ಎಡಭಾಗಕ್ಕೆ ಎತ್ತಿ ಚೆಂಡಿನ ಅಡಿಭಾಗಕ್ಕೆ ತಟ್ಟಿ ಮೇಲೆತ್ತಿ ಬಿಡಿರಿ.

ಪ್ರೋಲೋ ತ್ವೋ

ಹಾಕ್‌ಸ್ಟಿಕ್‌ನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಚೆಂಡನ್ನು ತಟ್ಟಿ ಮೇಲೆ ಎತ್ತಿದ ಬಳಿಕ ಸ್ಟಿಕ್‌ನ್ನು ಮೈದಾನಕ್ಕೆ ಸಮಾನಾಂತರವಾಗಿ ಗುರಿಯಿಡೆಗೆ ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯಿರಿ.

ಶ್ರೀಂದ್ರ-ಅಪ್ಪಾ-ಪಕ್ಕಿವಿಟಿ

ಮಕ್ಕಳನ್ನು ವರಡು ಗುಂಪು ಮಾಡಿರಿ.

ಚೆಂಡಿರುವ ಸ್ಥಳದಿಂದ ಸರಿಸುಮಾರು

10-15 ಮೀಟರಿನಷ್ಟು ದೂರದಲ್ಲಿ

(ಮಕ್ಕಳ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ

ಬದಲಾವಣೆ ವಾಡಬಹುದು)

ಕೋನಮಾಪಕ ಅಥವಾ ಸುಣ್ಣವನ್ನು

ಪಯೋಗಿಸಿ ಹಲವು ಕಾಲಂಗಳನ್ನು

ಕ್ರಮೀಕರಿಸಿ. (ಜಿತ್ತವನ್ನು ನೋಡಿರಿ).

ಅದರಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು

ಕಾಲಂಗಳಿಗೆ 1, 2, 3 ಎಂಬೇ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ

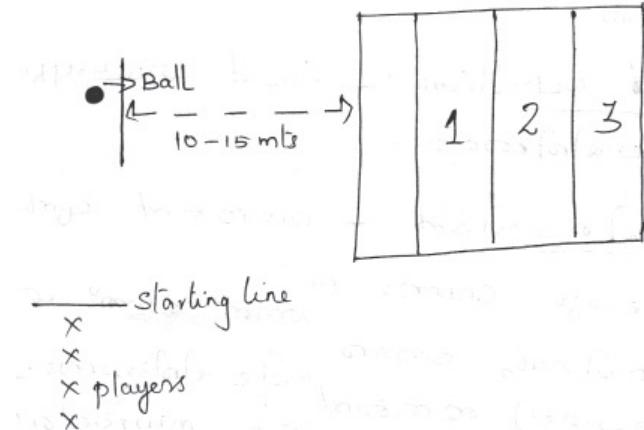
ಪ್ರೋಯಿಂಟನ್ನು ನೀಡಿರಿ. ದೂರ

ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿ ಪ್ರೋಯಿಂಟನ್ನು ನೀಡಬೇಕು. ಬಳಿಕ ಒಬ್ಬಾಬ್ಬರಂತೆ ನಿಶ್ಚಿತ

ದೂರದಿಂದಿರುವ ಸ್ಥಾಟಿಂಗ್‌ಗ್ರಾಂ ಲೈನಿನಿಂದ ಒಡಿ ಚೆಂಡಿನ ಹಿಂಬದಿಯಿಂದ Flick ಮಾಡಿರಿ. (ಜಿತ್ತದಲ್ಲಿರುವಂತೆ)

ಚೆಂಡು ಯಾವ ಕಾಲಂನಲ್ಲಿ ಬೀಳುತ್ತದೆಯೋ ಅದಕ್ಕನುಸರಿಸಿ ಪ್ರೋಯಿಂಟ್ ಲಭಿಸುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಟೀಮಿನ

ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳ ಪ್ರೋಯಿಂಟ್‌ನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಮಾಡಿ ಗೆದ್ದವರನ್ನು ನಿಣಾಯಿಸಬೇಕು.

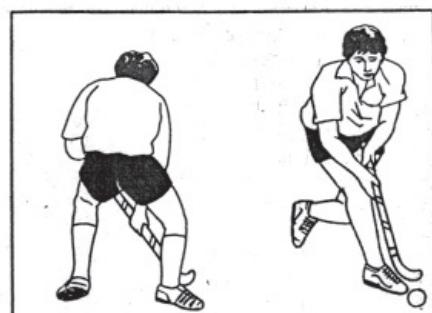

iii) Dodging

ಪ್ರತಿಸ್ಪರ್ಧಿಯ ಟೀಮಿನ ಅಟಗಾರನನ್ನು ಚೆಂಡಿನೊಂದಿಗೆ ದಾಟಿ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ವಿಧಾನವಿದು.

ಪ್ರತಿಸ್ಪರ್ಧಿಯ ಎದುರಿನಿಂದ ಎಡಭಾಗದ ಮೂಲಕ ಅಥವಾ ಬಲಭಾಗದ ಮೂಲಕ ಚೆಂಡನ್ನು ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ತನ್ನೊಂದಿಗೆ ಸಾಗಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ವಿಧಾನವಿದಾಗಿದೆ.

ಮಾಡುವ ರೀತಿ

ಎಡಕ್ಕೆ ಹಾಕಿಸ್ಕಿನ ಮೇಲ್ಮೈಗದಲ್ಲಿ ಬಲದಕ್ಕೆ ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕು. ಚೆಂಡು ಯಾವಾಗಲೂ ಆಟಗಾರನ ವರುಂದಿರಬೇಕು. ಸಹ ಆಟಗಾರನಿಗೆ ಚೆಂಡನ್ನು ಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿರುವಾಗ ಈ ವಿಧಾನವನ್ನುಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಮಾಡುವಾಗ ಚೆಂಡು ಪ್ರತಿಸ್ಪರ್ಧಿಯ ಹಾಕಿಸ್ಕಿನಿಂದ ದೂರವಿರುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. dodging ಮಾಡುವಾಗ ಮತ್ತು ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸುವಾಗ ಚೆಂಡು ನಮ್ಮ ಹತೋಟಿಯಲ್ಲಿರಬೇಕು.

iv) ಪಾಸುಗಳು

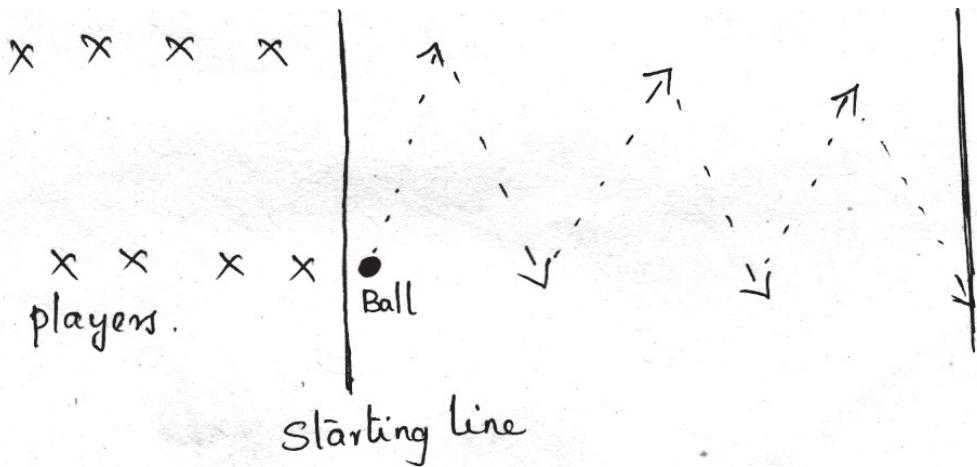
ಪ್ರತಿಸ್ಪರ್ಧಿಯನ್ನು ದಾಟಿ ಸಹ ಆಟಗಾರನಿಗೆ ಚೆಂಡನ್ನು ತಲುಪಿಸಲು ಹಾಗೂ ಚೆಂಡನ್ನು ಅತಿವೇಗದಲ್ಲಿ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಚಲಾಯಿಸಲು ಈ ವಿಧಾನವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಸಮಾನಾಂತರ ಪಾಸ್ (Parallel Pass)

ಟೀಮಿನ ಏರಡು ಆಟಗಾರರು ಸಮಾನಾಂತರವಾದ ಲೈನ್‌ನಲ್ಲಿ ನಿಂತುಕೊಂಡು ಚೆಂಡನ್ನು ಅತ್ಯಂದಿತ ಕ್ಷೇತ್ರದಲಾಯಿಸುವ ವಿಧಾನವಿದು.

ಮಾಡುವ ರೀತಿ

ಎಡಕ್ಕೆ ಹಾಕಿಸ್ಕಿನ ಮೇಲ್ಮೈಗದಲ್ಲಿ ಬಲಕ್ಕೆ ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದಿರಬೇಕು. ಚೆಂಡು ಯಾವಾಗಲೂ ಆಟಗಾರನ ಮುಂದಿರಬೇಕು. ಚೆಂಡನ್ನು ಓಡುತ್ತಿರುವ ಸಹ ಆಟಗಾರನ ಎದುರಿಗೆ ತಟ್ಟಿ ಸಾಗಿಸಬೇಕು. ಅವನು ಕೂಡಾ ಹೀಗೆಯೇ ಮಾಡಬೇಕು.

v) Goal Keeping (III phase)

Sliding

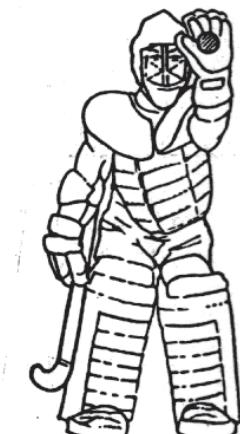
ನೋಲ್ ಕೆಪರ್ ಓಡಿ ಬಂದು ಮುಂಭಾಗದ ಮೂಲಕ ಬರುವ ಆಟಗಾರನ ಸ್ಥಿತಿನಿಂದ ಚೆಂಡನ್ನು ದೂರಕ್ಕೆ ತಟ್ಟಿ ಸಾಗಿಸುವ ವಿಧಾನ.

ಚೋಡಿ ಪ್ರೊಸಿಫನ್‌ & ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಶನ್‌

ಬಲ ಭಾಗದಿಂದ ಬರುವ ಚೆಂಡಾಗಿದ್ದರೆ ಬಲಕಾಲನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟು ಜಾರಿ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಸಾಗಿ ಚೆಂಡನ್ನು ದೂರಕ್ಕೆ ತಟ್ಟಿ ಎಸೆಯಬೇಕು. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಎಡಕಾಲು ಎಡಭಾಗಕ್ಕೆ ಮಡಚಿ ಇಟ್ಟಿರಬೇಕು. ಒಬ್ಬ ಗೋಲ್ ಕೀಪರ್ ಯಾವಾಗಲೂ ಗೋಲ್ ಕೀಪಿಂಗ್ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಸುರಕ್ಷೆ ಕವಚಗಳನ್ನೂ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನೂ ಖಡ್ಗಾಯವಾಗಿ ಧರಿಸಿರಬೇಕು. ಎಲ್ಲಾ ಸುರಕ್ಷೆ ಕವಚಗಳೂ ಉಪಕರಣಗಳೂ ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಕಿಟ್‌ಗಳು ಇಂದು ಲಭ್ಯವಿವೆ. ಗೋಲ್ ಕೀಪರ್ ಚೆಂಡನ್ನು ದೂರಕ್ಕೆಸೆಯುವ ವಿವಿಧ ರೀತಿಗಳ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

Split save.

Glove save.

Split dive.

(1)

(2)

Drop kick and punt kick.

ಜೂಡೋ

(Judo)

ಕೆಳಗಿನ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದ ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿರಿ.

I. ಮೂಲಭೂತ ಕೌಶಲ್ಯಗಳು (Fundamental skills)

1. ಹಿಸ್‌ಗುರುಮ (Hiza-guruma - knee wheel)

ಪ್ರತಿಸ್ಥಿರಿಸಿ ಬೇಲೆನ್ಸ್ (ಸಮತೋಲನ ಸ್ಥಿತಿ)ನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬಲದ ದಿಕ್ಕಿಗೆ ಎಳೆದು ತಪ್ಪಿಸಿ, ಎಡಪಾದದಿಂದ ಪ್ರತಿಸ್ಥಿರಿಸಿ ಬಲದ ಮೊಣಕಾಲನ್ನು ಭಾಕ್ ಮಾಡಿ, ಎಳೆದು-ತಿರುಗಿಸಿ ಅಂಗಾತ ಬೀಳುವಂತೆ ಮಾಡುವ ವಿಧಾನ.

2. ಸುರಿಕೋಮಿ ಗೋಣಿ

(Tsurikomi-goshi - Lift-pull-hip-throw)

ಪ್ರತಿಸ್ಥಿರಿಸಿ ಬೇಲೆನ್ಸ್ನ್ನು (ಸಮತೋಲನ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು) ಮುಂದಕ್ಕೆ ತಪ್ಪಿಸಿ, ಘಕ್ಕನೆ ತಿರುಗಿ, ಸೊಂಟವನ್ನು ಪ್ರತಿಸ್ಥಿರಿಸಿ ತೊಡೆಯ ವರೆಗೆ ಬಗ್ಗಿಸಿದ ಅನಂತರ ಬಲದ ಕೈಯನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ-ಬಲದ ಮೊಣಕೈಯನ್ನು ಪ್ರತಿಸ್ಥಿರಿಸಿ ಎಡದ ತೋಳಿನ ಅಡಿಗೆ ಹಾಕಿ – ಸೊಂಟವನ್ನು ಎತ್ತಿ ಎಳೆದು, ಸೊಂಟದ ಮೇಲ್ಬಾಗದ ಮೂಲಕ ಅಂಗಾತ ಬೀಳುವಂತೆ ಮಾಡುವ ವಿಧಾನ.

3. ಸುಮಿ ಗಂಯಾಷಿ (Sumi-gaeshi-corner throw)

ಪ್ರತಿಸ್ಥಾನಿಯ ಬೇಲೆನ್ನು ಮುಂದುಗಡೆಗೆ ತಪ್ಪಿಸಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಬಲಕಾಲನ್ನು ಪ್ರತಿಸ್ಥಾನಿಯ ಎಡತೋಡೆಯ ಒಳಭಾಗದಲ್ಲಿಟ್ಟು ತಲೆಯ ಮೇಲಿನಲ್ಲಾಗಿ ಎಳೆದು ತಿರುಗಿಸಿ ಅಂಗಾತ ಬೀಳುವಂತೆ ಮಾಡುವ ವಿಧಾನ.

4. ಉಷಿರೋ ಗೋಷಿ (Ushiro-goshi-back hip-throw)

ಪ್ರತಿಸ್ಥಾನಿಯ ಹಿಂಬದಿಯ ಮೂಲಕ, ಎಡಕ್ಕೆಯಿಂದ ಸೊಂಟವನ್ನು ಸುತ್ತಿ ಬಳಸಿ ಹಿಡಿದು ಎತ್ತಿ ಅಂಗಾತ ಬೀಳುವಂತೆ ಮಾಡುವ ವಿಧಾನ.

5. ಉಕಿ ಏತ್ತೋಷಿ (Uki-otoshi - Floating drop throw)

ಪ್ರತಿಸ್ಥಾನಿಯ ಬೇಲೆನ್ನು ಮುಂಭಾಗಕ್ಕೆ ತಪ್ಪಿಸಿ ಎರಡು ಕೈಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಕೆಳಗಡೆಗೆ ಎಳೆದು ಸುತ್ತಿ ಅಂಗಾತ ಬೀಳುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು.

II. ಷಿಮ್ಮೆ ವಾಸ (Shime-waza - Strangulation Technique)

1. ಹಡಾಕ್ಕಿ ಜಿಮ್ಮೆ (Hadaka Jime)

ಕೈಯಿಂದ ಕುತ್ತಿಗೆಯನ್ನು ಸುತ್ತಿ ಹಿಡಿದು - ಶ್ವಾಸೋಚ್ಛಾವಸಕೆ ತಡೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವುದು.

2. ಸಂ-ಗಾಕ್ಕು-ಜಿಮ್ಮೆ (San-gaku-jime) - Triangle strangle

ಪ್ರತಿಸ್ಥಾನಿಯ ಎಡಕ್ಕೆಯನ್ನು ಉದ್ದಕ್ಕೆ ಎಳೆದು-ಕುತ್ತಿಗೆ ಮತ್ತು ತೋಳನ್ನು ಕಾಲುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ - ಶ್ರೀಕೋನಾಕ್ಷತಿಯಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಿ - ಶ್ವಾಸೋಚ್ಛಾವಸಕೆ ತಡೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ ವಿಧಾನ

3. ಕತ್ತಾಹ - ಜಿಮ್ಮೆ

(Kata-ha-jime) Single colour strangle

ಪ್ರತಿಸ್ಥಿತಿಯ ಹಿಂದಿನ ಭಾಗದಿಂದ ಬಲದ ಕೈಯನ್ನು - ಕುತ್ತಿಗೆಗೆ ಸುತ್ತಿ ಕೋಲರನ್ನು ಎಳೆದು - ಎಡಕೈಯನ್ನು ಎದುರಾಳಿಯ ಕುತ್ತಿಗೆಗೂ ಕೈಗೂ ಎಡೆಯಲ್ಲಾಗಿ ಎಳೆದು ಶಾಸ್ವತೋಭಾಷಣೆಕ್ಕೆ ತಚೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಿ ಸದೆಬಡಿಯುವ ವಿಧಾನ.

III. ರಾಂತೋರಿ - ಸ್ವತಂತ್ರ ತರಬೇತಿ (Randori)

ಸ್ವಾಯತ್ತಗೊಳಿಸಿದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು, ಕೌಶಲಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ತನ್ನ ಸಹಚರನ ಸಹಕಾರದೊಂದಿಗೆ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಬೇಕು.

IV. ಷಿಯಾಯ್ (Shiai - ಸ್ವಧೀಯ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವಂತಹ ತರಬೇತಿ)

ಸ್ವಾಯತ್ತಗೊಳಿಸಿದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು, ಸ್ವೇಪುಣ್ಯಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾದ ಸ್ವಧಾ ಸನ್ವಿವೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿರಿ.

ಕರ್ಬಡಿ (Kabaddi)

ಹಿಂದಿನ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಲಿತ ಕೊಶಲ್ಯಗಳಲ್ಲದೆ Speed, Strength, Agility, Endurance ಮುಂತಾದ ಎಲ್ಲ ದೃಷ್ಟಿಕ ಕಾರ್ಯದಕ್ಕಾಗಿ ಘಟಕಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಅಗತ್ಯವಾದ ಅಭಾವ ಸಗಳನ್ನೂ ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ಆಟಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕೆಲವು ಹೋಸ ಕೊಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ಈ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಚಯಿಸೋಣ.

i) Running Hand Touch

Running hand touch ಎಂಬುದು ಒಂದು ಸಾಧಾರಣವಾದ ಒಟ್ಟದ ಮೂಲಕ ಪೋಯಿಂಟನ್ನು ಗಳಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವ ಒಂದು ರ್ಯಾಡಿಂಗ್ ಕೊಶಲ್ಯವಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಕೋಟಿ ನಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಕೋಟಿಗೆ ಒಡಿ ಒಂದು ಕೈಗಳನ್ನು ಚಾಚಿ ಮುಂದಿರುವ ಅಥವಾ ಇಕ್ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರತಿಸ್ಪರ್ಧೆಯನ್ನು ಮುಟ್ಟುಪಡನ್ನು Running hand touch ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

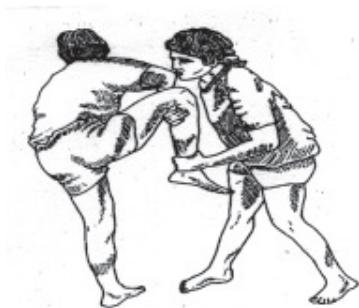
ii) Thigh Hold

ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಕಾಣುವಂತೆ ಎಲ್ಲ ಪ್ರತಿಸ್ಪಾರ್ಥಿಗೂ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿರುವ ಕೌಶಲ್ಯಗಳಲ್ಲಿಂದಾಗಿದೆ Thigh hold. ಇಂತಹ ಹಿಡಿತದಿಂದ ರೈಡರಿಗೆ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿರುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯು ತುಂಬಾ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ.

iii) Knee Hold

Thigh hold ನೋಂದಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಾಮ್ಯತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರತಿರೋಧ ಕೌಶಲ್ಯವೇ Knee hold. ಚಿತ್ರವನ್ನು ಗಮನಿಸಿರಿ.

Knee hold with wrist grip

Knee hold with elbow grip

ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಎರಡು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ Knee hold ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ. (1) Wrist Grip ನ ಮೂಲಕ ಹಾಗೂ (2) Elbow Grip ನ ಮೂಲಕ.

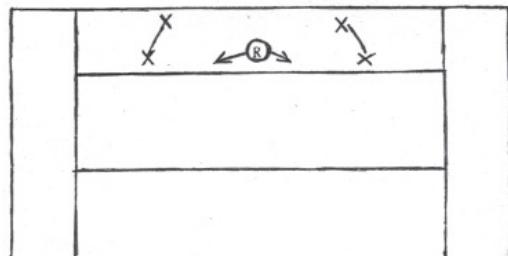
	Thigh Hold	Knee Hold
1	Elbow (ಹೊಣಕೆ) ದಿಂದಿರುವ Grip ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯ.	ಕೈಯಿಂದ ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯ.
2	Raider ಮತ್ತು Anti raider ಗಳೊಳಗಿನ ಅಂತರ ಕಡಿಮೆ	Raider ಮತ್ತು Anti raider ಗಳೊಳಗಿನ ಅಂತರ ಕಡಿಮೆ. ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆನುಸರಿಸಿ ವೃತ್ತಾಸ್ವವಾಗಬಹುದು.
3	ಸುಧ್ಯಧವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ರೈಡರ್‌ಗೆ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿರುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಕಡಿಮೆ. ಒಬ್ಬರಿಂದಲೇ ಘಲಪ್ರದವಾಗಿ ಹಿಡಿಯಲು ಸಾಧ್ಯ.	Thigh Hold Grip ಗೆ ಹೋಲಿಸುವಾಗ ರೈಡರಿಗೆ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಇರುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯು ತುಂಬಾ ಕಡಿಮೆ.
4	ಯಾವ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವ ಆಟಗಾರನಿಗೂ ಈ ಕೌಶಲ್ಯವನ್ನುಪಯೋಗಿಸಿ ಹಿಡಿಯಬಹುದು.	ಕೋನೆರಿನಿಂದ ಎರಡನೇಯವನಾಗಿ ನಿಲ್ಲಬೇಕಾಗಿ ಆಟಗಾರನು ಈ ರೀತಿಯ ಕ್ಷಾಚಿಗೆ ನೇತ್ಯತ್ವವನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾನೆ.

iv) Baulk Line Game

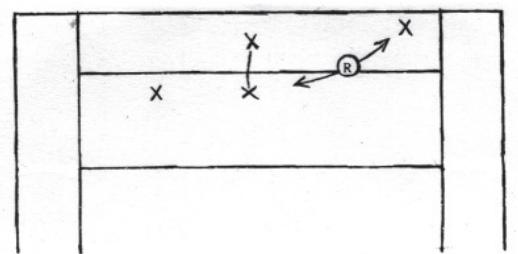
ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ Defensive system (ತಡೆಗಟ್ಟಿವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ) ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಬಲವಾಗಿರುವ ಗುಂಪುಗಳು ಅವಲಂಬಿಸುವ ತಂತ್ರಪರವಾದ ಒಂದು ಶ್ರೇಮವೇ Baulk line game. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಎದುರು ಗುಂಪಿನ ಅಟಗಾರರು ರ್ಯಾಡರಿಗೆ Baulk cross ಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭವನ್ನೇ ಒದಗಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಮೂಲಕ ಎದುರು ಗುಂಪಿಗೆ ಒಂದು ಹೊರ್ಯಾಯಿಂಟನ್ನು ಗಳಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

Systems in Kabaddi

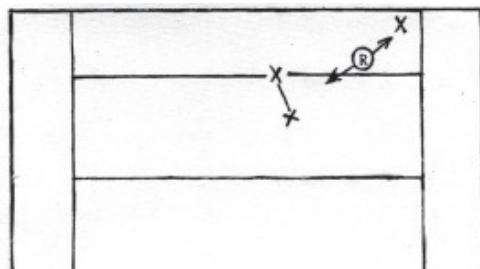
2 - 2 System

1 - 2 - 1 System

2 - 1 System

Cards

Green card :- Warning

Yellow card :- Temporary Suspension for two minutes

Red card :- Suspension from the match

ಕ್ಹೋ-ಕ್ಹೋ

(Kho-Kho)

ಈ ಪತ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವ ಮೊದಲು ಜೆನ್ನಾಗಿ ವ್ಯಾಯಾಮ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದರೊಂದಿಗೆ ಹಿಂದಿನ ಪತ್ಯಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಕಲಿತ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪುನಃ ಜೆನ್ನಾಗಿ ಅಭ್ಯಾಸಿಸಬೇಕು.

Pole Dive

Pole Dive, Kho-Kho ಎಂಬುದು ಖೋ ಖೋ ಅಟದ ಪ್ರಥಾನವಾದ ಒಂದು ಪ್ರತಿಭಟನಾ ಕೌಶಲ್ಯವಾಗಿದೆ. ಡಿಫೆಂಡರನ್ನು (ಪ್ರತಿಕ್ಷೇತಿಯನ್ನು) ಬಹಳ ಸುಲಭದಿಂದ ಹೊರ ಹಾಕಲು ಸಾಧ್ಯತೆಯಿರುವ ಕೌಶಲ್ಯವು ಇಡಾಗಿದೆ. ಆಕ್ರಮಿಸುವವ Pole ನಲ್ಲಿ ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ/ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಕುಳಿತಿರುವ ಡಿಫೆಂಡರನ್ನು ಅದರಂತೆ Pole ನ್ನು ಸುತ್ತಿ ಓಡುವ ಡಿಫೆಂಡರನ್ನೂ ಸುಲಭದಲ್ಲಿ ಮುಟ್ಟಿ ಪ್ರೋಯಿಂಟನ್ನು ಗಳಿಸಲು ಈ ಕೌಶಲ್ಯ ಸಹಾಯಕವಾಗಿದೆ. ಉತ್ತಮ ಅಟಗಾರನಾದ ಡಿಫೆಂಡರನ್ನೂ ಕೊಡಾ ಈ ಕೌಶಲ್ಯದ ಮೂಲಕ ಹೊರ ಹಾಕಲು ಸಾಧ್ಯ. First square ನಿಂದ Attack ಆಕ್ರಮಿಸುತ್ತಾ ಬರುವ Player running ನ ಅವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿರುವಾಗಲೂ Pole dive ಮಾಡಬಹುದು. Pole dive ಎಡಭಾಗದಲ್ಲೂ ಬಲಭಾಗದಲ್ಲೂ ಮಾಡಬಹುದು.

Pole Dive Right Side

a) 1st Square

ಆಕ್ರಮಿಸುವ ವ್ಯಕ್ತಿ Square ನಿಂದ ಎದ್ದು Pole ನ ಸಮೀಪ ಬಂದು ಬಲದ (Lower portion) Pole ನಲ್ಲಿ Support ಮಾಡಿ ಎಡದ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ Pole ನ್ನು ಹಿಡಿದು (Elbow hold) ಬಲದ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಉದ್ದಕ್ಕೆ ಚಾಚಿ Pole ನ್ನು ಸುತ್ತಿ ಬಂದು ಡಿಫೆಂಡರನ್ನು ಮುಟ್ಟಿತ್ತಾರೆ. Support ಮಾಡುವ ಕಾಲು Centre line ನ್ನು ಸ್ಥಿರ ಸಬಾರದು.

b) Running Pole Dive

ಡಿಫೆಂಡರನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸಿ ಮುಂದುವರಿಯುವ Attack ತಾನು ಓಡಿ ಬರುವ ಅದೇ ವೇಗದಲ್ಲಿ Pole turn ಮಾಡಿ ಬರುವ ಡಿಫೆಂಡರನ್ನು ಮೇಲೆ ಸೂಚಿಸಿದಂತೆ Pole dive ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

Pole Dive Left Side

a) 1st Square

ಅಂತಾಕರ್ ಸ್ಕ್ವಾರ್ ನಿಂದ ಎಡ್ಡು Pole ನ ಸಮೀಪ ಬಂದು ಎಡದ (Lower portion) Pole ನಲ್ಲಿ Support ಮಾಡಿ ಬಲದ ಕೈಯಿಂದ Pole ನ್ನು ಹಿಡಿದು (Elbow hold) ಎಡದ ಕೈಯನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಚಾಚಿ Pole ನ್ನು ಸುತ್ತಿ ಬಂದು ಡಿಫೆಂಡರನ್ನು ಮುಟ್ಟುತ್ತಾರೆ. Support ಮಾಡುವ ಕಾಲು Centre line ನನ್ನ ಮುಟ್ಟಬಾರದು.

b) Running Pole Dive

ಡಿಫೆಂಡರನ್ನು Attack ಮಾಡಿ ಬರುವ ತಾನು ಓಡಿ ಬರುವ ಅದೇ ವೇಗದಲ್ಲಿ Pole turn ಮಾಡಿ ಬರುವ ಡಿಫೆಂಡರನ್ನು ಮೇಲೆ ಸೂಚಿಸಿದಂತೆ Pole dive ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

Drills of Pole Dive

- 1) Sitting & running
- 2) Pole dive practice with out defender
- 3) Pole dive practice with defender
- 4) Runing from 1st square & pole dive

ಶಟಲ್ ಬ್ಯಾಡ್ಮಿಂಟನ್ (Shuttle Badminton)

- 1) Backhand low service
- 2) Smash returns
  - a. Backhand straight smash return
  - b. Backhand crosscourt smash return

ಬ್ಯಾಕ್ ಹ್ಯಾಂಡ್ ಲೋ ಸರ್ವಿಸ್ (Backhand low service)

ಸರ್ವಿಸ್ ಮಾಡುವ ಶಟಲ್ ನೇಟ್‌ನ ಸಮೀಪದಲ್ಲಾಗಿ ಮೇಲಿನಿಂದ ಸಂಚರಿಸಿ ವಿರುದ್ಧ ಕೋಟಿನ ಶೋಟ್‌ನ ಸರ್ವಿಸ್ ಲೈನ್‌ನ ಮೇಲಿನಿಂದಾಗಿ ಅಥವಾ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಬೀಳುವುದು.

ಪ್ರಯೋಜನಗಳು

- ಎದುರಾಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ತೋರಿಸಲು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಸಮಯ ಮಾತ್ರ ಲಭಿಸುವುದು.
- ಆಕ್ರಮಣಕಾರಿ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಆಟವಾಡಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು.
- ಎದುರಾಳಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿರೋಧ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಆಡುವಂತೆ ನಿಬಂಧಿಸುವುದು.

ಪಾಷಾಣ್ಸ್

- Short service line ನಿಂದ $1\frac{1}{2}$ Racket length ಮತ್ತು ಸೆಂಟರ್ ಲೈನಿಂದ ಅಧ್ಯ ಅಡಿ ದೂರದಲ್ಲಿ ಪಾದಗಳನ್ನು ಇರಿಸಬೇಕು.
- ಬಲದ ಪಾದದ ತುದಿಯ ಎದುರು ಬದಿಯ ಕೋಟಿನ ಕಡೆಗೂ ಎಡದ ಪಾದದ ತುದಿಯ Non playing hand ನ ಸೈಡ್ ಲೈನಿಗೆ ಬರುವಂತೆ ಇರಿಸಬೇಕು.
- ಶರೀರದ ಭಾರವು ಹಿಂದಿನ ಕಾಲುಗಳ ಮೇಲೆ ಬೀಳುವುದು.

ಬ್ಯಾಕ್ ಸ್ಟಿಂಗ್

- ಬ್ಯಾಕ್ ಹ್ಯಾಂಡ್ ಗ್ರಾಫ್ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು.
- ಎಡದ ಕೈಯಿಂದ ಶಟಲ್‌ನ ತುದಿಭಾಗವನ್ನು ಹಿಡಿಯಬೇಕು. (ಹಿಂಬಿರಳು ಮತ್ತು ತೋರು ಬೆರಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಹಿಡಿಯಬೇಕು)
- ಎಡದ ಕೈ ಗಂಟನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟ ಮಡಚಿ ಹಿಪ್‌ ಲೆವೆಲ್‌ನ ಮೇಲ್ನ್ಯಾಗದಲ್ಲಿ ಶರೀರ ಮುಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬರುವಂತೆ ಇರಿಸಬೇಕು.

ಫೋರ್ವಾರ್ಡ್ ಸ್ಟಿಂಗ್

- ಶಟಲನ್ನು ಡ್ರಾಪ್ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಶರೀರದ ಭಾರವನ್ನು ಮುಂದಿನ ಕಾಲುಗಳಿಗೆ ತರಬೇಕು.
- Wrist cock ಮಾಡಿ ಶಟಲನ್ನು non playing hand ನಿಂದ ಡ್ರಾಪ್ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಹೊಡೆಯಬೇಕು.
- ಶಟಲ್ ಯಾವ ದಿಶೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕೋ ಆ ದಿಶೆಗೆ ರ್ಯಾಕೆಟನ್ನು ಫೇಸ್ ಮಾಡಿರಬೇಕು.

ಫೂಲೋ ತೂರ್

- ಎಡದ ಕೈಯನ್ನು ತಗ್ಗಿಸಿ ಹಿಡಿಯಬೇಕು
- ರ್ಯಾಕೆಟ್ ಹೆಡ್ನ್ನು ಸ್ಪಲ್ಟ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯಬೇಕು.

Stance

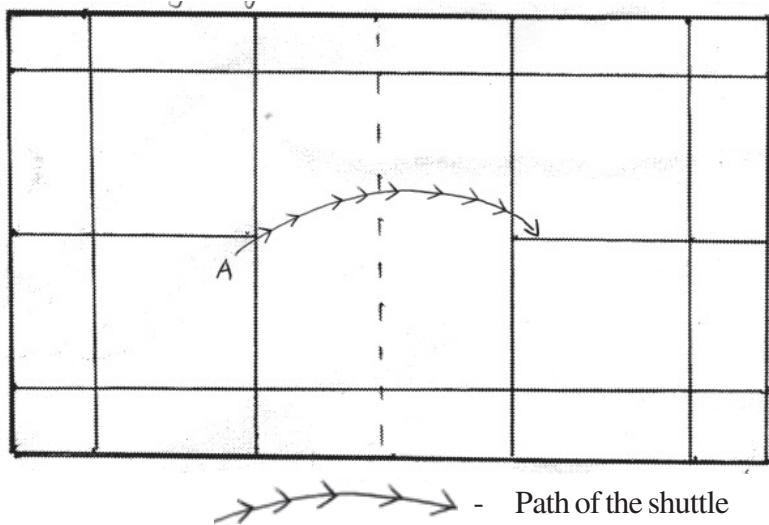
Point of contact

Follow through

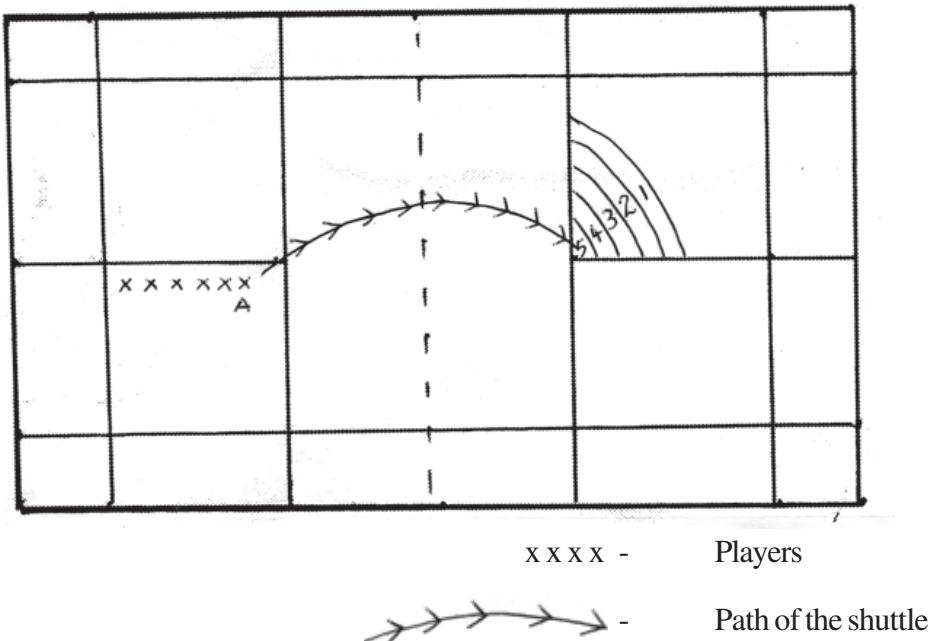

Trajectory of Backhand low service

ಲೀಡ್ ಅಪ್ ಆಕ್ಷಿಸಿಟಿ

ಮಹುಳನ್ನು ಸಾಲಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ಎದುರು ಕೋಟಿನ ಶೋಟ್‌ಡ್ರಿ ಸೆವಿಟ್‌ಸ್ ಲೈನಿನ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಪ್ರೋಯಿಂಟ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಆಕ್ಷಿಸಿಟ್‌ಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಬೇಕು. ನೆಟ್‌ನ ಸಮೀಪದಿಂದ 5,4,3,2,1 ಎಂಬೀ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಗುರುತು ಮಾಡಬೇಕು. ನೆಟ್‌ನ ಸಮೀಪದಿಂದ backhand low service ಮಾಡಲು ಹೇಳಬೇಕು. (ಹೆಚ್ಚು ಎತ್ತರದಲ್ಲಿ ಸವ್ಯೇ ಮಾಡದಂತೆ ಗಮನಿಸಬೇಕು) ಒಂದು ಮಗುವಿಗೆ 3 ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ನೀಡಬೇಕು. 3 ಅವಕಾಶಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಲಭಿಸಿದ ಒಟ್ಟು ಸೈನ್‌ರೋ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿ ವಿಜಯಿ ಯಾರೆಂದು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲಾಗುವುದು. ಎಲ್ಲಾ ಮಹುಳಿಗೂ backhand low service ಮಾಡಲು ಸಂದರ್ಭ ನೀಡಬೇಕು.

ಬ್ಯಾಕ್ ಹ್ಯಾಂಡ್ ಸ್ಯಾಫ್ ರಿಟನ್‌

ಇದೊಂದು ಡಿಫೆನ್ಸಿವ್ ಸ್ಟ್ರೆಟ್‌ ಅಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಡುವುದು. ಎದುರಾಳಿ ಶಟಲನ್ನು ಬಲವಾಗಿ ಕೇಳಬಾಗೆಯ್ದು ಹೊಡಿದಾಗ ಅದಕ್ಕೆದುರಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಒಂದು ಬ್ಯಾಕ್ ಹ್ಯಾಂಡ್ ಸ್ಯಾಫ್ ಸೈನ್‌ರೋ ಇದಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಯೋಜನಗಳು

- ಎದುರು ಕೋಟಿನ ಪ್ರೋರ್‌ಕೋಟ್‌ಡ್ರಿ ಮತ್ತು ಬ್ಯಾಕ್‌ಕೋಟಿನಲ್ಲಿ (straight & crosscourt) ಈ ಸೈನ್‌ರೋ ಮೂಲಕ ಶಟಲನ್ನು ರಿಟನ್‌ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ.

1 . ಬ್ಯಾಕ್ ಹ್ಯಾಂಡ್ ಸೈಯಾಟ್ ಸ್ವಾಷ್ ರಿಟನ್‌

ಸ್ವಾಷ್‌ನ್

- ಬಲ ಪಾದವನ್ನು non playing hand ನ ಸೈಡ್ ಲೈನಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಮತ್ತು ಎಡ ಪಾದವನ್ನು ಅದೇ ಕೋಟಿನ ಸೈಡ್ ಲೈನಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಇರಿಸಬೇಕು.
- Front leg ನ್ನು ಮುಂಭಾಗಕ್ಕೆ ದೂಡಿ ಗಂಟನ್ನು ಮಡಚಿ ಮುಂಭಾಗಕ್ಕೆ ನಿಲ್ಲಬೇಕು. ಶರೀರ ಭಾರವು ಮುಂದಿನ ಪಾದದಲ್ಲಿರುವುದು.

ಬ್ಯಾಕ್ ಸೈಯಾಟ್ ಅಂಡ್ ಕೋಟಾಕ್

- ಬ್ಯಾಕ್ ಹೇಂಡ್ ಗ್ರಿಪ್‌ನಲ್ಲಿ ರ್ಯಾಕೆಟ್ ಹ್ಯಾಂಡನ್ನು ಹಿಡಿದು wrist cock ಮಾಡಿ front leg ನ ಗಂಟನಿಂದ ಕೆಳಗಾಗಿ ಶಟಲನ್ನು contact ಮಾಡಬೇಕು.

ಪ್ರೊಲೋಟ್‌ಲೈ

ರ್ಯಾಕೆಟ್‌ನ ಫೇಸ್ ಎದುರಾಳಿಯ ಕೋಟಿಗೂ, ಶಟಲ್‌ನ ದಿಶೆಗೂ ಸೋಡಿಕೊಂಡಿರಬೇಕು.

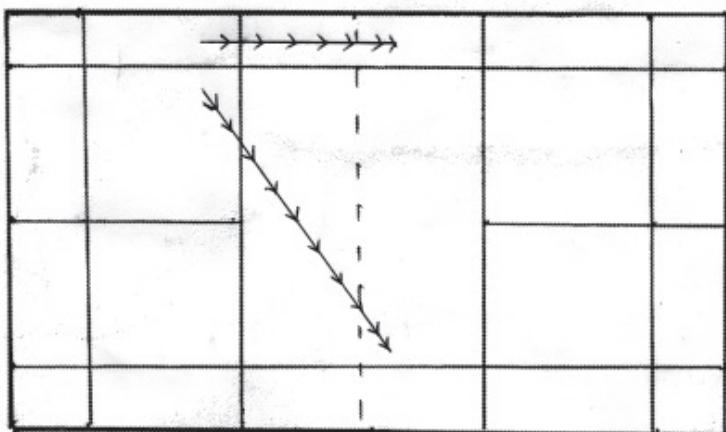
Stance

Point of contact

Follow through

Trajectory of Back hand straight and crosscourt return

- Path of straight smash return

- Path of cross court smash return

2 . ಬ್ಯಾಕ್ ಹ್ಯಾಂಡ್ ಕೋರ್ಸ್ ಕೋಟೀಡ್ ಸ್ವಾಷ್ ರಿಟನ್‌ಡ್

ಸ್ವಾಷ್

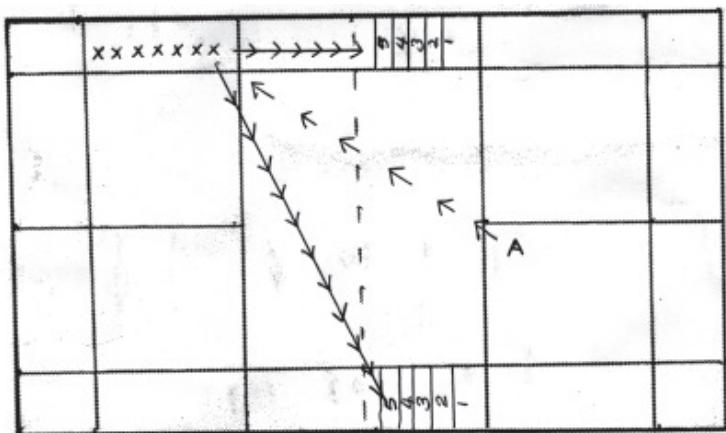
- ಬಲಪಾದವು non playing hand ನ ಸೈಡ್ ಲೈನೆಗೆ ನೇರವಾಗಿಯೂ ಎಡಪಾದವು ಅದೇ ಕೋಟಿನ ಸೈಡ್ ಲೈನೆಗೆ ನೇರವಾಗಿಯೂ ಇರುವುದು.
- Front leg ನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಇರಿಸಿ, ಗಂಟು ಮಡಚಿ, ಮುಂಭಾಗಕ್ಕೆ ನಿಲ್ಲಬೇಕು.
- ಶರೀರದ ಭಾರವು ಮುಂದಿನ ಪಾದದ ಮೇಲಿರುವುದು.

ಬ್ಯಾಕ್ ಸ್ಟಿಂಗ್ ಏಂಡ್ ಕೋಂಟಾಕ್ಟ್

- ಬ್ಯಾಕ್ ಹ್ಯಾಂಡ್ ಗ್ರಿಪ್‌ನಲ್ಲಿ ರ್ಯಾಕೆಟ್ ಹ್ಯಾಂಡ್ ಹಿಡಿದು wrist cock ಮಾಡಿ front legನ ಗಂಟಿನಿಂದ ಕೆಳಗಾಗಿ ಶಟಲನ್ನು contact ಮಾಡಬೇಕು.
- ಶಟಲ್‌ನ ದಿಶೆ ಕೋನ್ ಟು ಕೋನ್ ಆಗಿರುವುದು. ರ್ಯಾಕೆಟ್ ಫೇಸ್ ಅದೇ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವುದು.

ಲೀಡ್ ಅಥ್ ಅಕ್ಸ್‌ಪಿಟ್

ಮುಕ್ಕಳನ್ನು ಕೋಟಿನಲ್ಲಿ ಸಾಲಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ಫೀಡರ್ ಕೈಯಿಂದ ಶಟಲ್ ನೀಡಬೇಕು. backhand straight return, crosscourt return ಎಂಬಿವುಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಸೂಚಿಸಬೇಕು.

A

- Feeder

- Path of backhand straight smash return

- Path of backhand cross court smash return

ಸ್ಮಾಶಿಂಗ್

- ನೇಟ್‌ನ ಸಮೀಪದಿಂದ ಕೋಟಿನಲ್ಲಿ 5,4,3,2,1 ಎಂಬೀ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಪ್ರೋಯಿಂಟ್ ಗುರುತಿಸಬೇಕು.
- ನೇಟ್‌ನ ಸಮೀಪದಿಂದ ಬರುವ return ಗೆ ಯಥಾಕ್ರಮ 5 ಪ್ರೋಯಿಂಟ್, 4,3,2,1 ಎಂಬ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ನೀಡಬೇಕು.
- ಒಂದು ಮಗುವಿಗೆ ಕನಿಷ್ಠ ಬದು ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ನೀಡಲು ಗಮನಿಸಬೇಕು.
- ಅತ್ಯಧಿಕ ಪ್ರೋಯಿಂಟ್ ಪಡೆಯುವ ಮಗು ಜಯಶಾಲೀಯಾಗುವನು.

ಶ್ರೀಜುವುದು (Swimming)

ವಾಟರ್ ಪ್ರೋಲೋ (Water Polo)

19ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ವಾಟರ್ ಪ್ರೋಲೋ ಒಂದು ಜೆಡ್ಯೂಲಿಕ ಕ್ರೀಡೆಯಾಗಿ ಬದಲಾಯಿತು. ಮೊತ್ತ ಮೊದಲಿನ ವಾಟರ್ ಪ್ರೋಲೋ ಸ್ಪರ್ಧೆಯು ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ಪುತ್ತು ಸ್ಕ್ಯಾಟ್‌ಲೆಂಡ್‌ಗಳ ನಡುವೆ ನಡೆಯಿತು. ವಿಲಿಯಂ ವಿಲೋಸನ್ ಎಂಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ವಾಟರ್‌ಪ್ರೋಲೋದ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿದನು. ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನೀರನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ರಗ್ಬಿ (Rugby) ಅಟದಿಂದ ಆಧುನಿಕ ರೀತಿಯ ವಾಟರ್ ಪ್ರೋಲೋ ಸ್ಪರ್ಧೆಗಳು ಅರಂಭವಾದುವು.

ವಾಟರ್‌ಪ್ರೋಲೋ ಫೀಲ್ಡ್ (Field of Play)

a) Men Water Polo Court

Length - 30 mtr.

Width - 20 mtr.

b) Women Water Polo Court

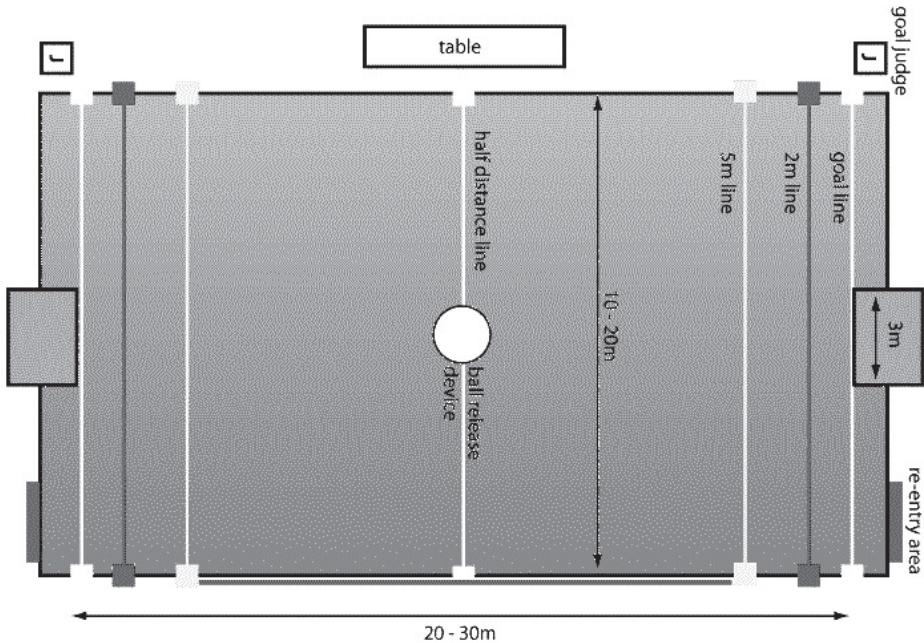
Length - 25 mtr.

Width - 20 mtr.

ಕೊಲೆಟಿನ ವಿವಿಧ ಲೈನ್‌ನು ಮಾಡಂಗಾಗಳು

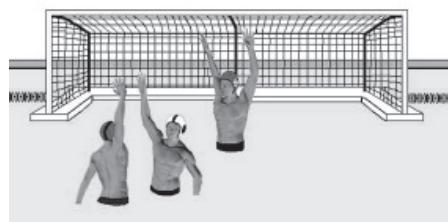
- i) ಬಿಳಿ ಲೈನ್ - ಗೋಲ್ ಲೈನ್, ಮಧ್ಯಭಾಗದಿಂದ ಇರುವ ಲೈನ್ ಎಂಬಿವುಗಳು.
(White line)
- ii) ಕೆಂಪು ಲೈನ್ - 2 ಮೀಟರ್ ಲೈನ್
(Red line)
- iii) ಹಳದಿ ಲೈನ್ - 5 ಮೀಟರ್ ಲೈನ್
(Yellow line)

Water Polo Field

ಗೋಲ್ ಪ್ರೋಸ್ಟ್ (Goal Post)

- ಅಗಲ - 3 mtr.
- ಎತ್ತಾ - 90 cm.
(ನೀರನಿಂದ)

ಚೆಂಡು (Ball)

- Weight - 400 - 450 grm.
- Circumference - Men (68 - 71 cm)
Women (65 - 67 cm)

ಟೋಪಿ (Cap)

ಒಂದು ಟೀಮಿಗೆ ಬಿಳಿ ಟೋಪಿ ಮತ್ತೊಂದು ಟೀಮಿಗೆ ನೀಲ ಟೋಪಿ ಆಗಿರುವುದು. 13 ಅಟಗಾರರು ಒಂದು ಟೀಮಿನಲ್ಲಿ ಆಡುವರು. ಗೋಲ್ ಕೀಪರ್ ಕೆಂಪು ಟೋಪಿಯನ್ನು ಧರಿಸುವನು. 13 ಅಟಗಾರರಲ್ಲಿ ಒಂದನೇ ನಂಬರ್ ಮತ್ತು 13ನೇ ನಂಬರ್ ಅಟಗಾರರು ಗೋಲ್ ಕೀಪರ್ ಆಗಿರುವರು.

ಅಂದಾಜು (Duration of the game)

ಪ್ರಾರಂಭ-ವನಿತಾ ಅಟಗಾರರಿಗೆ 8 ಮಿನಿಟ್ಸು ಕಾಲಾವಧಿಯ ನಾಲ್ಕು ಕ್ಷಾಟ್‌ರ್‌ಗಳಾಗಿ ಸ್ಥಾಂತರ ಸ್ಥಾಂತರ ಕ್ಷಾಟ್‌ರ್‌ಗಳನ್ನು ಕ್ರಮೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ.

8	-	2	-	8	-	5	-	8	-	2	-	8
(game)		(interval)		(game)		(interval)		(game)		(interval)		(game)

ಅಟಗಾರರ ಸಂಖ್ಯೆ (No. of Players)

ಒಂದು ವಾಟರ್ ಪ್ರೋಲೋ ಟೀಮಿನಲ್ಲಿ 13 ಜನರಿರುವರು. ಕೋಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಮಯದಲ್ಲಿ 7 ಅಟಗಾರರಿಗೆ ಆಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ.

ಪೆನಾಲ್ಟಿ ಶೂಟ್ ಚೈಟ್ (Penalty Shootout)

ನಾಲ್ಕು ಕ್ಷಾಟ್‌ರ್‌ ಕಳೆದ ನಂತರ ಸ್ಥಾಂತರ ಯಲ್ಲಿ ಎರಡೂ ಟೀಮ್‌ಗಳಿಗೆ ಗೋಲ್ ಗಳಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ ಬಂದರೆ ಅಥವಾ ಸಮಾನ ಗೋಲ್ ಗಳಿಗಿಂತ ರೆಫರಿ 6 ಪೆನಾಲ್ಟಿ ಶೂಟ್ ಚೈಟ್‌ಗಳಂತೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಟೀಮಿಗೆ ನೀಡುವರು. ಇದರಲ್ಲಿ ಸಮಾನತೆ ಬಂತೆಂದರೆ ಸದನ್‌ಡೆತ್‌ ಎಂಬ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪೆನಾಲ್ಟಿ ಪುನಃ ನೀಡಲಾಗುವುದು. ಸ್ಥಾಂತರ ಯಲ್ಲಿ ಘಲಿತಾಂಶ ನಿಣ್ಣ ಯಿಸಲ್ಪಡುವವರಿಗೆ ಇದು ಮುಂದುವರಿಯುವುದು.

ಟೀಮ್‌ ಚೈಟ್ (Time out)

ನಾಲ್ಕು ಕ್ಷಾಟ್‌ರ್‌ಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದೊಂದು ಟೀಮ್‌ ಚೈಟ್‌ಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗುವುದು. ಇದರ ಕಾಲಾವಧಿ ಒಂದು ಮಿನಿಟ್.

ಸ್ಥಾಂತರ ರೀತಿ

ಸ್ಥಾಂತರ ಆರಂಭವಾಗುವಾಗ ಎರಡೂ ಟೀಮ್‌ನವರು ಅವರವರ ಗೋಲ್ ಲೈನಲ್ಲಿ ಲೈನಪ್ ಮಾಡಿ ನಿಲ್ಲುವರು. ರೆಫರಿಯ ವಿಸಿಲ್ ಕೇಳಿ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಇರಿಸುವ ಬಾಲನ್ನು ಕೆಬುತ್ತಾ ಒಂದು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಆಟ ಆರಂಭಿಸುವರು. ಒಂದು ಗೋಲ್ ಸ್ಕೋರ್ ಮಾಡಿ ಆದ ಕೊಡಲೇ ಆಟ ಪುನಃ ಮಧ್ಯಭಾಗದಿಂದ ಆರಂಭವಾಗುವುದು.

ನಿಯಮಾವಳಿಗಳು

1. ಗೋಲ್ ಕೀಪರ್ ಮಾತ್ರವೇ ಎರಡು ಕ್ರೀಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಚೆಂಡನ್ನು ಹಿಡಿಯಬಹುದಾಗಿದೆ. ಗೋಲ್ ಕೀಪರ್‌ಗೆ ಗೋಲ್ ಪ್ರೋಷಿಕ್ತಿನಿಂದ 5 ಮೀಟರ್ ವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಇದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ.
2. ಕ್ರೀಯಲ್ಲಿ ಚೆಂಡು ಇಲ್ಲದೆ ಎದುರಾಳಿಯ 2 ಮೀಟರ್ ಲೈನೆಸೋಳಿಗೆ ದಾಟಬಾರದು.

Skills in Water Polo

1. Egg beater kick
2. Head up swimming
3. Head up swimming with ball

4. Passing without break

5. Shooting without break
6. Short pass

7. Long pass

ವಾಟರ್‌ಪೋಲೋ ಸ್ಪರ್ಧೆಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವವರು (Officials)

ರೆಫರಿ	- 2
ಗೋಲೋ ಜಡ್ಜ	- 2
ಟ್ರೇಂಕೆಪರ್	- 2
ಸೆಕ್ಯುಟರಿ	- 1

ಪ್ರಧಾನವಾದ ಸ್ಪರ್ಧೆಗಳು

- 1) World Championship
- 2) Olympic Games
- 3) Asian Championship
- 4) Asian games

- 5) ಸೀನಿಯರ್ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಚ್ಯಾಂಪಿಯನ್‌ಶಿಪ್
- 6) ಜೂನಿಯರ್ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಚ್ಯಾಂಪಿಯನ್‌ಶಿಪ್
- 7) ಅವಿಲ ಭಾರತ ಅಂತರ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಮೀಟ್
- 8) ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೂಕ್ತ ಚಾಂಪಿಯನ್‌ಶಿಪ್

Advance Swimming Training

- 1) Warming up
  - 12 mts dry land exercise
  - ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಕೆವಿಷ್ಟ 400 mtr warm-up swimming (freestyle swimming)
- 2) ಕಿಕ್ (Kick)
  - 8 x 50 mtr ಕಿಕ್ (Main stroke)
- 3) ಪುಲ್ (Pull)
  - Arm action - 300 mtr

Training Methods

- ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸ್ಟ್ರೋಕ್ (Individual stroke)
- Individual medley
- 4 x 100 mtr (3 mins start)
- Endurance Training
- Slow Interval Training
- Fast Interval Training
- Weight Training (Ones in a week)
- Cross Country (3.km) (Ones in a week)
- Water polo practice for one session.

ಈಜು ಸ್ವಧೈ ನಡೆಸುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕಾದ ಉಪಕರಣಗಳು

- 1) Starting Block
- 2) Back Stroke Indicator
- 3) False Start Rope or Call Back Rope
- 4) Electronic Touch Pannel
- 5) Whistle
- 6) Starting Gun
- 7) Starters Platform
- 8) Turning Indicators.
- 9) Bell
- 10) Stop Watches
- 11) Line Ropes
- 12) Lap counter.

ಟೇಬಲ್ ಟೆನ್ನಿಸ್

(Table Tennis)

ಟೇಬಲ್ ಟೆನ್ನಿಸ್ ನಲ್ಲಿ ಅಟವನ್ನು ನಮ್ಮ ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭವಾಗಿ ಸವಿಕ್ಸ್. ಆದುದರಿಂದ ಸವಿಕ್ಸ್ ನಡೆಸುವಾಗ ನಾವು ಕೆಲವು ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

- ಯಾವ ವಿಧದ ಸವಿಕ್ಸ್ ನಡೆಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಮೊದಲೇ ತೀವ್ರಾನಿಸಬೇಕು.
- ಎಷ್ಟು ವೇಗದಲ್ಲಿ ಸವಿಕ್ಸ್ ನಡೆಸಬೇಕು.
- ಎಷ್ಟು ಸ್ಥಿರ ಇರಬೇಕು.
- ಎಲ್ಲಿ ಸರ್ವೋ ನಡೆಸಬೇಕು.

ಈ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಧಿಕ ಶ್ರದ್ಧೆ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಸವಿಕ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿಕೊಳ್ಳೋಣ.

i) ಬ್ಯಾಕ್ ಹ್ಯಾಂಡ್ ಶೋಟ್ ಸ್ಟಿನ್ ಸವಿಕ್ಸ್

ಬೇಸಿಕ್ ಸ್ಟಾನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಬಲಕಾಲನ್ನು ಸ್ಪಲ್ಟ್ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಎತ್ತಿ ಇರಿಸಿ ಎರಡು ಕೈಗಳನ್ನು ರಿಲ್ಯಾಕ್ಸ್ ಮಾಡಿ ನಿಲ್ಲಬೇಕು. ಜೆಂಡು ಟೋಸ್ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಕೆಳಗೆ ಬರುವ ಚೆಂಡು ಟೇಬಲ್‌ನ ಸಮೀಪ ಬಂದಾಗ ಬ್ಯಾಕ್ ಹ್ಯಾಂಡ್ ಓಪನ್ ರ್ಯಾಕೆಟ್ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಚೆಂಡಿನ ಕೆಳಗೆ ರಿಷ್ಟ್ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಬ್ರಾಂಚ್ ಮಾಡಿ ಬ್ಯಾಕ್ ಸ್ಟಿನ್‌ನೊಂದಿಗೆ ಸರ್ವೋ ಮಾಡುವನು. ಚೆಂಡು ಒಂದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಬಾರಿ ಎದುರಾಳಿಯ ಕೋಟಿನಲ್ಲಿ ಬೌನ್ಸ್ ಆಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೇಟ್‌ನ ಸಮೀಪದಿಂದ ಬೀಳಿಸಲು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಎದುರಾಳಿಗೆ ಅಣಾಕಂಗ್ ಸೈಪ್ರೀಕ್ ಆಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಾರದು.

ii) ಬ್ಯಾಕ್ ಹ್ಯಾಂಡ್ ಸೈಡ್ ಸೈನ್ ಸೆರ್ವಿಸ್

ಬೇಸಿಕ್ ಸ್ಕ್ರೋಟ್ ನಲ್ಲಿ ನಿಂತುಕೊಂಡು ಬಲಕಾಲನ್ನು ಸ್ಪ್ಲು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಎತ್ತಿ ಇರಿಸಿ ಎರಡು ಕ್ರೆಗಳು ರಿಲ್ಯಾಕ್ಸ್ ಆಗಿ ನಿಲ್ಲಬೇಕು. ಟೋಸ್ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಕೆಳಗಿಲೆಯವ ಚೆಂಡು ಟೇಬಲ್‌ನ ಸಮೀಪ ಬಂದಾಗ ಬ್ಯಾಕ್ ಹ್ಯಾಂಡ್ ಬಿಪನ್ ರ್ಯಾಕೆಟ್ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಚೆಂಡಿನ ಕೆಳಭಾಗ ಮತ್ತು ಬದಿಗಳಲ್ಲಾಗಿ ರಿಷ್ಟ್ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಬ್ರಾಹ್ ಮಾಡಿ ಸೈಡ್ ಸೈನ್‌ನೊಂದಿಗೆ ಸರ್ವ್ ಮಾಡುವನು. ಚೆಂಡು ಸ್ವಂತ ಕೋಟಿನಲ್ಲಿ ಬಡಿದು ಮೇಲೆ ಬಂದ ನಂತರ ಎದುರಾಳಿಯ ಕೋಟಿನಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ಸೈಡ್ ಲೈನಿಗೆ ಸಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ವ್ ಮಾಡಬೇಕು.

iii) ಪ್ಲೋರ್ ಹ್ಯಾಂಡ್ ಹೈ ಟೋಸ್ ಸರ್ವ್ ಸೆರ್ವಿಸ್

ಸರ್ವ್ ನಡೆಸುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಬ್ಯಾಕ್ ಹ್ಯಾಂಡ್ ಸೈಡ್ ಲೈನಿಗೆ ಸಮಾನಾಂತರವಾಗಿ ಟೇಬಲ್‌ನ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಸ್ಟ್ರೋಂಡಿಗ್ ಸ್ಕ್ರೋಟ್‌ಟ್ ಪ್ಲೋಸಿಶನ್‌ನಲ್ಲಿ ಸ್ಕ್ರೋಟ್ ತೆಗೆಯಬೇಕು. ಶರೀರದ ಭಾರವು ಎಡದ ಕಾಲಿನಲ್ಲಿ ಬೀಳುವಂತೆ ಚೆಂಡನ್ನು ಎತ್ತಿರುಕ್ಕೆ ಟೋಸ್ ಮಾಡಿ ರ್ಯಾಕೆಟ್ ಬಲದ ಬದಿಗೆ ಸ್ಟಿಂಗ್ ಮಾಡಿ ಚೆಂಡು ಕೆಳಗೆ ಬರುವಾಗ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಕೆಳಗೆ, ಟೇಬಲ್‌ಗಿಂತ ಮೇಲ್ಮೈಗಳಲ್ಲಿ ರಿಷ್ಟ್ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಬ್ರಾಹ್ ಮಾಡಿ ಸರ್ವ್ ಮಾಡಬೇಕು.

ಲೀಡ್ ಅಪ್ ಅಕ್ಟ್‌ವಿಟಿ

- ಎದುರಾಳಿಯ ಕೋಟಿನಲ್ಲಿ ಚೆಂಡು ಬೀಳಬೇಕಾದ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡ ನಂತರ ಅಲ್ಲಿ ಚೆಂಡು ಬೀಳುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ವ್ ಸೆರ್ವಿಸ್ ಮಾಡಲು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

സ്കോറ് തീയതി

പിംഗ് ചൊംബുന്നോമ്പ്

KERALA SCHOOL NORTH ZONE GAMES 2015

TABLE TENNIS

SCORE SHEET(TEAM MATCHES)

Date.....

Event.....

vs.....

CATEGORY	GROUP	ROUND	MATCH NO.	DATE	TIME	TABLE NO.
U-17 Boys	A	Semifinals	9			

Dist/Club... Thiruvananthapuram Dist/Club... Palakkad

Team ABC		Players no	Team XYZ		Players No
A	First Player		X	Second Player	
B	Second Player		Y	First Player	
C/PK	Third Player		Z/BG	Third Player	
A	First Player		Y	First Player	
B	Second Player		X	Second Player	

	1 st Game	2 nd Game	3 rd Game	4 th Game	5 th Game	Game Score	Set Score
AX	11-7	8-11	11-5	11-7		3-1	1-0
BY	11-6	7-11	11-5	7-11	11-13	2-3	1-1
CZ/PK	11-13	13-11	11-6	11-8		3-1	2-1
AY	7-11	11-6	11-9	13-11		3-1	3-1
BX							

Winner	Thiruvananthapuram	Score
Looser	Palakkad	3-1

(Sign.) winning team's captain

(Sign.) Loosing Team Captain

Umpire

Chief Referee

ಟೋಸ್ ಹಾಕಿದ ನಂತರ ಟೀಎಂ A, B, C or X, Y, Z ಅಯ್ದು ಮಾಡಲು ಸೂಚಿಸಬೇಕು.

ಟೀಎಂ A, B, C ಯಲ್ಲಿ

A - First Player

B - Second Player

C - Third Player

ಟೀಎಂ X, Y, Z ನಲ್ಲಿ

X - First Player

Y - Second Player

Z - Third Player

ಮಾದರಿ ಸ್ಕೋರ್ ಶೀಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಟದ ಕ್ರಮವು ಇರುತ್ತದೆ. ಮೊದಲು 3 ಆಟಗಳನ್ನು ಗೆಲ್ಲುವ ಟೀಮ್ ವಿಜಯಿಯಾಗುವುದು.

ಇಂಡಿವಿಜ್ಞಲ್ ಚಾಂಪ್ಯನ್ಶಿಪ್

ಸ್ವಧೀನಗಳು 5 ಅಥವಾ 7 ಗೇಮ್ ಆಡುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿರಬೇಕು. 5ರಲ್ಲಿ 3 ಗೇಮ್‌ಗಳನ್ನು ಮೊದಲು ಗೆಲ್ಲುವರು, 7ರಲ್ಲಿ 4 ಗೇಮ್‌ಗಳನ್ನು ಮೊದಲು ಗೆಲ್ಲುವವರು ವಿಜಯಿಗಳಾಗುವರು.

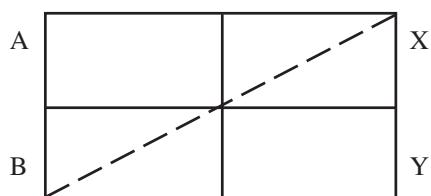
RGKA WOMEN'S TABLE TENNIS CHAMPIONSHIP 2015-16

DATE..... category U-17 BOYS STAGE..... 2nd

Sl no	Name of the player	1	2	3	4	5	Set score
	A	11	7	13	11		3
	B	7	11	11	6		1

WINNER..... A..... Umpire..... X..... Referee..... X.....

ಡಬಲ್ ಗೇಮ್ ಸಾಮಾನ್ಯ ನಿಯಮಗಳು

- ಬಲಭಾಗದ ಕೋಟಿನಿಂದ ಎದುರಾಳಿಯ ಬಲಭಾಗದ ಕೋಟಿಗೆ ಮಾತ್ರವೇ ಸಹಾ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ.

- ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿದಂತೆ B - X ಗೆ ಸರ್ವೋ ಮಾಡಿ ಆಟ ಆರಂಭಿಸಬೇಕು.
- ಮುಂದೆ X ರಿಟನ್‌ ಮಾಡುವ ಚೆಂಡನ್ನು A ಆಡಬೇಕು.
- A ರಿಟನ್‌ ಮಾಡುವ ಚೆಂಡನ್ನು Y ಆಡಬೇಕು.
- Y ರಿಟನ್‌ ಮಾಡುವ ಚೆಂಡನ್ನು B ಆಡಬೇಕು.
- ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವೇ ರ್ಯಾಲಿ ಮುಂದೆ ಸಾಗಬೇಕು.
- ಯಾವುದಾದರೂಂದು ಟೀಂ ಈ ರೀತಿಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿದರೆ ವಿರುದ್ಧ ಟೀಮಿಗೆ ಒಂದು ಪ್ರೋಯಿಂಟ್ ಲಭಿಸುವುದು.
- ಒಬ್ಬರು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಎರಡು ಸರಿಯಾದ ಸರ್ವೀಸ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಅದರ ನಂತರ X ಸರ್ವೋ ಮಾಡುವಾಗ A ರಿಸೀವ್ ಮಾಡಬೇಕು.
- ಮುಂದಿನ ಗೇಮ್‌ಗೆ X - B ಗೆ ಸರ್ವೋ ಮಾಡಿಯೋ 'Y' - A ಗೆ ಸರ್ವೋ ಮಾಡಿಯೋ ಆಟ ಆರಂಭಿಸಬೇಕು.
- 10-10 ಎಂಬ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಪ್ರೋಯಿಂಟ್ ತಲುಪಿದರೆ ಒಂದು ಸರ್ವೋ ಮಾಡಲು ಮಾತ್ರವೇ ಅನುಮತಿ ನೀಡಲಾಗುವುದು.
- ಅಂತಿಮ ಗೇಮ್ ತಲುಪಿದಾಗ ಯಾರಿಗೆ ಮೊದಲು 5 ಪ್ರೋಯಿಂಟ್ ಲಭಿಸಿದರೂ ಸ್ಕ್ರೋ ಬದಲಾಯಿಸಿ ಯಾರು ರಿಸೀವ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರೋ ಅವರಿಗೆ ಬದಲು ಜೊತೆಗಾರ ರಿಸೀವ್ ಮಾಡಿ ಆಟ ಮುಂದುವರಿಯುವುದು.

ಟೆನಿಸ್

(Tennis)

I. ಟೆನಿಸ್ ತರಬೇತಿ - ವಿವಿಧ ಘಟಕಗಳು

(a) ಟೆಕ್ನಿಕ್‌ಗಳ ಪೂರ್ವತೆ

ವಿವಿಧ ಸ್ಥಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ತಪ್ಪುಗಳು ಮತ್ತು ಪರಿಹಾರ ಮಾರ್ಗಗಳು

(b) ಮಾದರಿ ತರಬೇತಿ ರೀತಿ

ಟೆನಿಸ್ ತರಬೇತಿ - ಓವನ್ ಆಟಗಾರನ ಏಳಿಗೆ

ಟೆನಿಸ್ ಸ್ವಧೈರಂಗದಲ್ಲಿ ಮುಕ್ಕೆಗಳು ಭಾಗವಹಿಸುವುದು ಅತಿ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. 14–15 ವರ್ಷ ಪ್ರಾಯವಾದಾಗ ಮುಕ್ಕೆಗಳು ಅವರವರ ಪ್ರಾಯಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ವಿವಿಧ ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಆರಂಭಿಸುವರು. ಇಂಥಹ ಆಟಗಾರರನ್ನು ತರಬೇತಿಗೊಳಿಸಲು ವ್ಯಕ್ತವಾದ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಬೇಕಾಗುವುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಮಾರ್ಗನಿರ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ಟೆಕ್ನಿಕ್‌ಗಳ ಪೂರ್ವತೆ

ಸ್ವಧೈರಂಗದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ಮುಂದುವರಿಯುವ ಮುಕ್ಕೆಗಳು ಟೆಕ್ನಿಕ್‌ಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಯತ್ತ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವರು. ಕೆಲವು ಮುಕ್ಕೆಗಳಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಟೆಕ್ನಿಕ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ತಪ್ಪುಗಳು ಸೇರಿ ಹೊಗಿರಬಹುದು. ಮುಕ್ಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸುವ ಸಾಧಾರಣ ಟೆಕ್ನಿಕ್‌ಗಳಲ್ಲಿನ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಶಿದ್ದಲು ಆಗತ್ಯವಾದ ಮಾರ್ಗನಿರ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಕೆಳಗೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

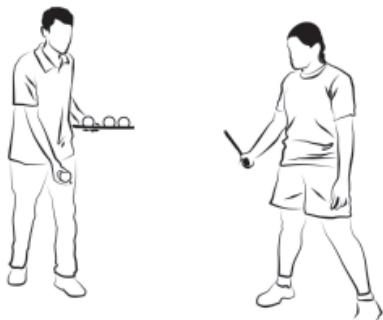
1. ವಿವಿಧ ಸೈಕ್ರಿಕ್‌ಗಳ ಗ್ರಿಪ್‌ನಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ತಪ್ಪುಗಳು

ಸಾಮಾನ್ಯ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಗ್ರಿಪ್‌ನ ಬಗೆ ವ್ಯಕ್ತವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿದ್ದರೂ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಟೆನಿಸ್‌ ರ್ಯಾಕೆಟ್ ಹಿಡಿಯುವುದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪುಗಳು ಬರುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿದೆ. ಇದು ಪ್ರಥಾನವಾಗಿ ಸರ್ವೀಸ್ ಗ್ರಿಪ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವುದು. ಇಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳು ಕೆಲಪೋಮೈ ಫೋರ್‌ಹಾಂಡ್ ಗ್ರಿಪ್ ಹಿಡಿದು ಸರ್ವೀಸ್ ಮಾಡಲಾಬಹುದು.

ಗ್ರಿಪ್‌ನ ಬಿವಲಿನಲ್ಲಿ 1ರಿಂದ 8ರ ವರೆಗಿನ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಅತ್ಯಂತ ಮೇಲಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಬಿವಲಿನಲ್ಲಿ ಅಂಗ್ರೀಯಿಂದ ಬಲ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿ ಹಿಡಿಯಲು ಸೂಚಿಸಬೇಕು.

2. ಚೆಂಡನ್ನು ಹಿಂದಿನಿಂದ ಹೊಡಿಯುವುದು

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಅಟಗಾರನು ತನ್ನ ತರೀರದ ಮುಂಭಾಗದಿಂದ ಎದುರಾಗಿ ಹೊಡಿಯುವ ಚೆಂಡನ್ನು ಎದುರಿಸುವನು. ಆದರೆ ಕೆಲವು ಮಕ್ಕಳು ಹೊಡಿಯಲು ತಡವಾಗಿ ತಯಾರಾಗುವುದರಿಂದ ಚೆಂಡನ್ನು ಹಿಂಭಾಗದಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವರು. ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲು ತರಬೇತಿದಾರನು ಮಗುವಿನ ಹಿಂಬದಿಯಿಂದ ಮುಂಭಾಗಕ್ಕೆ ಚೆಂಡನ್ನು ಎಸೆದುಕೊಡಬೇಕು. ಇದು ಚೆಂಡನ್ನು ಮುಂಭಾಗದಿಂದ ಬಡಿಯಲು ಮಗುವಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು.

3. ಹೊಡಿದ ಚೆಂಡು ನಿರಂತರವಾಗಿ ನೆಟ್‌ಗೆ ಬಡಿಯುವುದು

ಯಾವ ಅಟಗಾರನು ಚೆಂಡನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಬಾರಿ ನಷ್ಟಗೊಳಿಸದೇ ಆದುವನೋ ಆತನಿಗೆ ಅಟವನ್ನು ಗೆಲ್ಲಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು. ಒಂದು ಮಗು ಚೆಂಡನ್ನು ನಿರಂತರವಾಗಿ ನೆಟ್‌ಗೆ ಬೀಳುವಂತೆ ಹೊಡಿಯುವುದಾದರೆ ಆತನು ತನ್ನ ಟೆನಿಸ್‌ ರ್ಯಾಕೆಟ್‌ನ್ನು ಕೆಳಭಾಗದಿಂದ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಬೀಸಲು ಸೂಚಿಸಬಹುದು. ಇದು ಚೆಂಡನ್ನು ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಏರುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು.

4 . ಚೆಂಡು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಹೊರ ಹೋಗುವುದಾದರೆ

ಚೆಂಡು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಹೊರ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಥಾನ ಕಾರಣ ರ್ಯಾಕೆಟ್ ಹೆಚ್ಚು ತೆರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದು ಮತ್ತು ಚೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಸ್ನಿನ್ ಕೊಡದಿರುವುದು ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಚೆಂಡಿನ ಹಿಂಭಾಗಕ್ಕೆ ರ್ಯಾಕೆಟ್‌ನಿಂದ ಬ್ರಾಂಚ್ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಚೆಂಡಿಗೆ ಸ್ನಿನ್ ಲಭಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಚೆಂಡು ಹೊರಗೆ ಹೋಗಲಾರದು.

5. ಸರ್ವೋ ಮಾಡುವಾಗ ಸಂಭವಿಸುವ ತಪ್ಪುಗಳು

ಸರ್ವೋ ಮಾಡುವಾಗ ಅಟಗಾರನಿಂದ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಸಂಭವಿಸುವ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

- ಚೆಂಡು ನಿರಂತರ ನೆಟ್ಟಿಗೆ ಬಡಿಯುವುದು
- ಚೆಂಡು ನಿರಂತರ ಸರ್ವೋ ಲೈನಿನಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹೋಗುವುದು.
- ಸರ್ವೋಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದಷ್ಟು ವೇಗ ಮತ್ತು ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು.

ಸರ್ವೋ ಮಾಡುವಾಗ ಚೆಂಡು ನಿರಂತರ ನೆಟ್ಟಿಗೆ ಬಡಿಯಲು ಪ್ರಥಾನ ಕಾರಣ ಅಟಗಾರನು ಚೆಂಡನ್ನು ಸರ್ವೋ ಮಾಡುವಾಗ ಹೊಡೆಯುವುದು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಹೊಡೆಯಬೇಕಾದು ದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಕೆಳಭಾಗದಲ್ಲಾಗಿ ಹೊಡೆಯುವುದಾಗಿದೆ. ಅಟಗಾರನೊಂದಿಗೆ ಸರ್ವೋ ಟೋಸ್‌ನ ಎತ್ತರವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಹೆಚ್ಚು ಎತ್ತರದಿಂದ ಹೊಡೆಯಲು ಹೇಳಬಹುದು.

ಸರ್ವೋ ಮಾಡುವಾಗ ಚೆಂಡು ನಿರಂತರ ಸರ್ವೋ ಲೈನಿನ ಹೊರಗೆ ಹೋಗುವುದಾದರೆ ಅಟಗಾರನು ಅಗತ್ಯವಿರುವಷ್ಟು wrist snap ನೀಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿಯಬಹುದು. ಅಟಗಾರನೊಂದಿಗೆ ಚೆಂಡನ್ನು ಗ್ರೌಂಡಿಗೆ ಹೊಡೆಯಲು ಹೇಳಬಹುದು.

ಸರ್ವೋನ ವೇಗಕ್ಕೆ ಪ್ರಥಾನ ಕಾರಣವು ಅಟಗಾರನು ರ್ಯಾಕೆಟ್‌ನ ಸ್ವಿಂಗ್ ಮಾಡುವಾಗ ಉಂಟಾಗುವ ವೇಗ ಮತ್ತು ಸೊಂಟ ಶಿರುಗುವುದರ ಆಧಾರದಲ್ಲಾಗಿದೆ. ಅಟಗಾರನ ಶರೀರ ಭಾರವು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂಭಾಗಕ್ಕೆ ಬೀಳುವುದರಿಂದ ಚೆಂಡಿಗೆ ಶಕ್ತಿ ಲಭಿಸುವುದು.

ಮಾದರಿ ತರಬೇತಿ ಕ್ರಮ

- ಟೆಕ್ನಿಕ್‌ಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿ ವಾರದಲ್ಲಿ ಸರಾಸರಿ 6ರಿಂದ 8 ಗಂಟೆಗಳಷ್ಟು ಕಾಲ ತರಬೇತಿ ನಡೆಸಬೇಕಾಗುವುದು. ಹೆಚ್ಚು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕಾದ ಸ್ಕ್ರೋಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಅಧಿಕ ಸಮಯ ನೀಡಬೇಕು. ಒಂದು ದಿವಸ Fore hand, Back hand, Volley, serve ಮುಂತಾದ ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಸ್ಕ್ರೋಟ್ ತರಬೇತಿ ನಡೆಸಲು ಸಮಯ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

- 2 . Technical game ನ್ನು ವಿಕಾಸಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ೧೦ದು ವಾರದಲ್ಲಿ ಸರಾಸರಿ ೪ರಿಂದ ೬ ಗಂಟೆಗಳಷ್ಟು ಸಮಯ ಒದಗಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ೫ game situation ನಲ್ಲಿ ಇದ್ದು ಮತ್ತು ಲಿಗೆ ತರಬೇತಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ಖಾತರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.
3. ಕ್ರೀಡಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸರಾಸರಿ ೪–೬ ಗಂಟೆಗಳಷ್ಟು ಸಮಯ (೧೦ದು ವಾರದಲ್ಲಿ) ವಿನಿಯೋಗಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ೧೦ದು ಮಗುವಿನ ವೇಗ, ಶಕ್ತಿ, ಚುರುಕುತನ ಮುಂತಾದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ತರಬೇತಿ ಕ್ರಮವನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕು.
- 4 . ಓವರ್ ಟೈನ್‌ಸ್‌ ಅಟಗಾರನು ಮಾನಸಿಕ ಶಕ್ತಿ ಗಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದುದು ಅತ್ಯಂತ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ವಾರದಲ್ಲಿ ೪ ಗಂಟೆ ಯೋಗ ತರಬೇತಿ ಕ್ರೀಡೆಗಳಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕು.

ಪೂರ್ವಾರ್ಥಿ ತರಬೇತಿ ಕ್ರಮ (10 ದಿವಸದೊಳಗೆ)

Technical Training (ಸಾಂಕೇತಿಕ ತರಬೇತಿ)

Forehand drive	-	500 - 600 shots
Backhand drive	-	500 - 600 shots
I serve	-	400 - 500 shots
II serve	-	400 - 500 shots
Volleys	-	300 - 400 shots
Over heads	-	200 - 300 shots

Speciality shots

Drive volleys	-	100 - 200 shots
Drop shots	-	400 - 200 shots
Lob	-	100 - 200 shots

Tactical situation

Approach shots & volley	-	100 - 200 times
Serve & volley	-	100 - 200 times
Return of srve	-	100 - 200 times
Passing shots	-	100 - 200 times

Point Situation

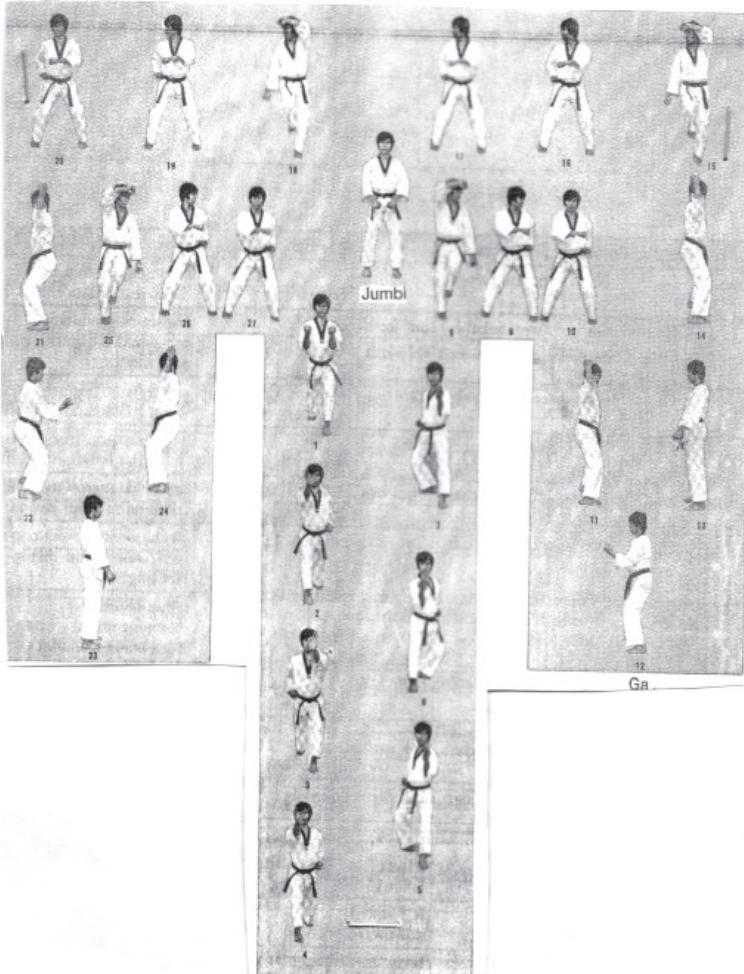
1. 11 - 15 point play - ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ಡಬಲ್‌ ಕೋಟಿನಲ್ಲಿ ೪ರಿಂದ ೮ ಮಂದಿಗೆ ಏಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಡಬಹುದಾಗಿದೆ.
2. Tie breaks - 7 points

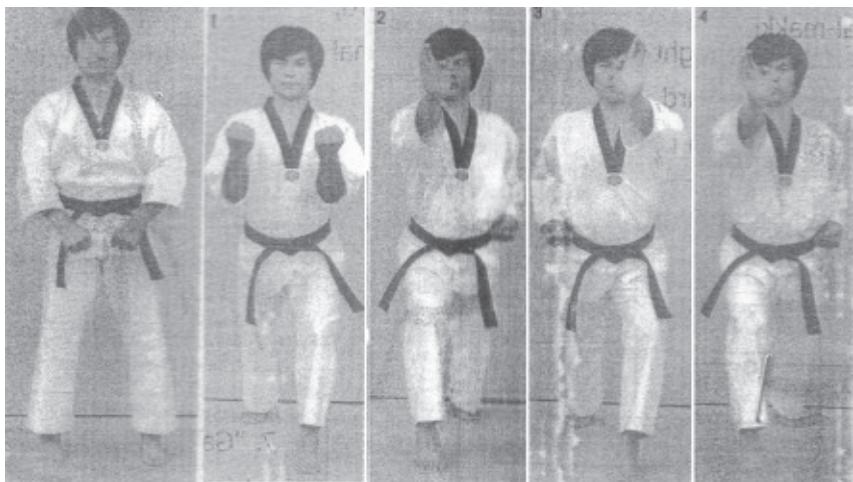
3. Game Situation - 0 - 15, 0 - 30, 30 - 30, 40 - 45, 15 - 40, Deuce ಎಂಬೀ ಪ್ರೋಯಿಂಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಗೇಮ್ ಆಡಲು ಸಂದರ್ಭ ನೀಡಬೇಕು.
4. Team Rally - ಅತ್ಯಧಿಕ Rally ಮಾಡುವ ಟೀಮನ್ನು ವಿಜಯಿಯೆಂದು ಘೋಷಿಸಲಾಗುವುದು.
5. Singles/Doubles Emergency - ಸಿಂಗಲ್ಸ್ ಆಗಿಯೋ ಡಬಲ್ಸ್ ಆಗಿಯೋ ಇದನ್ನು ನಡೆಸಬಹುದು. Champion side - ನಲ್ಲಿ ನಿಂತಿರುವ ಅಟಗಾರನನ್ನು ಸೋಲಿಸಿ ನಂತರ ಆ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಕೊಂಡು ಉಳಿದ ಅಟಗಾರರೊಂದಿಗೆ ಆಡುವ ಗೇಮ್.
6. Two against one - ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಎದುರಾಗಿ ಇಬ್ಬರು ಆಡುವ ರೀತಿ.

ತ್ರೈಕೋಂಡೊ (Taekwondo)

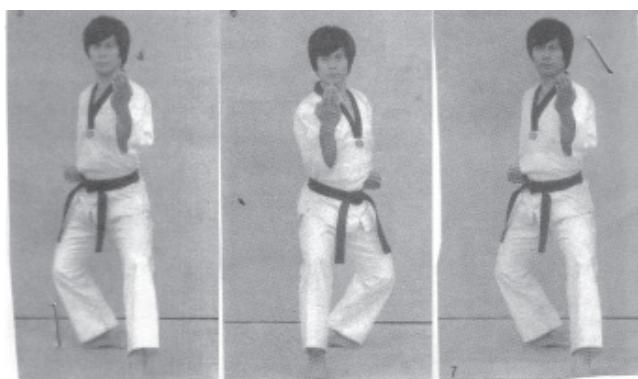
ಪುಮ್‌ಸೇ ಕುಮ್‌ ಗಾಂಗ್ (Poomsae Kuemgang)

ಕೌರಿಯನ್ ಉಪದ್ವಿಪದ ಕುಮ್‌ಗಾಂಗ್ ಎಂಬ ಪವಡತದ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಪುಮ್‌ಸೇಯ ಈ ತರಬೇತಿ ಆರಂಭಿಸಲಾಯಿತು. ಕುಮ್‌ಗಾಂಗ್ ಎಂಬುದರ ಅಥವ 'Diamond' ಎಂದಾಗಿದೆ. ಕುಮ್‌ಗಾಂಗ್ ಎಂಬ ಪದವು ಪ್ರಥಾನವಾಗಿ ಉದ್ದೇಶಿಸುವುದು Hardness (ಕರಣವಾದ) Ponder (ಬಲವುಳ್ಳ) ಎಂದಾಗಿದೆ.

ಜುಂಬಿಯಿಂದ ಎಡಗಾಲನ್ನು ಮುಂದಿರಿಸಿ ಎರಡೂ ಕೈಗಳಿಂದ ಮಿಡ್ಲ್ ಬೆಲ್‌ಕ್ (middle block) ಬಲಗಾಲನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆಟ್ಟು ಬಲಗೈಯಿಂದ ಪಾಂಪ್‌ಸ್ (Palm press) ಪ್ರನಃ ಎಡಗಾಲನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆಟ್ಟು ಎಡಕ್ಕೆಯಿಂದ ಪಾಂಪ್‌ಸ್ (Palm press) ಪ್ರನಃ ಬಲಗಾಲನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆಟ್ಟು ಬಲಗೈಯಿಂದ ಪಾಂಪ್‌ಸ್ (Palm press)

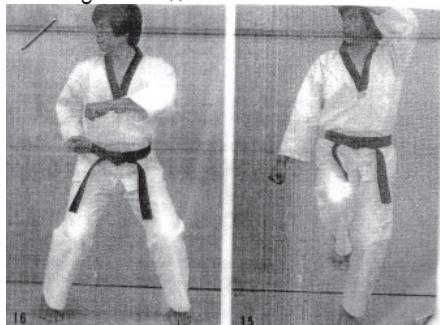
ಬಲಗಾಲನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆಟ್ಟು ಎಡಗೈಯಿಂದ ಬ್ಯಾಕ್ ಸ್ಟಾನ್ಸ್ ಪಾಮ್ ಫೇಸಿಂಗ್‌ ಬೆಲ್‌ಕ್ (Back stance Palm facing block).

ಎಡಗಾಲನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆಟ್ಟು ಬಲಗೈಯಿಂದ ಪಾಮ್ ಫೇಸಿಂಗ್‌ ಬೆಲ್‌ಕ್ (Palm facing block)

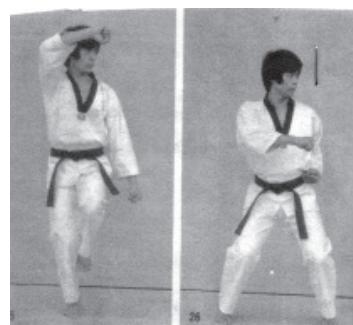
ಬಲಗಾಲನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕಿರಿಸಿ ಎಡಕ್ಕೆಯಿಂದ ಪಾಮ್ ಫೇಸಿಂಗ್‌ ಬೆಲ್‌ಕ್ (Palm facing block)

ಮುಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ 'Hakdae Seogi' (ಹಾಕ್ ದಾರಿ ಸಿಯೋಗಿ)

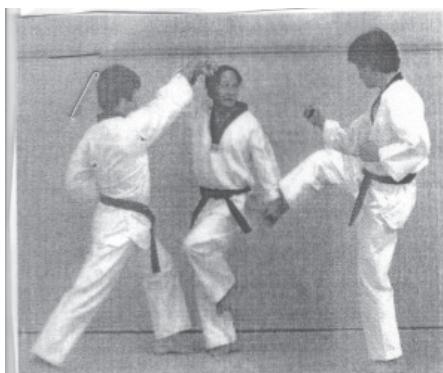
ಎಡಭಾಗಕ್ಕೆ
ಅದರ ನಂತರ

ಬಲಭಾಗಕ್ಕೆ
ಅದರ ನಂತರ

ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಪುನಃ ಮುಧ್ಯಭಾಗಕ್ಕೆ ತಲುಪುವುದು

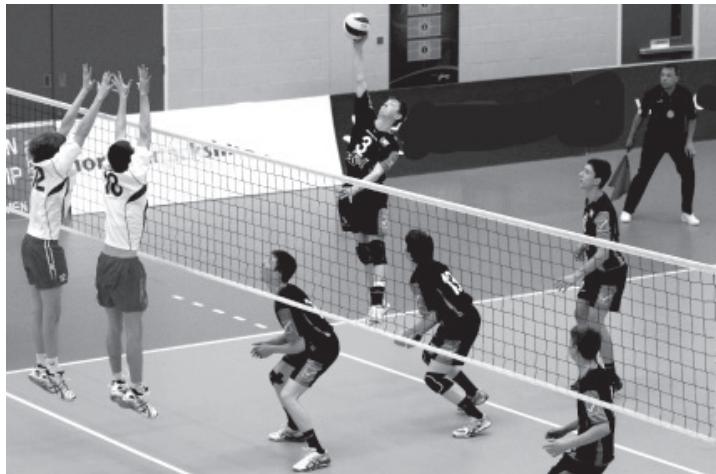
ಎರಡು ಆಕ್ರಮಣಗಳನ್ನು ವರ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎದುರಿಸುವುದು.

ವಾಲೀಬಾಲ್ (Volleyball)

1947 ರಿಂದ FIVB ಎಂಬ ಸಂಘಟನೆಯ ವಾಲೀಬಾಲ್‌ನ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುವ ಮತ್ತು ನವೀಕರಿಸುವ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಅಮೇರಿಕಾದ ಬ್ಯಾನಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿದ್ದ ಬಾಸ್ಕೆಟ್‌ಬಾಲ್ ಸೇರಿದಂತೆ ಯಾವುದೇ ಆಟಗಳಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿನ ಜನಗಳಿಗೆ ಅಸ್ತಿಯಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದರೆ ಇವರಿಗೆ ವ್ಯಾಯಾಮ ನೀಡಲು ಮತ್ತು ಮನೋರಂಜನೆ ನೀಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ವಿನೋದಕರ ಕ್ರೀಡೆಯನ್ನು ಆರಂಭಿಸಬೇಕು ಎಂದು ವಿಶ್ಲಿಂಯಂ ಜಿ. ಮೋರ್ಗನ್‌ ಎಂಬ Y.M.C.A ಯ ಕ್ರೀಡಾ ಅಧಾರಪಡಕು ಪಟ್ಟ ಶ್ರಮವೇ ವಾಲೀಬಾಲ್‌ನ ಜನನಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಮೋರ್ಗನ್‌ ಸ್ವತಃ ಆಟದ ನಿಯಮಗಳನ್ನು, ಮೊತ್ತ ಮೊದಲು ರೂಪಿಸಿದನು. ಅವರ ಹತ್ತಿರದ ಗಳಿಯ ಡಾ. ಫ್ರಾನ್ಸ್‌ ಪ್ರಾರ್ಥಿತ ಆಟಕ್ಕೆ ಪ್ರಚಾರ ನೀಡಿದರು.

ಮೋರ್ಗನ್‌ ಈ ರೀತಿಯ ಒಂದು ಆಟಕ್ಕೆ ರೂಪ ನೀಡಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡಿರುವುದು ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಮೇರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಲಿತದಲ್ಲಿದ್ದ ‘ಮಿಂಟನ್’ ಎಂಬ ಒಂದು ಆಟವಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಮಾಲಿನ ಚೆಂಡನ್ನು ಬ್ಯಾಟ್ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಬಲೆಯ ಮೇಲ್ಮೈಗಳಿಂದಾಗಿ ಬಡಿಯುವುದೇ ಆ ಆಟ. ಆದುದರಿಂದಲೇ ಮೋರ್ಗನ್‌ ತನ್ನ ಆಟಕ್ಕೆ ‘ಮಿಂಟನ್ಸೆಟ್’ ಎಂಬ ಹೆಸರು ನೀಡಿದನು. 1896ರಲ್ಲಿ Y.M.C.A ಡ್ಯೂರೆಕ್ಸ್‌ರ್‌ಗಳ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಅಂಗವಾಗಿ ಹೋಳಿಯೋಕಿನ

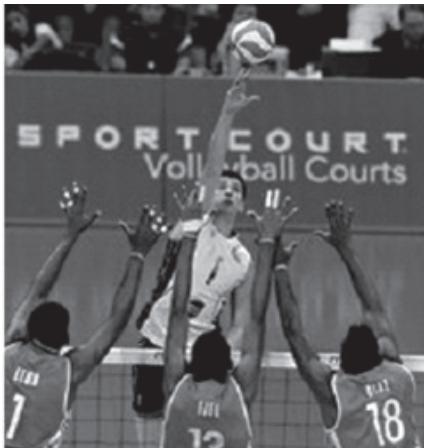
ಎರಡು ಟೀಮ್‌ಗಳ ನಡುವೆ ಸ್ವಧೀನ ಏಷಟ ಡಿಸಲಾಯಿತು. ಹೋಳಿಯೋಕಿನ ಮೇಯರ್ ಒಂದು ಟೀಮಿನ ನಾಯಕ ನಾಗಿದ್ದನು. ಅಂದು ಆಟವನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಸ್ಟ್ರಿಂಗ್ ಫೀಲ್ಡ್ ಕಾಲೇಜಿನ ಪ್ರೌಢೆಸರ್ ಡಾ. ಎ.ಟಿ. ಹಾತ್ರ್‌ ರೇಡಿನ್‌ಗೆ ಆ

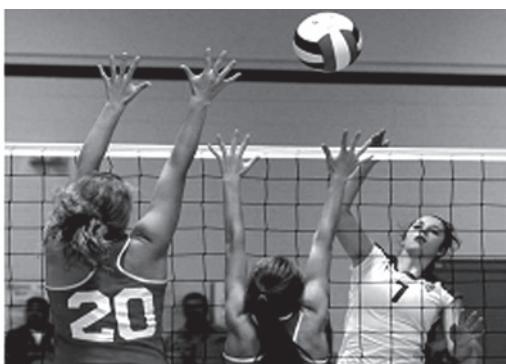
ಅಟ ಇಷ್ಟುವಾದರೂ ಹೆಸರು ಇಷ್ಟುವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಸೂಚಿಸಿದ ಹೆಸರೇ ವಾಲಿಬಾಲ್. ಹೊಸ ಹೆಸರು ಎಲ್ಲರಿಂದಲೂ ಅಂಗೀಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತ್ತಲ್ಲದೆ ಅಟಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಕಾರ ಲಭಿಸುವಂತಾಯಿತು.

1) ಟಿಪ್ಪಿಂಗ್ (Tipping over the block)

ವಿರುದ್ಧ ಕೋಟಿನ ಪ್ರತಿರೋಧ ಅಟಗಾರರ ತಂತ್ರವನ್ನು ಮುರಿಯಲು ಅಟಗಾರರು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಒಂದು ಟೆಕ್ನಿಕ್ ಇದಾಗಿದೆ. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಪ್ರೋಯಿಂಟ್ ಸ್ನೋರ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಬ್ಲೋಕ್ ನ ಮೇಲಿನಿಂದ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಒಂದು ಕ್ಯೆರಿಯಂದ ಚೆಂಡನ್ನು ತಳ್ಳುವ ರೀತಿಯ ಇದಾಗಿದೆ. ಅಟಗಾರರಿಗೆ ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಟ್ಯಾಕ್ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಸೈಟ್‌ಗಳನ್ನು ಸೇವ್ ಮಾಡಲು ಟಿಪ್ಪಿಂಗ್ ಟೆಕ್ನಿಕ್‌ನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಲಾಗುವುದು.

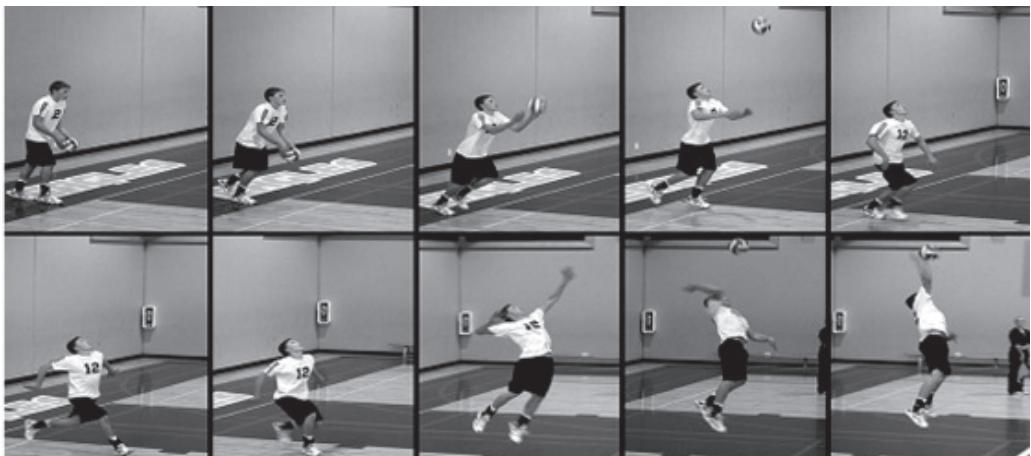

ಸ್ಪೈಕನ್ನು ಎದುರಿಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲೇ ಇದನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕು. ನಂತರ ಚೆಂಡನ್ನು ಹಿಟ್ಟಿಂಗ್ ಶೋಲ್ಡರಿನ ಮುಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿಕೊಂಡು ಜಂಪ್ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಹಿಂಡ್ ಮಾಡುವ elbow ವನ್ನು ಕೆವಿಯ ಹಿಂಭಾಗಕ್ಕೆ ತಂದು ಹಸ್ತಪ್ರವರ್ತನೆಯ ಹಿಂಬದಿಯಂದ ಚೆಂಡಿಗೆ ಅಭಿಮುಖವಾಗಿ ಬರುವಂತೆ ಇರಿಸಬೇಕು. ನಂತರ non-hitting arm ಕೆಳಗೆ ತಂದು hitting hand ಪ್ರಾತಿಯಾಗಿ ಬಿಡಿಸಿ ಚೆಂಡನ್ನು ಬೆರಳಿನ pad ಉಪಯೋಗಿಸಿ ವಿರುದ್ಧ ಕೋಟಿಗೆ ನಿಧಾನವಾಗಿ ತಳ್ಳಿ ಬೆಡಬೇಕು. ಸಾಧಾರಣ ಸ್ಪೈಕ್‌ನಲ್ಲಿರುವಂತೆಯೇ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಮಾಡಬೇಕು.

2) ಜಂಪ್ ಸರ್ವ್ (Jump Serve)

ಸರ್ವ್ ಮಾಡುವ ಆಟಗಾರನು ಚೆಂಡನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಟೋಸ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಎರಡೊಂಬತ್ತು ಮೂರೊಂಬತ್ತು ಸ್ಟ್ರೀಪ್ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಅಪ್ರೌಚ್ ಮಾಡುವುದರೊಂದಿಗೆ ಜಂಪ್ ಮಾಡಿ ಚೆಂಡನ್ನು ಶಕ್ತಿಯುತವಾದ top spin - ನೊಂದಿಗೆ ಸರ್ವ್ ಮಾಡುವ ರೀತಿ ಇದಾಗಿದೆ.

ఈ ಸರ್ವ್-ನಲ್ಲಿ ಸಾಧಾರಣ ಸ್ಪೈಕ್ ಮಾಡುವ ಅದೇ ಸ್ಟ್ರೀಪ್-ಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಲಾಗುವುದು. (2 or 3 steps approach). End line ನಿಂದ ಸ್ಪೈಕ್ ಮಾಡಲು ಉಪಯೋಗಿಸುವ 3 ಸ್ಟ್ರೀಪ್ ದೂರದಿಂದ ಸರ್ವ್ ಅರಂಭಿಸಬೇಕು.

ಮೂರು step approach ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಸರ್ವ್ ಮಾಡುವವರು ಚೆಂಡನ್ನು ಬಲದ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಪ್‌ಗೆ ಸಮಾನಾಂತರವಾಗಿ ಇರಿಸುವರು. ಟೋಸ್ ಮಾಡುವುದರೊಂದಿಗೆ ಶರೀರವನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬಾಗಿಸಿ ಒಂದನೇಯ ಸಣ್ಣ ಸ್ಟ್ರೀಪ್ ಇರಿಸುವರು. ಅದು ಟೋಯ್‌ಯಾಂಟ್‌ಲ್ಯಾನ್ಡ್ ಇರಿಸುವುದಾಗಿದೆ. ಟೋಸ್ ಮಾಡುವಾಗ ಆಟಗಾರನು 3 ಸ್ಟ್ರೀಪ್ ಇರಿಸಿ ಜಂಪ್ ಮಾಡಿ ಗರಿಷ್ಟ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿ ಚೆಂಡನ್ನು ಕೋಂಟಾಕ್ ಮಾಡಲು ಅಗತ್ಯವಾದ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು end line ನ ಸಮೀಪದಲ್ಲಾಗಿ ಕೋಟಿನ ಒಳಭಾಗದಲ್ಲಾಗಿರಬೇಕು ಸರಿಯಾದ ಟೋಸ್-ನ ಸ್ಥಾನ. ಒಂದನೇಯ ಸಣ್ಣ ಟೋಸ್-ನ ನಂತರ ಎಡ ಕಾಲಿನಿಂದ ಮೀಡಿಯಂ ಸ್ಟ್ರೀಪ್ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಇರಿಸುವರು. ಕೊನೆಯ ಸ್ಟ್ರೀಪ್-ನ್ನು ಸ್ಪೈಕ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಮಾನವಾಗಿ ಒಂದು long step ಇರಿಸಿ ಕೈಗಳನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಮಾಡಿ upper body ವಿಕಾಸಗೊಳಿಸಿ ಎಡದ ಕಾಲನ್ನು ಬಲದ ಕಾಲಿನೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿಸಿ ಇರಿಸಿ ಕೈಗಳಿಂದ swing ಮಾಡಿ ವಾಯುವಿನಲ್ಲಿ ಮೇಲಕ್ಕೆ ನೆಗೆಯಬೇಕು. ಚೆಂಡಿನ ಹಿಂಬದಿಗೆ ಕೈಯಿಂದ ಗರಿಷ್ಟ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಬಳಸಿ top spin ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಹಿಟ್ ಮಾಡಬೇಕು.

ಎರಡು ಸ್ಟ್ರೇಪ್ಸ್ ಅಪ್ಪ್ರೋಚ್ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಸರ್ವ್ ಮಾಡುವರು. ಬಲ ಕಾಲನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಇರಿಸಿ ನಿಲ್ಲುವರು. ಚೆಂಡನ್ನು ಬಲದ ಕೈಯಿಂದ, ಹಿಂಫೋನ್ ಮುಂಭಾಗದಿಂದ ಟೋಸ್ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಎಡದ ಕಾಲೀನಿಂದ medium step ಇರಿಸುವರು. ನಂತರ ಸ್ಪೈಕ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಮಾನವಾಗಿ ಒಂದು long step ಇರಿಸಿ upper body ಯನ್ನು ವಿಕಾಸಗೊಳಿಸಿ ಎಡದ ಕಾಲನ್ನು ಬಲದ ಕಾಲೀನೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿಸಿ ಇರಿಸಿ ಕೈಗಳಿಂದ swing ಮಾಡಿ ವಾಯುವಿನಲ್ಲಿ ಮೇಲಕ್ಕೆ ನೆಗೆಯಬೇಕು. ಚೆಂಡಿನ ಹಿಂಬದಿಗೆ ಕೈಯಿಂದ ಗರಿಷ್ಟೆ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಬಳಸಿ top spin ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಹಿಟ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಲ್ಯಾಂಡಿಂಗ್ (Landing)

ಸರ್ವ್ ಮಾಡುವ ಅಣಗಾರನು take-off ಮಾಡುವುದು end line ನ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಆಗಿರಬೇಕು. ಟೋಸ್ ಮಾಡುವುದು ಕೋಟಿಂ ಒಳಭಾಗದಲ್ಲಾದುದರಿಂದ take-off ಮಾಡುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅಣಗಾರನ ಮೇಲಾಗಕ್ಕೆ ಹಾರುವ ಬದಲು ಕೋಟಿಂ ಒಳಭಾಗಕ್ಕೆ ಬಾಗಿ ಚೆಂಡನ್ನು ಹಿಟ್ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಎರಡೂ ಕಾಲುಗಳಿಂದ ಕೋಟಿಂ ಒಳಗೆ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಮಾಡಬೇಕು.

ಕುಸ್ತಿ (Wrestling)

ಹಿಂದಿನ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಲಿತ ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯಾಯಾಮಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕು.

ಕೂಶಲ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಡ್ರಿಲ್‌ಗಳು

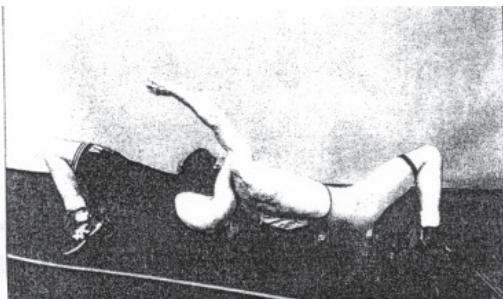
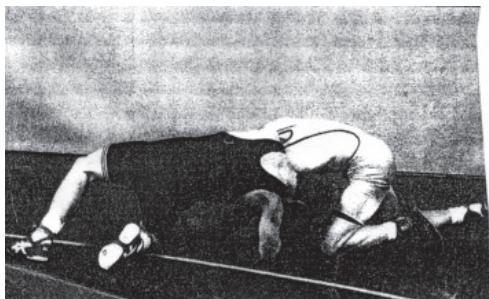
ಎ) ಪ್ರಸ್ತಾ ಲೋಕ್

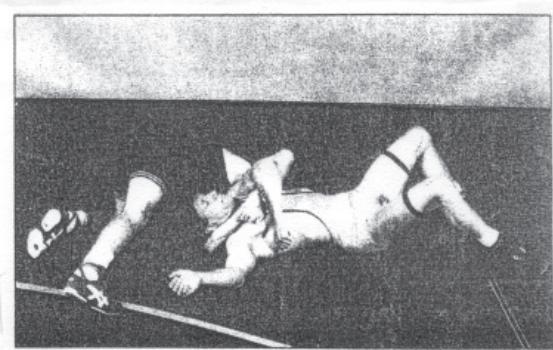
ಎದುರಾಳಿಯನ್ನು ಎದೆಗೊತ್ತಿ ತಬ್ಬಿಕೊಂಡು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಮಗುಚಿ ಹಾಕಿ ಬಡಿಯುವ ರೀತಿ ಇದಾಗಿದೆ.

ಬಿ) ಖೀಮೆ

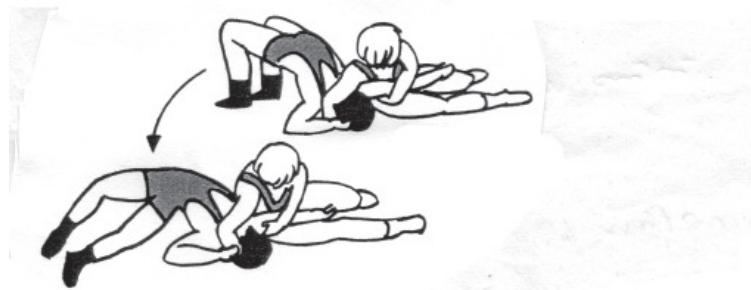
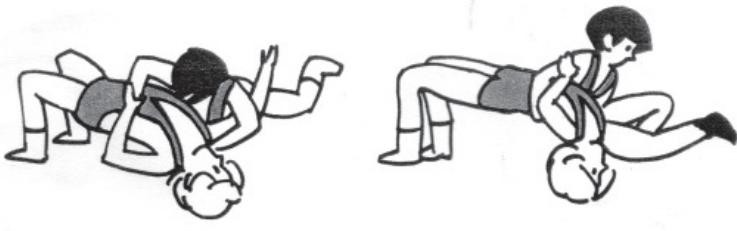
ಸ್ವಧೈಯ ನಡುವೆ ನೇರಕ್ಕೆ ನೇರ ಬರುವಾಗ ಕುತ್ತಿಗೆ ಮತ್ತು ಕ್ಯಾಯನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಲೋಕ್ ಮಾಡಿ ತಿರುಗಿಸಿ ಹೊಡೆಯುವ ರೀತಿ ಇದಾಗಿದೆ.

ಸ) ಬ್ರಿಡ್ಜ್ ಬ್ರೇಕಿಂಗ್

ಎದುರಾಳಿಯು ಅಪತ್ವಾಲದಲ್ಲಿ ತಲೆಕೆಳಗೆ ಮಾಡಿ ನಿಂತಿರುವಾಗ ಆತನನ್ನು ಹಿಡಿದು ಮಗುಚಿ ಹಾಕಿ ಹೊಡೆಯುವ ರೀತಿ ಇದಾಗಿದೆ.

ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಕುಸ್ತಿಗಳು

ಒಲಿಂಪಿಕ್ ಮತ್ತು ವರ್ಲ್‌ಕ್ಲಾಸ್ ಚಾಂಪಷನ್‌ಶಿಪ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಾನವಾಗಿ ಮೂರು ರೀತಿಯ ಕುಸ್ತಿಗಳು ನಡೆಯುತ್ತವೆ.

a) ಪ್ರೈಸ್‌ಟ್ರೈಲ್

ಸ್ಪ್ರಾಂಟ್ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಾಗ ಎದುರಾಳಿಯ ಕಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕೈಗಳಲ್ಲಿ ಆಕ್ರಮಣ ನಡೆಸಿ ಪ್ರೋಯಿಂಟ್ ಗಳಿಸುವ ರೀತಿ.

b) ಗ್ರೇಕೋ – ರೋಮನ್

ಈ ಸ್ವಧೆಂಗಳಲ್ಲಿ ಶರೀರದ ಸೊಂಟಕ್ಕಿಂತ ಕೆಳಗೆ ಲೋಕ್ ಮಾಡುವುದೋ ಹಿಡಿಯುವುದೋ ಮಾಡಬಾರದು.

c) ಫಿಮೇಲ್ ರಸ್ಸಿಂಗ್

ಫಿಮೇಲ್ ರಸ್ಸಿಂಗ್ ಸ್ವಧೇರು ಲೈಫ್‌ಸ್ಟೈಲ್ ರೀತಿಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಉಪಯೋಗಿಸುವರು.

ನಿಯಮಗಳು ಮತ್ತು ಸೂಚನೆಗಳು

ಪ್ರೋಯಿಂಟ್‌ಗಳನ್ನು ನೀಡುವ ರೀತಿ

1 ಪ್ರೋಯಿಂಟ್ ಪಡೆಯುವ ರೀತಿ

1. ಸ್ವಧೇರು ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಾಗ ಕುಸ್ತಿ ಪಟುವಿನ ಒಂದು ಕಾಲು ಪಾಸಿವ್ ಸೋನೊನ್ ಹೊರಗೆ ಪೂರ್ತಿಕ್ರಾಣ ಯಾಗಿ ಹೋಗುವಾಗ ಎದುರಾಳಿಗೆ ಒಂದು ಪ್ರೋಯಿಂಟ್ ಲಭಿಸುವುದು.
2. ಪಾಸಿವ್ ಲಭಿಸಿದ ಕುಸ್ತಿ ಪಟುವಿಗೆ 30 ಸೆಕೆಂಡಿನೊಳಗೆ ಪ್ರೋಯಿಂಟ್ ಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿದ್ದರೆ ಎದುರಾಳಿಗೆ ಒಂದು ಪ್ರೋಯಿಂಟ್ ಲಭಿಸುವುದು.
3. ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿರಿಸಿದ ಕುಸ್ತಿಗಾರನು ಎದುರಾಳಿಯ ಮೇಲೆ ತಿರುಗಿ ಅಕ್ರಮಿಸಿ ಆತನನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿರಿಸಿದರೆ 1 ಪ್ರೋಯಿಂಟ್ ಲಭಿಸುವುದು.
4. ಟ್ರೈಸ್ಟ್‌ಲ್ಯಾಂಡ್‌ ಸ್ವಧೇರುಗಳಲ್ಲಿ ಎಚ್‌ರಿಕೆ ಲಭಿಸುವಾಗ ಎದುರಾಳಿಗೆ 1 ಪ್ರೋಯಿಂಟ್ ಲಭಿಸುವುದು.
5. ಮ್ಯಾಟ್‌ನಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹೋಗುವಾಗ ಮತ್ತು ಎದುರಾಳಿ ಹಿಡಿಯುವಾಗ ದೂಡಿ ಹಿಡಿತದಿಂದ ಬಿಡಿಸಿಕೊಂಡಾಗಲೂ 1 ಪ್ರೋಯಿಂಟ್ ಲಭಿಸುವುದು.

2 ಪ್ರೋಯಿಂಟ್ ಪಡೆಯುವ ರೀತಿ

1. ಎದುರಾಳಿಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಒಳಪಡಿಸಿದಾಗ 2 ಪ್ರೋಯಿಂಟ್ ಲಭಿಸುವುದು.
2. ಮೊಣಕಾಲು ನೆಲಕ್ಕೆ ಉಂಟಾಗಿ ಹುತ್ತಿತುಹೊಳ್ಳುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ (ವಾರ್ತಾರೋ) ಅಪಾಯಹೊಳ್ಳಬದಿಸಿದಾಗ 2 ಪ್ರೋಯಿಂಟ್ ಲಭಿಸುವುದು.
3. ಸ್ವಧೇರು ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಾಗ ಎದುರಾಳಿಯನ್ನು ಬೀಳಿಸಿ ಹೊಡೆಯಲು ಪ್ರಯೋಜನಿಸುವಾಗ ಸ್ವತಃ ಅಪಾಯಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದರೆ ಎದುರಾಳಿಗೆ 2 ಪ್ರೋಯಿಂಟ್ ಲಭಿಸುವುದು.
4. ನಿಂತುಕೊಂಡು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಧೇರು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕೌಶಲ್ಯಗಳ ಮೂಲಕ ಎದುರಾಳಿಯನ್ನು ಅಕ್ರಮಿಸಿ ಅಪಾಯ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ತಲುಪದಿದ್ದರೂ 2 ಪ್ರೋಯಿಂಟ್ ಲಭಿಸುವುದು.

3 ಪ್ರೋಯಿಂಟ್ ಪಡೆಯುವ ರೀತಿ

ಸ್ವಧೇರು ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಾಗ ಎದುರಾಳಿಯನ್ನು ಅಪಾಯ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ತಲುಪಿಸಿದರೆ 4 ಪ್ರೋಯಿಂಟ್ ಲಭಿಸುವುದು.

ಪ್ರೋಯಿಂಟ್ ಪಡೆಯುವ ರೀತಿ

ಸ್ವಧೇಯ ಎಡೆಯಲ್ಲಿ ನಿಂತುಕೊಂಡು ಎದುರಾಳಿಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ತಿರುಗಿಸಿ ಅಪಾಯ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ತಲುಪಿಸಿದರೆ 5 ಪ್ರೋಯಿಂಟ್ ಲಭಿಸುವುದು. ಗ್ರೇಕ್ ರೋಮನ್ ಸ್ವಧೇಯಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವೇ 5 ಪ್ರೋಯಿಂಟ್ ನೀಡಲಾಗುವುದು.

ಪ್ರೋಯಿಂಟ್ ಕೆಟಗರಿ

ಸೀನಿಯರ್

ಪ್ರೀಸ್‌ಪ್ಲೈ (ಪುರುಷ)	ಗ್ರೇಕ್ ರೋಮನ್ (ಪುರುಷ)	ಫ್ರೀಸ್‌ಪ್ಲೈ (ಸ್ತ್ರೀ)
57 kg	59 kg	48 kg
61 kg	66 kg	53 kg
65 kg	71 kg	55 kg
70 kg	75 kg	58 kg
74 kg	80 kg	60 kg
86 kg	85 kg	63 kg
97 kg	98 kg	69 kg
125 kg	130 kg	75 kg